

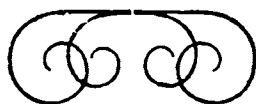
Nebeská brána.

Modlitební kniha,
v níž mimo obvyklé modlitby
pro různé doby života jsou též
evangelia a epištoly na všechny
neděle a svátky.

Dle ctihodného kněze
Leonarda Goffine

pro zbožné křesťany napsal:

Václav Davídek,
církv. kněz diecese Litoměřické.

Ve Vimperku na Šumavě a v Novém Yorku.

Katolické nakladatelství,
umělecká knihtiskárna.

J. Steinbrener,
c. a kr. dvorní knihtiskař.

~~~~~  
*S úchvalou nejdůstojnější biskupské konsistoře  
v Litoměřicích, ze dne 12. května 1898, čís. 2997.*  
~~~~~

Díl první.

Nejpotřebnější modlitby a pobožnosti.

Všeobecné poučení o modlitbě.

Každému katolíku jest známo, že Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel, Otce Svého nebeského za urážku prarodiči v ráji spáchanou Svým utrpením a smrtí Svou na kříži usmířil. Zjednal nám nesčíslné zásluhy, které si křesťan může přivlastnit jen dobrými skutky a hodným přijímáním sv. svátostí. *Sv. Augustin* praví: „*Bůh nás stvořil bez vůle naší, ale nespasí nás, nepříčiníme-li se o to.*“ Slova tato nás tudíž nabádají, abychom v dobrých skutcích se cvičili; tím přivlastníme si i neskonale zásluhy svého Vykupitele a budeme na věky spaseni. Řiďme se slovy žalmisty Páně: „*U večer i ráno, též o poledni vypravovati a oznamovati budu chválu tvou, Hospodine, a ty vyslyšíš hlas můj.*“ (Ž. 54, 18).

Jak máme Boha uctívati.

Jestliže jest již ten člověk zavržen, který nedbale vykonává povinnosti stavu svého, jak teprve naloží Bůh s tím.

který Ho dostatečně nechválil a nevelebil? Dostane-li se někomu té milosti, že mu jest dovoleno krále osloviti, — jak se chystá pečlivě k tomuto okamžiku a pro samé přípravy jest všecek rozčilen; a křesťan může býti bez pohnutí, když koná skutky k oslavě našeho nejvyššího Krále? Může kladen býti věda, že přítomen jest vševědoucí Zpytatel srdcí lidských? Jest tedy úplně spravedливо, když onen člověk jest zavržen, který dle možnosti a sil svých Pána Boha nechválí. Pohleď, o duše křesťanská, na anděly a tvory pozemské: veškerenstvo se snaží co nejvíce Mu chválu na jevo dávatí, — a ty na Něho zapomináš, hříchy svými Jej urážíš? Zamysli se, duše má ubohá, a vzpamatuj se, pokavad čas jest! Povzdechni k Hospodinu: „Bože můj, nedopouštěj, abych modlitbou svou Tě urážel(a). Jsem přesvědčen(a), že jen modlitbou za všechny nepravosti usmířen býti můžeš, — a proto, když se modlím, mohl(a)

bych zapomenouti, že vlastně *s Tebou rozmlouvám?* Neměl(a) bych se před Tebou hluboce pokoriti, když se osměluji Tě chváliti?“ — Duše má se však nyní táže: „Proč žádáš, o Bože, aby Tě chválil ubohý hříšník? Kdo prokazuje otci větší čest, když jej chválí jeho vlastní synové, anebo služebníci, jež z práce byl vyhnal? Snad tito poslední, zvláště když chválí otce, že byl k nim vždy laskav, oni však že si toho nevážíli. Jest zajisté chvalitebno u krále Davida, že jej nechválí jen dvořané, nýbrž i nejnižší služebníci. Bůh má zalíbení ve chvalozpěvech andělů, k Jeho slávě prozpěvovaných; avšak ještě větší zásluhy má člověk, který Boha chválí. Vždyť andělé jsou bytosti dokonalejší nás lidí, proto více od nich může žádati. Jak dobrotiv Jsi tudíž, o Bože, když i ti Tebe chválí, jež Jsi ponížil! Budu Tě i já chváliti po všecky dny života svého, v radostech i dobách trudných.

Uráželi jsme Tě, o Pane, jazykem svým; nyní však rozhlašovatibudemdobrotuTvoji, abychom čisti byli. Zavrhl Jsi, opravdový Příteli, mnohé anděly, kteří Tě milovati měli; děkuji Ti pokorně, že Jsi mne vyvolil, abych na místě nich Tě chválil(a). Ale vše, co činím, konám jen z milosti Tvé.

Milostí Svou učinil Jsi všechno, uznávám to, a ústa má nepřestanou Tě za to chváliti. Smiloval Jsi se nad padlým člověčenstvem a Syna Svého Jsi za nás dovolil ukřižovati — Pane, kdo vypoví dostatečně dobrotivost Tvou?

Rozhlédnu-li se v přírodě, spatřuji rozmanité tvory, kteří k tahu, ku běhu atd. nám lidem slouží; a ejhle! já, jakožto rozumná bytost, mám Tě jen chváliti a velebnost Tvoji rozhlašovati. Učiním tak, o Bože, a již nyní v mysli se řadím mezi zástupy andělské a volám: „*Svatý, svatý Pán Bůh zástupův; plná jsou nebesa chvály a velebnosti Tvé. Hosanna na výsostech!*“ —

Povinností naší jest, abychom Tě, o Bože, neustále chválili. Proč na to tak často zapomínáme a modlitby své nedbale vykonáváme? Vždyť užitek z modlitby jest přenesmírný a původcem této sám Bůh, ano první věc, v které Bůh člověka vyučil, byla modlitba. Ježto tvorové nerozumní k úctě Tvé chválu prozpěvovati neumějí, budu já Tě na místě nich chváliti. Volám do celého světa: „*Chvalte, služebníci, Hospodina; chvalte jméno Hospodinovo — od východu slunce až do západu chváleno buď jméno Hospodinovo.*“ (Ž. 112. 1 a 3.).

Ranní modlitby.

Poučení.

„*Moudrý člověk oddá srdce své ke bdění na úsvitě ku Pánu, kterýž učinil ho, a před obličejem Nejvyššího modliti se bude.*“ (Sirach 39, 6).

Opravdový křesťan má hned z rána veškeru práci svoji začínati znamením sv. kříže; neboť tím odpuzujeme od sebe všechny nástrahy ďábelské, a vyznáváme, že jsme křížem byli vykoupeni a že jsme služebníci Krista Ježíše ukřižovaného (Galat. 6). — Jakmile procitneš, vzpomeň si, křesťane, že tě anděl tvůj strážný po celou noc chránil a nyní probudil; že ti Bůh propůjčuje tento den, abys pracovati mohl ke spáse duše své. Rozvaž, že tento den může býti poslední v životě tvém; proto se přičiň, abys v dobrém prospíval, a konej vůbec to, co bys činil, kdyby se *přiblížil okamžik smrti tvé*.

Jest to zajisté hřích, — praví sv. *Ambrož*, jestliže vycházející slunce tě zastane na lůžku líně se povalujícího. Pohleď, jak hvězdy nebeské i

všeckno tvorstvo Tvůrce nebeského nadšeně oslavují a Jemu s dychtivostí slouží.

Jan Klimakus praví ve spisech svých, že jest pohotově zvláštní vyslanec ďábla, aby hned první myšlenky člověka k věcem pozemským, ba i k hříšným obracel a jej po celý den znepokojoval. Jakmile tudíž ze sna procitneme, první naše myšlenka má býti Pánu Bohu věnována. Zvolejme: „*O Bože! Ty's Bůh můj, po Tobě ohlížím se hned z rána, po Tobě žízní má duše, po Tobě prahne mé tělo!*“ (Ž. 62). „*Ježíši, Maria, Josefe, vám věnuji srdce své i duši svou!*“ (300 dní odp. Pius VII. 1807).

Nejdříve se poznamenej sv. křížem, a rci: „Ve jménu † Otce, který mne stvořil; ve jménu † Syna, který mne vykoupil; ve jménu † Ducha sv., který mne posvětil, — vstávám. Chraň mne, o Bože, před každým nebezpečenstvím, jak tělesným, tak duševním.“ Nebo se sv. *Bernadem*: „Odříkám se ďábla, a přidržím se jen Tebe, o můj Ježíši, jenž

Jsi cesta, pravda a život. O Bože! Dej mi tu milost, abych oblékl svatební roucho, lásku k Bohu a svému bližnímu.“

Když se oblékáš, modli se takto:

Milosrdný Pane a Bože můj, propůjč mi té milosti, abych po celý den odolal(a) všem nástrahám ďábelským. Dej mi roucho lásky a štít spravedlnosti. Opásej bedra má pravdou, a vstav na hlavu moji přilbici spasení, a uděl mi meč Ducha, jenž jest slovo Boží. O Bože můj, chraň mne štítem víry, pomocí níž bych odolal(a) ohnivým střelám satanovým. Ach, kéž bych naplněn(a) byl(a), jako vyvolenci Boží, opravdovou pokorou, dobrotou a trpělivostí (Efes 6, 14—17). Nedo-pouštěj, o Bože, abych Tě jediným hříchem dnes urazil(a).“

Když jsi se již oblékl, takto:

Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější a nerozdílná Trojice Boží, neboť jen Tvou nezměrnou milostí byl(a) jsem po celou noc ochraňován(a) a snad i před pekelným ohněm zachráněn(a), do něhož tak mnozí v této právě minulé noci uvrženi byli. Děkuji Ti, nebeský Otče, že Jsi mne stvořil; děkuji Ti, milený Ježíši, že Jsi tolik krvavých kroků pro mne vykonal a Svou předrahou krví vykoupil; děkuji Ti, dárc

veškeré milosti, Duše sv., že Jsi mne křtem sv. k pravé víře povolal a doposud v ní zachoval. „*Velebiti Tě budu, Bože, můj králi, a dobrořečiti jménu Tvému na věky a vždycky.*“ (Ž. 144). *Dobrořečení, a jasnost, a moudrost, a díků činění, čest a moc, i síla Bohu našemu, na věky věkův. Amen.*“ (Zjev 7, 14). „*Hospodine, smiluj se nad námi : neboť tebe očekáváme: budiž rámě naše v jitře, a spasení naše v čas soužení.*“ (Is. 33, 2).

Modlitba za dosažení pravého ve všem poznání:

Duchu svatý! Pravý Bože a Těšiteli! osvěť rozum můj, abych poznal(a), co mám věřit, doufat a milovat. Posiluj vůli moji a rozněť srdce mé, abych z lásky k Tobě vše dobré náležitě konal(a), a jednou dosáhl(a) blaženosti věčné skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba k Rodičce Boží:

O Panovnice má! O Matko má! Tobě se celý obětuji a na důkaz, že jsem službě Tvé se oddal(a), věnuji a zasvěcuji Tobě dnes oči své, ústa svá, srdce své, obětuji se Tobě sám(a) celý(á). A poněvadž Tvůj(á) jsem o Máti dobrotivá, ochraňuj, zachovej a zastávej mne jako vlastnictví své a majetek svůj. (100 dní odp. Pius VII. 1817).

Modlitba k anděli strážnému:

Anděle Boží, strážce můj,
Božská dobrota mne Tobě svě-
řila, osvěcuji, opatruji, řídí, a
spravuj mne! (100 dní odp.
Pius VII. 1821).

Modlitba k sv. Josefu:

Svatý Josefe, Otče a Strážce
panen, jehožto věrné ochraně

nevinnost sama Ježíš a Maria,
Panna panen, svěřena byla:
pro nejdražší dvojí tuto záruku,
Ježíše a Marii, prosím a za-
přísahám Tebe, učín, abych
od všeliké nečistoty zachova-
lý(á) s myslí neporušenou, se
srdcem čistým a s tělem čistým
Ježíši a Marii vždycky nej-
čistěji sloužil(a). Amen. (Odp.
jeden rok. Pius VII. 1802.)

Navedení,

**jak se máme cvičiti v božských a mravních ctnostech, zvláště
před a po sv. přijímání.**

O způsobu cvičení se ve víře.

„Bez víry nelze Bohu se
líbiti.“ (K Žid. 11, 6).

Co znamená věřit?

Věřiti znamená všechno za
pravé mít, co Bůh zjevil a
církvi svou k věření předkládá.

Vzbuzení víry.

Modleme se: Věřím v Tebe,
pravý v třech osobách jediný
Bože, Otče, Synu a Duše svatý,
jenž jsi všechno stvořil, všechno
zachováváš a spravuješ; jenž
dobré odměňuješ a zlé tresceš.
Věřím, že Syn Boží se vtělil,
aby nás vykoupil, a že Duch
svatý svou milostí nás posvě-
cuje. Věřím, že duše naše jest
nesmrtelná, milost pak Boží
nám k spasení nevyhnutelně

potřebná. Věřím a vyznávám
všecko, čemu Ježíš Kristus
učil, co svatí apoštolové kázali
a čemu svatá římská katolická
církev věřiti velí. Tomu všemu
věřím. protože jsi, o Bože! věčná a
neskonalá pravda a moudrost,
kteráž ani oklamati, ani okla-
mána býti nemůže. Bože, roz-
množ víru mou! —

O způsobu cvičení se v naději.

Doufejte v Hospodina! (Ž. 4, 6)

Doufej v Boha svého vždy-
cky! (Os. 12, 6)

Neztrácejtež tedy doufanli-
vosti své, kterážto velikou má
odplatu! (Žid 10, 35).

Co znamená doufat?

Křesťansky doufat znamená,
od Boha důvěrně očekávati.

cokoliv nám slíbil. Od Boha doufáme skrze zásluhy Ježíše Krista život věčný, t. j. věčné blahoslavenství a prostředky k dosažení téhož blahoslavenství potřebné.

Vzbuzení naděje.

Modleme se: Doufám a důvěřuji se v Tvou, o Bože! svrchovanou dobrotu a milosrdenství, že mi pro nesmírné zásluhy svého jediného Syna, Ježíše Krista, udělíš, abych za živa hříchy své poznal(a), dokonale jich litoval(a), a že mi je odpustíš, po smrti pak že mi ráčíš spasení věčné dáti a popřáti; abych na Tebe tváří v tvář patřil(a), Tebe miloval(a) a s Tebou věčně se radoval(a); mám naději, že mi také dáš, čím bych toho dosáhl(a). Doufámť to od Tebe, protože jsi to slíbil, jenž jsi všemohoucí, věrný, svrchovaně dobrotivý a milosrdný. Bože, posilni naději mou!

O způsobu cvičení se v křesťanské lásce.

Pánu Bohu svému se kla-

něti, a jemu samému sloužiti budeš. (Mat. 4, 10).

Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a ze vši duše své, a ze vši mysli své, a ze vši síly své. (I. přík. lásky.)

Co znamená křesťansky milovati?

Křesťansky milovati znamená, Boha, jakožto nejvyšší dobro, pro Něho samého a bližního pro Boha milovati. Pro Boha všechno ochotně činiti, cokoli poručil.

Vzbuzení lásky.

Modleme se: Bože můj! miluji Tebe z celého srdce svého nade všechno, protože jsi nejlepší dobré, svrchovaně dokonalý a vši lásky hoden; i proto Tě miluji, že jsi ke mně a všemu stvoření svrchovaně dobrotivý. Žádám toho srdečně, abych Tě tak dokonale miloval(a), jako Tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, s jejichžto láskou spojuji svou nedokonalou lásku; tu ve mně, o Bože, vždy více a více rozněcuj!

Mše svatá.

Poučení.

Co jest mše sv.?

Mše svatá jest nekrvavá oběť Nového zákona, vždy trvající památka a obnovení krvavé oběti, kterou Ježíš Kristus na kříži vykonal.

Můžeme to dokázati z Písma sv. ?

Ovšem! Vysvítá to ze slov proroka Malachiáše (1. kapit.), z evangelia sv. Lukáše (22 kapit.), z listu sv. ap. Pavla ke Kor. (11 kap. 23. verš).

Hlásala toto učení o mši sv. církev katolická vždycky?

Ano! Již od časů apoštolských hlásá toto učení, takže dle učení sv. Augustina by bylo zbytečno proti tomu se na odpor stavěti, čemu církev svatá dle výroků sv. Otců již ode dávna byla učila a věřila.

Sloužili též svatí apoštolové mši svatou?

To vysvítá nejen z překladu řeckého textu, kde čteme slova: „Když obětovali“, nýbrž i nejstarší záznamy dějepisné

vypravují nám o sv. apoštolech Ondřeji a Jakubovi, že mešní knihu sepsali, a sv. Matouš u oltáře byl probodnut. Dřevěný oltář, na němž sv. apoštol Petr mši sv. sloužil, až do dnešního dne se v Římě chová.

V čem záleží vlastně mše sv.?

V obětování a proměňování chleba a vína v pravé tělo a v pravou krev Pána Ježíše Krista a v požívání toho, jak to sám Kristus učinil a kněžími činiti rozkázal. (Luk. 22).

Kdo zavedl ve mši sv. Introit (vstup), Kyrie, Gloria, Epištola, Evangelium atd.?

To činili svatí apoštolové, a po nich církev katolická z vnuknutí Ducha sv.

Kdy slyšíme celou mši svatou?

Když se v pravý čas dostavíme, dříve než-li se začne, alespoň evangelium kněz čísti.

Pokračování.

Předchozí modlitby, epištola, evangelium atd. jsou přípravou částí ku mši sv., která

sluje „*mši katechumenů*“, t. j. těch, kteří teprve ve víře cvičeni jsou. Obětování, proměňování či pozdvihování a přijímání sluje „*mše sv. věřících*.“ Dříve, než-li totiž mše sv. začala, bývali nekřtění, veřejní kajníci a zlým duchem posedlí z kostela do předsíně odvedeni, a dvěře chrámové uzavřeny. Sluhové pak bděli nad pořádkem, aby nikdo z nich nemohl vstoupiti do vnitř, ani zase z věřících vystoupiti. Zajisté prostředek výborný, který by i dnes nebyl na škodu!

Na jaký úmysl se může mše sv. konati?

1.) Abychom vyznali nejvyšší moc a vládu, kterou Bůh má nade vším stvořevím (oběť chvály); 2.) abychom Bohu za všechna dobrodiní děkovali (oběť díků); 3.) abychom za potřebné milosti a dary Boha prosili (oběť prosby); 4.) abychom od Boha odpuštění hříchů dosáhli (oběť smíření).

O úkonech (ceremoniích) mše svaté.

Člověk jest od narození svého tak uspůsoben, že mu není možno snadno bez zevnější pomoci ducha svého pozvědnouti ku přemýšlení o božských věcech; proto nařídila církev katolická, ta starostlivá matka naše, aby některá slova se ří-

kala po tichu, jiná hlasitě, a vedle toho ustanovila rozmanité ceremonie, jako: zpěv, svíce, kadidlo, zvláštní oděv atd., aby velebnost této vznešené oběti ještě více zvýšena byla, a aby mysl věřících viditelnými znameními při bohoslužbě zařízenými k větší pobožnosti se roznítla. (Conc. Frid. sess. 21. cap. 5.) Oněch dvacet pět křížů, jež kněz při oltáři jsa činí, pamatují nás na ono velké utrpení a urážky, jež Kristus vytrpěti musil, aby nás spasil. Kněz modlí se s rozpjatýma rukama a to nás upomíná na modlitbu Kristovu, když pněl na kříži. Oděv kněžský byl předepsán již ve starém Zákoně. (Exod. 39, Ezech. 41). Hlavní účel kněžského oděvu spočívá dle příkazu Kristova v tom, abychom si připomínali stále Jeho utrpení a smrt (1 Kor. 11).

Humeral, jímž si kněz zahaluje hrdlo a ramena, upomíná nás na roucho, jímž tvář Kristova zastřena byla, když Ho katané bili ve tvář, při tom volající: Hádej, Kriste, kdo tě udeřil. (Luk. 22).

Alba (dlouhé bílé roucho) připomíná nám ono posměšné roucho, v němž Herodes Krista na posměchobléci kázal. (Luk. 22).

Stola, manipel a provaz, jímž kněz opásán jest, upomínají na mnohé provazy, jimiž

nevinný Beránek v zahradě Getsemanské a při bičování spoután byl. (Jan 18).

Mešní roucho upomíná na purpurový šat, v němž Kristus jakožto nepravý král byl posmíván, a vytkaný na něm kříž upomíná nás na bičování a ukřižování Jeho. (Jan 19). Rozmanité *barvy mešní* zobrazují nám radostné a smutné doby.

Oltář znamená horu Kalvarii, na níž krvavá oběť Pána Ježíše se odbývala, jak sv. Pavel k Žid. píše.

Kalich jest odznakem hrobu Kristova, *patena* kamene náhrobního, *pala šatu*, kterým zahalena byla tvář Kristova, když v hrobě odpočíval, *korporale a purifikatorium* označují plátna, do nichž zahalen byl, a *pokrývka kněžská* na hlavě znamená trnovou korunu, jež vsazena byla Kristu na hlavu. (Jan 19 a 20).

O významu křížů, kostelních nádob, světél a kadidla.

Kříženám představují Krista ukřižovaného; jest dovoleno, ba i nutno, abychom křížů užívali, neboť Bůh rozkázal již v starém Zákoně Mojžíšovi, aby vztýčil měděného hada, který dle vlastního výkladu Kristova nebyl ničím než předobrazem Jeho ukřižování.

(Jan 3). Jako tehda byl každý z Israelitů uzdravován, kdo na hada pohleděl, tak uzdravovány jsou dnes duše křesťanů, když rozjímají o umučení Páně. — Rozmanité, často drahocenné nádoby kostelní upotřebeny bývají ku zvýšení oslavy Boží a pobožnosti; jsou zajisté Pánu Bohu příjemny, neboť rozkázal již Mojžíšovi a král. Šalamounovi, aby ve svatostánku užíval světél, kadidla atd.

Světél se užívá též z rozkazu Božího v chrámu Páně a již za času sv. apoštolů tak se dalo. Hořící světla vyznačují Krista, který jest jediný pravé světlo a připomínají nám temnost starého Zákona, která světlem evangelia zapuzena byla; vyznačují i naši radost, kterou naplnění jsme, když se hlásá evangelium. (Řím 13).

Právě tak nařídil Bůh užívání *kadidla* (Exod. 30, 7). Již sv. Jan Křtitel plnil tento rozkaz Boží (Luk. 1), a sv. Ambrož dotvrzuje též, že při mši sv. oltář byl okuřován. Kadidlem nechválíme jen Pána Boha, nýbrž vyjadřujeme přání, aby modlitby naše podobně k Bohu se nesly. Vedle toho připomíná nám vůně kadidla, že i život náš má býti Bohu příjemný (2 Kor. 2, 15) při Jehožto kolébce i sv. tři Králové kadidla užili (Mat. 2).

Když kněz okurčuje oltář, modlí se takto :

Vznášej se, Hospodine, modlitba má jako zápal (kadidla) před obličejem Tvým, pozdvižení rukou mých (buď libá) oběť večerní. Polož, Hospodine, stráž ústům mým: a dvěře vůkol rtů mých: ať nesklání se srdce mé ke slovům zlosti k vymlouvání skutkův hříšných. (Ž. 140).

Vzbuzení dobrého úmyslu před mší svatou.

Milený Ježíši! věřím tomu pevně, že Jsi při poslední večeri opravdovou oběť konal, jak církve naše svatá učí. Poněvadž Jsi rozkázal sv. apoštolům a od nich posvěceným kněžím, aby oběť tuto konali až do skonání světa, obětuji Tě tuto mši sv., a věřím pevně, že jest to táž oběť, již Jsi vykonal na hoře Kalvarii. Obětuji tuto oběť ku oslavení jména Tvého, jakož i za hříchy své a svých bližních, abys opravdovou lítost ve mně nad nimi vzbudil a milost Svou v hojnosti mi udělil. Konečně ji obětuji za své přátely, dobrodince a za všechny, za něž mou povinností jest se modliti, za odvrácení nepřátel, za mrtvé, zvláště za spásu duše mých rodičů, přátel a za spásu veškerého křesťanstva.

Modlitby při mši sv. s kratičkým vždy výkladem.

Když kněz kráčí k oltáři, uvažujme jak Kristus šel se svými učeníky do zahrady (Luk. 22, Jan 18) a zvolíme: „O Ježíši, uděl mi milost, bych s Tebou šel (šla) hříchy své oplakávati.“

Jakmile kněz již u oltáře stojí, obnovuje svůj úmysl, Bohu oběť přinést — nuže! učinme i my tak!

Když kněz rozevřel mešní knihu a po stupních dolů kráčí naznačuje nám to pád Adamův ve věčnou záhubu.

Žalm 42., jest žalm krále Davida a označuje nám zkor-moucenost člověka, když do hříchu upadne. Modleme se tento žalm s knězem takto :

Kn.: Ve jménu Otce † i Syna † i Ducha sv. Amen. Vejdu k oltáři Božímu.

Min.: K Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

Kn.: Sudť mne, o Bože, a rozeznej při mou od národu nesvatého; od člověka nepravého a lstivého vytrhni mne.

Min.: Nebo Tys, o Bože, síla má: proč jsi mne zapudil, a proč smuten chodím, když mne sužuje nepřítel?

Kn.: Sešli světlo Své a pravdu Svou: ty mne provodíš a přivodíš na horu svatou Tvou a do stanů Tvých.

Min.: I vejdu k oltáři Bohu, k Bohu, jenž obveseluje mne od mladosti mé.

Kn.: Chválu vzdávati budu Tobě na harfě, Bože, Bože můj: proč jsi smutna duše má, a proč mne kormoutíš?

Min.: Doufej v Boha, nebo ještě vyznávati mu budu, (že jest) spasení tváře mé a Bůh můj.

Kn.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Min.: Jakož byla na počátku, i nyní, i vždycky až na věky věkův. Amen.

Kněz doufá v Hospodina, očekává od něho pomoc a vyznává, že pro hříchy své není hoden tuto oběť konati; žaluje na sebe před Bohem a lidmi a říká obecnou zpověď, nebo-li

Konfiteor.

Vyznávám se Pánu Bohu všemohoucímu, nejblahoslavenější Marii Panně, blahoslavenému Michalu archandělu, blahoslavenému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu a všem svatým, že jsem často a mnoho hřešil, a to svou vinou, svou vinou, svou největší vinou; protož prosím nejblahoslavenější Marii Pannu, blahoslaveného Michala archanděla, blahoslaveného Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla a všechny svaté, aby za mne prosili Boha Otce všemohoucího.

Když kněz říká „Konfiteor“ vzpomeňme na Krista v zahradě Gethsemanské, a vzbudme opravdovou lítost nad hříchy svými, které byly příčinou, že Kristus se tam krví potil. (Luk. 22).

Min.: Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, odpustiž tobě hříchy tvé a přivediž tě k životu věčnému.

Kněz: Amen. — Pak říká vejmenu přítomných ministrant „Konfiteor“ a proto mají přítomní alespoň v duchu s ním říkati a uznati, že jsou nehodni oběť mše sv. obětovati. Na to řekne kněz: „Smiluj se nad vámi všemohoucí Bůh, odpustiž vám hříchy vaše a přivediž vás k životu věčnému. Amen.“

Kn.: Bože, Ty obrať se k nám a obživíš nás.

Min.: A lid Tvůj veseliti se bude v Tobě.

Kn.: Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství Své.

Min.: A spasení Své dej nám.

Kn.: Pane, vyslyš modlitbu mou.

Min.: A volání mé k Tobě přijď.

Kn.: Pán s vámi.

Min.: I s duchem tvým.

S touto důvěrou přistupuje kněz k oltáři a prosí Boha za odpuštění hříchů. Pak líbá oltář na důkaz úcty k Svatým.

jichž ostatky v oltáři ukryty jsou, a praví:

„Prosím Tebe, Hospodine, pro zásluhy Tvých Svatých, jichž ostatkové tuto jsou, i všech Svatých, abys mi odpustiti ráčil všechny mé hříchy. Amen.“

Zde si vzpomeňme, jak Jidáš zrádným políbením Krista zradil (Mar. 14).

Introit nebo-li vchod ku mši sv. připomíná nám zaslíbení Messiášovo, jenž padlé lidstvo přišel vysvobodit.

Tisíceré díky Tobě vzdávám s kůry andělskými, že Jsi, milený Ježíši, s nebe sestoupil, abys mne nehodné stvoření od věčné smrti vykoupil. — (Zde připomeneme si, jak Kristus jat jsa, odveden byl (Mat. 26) a ve tvář udeřen jest (Jan 18). — Děkuji Ti, milený Ježíši, že Tvým zajetím jsem byl(a) já vysvobozen(a) z věčné vazby.

Po „introitu“ volá kněz toužebně 6krát *Kyrie eleison t. j. Pane, smiluj se, a třikrát „Kriste, smiluj se,“* kteréžto časté opakování naznačuje vřelou toužebnost praotců po milosrdenství Božím (Is. 45 a 46). Když jsme si byli zde vzpomenu, že sv. Petr třikráte zapřel Krista (Mat. 26) a proto hořce plakal, zvolajme: „Milený Ježíši, nedopouštěj, abych životem nekalým zapíral(a) Tě, anebo učení Tvé, a uděl mi

milost, bych hříchy své se sv. Petrem oplakával(a).

Gloria in excelsis Deo.

Jest chvalozpěv andělský, kterýž poprvé při narození Páně zazněl. (Luk. 2). Vynechává se v adventě, postě a při mši svaté za mrtvé. Zní takto:

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme Tebe, dobrořečíme Tobě, klaníme se Tobě, oslavujeme Tebe. Díky Tobě vzdáváme pro velikou slávu Tvou, Pane Bože, nebes králi, Bože, Otče všemohoucí. Pane, Synu jednorozený, Jesu Kriste. Pane Bože; Beránku Boží, Synu Otce, Jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Jenž snímáš hříchy světa, přijmi modlitbu naši. Který sedíš na pravici Otcově, smiluj se nad námi. Nebo Ty jediný jsi Svatý, Ty jediný Hospodin, Ty jediný Nejvyšší, Jesu Kriste, s Duchem Svatým v slávě Boha Otce! Amen.

Dominus vobiscum. (Pán s vámi).

Slovy těmi zvěstuje nám kněz, že Kristus nám velikou milost prokázal, když člověkem se stal. Odpovězme mu:

„*A s duchem tvým*“ (et cum spiritu tuo).

Zbožný povzdech.

Všemohoucí, věčný Bože, děkuji Ti za přenesmírnou milost, kterou Jsi mi narozením Syna Svého propůjčiti ráčil; rozmnož ji ve mně a povzbuď mne, abych s ní spolupůsobil. Dotkní se milostivě srdce mého, abych s Petrem hříchy své oplakával(a) a život svůj polepšil(a).

Kollekta (orace) jest tolik, jako modlitba, v níž prosby k Bohu jsou v jedno sebrány. Když kněz před započatím jejím volá: „*Orémus*“ (modleme se), mám s ním modlitby své spojit.

Modlitba.

Všemohoucí, věčný Bože, zástupce Tvůj sluha Páně obětuje Ti právě modlitbu církve sv. a s ním i já žádám milosrdenství Tvou, abys ji tak přijal, jako bych stál(a) před tváří Tvou v nebesích; na kolena padám a pokorně prosím, abys skrze Ježíše Krista, na přimluvunejblahoslavenější Marie Panny a Svých Svatých, zvláště těch, jichž památku dnes slavíme — vše nám vyplniti ráčil, oč v modlitbě kněz u oltáře prosí. Umučení Pána Ježíše nechť mne povzbuzuje ve všech nehodách života. (Mat. 26).

Epištola (list).

Jest částka buď z listů sv. apoštolů, nebo ze Skutkův apo-

štolských a nebo z Písma sv. starého Zákona.

Modlitba.

Srdce mé jest hotovo, dobrý Bože, vůli Tvoji plniti, osvěť rozum můj, abych cesty Tvé poznal(a) a po nich krácel(a); v utrpení budiž mně ukřižování Tvé posilou. Posiluj mne, o Pane, abych já i všichni lidé až do smrti plnil(a) to, co nyní v epištole se právě předčítá. O to Tě žádám skrze neskonalé zásluhy Ježíše Krista, Tvého milého Syna, Pána našeho.

Milený Ježíši, ani nevím jak bych Ti poděkovati měl(a) za všecku tu pohanu, již Jsi snášel k vůli mně. Posiluj mne, abych ku oslavě jména Tvého všechny útrapy trpělivě snášel(a) (Luk. 22) a jednou radost věčnou dosáhl(a).

Graduale (modlitba postupní), byl jindy žalm, který zpíval lid mezi tím, když jáhen vystupoval po stupních (gradus) na kazatelnu, aby tam evangelium četl. Nyní skládá se z jednoho verše onoho žalmu a modlitby.

Zbožný povzdech.

Milosrdný Bože, který nechceš smrt hříšníka, nýbrž aby se obrátil a živ byl, žádám Tě pokorně, abych po příkladě Svatých, zvláště sv. Jana Křti-

tele k pravému pokání byl(a) pohnut(a), hříchy své oplakával(a) a věčným trestům ušel(a).

Alleluja: Sláva Bohu! — pro učení, jež nám zvěstovati dal.

Modlitba.

Děkuji Ti, Bože, že Jsi se tak hluboko pokořil a mým učitelem Jsi se stal. Propůjč mi milost, abych s láskou, trpělivě a ochotně učení Tvé vždy plnil(a). O nevinně odsouzený Ježíši, posiluj mne, abych všechna protiventství a pomluvy trpělivě snášel(a). Mat. 26).

Evangelium.

Když ministrant přenáší knihu na pravou stranu, tu se nám tím dává na srozuměnou, že se Kristus a apoštolové od židů odvrátili a šli hlásat evangelium pohanům. Dříve se kněz uprostřed oltáře pomodlí, aby Bůh očistil srdce i ústa jeho k hodnému čtení této částky Písma svatého.

Modlitba.

Očišť srdce a rty mé, všemohoucí Bože, jenž Jsi rty Isaiáše proroka žhavým očistil uhlem: tak i mne milým slitováním svým rač očistiti, abych hodně zvěstovati mohl(a) Tvé sv. evangelium. Skrze Krista . . . — Když pak kněz volá „*Pán s vámi*“ a znamená knihu mešní

i sebe sv. křížem, tu mají se věřící též znamenati tímtež znamením, a vzpomenouti si, že děláme kříž na čele na znamení, že za viru stydět se nebudeme (Mat. 19); na ústech, že ji vždy vyznávati budeme; na prsou, že ji v srdci nositi t. j. podle ní žíti budeme; (Řím 10). *Stojíme* při evang., abychom tím účtu k němu na jevo dali.

Modlitba.

Božské slovo, milený Ježíši, jež mi právě čteno jest, jest mi pravým světlem na cestách života. Ty sám Jsi jediné pravé světlo, slunce spravedlnosti a jitřenka, která vzešla, aby tmy v srdci našem zapudila a věčnou pravdu zjevila. Veškerenstvo musí Ti za to povděčno býti. Pro onu sv. lásku, jížto Jsi naplněn byl, když jsi nám cestu ku věčnosti ukázal, žádám Tě horoucně, abych milostí Tvou jsa(ouc) naplněn(a) učení Tvé vždy poslouchal(a) a abych zvláště to plnil(a), co ústa kněze právě předčítala. Zároveň Tě však žádám, aby totéž Božské slovo nevěřícím zvěstováno bylo, aby i tito spásy účastni býti mohli. Posiluj konečně všechny dělníky na vinici Tvé, aby co nejvíce duší k Tobě přivést mohli. Za pravdu sv. evangelia jsem hotov(a) i krev svou prolíti.

Kredo. (Věřím.)

Vyznání to sluje *Nycéno-Cařihradské*, poněvadž sestaveno bylo na základě vyznání apoštolského na obecných sněmech církevních v Nycei (325) a Cařihradě (381). Zní takto:

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všech věcí viditelných i neviditelných. I v jediného Pána Jesu Krista, Syna Božího, jednorozeného, a z Otce narozeného přede všemi věky; Boha z Boha, Světlo ze Světla, Boha pravého z pravého Boha. Zplomeného, neučiněného, též s Otcem podstaty, skrze něhož všecky věci učiněny jsou. Jenž pro nás lidi a pro spasení naše sestoupil s nebe. A vtělil se od Ducha Svatého z Marie Panny a člověkem učiněn jest. Ukřižován též za nás; pod Pontským Pilátem trpěl a pohřben jest. A vstal z mrtvých třetího dne podle písem. A vstoupil na nebesa: sedí na pravici Otce. A opět přijde ve slávě soudit živých i mrtvých, jehožto království nebude konce. I v Ducha Svatého, Pána a Oživovatele, kterýž z Otce i Syna vychází. Jemuž spolu s Otcem i Synem stejná poklona a oslava se činí, jenž mluvil skrze proroky. A v jednu svatou obecnou i apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů a očeká-

vám vzkříšení z mrtvých, a život budoucího věku. Amen.

Dominus vobiscum (Pán s vámi).

Kdykoli sluha Páně k nám volá: „*Pán s vámi*“ máme z hloubí duše odpovídati: „*A s duchem tvým.*“ Dále můžeme vždy rozvažovati o bolestném výkřiku, který se vydral z prsou Matky Boží, když Syn její milovaný byl zajat a zneuctěn. (Luk. 22). — Dobrá Matko Boží! vypros mi milost, abych bolestné utrpení Ježíšovo a jakož i tvé dostatečně ocenil(a) a vždy vděčným zůstal(a).

I. Díl mše svaté.

Kněz vybízí přítomných k modlitbě slovy: „Orémus“ „modleme se.“

K offertorium (obětování).

Obětování jmenuje se ta částka mše sv., při níž kněz obětuje Bohu chléb a víno. Jindy nosívali věřící obětní dary k oltáři a při tom zpíval se žalm. Nyní místo onoho žalmu jest jen krátká modlitba; ta sluje offertorium, protože jindy mezi oním zpěvem, na jehož místě jest modlitba ta, skutečně lid obětoval své dary. — Obětní dary dělily se na tři části: část patřila chrámu, část duchovním a část chudým

Když kněz odkrývá kalich, vzpomeňme na Krista jak při bičování obnažen byl (Mar. 15) a modleme se takto: „Ježíši pro Svě svatě, krvavé bičování dej mi sílu, abych tělo své bičoval(a) a Tobě jen sloužil(a).“ — Když kněz dary obětní Bohu v oběť přináší, modleme se takto: Přijmiž, Otče svatý, všemohoucí, věčný Bože, tuto neposkvrněnou oběť, kterouž služebník Tvůj obětuje Tobě, Bohu samému, živému a pravému za nesčetné hříchy, urážky a nedbalosti mé, a za všechny vůkol stojící, jakož i za všechny věrné křesťany, za živé i za mrtvé, aby mně i jim prospěla ku spasení a k životu věčnému. Amen.

Lavabo (umývání rukou.)

Kněz umývá si konce prstů, aby naznačil, že kdo chce největší oběť Bohu přinést, musí i od nejmenších hříchů očistěn býti. *Ríká 25. žalm*, který se s ním takto modlití máme:

Umyji mezi nevinnými ruce své: a obejdu oltář Tvůj, Hospodine.

Abych slyšel hlas chvály, a vypravoval všechny podivné skutky Tvé.

Hospodine, miluji okrasu domu Tvého, a místo přebývání slávy Tvé.

Nezahlazuj s bezbožnými, o

Bože, duše mé, a s muži krví života mého.

V jejichžto rukou nepravosti jsou: a pravice jejich naplněna jest dary.

Já pak v nevinosti své kráčel jsem: vykupiž mne a smiluj se nade mnou.

Noha má stála v přímosti (na cestě přímé), ve shromážděních dobrořečiti budu Tobě, Hospodine. —

Zde můžeme též si vzpomenouti jak Pilát jakoby prost byl vinny, ruce si myl. (Mat. 27).

Suscipe sancta Trinitas.

Po umytí rukou obětuje oběť nejsvětější Trojici na památku Kristova utrpení, z mrtvých vstání a na nebe vstoupení, jakož i ku cti Panny Marie a všech Svatých.

Modlitba.

Přijmi, svatá Trojice, tuto oběť, kterouž podáváme Tobě na památku umučení, z mrtvých vstání a na nebe vstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, a ke cti blahoslavené Marie vezdy Panny, blahoslav. Jana Křtitele, svatých apoštolů Petra a Pavla, a těchto, i všech Svatých, aby jim sloužila ke cti, nám pak ku spasení; a aby za nás v nebesích orodovati ráčili ti, jichžto památku konáme na zemi. Amen.

*Orate fratres (Modlete se
bratři!)*

Kněz má se za nehodného ku obětování mše sv. a proto slovy „*modlete se bratři*“ prosí přítomných o přimluvu. Proto se musíme takto modlití: „Přijmiž Hospodin oběť z rukou tvých ke cti a slávě jména Svého, ku prospěchu našemu i celé Svě svaté církve.“ — Zde si můžeme připomenouti, kterak Pilát Krista lidu představoval, slovy: „*Ecce homo*“, („*ejhle člověk!*“)

Sekreta (tichá modlitba).

Obrácen jsa k oltáři, modlí se kněz po tichu modlitbu a proto věřící mají své modlitby s jeho spojití, asi takto: „Všemohoucí, věčný Bože, spojuji modlitby své s modlitbou kněze, a žádám Tě skrze neskonalé zásluhy Ježíše Krista, abys prosby nuzných vyslyšeti, zatvrzelé obrátiti, všem zarmouceným ku pomoci přispěti ráčil a jim milost propůjčil, aby hříchů svých litovali. Za tím úmyslem obětuje Ti tuto oběť. Ať vyplněny jsou prosby jednoho každého z nás na přimluvu Rodičky Boží Marie, všech Svatých, zvláště těch, jichžto památku dnes si připomínáme. Srze Ježíše. Amen.“

Praeface. (Předmluva).

Jest modlitba přípravná k druhé částce mše svaté.

Kněz vybízí v ní přítomné, aby s anděly vzdávali Bohu slávu a díky, a dí ke konci: „Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupův, plna jsou nebesa i země slávy tvé. Hosanna na výsostech! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!“ — Při „*sanktus*“ zvoní ministrant, aby tím vybídl k oslavování Boha i ty, kdož kněze v chrámu Páně viděti a slyšeti nemohou.

Díl II. mše svaté.

Te igitur. (Tebe tedy . . .)

Nyní prosí obětník bezprostředně Boha Otce, který od věčnosti Syna, jenž jest nejvyšším knězem a prostředníkem — zplodil, aby oběť tuto milostivě přijal. Modlí se za sv. Otce, svého biskupa, zeměpána a všechny pravověrné křesťany. — Křesťan se může při této částce takto modlití:

„Tebe tedy, nejlaskavější Otče, skrze Ježíše Krista, Syna Tvého, Pána našeho, skroušeně prosíme a žádáme, abys milostivě přijal a požehnal tyto dárky, tyto svaté oběti neposkrvněné, jež Tobě obětuje zvláště za církev Tvou svatou katolickou, kterouž v míru zachovati, hájiti, sjednotiti a řídití račiž po celém oboru zemském, spolu se slu-

žebníkem Svým, papežem naším N., biskupem naším N., císařem a králem naším N. a se všemi pravověrnými křesťany a katolickými a apoštolskými víry pěstiteli.“

Memento za živé.

Kněz se modlí za živé křesťany v chrámě přítomné a za ty, kteří jeho modlitbám byli zvláště poručeni. Dle jeho příkladu mají věřící ku pěti svatým ranám se utíkat a vřele se za sebe modlit. Konečně si můžeme též zde vzpomenouti jak Kristus ani slova nepromluvil, když byl týrán, (Isai. 53) ale po tichu se modlil.

Kommunikantes

jsou ti křesťané, kteří účastní jsou ovoce mše svaté. Na důkaz, že církev bojující jest spojena s církví vítěznou, prosí kněz Pannu Marii, sv. Petra a Pavla, a rozličné mučenníky a představené církve, aby svou mocnou přímluvou nás ochraňovali.

Modlitba.

Jakožto členové církve sv., prosíme Tě, o Bože, abys na přímluvu Rodičky Boží, sv. apoštolů Petra a Pavla, sv. Ondřeje a ostatních Svatých nám milostivě milost Svou uděliti ráčil, abychom nade

všemi nepřátely zvítězili a do věčné blaženosti přišli. Skrze..

Hank igitur oblationem (Tuto oběť . . .)

Kněz klade obě ruce na dary obětní, aby tímto naznačil, že Kristus Pán tresty za hříchy naše na se vzal a za ně umřel. — Modleme se takto:

„Tuto oběť služebnosti naší, jakož i celé čeledi Své prosíme tedy, Pane, abys milostivě přijal, i dny naše v pokoji Svém pořádal, od věčného zatracení nás vytrhnouti a ku stádcí vyvolených Svých nás připočísti ráčil. Skrze Krista“ . . . Amen.

Kněz činí pak tři kříže nad kalichem na znamení, že Ježíš byl třemi hřeby na kříž přibit. —

Qui pridie . . .

Zde si vzpomínáme, co Kristus vytrpěti musil večer před Svým ukřižováním. Pak bere chléb do ruky, žehná jej a zrak svůj obrací k nebi. Slovy Kristovými pak proměňuje chléb v pravé tělo Ježíše Krista; pak padá na kolena a uctívá Ježíše, zahaleného v hostii. Totéž činí s krví Páně. Když kněz ukazuje tělo a krev, udeřme se v prsa a vzpomeňme, že hříchy naše byly příčinou smrti Páně.

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste! Ty Jsi se za mne na kříži obětoval. Věřím pevně, že Jsi zde v této nejsv. hostii přítomen, ježto Jsi sám řekl: „Totof jest tělo mé.“ — Chvalte a dobrořečte Pána všichni národové; veliké jest milosrdenství Jeho. Doufám v Tebe, můj Ježíši, miluji Tě nade všecko.

Simili modo. (Podobně).

„Podobně“ jako Kristus béře kalich kněz, žehná jej, proměňuje víno v krev Spasitelovu, obětuje ji za hříchy lidu a zvědá kalich ku uctění. — Vzpomeňme zde jak krev Kristova za nás vylita byla.

Modleme se. Tvou přesvatou krví nechť jsem milený Ježíši já, i moji rodiče a příbuzní ode všech hříchů očistěn. Věřím pevně, že Tvá sv. krev, která z boku Tvého tekla, zde skutečně přítomna jest.

Unde et memores. (Pročež také).

Když kněz se dále s rozpjatýma rukama modlí a pak tři kříže nad dary obětními činí, připomínají nám tyto tři kříže nejsvětější Trojici Boží, která je zde přítomna. Lid se může takto modlití:

„Pročež také, Hospodine, my služebníci Tvoji, tolikéž i lid

Tvůj svatý, konajíce památku přesvatého umučení téhož Krista, Syna Tvého, Pána našeho, jakož i z mrtvých vstání a slavného na nebe vstoupení jeho: přinášíme přejasně velebnosti Tvé z darů Tvých a daní oběť čistou, oběť svatou, oběť neposkvrněnou, Chléb svatý života věčného a Kalich spásy ustavičné. Rač na ně milostivou a jasnou tváří shlédnouti a je Sobě oblíbiti, jakož Jsi ráčil oblíbiti Sobě dary sluhý Svého Abela spravedlivého, a oběť arcioťce našeho Abrahama, i tu, kterou Tobě podal nejvyšší kněz Tvůj Melchisedech, žertvu svatou, neposkvrněnou oběť.

Supplices te rogamus. (Pokorně prosíme Tebe.)

Kněz uznává nehodnost svou nejsvětější oběť Bohu přináseti a pravi, že Kristus toliko jest nejspůsobilejším nebeskému Otci oběť tuto v dar přináseti. — Nyní se zvláště modlí kněz za ty, kdož přijímati budou Tělo Páně a proto máme zvolati: „Nebeský Otče, naplň nás všechny Svým svatým požehnáním, aby nikdo domů se nevracel bez užitku mše svaté.“

Memento mortuorum (vzpomínka na zemřelé.)

Nyní prosí kněz za zemřelé, jejichžto duše nás na věčnost

předešly; tak se činí v církvi od časů apoštolských. *Sv. Augustin* se vždy při oltáři za matku svoji sv. Moniku modlil, aby i přání její, jež mu na smrtelném lůžku projevila, vyplnil.

Modlitba.

Rozpomeň se také, Hospodine, na služebníky a služebnice Svě N. a N., kteří nás předešli se znamením víry a spí snem pokoje. Račiž, prosíme, Hospodine, jim i všem v Kristu odpočívajícím popřáti místa občerstvení, světla i pokoje. Skrze téhož Krista . . .

Pak se udeří kněz při slovech: „*Nobis quoque peccatoribus*“ (i nám hříšníkům) v prsa svá, a tu si máme vzpomenouti na slova lotrova na kříži: „Pane rozpomeň se na mne“, načež mu Kristus ráj byl přislíbil. (Luk. 23). Zvolejme při těchto slovech takto: „My bídní hříšníci doufáme, o Bože, v nesmírnou milosrdnost Tvou, a prosíme, abychom po tomto životě připočtení byli ku sv. apoštolům a učeníkům, a to pro zásluhy Ježíše Krista, s nimiž nepatrné své dobré skutky spojujeme.“

Per quem haec omnia. (Skrze něhož všechno toto . . .)

Kněz při oltáři doznává, že dárce všeho požehnání a

veškeré spásy Kristus jest. Kříže, jež nyní činí, upomínají nás na utrpení Jeho. Modleme se takto: „Raduji se, mileny Ježíši, že Ti jest dána všechna moc na nebi i na zemi, a že všechno dobré od Tebe pochází, ano že Ty Jsi naše spása. Za to Ti děkuje veškeren svět. Amen.“

Per ipsum, Pater noster a Libera nos.

Kněz vyznává, že Otec nebeský a Duch sv., s nimiž Kristus spojen jest od Krista oslaven jest, a když se byl hlasitě „*Pater noster*“ „*Otče náš*“ pomodlil, praví tato slova:

Zbav nás, prosíme, Hospodine, ode všeho zlého, minulého, přítomného i budoucího a na přimluvu blahoslavené a slavné ustavičné Panny, Bohorodičky Marie, a Svých blahoslavených apoštolů Petra a Pavla, Ondřeje i všech Svatých, uděl milostivě za dnů našich, abychom přispěním milosrdenství Tvého hříchu vždy byli prosti, i přede vším soužením bezpečni. Skrze téhož Pána . . . Amen.

Pax Domini (Pokoj Páně).

Pokoj Páně buď vždycky s vámi“ volá nyní kněz; a lid: „*A s duchem tvým.*“ A hned na to prosí kněz, aby sloučení

těla s krví Pána Ježíše přineslo užitku hojného těm, kteří je přijímají budou a při slovech „*Agnus Dei*“ udeří se třikráte v prsa.

Modlitba.

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi, abychom stále žili v míru s Bohem a se svými bližními.

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi, abychom měli vždy čisté svědomí a toto nám jednou nečinilo výčitek.

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, daruj všem křesťanským knížatům pokoj i veškerým lidem.

Díl III. mše svaté.

Kommunio. (Přijímání.)

Kněz připravuje se ku sv. přijímání a prosí Boha, aby nehleděl na jeho hříchy, nýbrž na víru církve svaté. Zde můžeme *duchovně* přijímají t. j. dětinou touhu vzbuditi, by i do srdce našeho Pán Ježíš zavítal. Před tím vzbudme ale opravdovou lítost nad svými hříchy, a pak tři Božské ctnosti. Církev se modlí tyto tři překrásné modlitby:

„Pane Ježíši Kriste, jenž Jsi řekl apoštolům svým: „Pokoj Svůj zůstávám vám, pokoj

Svůj dávám vám: nehleď na hříchy mé, ale na víru Tvé církve a rač ji podle vůle Svě v pokoji a jednotě zachovati. Jenž Jsi živ . . . Amen.“

„Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž Jsi z vůle Otce přičiněním Ducha sv. smrtí svou oživil svět: vysvobod mne skrze toto svatosvaté Tělo a Krev Svou ode všech nepravostí mých i ode všeho zlého, a učiň, abych vždycky přikázáním Tvým byl oddán a nedopouštěj od Tebe kdy odloučenu býti. Jenž s tímž Bohem Otcem a s Duchem sv. živ Jsi a kraluješ Bůh na věky.“ Amen.

„Požívání Těla Tvého, Pane Ježíši Kriste, ježto já nehodný přijímají se osměluji, ať neslouží mi k odsouzení a zavržení, ale pro milostivost Tvou budiž mi ku ochraně duše i těla a jich vyléčení. Jenž Jsi živ“ . . . Amen.

Uznáváje nehodnost svou, volá třikráte: „*Pane nejsem hoden, abys vešel pod střechemou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.*“ — A konečně: „*Tělo Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému.*“ Amen.

Po přijetí svaté hostie, táže se sám sebe: „Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co mi učinil?“ a běře kalich do ruky

a prosí, aby duše jeho od hříchu na vždy uchráněna byla. — Pak přijímají věřící. — Když kněz kalich čistí, vzpomeňme si jak Kristus, když zemřel, od věrných přátel Svých byl ctěn a vonnými mastmi namažán (Jan 19) a my prokážeme Mu tutéž službu, když chudým udělíme almužnu.

Po komunio. (Po přijímání)

se přenáší kniha na levou stranu na označení, že evangelium, které národ israelský na začátku zavrhl, na konci světa opět přijme. Kněz pozdravuje lid slovy: „Pán s vámi“ a podobně Kristus, po svém z mrtvých vstání pravil: „Pokoj vám.“ „Kéž tento pokoj nás všechny vždy provází“ nechť zvolají věřící.

Poděkování církve.

Nechať se líbí Tobě, svatá Trojice, služba poddanosti mé, a propůjč, aby ta oběť, kterouž jsem já nehodný před obličejem velebnosti Tvé vykonal, příjemna byla Tobě, mně pak i všem, za kteréž jsem ji obětoval, pro milosrdenství Tvé ku smíření sloužila. Skrze Krista . . .

Když byl pak kněz řekl: „*Ite missa est*“ „jděte, mše sv. jest ukončena“, řekneme „*Deo gratias*“ „Bohu díky“. V postě

a ve dny kající vůbec říká: „*Benedikamus Domino*“ „Dobrořečme Pánu.“ — Po udělení požehnání, říká evangelium sv. Jana, kteréž takto zní:

Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci skrze Ně učiněny jsou, a bez Něho nic není učiněno, což učiněno jest. V Něm byl život, a život byl světlo lidí, a světlo ve tmě svítí a tmy Ho neobsáhly. Byl člověk poslaný od Boha, jemuž jméno bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby svědectví vydal o světle, aby všickni věřili skrze Něho. Nebyl on světlo, ale aby svědectví vydal o světle. Bylo světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět. Na světě byl, a svět skrze Něho učiněn jest, a svět Ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji Ho nepřijali. Kolikož pak koli přijali Ho, dal jim moc syny Božími býti, těm, kteříž věří ve jménu Jeho: kteřížto ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha zrozeni jsou. *A Slovo tělem učiněno jest* a přebývalo mezi námi: i viděli jsme slávu Jeho, slávu jakožto Jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

Lid: *Deo gratias* t. j. Bohu díky! —

Jiná pobožnost ke mši svaté.

Při počátku.

Ve jménu Tvém přistupuji opět k oltáři, o nejsvětější Ježíši, abych svaté oběti nového zákona obcoval(a), Tobě se klaněl(a), Tebe povinně uctil(a), Tobě děkoval(a) a Tebe pokorně o Tvé svaté požehnání a milost Tvou prosil(a). Spojuji úmysl svůj s úmyslem kněze, který tuto svatou oběť koná a při ní i mne a všech přítomných jest pamětliv. Dej mi, o Ježíši, ducha pravé zbožnosti a dej mi totéž pocítiti a mysliti, co bych byl(a) pocítil(a) a myslil(a), kdybych byl(a) svědkem(kyní) býval(a) krvavé oběti na hoře Kalvarii.

Ku Konfiteor.

Vyznávám před Tebou, o můj Ježíši! všechny své hříchy, které jsem kdy spáchal(a), a žaluji proto na sebe před Tebou, svým Stvořitelem a Pánem, před Marií, nejbláženější, vždy neposkvrněnou Pannou, přede všemi Svatými a všemi zbožnými křesťany, že jsem hřešil(a) myšlením, řečí a skutkem a zanedbáním mnohých svých povinností a to vlastní

vinou, svou vinou, svou velikou vinou; proto prosím nejblaho-slavenější Pannu Marii a všechny svaté, aby u Tebe za mne prosili.

Slyš, o Pane Ježíši, mou modlitbu a odpusť mi všechna má provinění, tak jako i já všem svým nepřátelům a protivníkům ze srdce odpouštím.

Ku Kyrie.

O můj Ježíši! který jsi mne stvořil, smiluj se nad Svým tvorem a uděliž mi Své milosti! — Božský Spasiteli! který jsi se za mne obětoval na kříži, přivlastni mi zásluhy Svého přehořkého utrpení a smrti Své! — Nejlaskavější Ježíši, který se nade všemi smilováváš, kteří se k Tobě kajicně utíkají, odpusť i mně má provinění!

Ku Gloria.

Sláva Bohu na výsostech a pokoj lidem na zemi dobré vůle! Chválíme Tebe, velebíme Tebe, klaníme se Tobě, oslavujeme Tebe, děkujeme Ti pro Tvou velikou slávu, Tobě, trojjedinému Bohu, Otci, jenž nás stvořil, Synu, který nás vykou-

pil a nyní sedí na pravici Otce, a Duchu svatému, který v nás bydlí a působí, pak-li mu zlou žádostivostí a hříchy srdce svá nezavíráme. Tobě jedině o Bože patří čest, chvála a sláva po všechny věky, neboť Ty jediný jsi svatý, Ty jediný Pán, Ty jediný nejvyšší, Ty Ježíši Kriste s Duchem svatým v slávě Otce. Amen.

Modlitba církevní.

Rač mi, o Bože! přimlouvou nejblaženější Panny a těch svatých, jichžto pomátku dnes Tvá svatá církev koná, všech mi potřebných a v pravdě prospěšných milostí a darů uděliti. Prosím Tebe také za ty, za které modliti se jsem si umínil(a) a kteří se do mé modlitby odporučili. Rač jim i mně zvláště milosti stálosti v dobrém propůjčiti, abychom života věčného dosáhli. Amen.

K Epištole.

O můj Ježíši! Ty jsi mne ve svém neskonalém milosrdenství před mnohými tisíci jiných lidí, kteří ještě Tvá svatá tajemství neznají a ve tmách bludu a nevěry kráčí, za úda svaté katolické církve povolal. I vzdávám Ti vroucí díky za tuto nezaslouženou milost a umínuji si, přičiniti se, bych pravdy svatého náboženství vždy

lépe poznával(a) a podle nich živ(a) byl(a).

O kéž bych, o Ježíši, po Tobě tak toužil(a), jak toužili po Tobě patriarchové a proroci starého zákona; o kéž bych Tě tak miloval(a), jak Tě milovali apoštolové a všichni svatí, kteří raději vše trpěli, než by byli proti pravidlům sv. víry jednali a Tě hříchem rozhněvali!

K Evangelium.

O jak jsi mne, nejdobrotivější Bože, vyznamenal: — Poučuješ mne netoliko proroky, ale svým vlastním Synem o tom, čeho mi činiti třeba, bych se šťastným(ou) a blaženým(ou) stal(a). Jeho slova jsou to, čistá a neporušená, jež mi svatá katolická církev hlásá. Ale což by prospělo, kdybych sice učení Syna Tvého poslouchal(a), ale života svého dle něho neřídil(a)? — Což by mi prospělo, kdybych v den soudu, kdy se před soudnou Tvou stolicí dostavím, kdybych se sice vykázal(a) pravou věrou, nikterak ale zásluhami lásky a dobrými skutky?

Věřím a předc žiji tak, jako bych nevěřil(a) aneb, jako bych opak toho věřil(a), co sv. evangelium, co Tvá sv. církev učí! — O jak nešťastný jest křesťan, jehožto život s věrou jeho nesouhlasí! — Věřím o Bože!

činim ale také předsevzetí, že chci podle své víry živ(a) býti! Rač mi k tomu Svou milostí dopomoci, bych na Tebe jednou v Tvé nebeské slávě patřiti mohl(a)!

Ku Kredo.

(Pomodli se snešení apoštolské, čili „Věřím v Boha“).

K obětování.

O nejvýš milovaný Ježíši, všemohoucí, věčný Bože! ač nehodný(a), před Tebou se objeviti, předc opovažuji se, Tobě obětní dary rukama kněze věnovati v tom úmyslu, jaký jsi měl, když tuto sv. oběť jsi ustanovil, a jaký i nyní máš, an se za mne obětovati chceš.

Obětuji Ti ji, abych Tě, jako nejvyššího Pána nade mnou a nade všemi tvory, uctil(a), obětuji ji na odpuštění svých hříchů a abych Ti za všechna mi prokázaná dobrodiní a milosti poděkoval(a)! Obětuji konečně tuto nejsv. oběť, abych od Tvé neskonale dobroty pro sebe, své rodiče, své dobrodince, své přátely a nepřátely všech těch milostí dosáhl(a), kteréž mi a jim ku spasení jsou potřebny a jichž bez Tebe, jenž čist a neposkvřen jsa jako oběť za nás se dávaš, nám dosíci nelze.

Obětuji Ti tuto nejsvětější oběť, odporoučím Ti o Ježíši!

Tvou sv. katolickou církev, našeho sv. Otce, papeže N., našeho biskupa, všechny kněze a všechny věřící celého světa.

Odporoučím Ti též duše, které již z tohoto světa odešly; dovol, aby se dostaly pro zásluhy Tvé na místo světla a svatého pokoje!

Budiž též milostiv všem těm, kteří Tvým svatým příkázáním pohrdají; smiluj se i nade všemi hříšníky a bloudícími a uveď je na cestu pravdy a spásy. Prosím Tě též za všechny své nepřátely; odpusť mi má provinění, jak já jim ze srdce odpouštím a jim vše dobré přeji. Amen.

K Sanktus.

Nyní přibližuje se blažený okamžik, v němžto král andělů a lidí se zjevuje a pod způsobami chleba a vína na oltáři přítomen jest, aby se za mne obětoval a mi nebeských milostí udělil. — O jak bych Tě neměl(a) milovati a velebiti, o můj Ježíši! an mi tak velikou lásku projevuješ! — Nemůže býti větší slasti, jako s Tebou, o Ježíši, vroucně spojenu býti, Tebe neustále milovati a Tobě sloužiti! — Tebe ctí blažení duchové nebeští a všechny mocnosti, cherubínové a serafínové jsou k Tobě úcty plni a spojují se, aby Tě chválili velebili a Tobě se klaněli. —

Uznej i mne hodným(ou), abych se mohl(a) připojiti ku chvalozpěvům, kterými Tě andělé a svatí oslavují, se svatou radostí a zanícením Tobě volající: Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh zástupů, plna jsou nebesa slávy jeho. Tebe velebí oslavenci nebeští; i my chceme Tě na zemi chváliti, který nyní k nám na zem sstupuješ, Bůh a Pán, s tím, který Tě sesylá!

Canon.

Prosíme Tě, milosrdný věčný Bože! ve jménu Ježíše Krista, Syna Tvého, našeho Pána, shlédni pro tuto oběť, jež Tobě přinášíme, milostivě na nás! Opatruj a ochraňuj svou svatou katolickou církev, papeže, biskupy a všechny vyznavače pravé víry. Zvláště ale odporučuji Ti ty, za které modliti zvláště povinen(a) jsem! Požehnej všem, kteří dnes se mnou této svaté oběti jsou přítomni, zvláště N. a N., a aby se Ti, o Bože! má pokorná modlitba líbila, spojuji ji s modlitbou nejsvětější Marie Panny, všech svatých apoštolů, všech mučovníků a svatých v nebesích. O můj Bože, kéž bych nyní tak toužil(a) po Ježíši, jak po jeho příštích toužili svatí patriarchové a proroci, kéž bych měl(a) takovou víru, takovou lásku, jakou oni se vyznamenávali? Naplň srdce

mé duchem Svým, a odluč je i mysl mou ode všech pozemských věcí, abych Tvé přítomnosti o Ježíši! hodným(ou) se stal(a)!

Sstup dolů, o Ježíši! sstup dolů a učiň největší a nejblahonosnější zázrak, jaký jsi kdy učinil! Sstup dolů a požehnej mne!

Hle! nyní blíží se ten svatý okamžik. Neposkvrněný beránek Boží, který snímá hříchy světa, zjevuje se pod spůsobami chleba a vína na oltáři z lásky k nám lidem!

Ku pozdvihování.

Vtělené slovo Boží! Ježíši Kriste, pravý Bože a spolu člověče! Věřím, že jsi zde opravdově a podstatně přítomen; klaním se Tobě v nejhlubší pokoře; miluji Tě z celého srdce svého, a jak Ty se zde z lásky ke mně zjevuješ, tak chci i já celý život, ano sebe celého Tobě věnovati.

O Ježíši! ctím předrahou Tvou krev, kterouž jsi za mne vylil a jež na oltáři jest přítomna; doufám, že nedopustíš, aby byla na mně zmařena. Budiž mi milostiv a učiň mne Tvé krve zásluh účastným(ou)! Obětuji Ti všechny své činy a všechny dobré skutky, které jsem vykonal(a) a které ještě vykonám; obětuji Ti též všechna svá utrpení z vděčnosti

za tu nestíhlou lásku, kterou jsi se za mne obětoval.

Po pozdvihování.

Jakým(ou) nevďěčníkem(cí) bych byl(a), můj Božský Spasiteli! kdybych Tě opět úmyslně nějakým hříchem urazil(a), an jsi mne nyní hodným(ou) uznal, na Tebe pod spůsobami chleba a vína patřiti, na Tebe, po němžto patriarchové a proroci druhdy tak vroucně toužili! Nikoliv! můj Bože a Pane! nikdy nezapomenu, co jsem v tomto posvátném okamžiku myslil(a) a cítil(a). Tvé přehořké umučení a Tvá smrt, Tvé slavné z mrtvých vstání, Tvé pro mne zraněné svaté tělo, Tvá krev, která za mne vylita jest, vše to se mi skutečně na oltáři přítomným stává.

Nyní přiblížil se onen šťastný okamžik, v němžto Tobě, o Bože! skutečně přinéstí jsme s to čistou, svatou a neposkvrněnou oběť, která jedině Tobě jest milá a která všechny oběti starého zákona převyšuje. Nyní se odvažujeme praviti: „Tuto přinášíme Ti oběť, která nekonečně větší ceny jest, než všechny oběti Abela, Abrahama a Melchisedecha; jest to jediná oběť, která Tebe hodna jest, Ježíš Kristus, Tvůj Syn, jediný předmět Tvého věčného dokonalého zalíbení. — O kéž

by všichni při této svaté oběti přítomní též hodnými byli, zásluh téže oběti účastnými se státi! — Dej, o Bože, aby na zásluhách této oběti též podíl měli duše zemřelých, kteří v pravé víře a ve spojení s Tvou svatou katolickou církví z tohoto světa odešli, zvláště ale duše N., osvobod' je pro tuto nejsvětější oběť trápení a dejž, ať vejdou do nebeských radostí! — I nám popřejž, dobrotivý Bože, té milosti, ať vejdeme do blažené společnosti apoštolů, mučeníků a všech svatých, abychom Tě s nimi věčně milovali a velebili.“ Amen.

K pater noster.

O jak šťastným(ou) jsem, o můj Bože! že Tě jako svého Otce ctíti a milovati smím; o jak se raduji při tom pomyšlení, že v nebesích, kde Ty přebýváš, budu moci věčně přebývati. Tvé svaté jméno ať jest všude poznáváno a velebeno! Panuj nade vší myslí a řiď vůli všech lidí; dej nám denně potravu pro tělo i pro duši. Odpouštíme všem z celého srdce, i prosíme Tebe, abys též nám milostivě odpustil a nám ve všech pokušeních a ve všech utrpeních ku pomoci přispěl a nás všeho zlého, zvláště největšího a jediného zla, hříchu totiž, chránil. Amen.

K Agnus.

Beránku Boží! který jsi se za mne obětoval, budiž mi milostiv!

Beránku obětní, nedej mi zahynouti!

Prostředníče mezi Bohem a lidmi, zjednej mi milost u Boha, svého Otce a rač mi svého pokoje popřáti!

Ku přijímání.

O jak bych šťastným(ou) se cítil(a), můj nejlaskavější Spasiteli! kdybych do počtu těch křesťanů náležel(a), kteří pro čistotu svého svědomí a něžnou lásku v Tobě denně ku stolu Tvému přistupovati mohou.

O jak blaženým(ou) bych byl(a), kdybych Tě nyní ve své srdce mohl(a) přijmouti, Tobě se klaněti, své potřeby Tobě přednésti a milosti dojíti, jež jsi slíbil těm, kteří Tě skutečně ve svatém přijímání přijímají. Ale nejsem toho hoden(a), dosud ještě lnu příliš k tomuto světu a jeho pomíjejícím věcem a toť příčinou, že Tě častěji ve sv. přijímání nepřijímám. Odpusť mi tuto vlažnost, odpusť mi má provinění! Popatř na touhu, jakou po spojení s Tebou mám, očišť srdce mé od nebezpečné žádostivosti světské a rozněť horlivost, a bych brzy ku stolu Tvému při-

stoupil(a) a Tě do srdce svého přijal(a). Očekávaje(íc) tuto šťastnou dobu, prosím Tebe, popřej mi s knězem účastným(ou) se státi ovoce svatého přijímání, až duchovně ke mně zavítáš; rozmnož víru mou působením této nejsv. Svátosti, posilni naději mou, očišť srdce mé a naplň je vroucí láskou, aby od této chvíle ničeho nehledalo, leč Tebe; ničeho nemilovalo, leč Tebe. Amen.

Závěrečná modlitba.

O můj Ježíši! Ty jsi se nyní za mne nekrvavým způsobem obětoval; jest po právu, abych i já se Tobě obětoval(a) a Tobě celý svůj život zasvětil(a). Chci vše z lásky k Tobě činiti, všecka utrpení, která na mne Tvá láska dopouští, trpělivě snášeti! Byl(a) jsem Tvé svaté oběti přítomen(a) a stal(a) jsem se účastným(ou) milostí, kterých v ní čistým duším poskytuješ. Chci se každého a i sebe nepatrnějšího hříchu vystříhati, zvláště ale toho, ku kterému největší náklonnost mám. Ustanovuji u sebe, že chci přikázání Tvá dokonale zachovávat i raději vše ztratiti, než abych je kdy přestoupil(a).

K požehnání kněze.

Požehnej o Pane! mým dobrým úmyslům, které jsem tuto učinil(a)! požehnej mne rukou

knězovou, a požehnání Tvé ať na mně vždy spočívá, ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Amen.

K poslednímu evangeliu.

Slovo, tělem učiněné! Tobě se klaním v nejhlubší pokoře;

Ty jsi můj Bůh a Pán, Ty jsi se stal člověkem, abys mne spasil. Doufám, že mi své milosti, která mi ku spasení nevyhnutelně potřebna jest, propůjčíš, abych pak na Tebe jednou v nebesích neustále patřiti mohl(a). Amen.

Modlitby mešní za zemřelé.

Od počátku mše svaté až k epištole.

Před Tvou svrchovanou velebností, o můj Ježíši, zde klečím, a chci přítomen(a) býti této nejsvětější oběti zvláště za tím úmyslem, abych Tebe skrze předrahou Tvou za nás vylitou krev o milosrdenství a smilování za ony duše vzýval(a), které v očistci dosud časné tresty trpí za hříchy, z nichž se zde ještě nedokály a jež co uejvroucněji sobě žádají patřiti na Tebe tváří v tvář.

Svatý, neskončeně svatý, smiluj se nad námi!

O můj Ježíši! Račiž pomníti, že posvěcující milostí, kterouž jsi je na zemi pro zásluhy své, obdařil, učiněny jsou dítkami Tvými. Smiluj se nad nimi!

O můj Ježíši! k Tobě voláme, smiluj se nad nimi!

Synu Otce věčného, smiluj se nad nimi! Račiž pomníti, že

to jsou údové svaté Církve Tvé. jejížto nejvyšší hlavou jsi Ty! Smiluj se nad nimi!

Pro přesvaté utrpení, pro předrahé rány Své, pro přehořkou smrt, pro oběť, ve kteréž nyní na oltáři sám nekrvavým způsobem se podáváš, smiluj se nad nimi!

O nejmilejší Ježíši! Tys ony duše, jež v očistci se nalézají, zde na zemi posvěcoval a mnohé milosti i lásku do nich vléval, smiluj se nad nimi!

Uvediž je k radostnému plesu, aby mohly patřiti na věčnou a neskončenou krásu a svatost Tvou, kteréž s Otcem i Duchem svatým od věčnosti požíváš. Za to Tě prosíme pro tuto nejsvětější oběť nesmírné ceny.

K epištole.

Svatý apoštol a evangelista Páně Jan slyšel na ostrově Pathmu hlas s nebe volající:

„Blahoslavení mrtví, jež umírají v Pánu.“ A svatý Jan, miláček Páně, připojil ku slovům těm: „Již od této chvíle praví Duch, aby odpočinuli od prací svých.“

O můj Ježíši! Nechejž ubohé duše v očištcí trpící, jež v Tobě a v Otci i v Duchu svatém zemřely, ale dosud od zření na tvář Velebnosti Tvé Božské vyloučeny jsou, vejíti do věčné, nevýslovné blaženosti.

K evangeliu.

„Amen, amen, pravím vám, že kdo slyší slovo mé a věří Tomu, kterýž mne poslal, má život věčný a nepřijde na soud, ale přešel ze smrti do života.“

Amen, amen, pravím vám, že přichází hodina a nyníť jest, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího: a kteří uslyší, živi budou. Neboť jakož Otec má život sám v Sobě, tak dal i Synu, aby měl život v Sobě samém; a dal jemu moc činiti soud, nebo Syn člověka jest. Nedivtež se tomu, neboť přichází hodina, v kteroužto všichni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas Syna Božího. I půjdou ti, kteří dobře činili, na vzkříšení života: kteří pak zle činili, na vzkříšení soudu.“ (Jan 5, 24—29).

Při obětování.

O nejmilejší Ježíši! Za duše, které ještě v mukách očištcových se nacházejí, obětujeme Tobě veškeré zásluhy své. Poněvadž však tyto zásluhy naše velmi nepatrné jsou, obětujeme Tobě za duše v očištcí zásluhy všech svatých a vyvolených v nebesích, zvláště však zásluhy blahoslavené Panny Marie. Obětujeme Tobě za duše v očištcí zásluhy též Tvé vlastní, o nejmilejší Ježíši, kteréž jedině nedostihlou cenu mají.

Ve sjednocení se zásluhami Tvými, o nejmilejší Ježíši, a svatých Tvých obětujeme Tobě též své srdce. O přijmiž je milostivě a učiň, aby Tobě ustavičně obětováno zůstalo. Dej, ať srdce naše láskou ze vši síly své Tobě vždy dokonaleji se obětuje a tak i modlitbami i veškerým konáním svým působí tím úspěšněji pro duše v očištcí. Amen.

Ku prefaci.

Nejvyšší potěšení, o nejmilejší Ježíši, že jsi svět oblažit přišel, myslí své i srdce k Tobě pozdvihujeme, abychom Tebe za to velebili. Schvalorečením a díkůčiněním svým spojujeme dětinné přimlavy za duše v očištcí, jež po slávě věčného života touží, v níž by se všemi svatými a anděly ustavičně volaly: „Svatý, svatý, svatý

Pán Bůh zástupů, plná jsou nebesa i země slávy Tvé!“

Od sanktus až ku pozdvihování.

Duše v očištcí, za něž k Tobě, o nejlaskavější Ježíši, skrze tuto nejsvětější oběť voláme, jsou jisty věčným spasením a budoucím oslavením. Ale my, jež dosud na tomto světě putujeme, nemáme žádné jistoty věčného spasení a oslavení svého. Doufáme však v Tebe, jenž v plnění zaslíbení Svých nejvýš věrný jsi. V této pevné naději prosíme: vylij milosti Své na nás, abychom na své pouti toliko království Tvého vyhledávali a po spravedlnosti, jaké od nás žádáš, vždy horlivěji toužili. Neračiž tuto naši prosbu oslyšeti a nezahanbiž naději naši v Tebe!

Svatí Boží! Proste skrze tuto nejsvětější oběť nyní nejmilostivějšího Ježíše za duše v očištcí a orodujte za ně! Orodujte i za nás, na této zemi ještě putující. Vyproste nám od Otce věčného živou víru, silnou naději a vroucí lásku!

Při pozdvihování.

O Ježíši! Tobě pod způsobou chleba a vína s Božstvím a člověčenstvím zde na oltáři přítomnému klaníme se v nejhlubší pokoře. Tebe, svatosvatou, nekrvavou Oběť na ol-

táři, přináším nebeskému Otci Tvému za ony duše, jež v očištcových mukách se trápí. Rovněž ji přináším i za sebe a za všechny na této zemi putující bratry a sestry své.

Po pozdvihování až ku sv. přijímání.

Tebe o Ježíši, nesmírně drahocennou Oběť smíru obětuji věčnému Otci Tvému za duše v očištcí jakožto náhradu za veškeré nedbalosti a vady, jimiž se proti Tobě provinily po čas obcování svého pozemského.

Tebe, o Ježíši, neskončeně drahocennou nekrvavou Oběť díky, obětuji věčnému Otci Tvému za duše v očištcí jakožto náhradu za veškeré nedostatky důkůčinění, jež věčnému Otci Tvému, Tobě a Duchu svatému byly povinny vzdávati za nadpřirozené milosti a přirozené dary, které obdržely Trou štědrostí za svého života.

Tebe, o Ježíši, neskončeně drahocennou nekrvavou Oběť zadostučinění, obětuji věčnému Otci Tvému za duše v očištcí jakožto zadostučinění za všechny ty hříchy, za něž se nedokály na tomto světě.

Prosím Tě, o Ježíši, pro Tebe sama a pro nekrvavou Oběť tuto na oltáři, rci k nebeskému Otci svému ona slova, která jsi jednou na zemi pronesl: „Otče! chci, aby ti, kte-

réž jsi mi dal, kde já jsem, i oni též byli, aby viděli slávu mou, kterou jsi mi, protože jsi mne miloval, hned od počátku světa připravil.“

Při sv. přijímání.

O kéž bych Tebe nyní, nejmilejší Ježíši, v nejsvětější Svátosti přijmouti mohl(a), tak jako Tebe kněz přijímá. Toť touha má nejvroucnější! Svátostné přijímání kněze a toto mé duchovní přijímání Tobě, o Ježíši, za duše v očištcí obětují, zvláště jakožto náhradu za všecku nedbalost a vlažnost, již se dopouštěly tím, že nepřijímaly dosti často nejsvětější Svátost oltární.

O Ježíši! Buď při mně, a bych skrze Tebe veškerou svou modlitbu, všecky dobré skutky své a veškerou trpělivost svou stále účinnivěji každého dne za duše v očištcí obětovatimohl(a).

Po sv. přijímání.

O nejmilejší Ježíši! Dej nám milost, abychom v ní následovali napomenutí Tvého: „Jak dlouho Světlo máte, ve Světlo věřte, abyste synové Světla byli.“ A duším v očištcí nechť ku spáse slouží modlitby naše, které jsme při nejdražší oběti mše svaté za ně přednášeli Velebnosti Tvé. Ony byly za živa syny a dcerami Světla: o dej jim povznést se ku pa-

tření na neskonale Světlo věčné, na Tebe. O to Tě prosíme Ježíši Kriste, jenž kraluješ s Otcem i Duchem svatým na věky věkův. Amen.

K poslednímu evangeliu.

O jak se radují již nyní duše v očištcí, že za živa věřily v Tebe, o Ježíši, jenž jsi Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha. Jak se radují, že věčně na Tebe patřiti budou, jenž osvěcuješ světlem Svým nebe i zemi. O naplň brzy radost jejich uvedením jich do blaženosti věčné. Amen.

Libera.

O můj Ježíši! Vysvoboď mne od smrti věčné v hrůzy plný onen den, v němž nebesa i země hýbati se budou, až přijdeš svět souditi ohněm!

Trnu a strachuji se před soudem a hněvem Tvým, jenž následovati bude, když nebesa a země se hýbati budou.

Onen den bude dnem hněvu, nesnáze a bídy, dnem velikým a velesmutným, až přijdeš svět soudit ohněm.

Odpočinutí věčné dejž jim, o Pane, a světlo věčné ať jim svítí!

Dies irae.

Hrůza pojme nás v tu chvíli,
Až se svět rozpadne v díly,
Dle Davida a Sibilly.

Jak se trásti budou lidé,
Až je soudit Soudce přijde,
A los na ně přísný vyjde!

Trouba divné vydá zvuky,
K trůnu Páně svými hluky
Vyzve všeho lidstva pluky.

Žasne smrt, lid z hrobu vstává,
Odpovědi Soudci dává,
V bázni nález očekává.

Knihy tehdyž bude čtena,
V níž každému buď odměna
Neb pokuta vyměřena.

Soudce na trůn až zasedne,
Všecka tajemství prohlédne
Strachu plný hříšník zbledne.

Kdož obhájí vinu moji,
Ježto se sám ctnostný bojí,
Že před soudem neobstojí.

Králi strašné velebnosti,
S věrným lidem do blahosti
Veď mne, původe milosti!

Připomeň, Ježíši, Sobě,
Že já jsem Tvé slabé robě,
Nezatrať mne v oné době.

Hledal jsi mne do umdlení,
Koupil za Svě umučení,
Ať Tvá práce marná není!

Spravedlivý Soudce viny,
Promiň všecky mé zločiny,
Soudit přijda zemské syny.

Stížená lká duše vinou,
Studem slze z očí plynou,
Tvé jen ať mne tresty minou!

Magdalenu jsi rozhřešil;
Lotru odpustil, co zhřešil;
I mně nadějí tou těšil.

Ač nehodné mé volání,
Nedej pro Svě smilování
Mi zhynouti po skonání!

Dobrych podíl rač mi dáti,
Zlého nedej losu bráti,
Na pravici kaž mi státi.

Nečítej mne k zlořečeným,
Ku plamenům odsouzeným,
Povolej mne k vyvoleným.

Z prachu vzdychám pozemského,
Že srdce zkormouceného:
Šetři, Pane, cíle mého!

V přežalostnou onu dobu
Člověk až vykročiv z hrobu,
Ku přísnému stane soudu:

O smiluj se nad ním Pane!
Dej, Ježíši laskavý,
Duším odpočinutí! Amen.

De profundis.

Z hlubokosti své těžkosti volají
K Tobě, o Pane! duše z trápení
očistcového.

Nakloň milostivě ucha svého, o
Pane!
K hlasu modlitby jejich!

Jestliže nepravosti šetřiti budeš, o
Pane!
Kdo před Tebou obstojí?

Jenom u Tebe jest slitování;
jen Ty
Ochrániti a osvoboditi můžeš.

Pane, vstříc hledí (duše) pomoci
Tvé;
Tys jí slíbil, ony důvěřují v slovo
Tvé.

Toužebněji než jitra očekávají
pomoci Tvé.

Bože, nenechej jich darmo doufati,
neb dobrotivý jsi a rád se smilováváš!

Od trestů a muk za hříchy jejich
vysvoboď je o Pane!

V. Z místa trápení:

R. Vysvobod, o Pane! duše zemřelých!

V. Ať odpočívají v pokoji!

R. Amen.

V. Pane, vyslyš modlitbu mou!

R. A volání mé k Tobě přijď.

Modleme se: Dobrotivý, milosrdný Bože! Vyslyš prosebnou modlitbu mou, a pro neskončenou lásku Svou a milosrdenství Své uděl duším zemřelých milostivého odpuštění všech hříchů a provinění, skrze něž zasloužily přísnosti Božské spravedlnosti Tvé a trestů na onom světě. Nech ať před soudnou stolicí Tvou milost a smilování naleznou a skrze neskončené zásluhy Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista dojdou stálého pokoje a blaženosti věčné. Amen.

Modlitba za věrné duše v očistci.

Odporučím Ti také, Potěšitelko zarmoucených, bídu ubohých duší v očistci. Milosrdná Panno a Matko Maria, shlédni s výše nebes na zármutek ubohých duší. Slyš, jak po vysvobození vzdychají, a smi-

luj se nad nimi! Smiluj se nad nimi, nejvyšší milosrdná Matko! Smiluj se nad nimi, neboť ruka spravedlivého Boha těžce se jich dotkla. Budiž jejich věrnou orodovnicí u Otce, a přispěj jim pomocí svou v jejich nejkrutější bídě.

Pro Tvůj velký soucit, který jsi povždy k zarmouceným jevila, prosím Tě, ujmi se těchto svých dítek a oroduj za ně u trůnu svého Syna. Prosím Tě za to pro neskončenou lásku, kterou jsi ku svému Ježíši jevila, pro všechny služby, jež jsi Mu prokazovala a pro veškeré strasti, jež jsi pro Něho trpěla. Přines Mu za oběť všechny své zásluhy na zapravení vši viny za hříchy, jež ubohé duše tíží. Prosím Tě při všem, co Ti na nebi i na zemi milého a drahého, abys stala se prostřednicí mezi přísnou spravedlností Boží a ubohými dušemi v očistci. A neustaň nikdy za ně orodovati, až by jim Bůh všechny ještě zbývající tresty prominul a je k sobě do nebes přijal. Amen.

Modlitby večerní.

Poučení.

Každý den zakonči zpytováním svědomí a modlitbou!

O zpytování svědomí.

Svatí Otcové praví, že není lepšího prostředku ku zbavení se hříchů a osvojení si ctností nad řádné zpytování svědomí. Král David ačkoli byl nejdůležitějšími záležitostmi státními zaměstnán, uzavřel se přece každodenně ve své celi a zpytoval svědomí (Ž. 4, a 76). Zpytování svědomí má pro nás zvláště tehdaž platnost největší, když jsme se dopustili těžkého hříchu a hned na to dokonalou lítost zbudíme, že kdyby nás i smrt překvapila, že přece spasení dojdeme.

Vzpomeň, o duše křesťanská, kolik lidí jest ve stavu těžkého hříchu přepadeno úmrtím a pak na vždy zavržení jsou, ale všichni by milosrdenství došli, kdyby u večer před spánkem byli svědomí vyzpytovali a z lásky k Bohu a své nesmrtelné duši dokonalou lítost zbudili! Z toho patrna jest přenesmírná důležitost svědomí každodenně zpytovat. To však

se musí diti následujícím způsobem:

1.) Poděkujeme Bohu, že nás po celý den chránil;

2.) poprosíme Pána Boha, aby rozum náš k poznání hříchů osvítil;

3.) prozkoumáme pozorně svědomí své;

4.) vzbudíme dokonalou lítost a bolest nad hříchy svými;

5. učiníme dobrý úmysl, že se polepšíme.

Zpytování svědomí.

K bodu prvnímu. Před obrazem ukřižovaného Ježíše rozpomeň se na vše, co ti dobrého byl prokázal. Polib v duchu probodenou pravici Ježíšovu a zvolej: „Milený Bože! děkuji Ti srdečně za nesmírná dobrodiní, jež Jsi mi na duši i těle byl prokázal a na důkaz své lásky obětuji Ti zásluhy svého ukřižovaného Spasitele a zvláště předrahou krev, která z rány pravé ruky Jeho byla vyprýštila. Předrahý Ježíši, jenž Jsi za nás na kříži byl umřel, smiluj se nade mnou!“

K bodu druhému. Polib v duchu levou ruku a popros Boha, abys hříchy své dokonale poznal.

„Milený Bože a Pane můj! osvítrozum můj, abych poznal(a) své chyby a hříchy a nebezpečnosti, jež mé duši hrozí a zvláště, abych napravil(a) onen nevďek, jehož jsem se tak často proti Tobě, o můj dobrotivý Bože, byl(a) dopustil(a). O milost tuto žádám Tě pro zásluhy ukřižovaného Spasitele a pro předrahou krev za spásu naši z levé ruky vylitou. Ježíši na kříži přibitý! pro přebolestnou ránu levé ruky, smiluj se nade mnou!“

K bodu třetímu. Polib v duchu ránu pravé nohy Spasitelovy a zpytuj svědomí své:

„Jak jsem vykonal(a) včerejší večerní a dnešní ranní modlitby? Učinil jsem dobré úmysly pro tento den? Jak jsem se choval(a) při mši sv. a kázání? Nedal(a) jsem příčinu pohoršení jiným? Neměl(a) jsem zalíbení v špatných myšlenkách a žádostech? Nemluvil(a) jsem špatné řeči před spolubližním? Nenaslouchal(a) jsem jim? Nereptal(a) jsem proti Bohu a bližnímu, nebyl(a) jsem nespokojen(a)? Vykonal(a) jsem řádně povinnosti stavu svého? Nehřešil(a) jsem svými 5 smysly? Nedopustil(a) jsem hříchů cizých? Který jest můj zamilovaný hřích? Při-

činil(a) jsem se život svůj napravit? Užil(a) jsem času s prospěchem? —

„O milený Bože, jak veliký jest můj nevďek a má neposlušnost! Vyznávám svá provinění, své veliké chyby. Nehleď, o Pane, na hříchy mé, ale na moji dobrou vůli! Budu Ti sloužiti až do smrti. Nechť pro zásluhu přebolestné rány na pravé noze Spasitelově se nade mnou smiluješ!“

„Ježíši na kříži přibitý! pro přebolestnou ránu své nohy pravé, smiluj se nad námi!“

K bodu čtvrtému. Polib v duchu ránu levé nohy Spasitelovy a vzbud' nad hříchy svými lítost a bolest:

„Milovaný Bože a Otče, bolestně toho želim, že jsem Tebe, své nejvyšší dobré, svého Spasitele a Vykupitele kdy byl(a) urazil(a). Lituji toho srdečně; od této chvíle chci všecko napravit ano i zemřít, než-li abych Tě tím nejmenším hříchem urazil(a). Pro přesvatou krev Syna Svého, jež Mu z levé nohy se vyprýštila a pro Jeho přenesmírné zásluhy smiluj se nade mnou!“

„Ježíši na kříži přibitý! pro přebolestnou ránu své levé nohy, smiluj se nade mnou!“

K bodu pátému. Polib v duchu ránu na boku Spasitelově s tím pevným úmyslem, že život svůj napraviš.

„Dobrotivý Bože a Pane můj! nebudu již hřešiti! Vyhnu se všem příležitostem ke hříchu a všem špatným společnostem; raději budu úštěpky lidské snášeti, nežli abych Tě urážel(a). Dej mi milost, dobrotivý Bože, bych tento úmysl vykonal(a) a vyslyš mne, ubohého(ou) hříšníka(ci) pro zásluhy Ježíše Krista a zvláště pro předrahou krev, jež z boku Jeho se byla vyprýštila.“

„Ježíši na kříži přibitý! pro přeholestnou ránu v boku Svém, smiluj se nade mnou!“

Křesťanská závěť.

Ve jménu † Otce, i † Syna, i † Ducha sv. Amen.

Duši odporučím Bohu, tělo zemi; toto se promění v prach, ona bude věčně žíti. Nechci již bažiti po věcech pozemských, ježto ceny věčné nemají a jen duši k zlému svádějí.

Věřím v jednoho Boha, ve třech osobách; On mne stvořil, vykoupil a posvětil. Věřím též všemu, co nám Bůh zjevil a co církev sv. k věření předkládá a to proto, poněvadž jest Bůh věčná pravda a církev Jeho neomylná. Doufám od dobroty Božské odpuštění hříchů a věčnou blaženost. Miluji Tě Bože, z celé duše své, ze vši mysli své, miluji Tě nade všecko.

Lituji všech hříchů svých upřímně. Duše má touží po mi-

losrdenství a doufá, že nebude na věky zavržena. Smiluj se tudíž nade mnou, abych Tě mohl jednou bez ustání chváliti.

Vůli svoji podrobuji Tvému nejsvětějšímu úradku; jsem hotov(a) vše činiti a trpěti, žíti a umíratí dle vůle Tvé. Jméno Tvé buď na věky pochváleno.

O Pane uznávám, že jsem mezi všemi hříšnými lidmi nejnevděčnejším, a nikdo zajisté z nich dary Tvými snad tak neopovrhoval a tak si jich málo nevážil, jako právě já. O milený Bože, dříve než-li mne na věčnost povoláš, odpusť mi hříchy mé, jakož i já jsem hotov(a) dle příkladu Tvého všem nepřátelům svým ze srdce odpuštění.

Odporučím se do milostivé ochrany blahoslavené Rodičky Boží Marie, sv. Josefa, svého anděla Strážného, jakož i svého sv. patrona a všech Svatých. Ach, buďte mi všichni nápomocni v hodině smrti. Odříkám se všech špatných myšlének a zlého ďábla.

O Bože! nebeský Otče! v ruce Tvé poručím ducha svého.

O Ježíši! můj Spasiteli! v pěti Tvých sv. ranách ukryj mne!

O Bože! Duchu svatý! milostí Svou posvěcuj mne v životě i smrti. Amen.

Modlitba k Rodičce Boží.

Matko Boží a Matičko naše, Maria! k Tobě se utíkám, Tobě do ochrany se odevzdávám, Tobě poručím tělo své i duši svou. Rač mne jako syna ostříhati ode všeho zlého této noci i v hodinu smrti. Zvláště ve chvíli poslední stůj při mně, duši mou přijmi ode mne, a proved' ji před trůn Syna Svěho, by mně ráčil býti milostiv. O bl. Panno, Matko milosti, nedej v hříších umřítí bez lítosti; poslední ať jsou slova má: Ježíš, Josef, Maria.

Když na lůžko se kladeš.

Lehám ve jmenu Pána našeho, Ježíše Krista. On mne rač požehnati, ode všeho zlého na těle i na duši ostříhati a k novému životu probuditi. Amen.

Již leže povzdechni: Ježíši s Marií, Matičkou Tvou, tělo vám poručím i duši mou: přijměte obojí v ochranu svou. — Ježíši, Tobě jsem živ(a). Ježíši, Tobě umírám. Ježíši, Tvůj jsem v životě i smrti. Amen.

O svátosti pokání.

Poučení.

Co jest nám před sv. zpovědí činiti.

Máme v úmyslu se vyzpovídati. Jak? Snad zase tak povrchně, jako až dosud se dalo?! Stačí, když svědomí své vyzpytujeme a hříchy, na které jsme se upamatovali, si napíšeme? To ještě nestačí! Jako světská vrchnost spravedlnosti ještě za dost neučinila, když zločince vyhledala, nýbrž tehdá teprve, když dle předpisu ho k trestu odsoudila; tak podobně nestačí jen na hřích, jakožto našeho vraha se upamatovali, nýbrž ho odsouditi t. j. zničiti. To se stane opravdovou lítostí, která pravé ceny zpovědi dodává; bez opravdové lítosti a bolesti nad hříchy, nemá sv. zpověď žádné ceny. Nemůže tomu býti ani jinak. Neboť jak bychom mohli s Bohem v pokoji žíti a od Něho odpuštění vyžadovati, když bychom nepřítelů Jeho, hříchů si nezošklivili? Bez upřímné lítosti nemůže nás Pán Bůh míti rád.

„O Bože můj přelaskavý a milosrdný! naplň srdce mé o-

pravdovou lítostí nade všemi hříchy mými. Za to Tě žádám skrze neskonale zásluhy Pána našeho Ježíše Krista“

Tak se musíme modliti a zároveň lítost v srdci svém cítiti. Dokonalou lítost ovšem není tak snadno vzbuditi a proto musíme o ni častěji Pána Boha prositi, a častěji rozjímati, že Bůh to jest, t. j. naše nejvyšší a lásky nejhodnější dobro, jehož jsme hříchy urazili. Hříchem zbavili jsme se všech pokladů duchovních. Ano hřích těžký jest zjevná vzpoura proti Němu. Nuže pohleď, duše má, cos učinila, když jsi hřešila! Není ti toho líto? Zaplač nad proviněním svým! A nejen zaplač, — nýbrž pevně si ustanov, že nikdy již tak velice dobrotu Boží nebudeš zkoušeti a urážeti. Tento úmysl musí býti rozhodný a pak také s pomocí Boží se budeš moci polepšiti. Věz, že tohoto pevného úmyslu se obává nejvíce ďábel.

Ach milený Bože! posiluj naši slabou vůli!

Z toho jest patrné, že před důležitá jest příprava ku sv. zpovědi! Dvojí jest možné: Buďto vůbec nepřístupujeme ku zpovědnici, abychom se zpovíдали — anebo půjdeme ku sv. zpovědi, ale pak s takovou lítostí a s takovým úmyslem, že se jistě polepšíme. Taková jest vůle Boží. Hřích, vražedník duše naší, musí vypuzen — ano zničen býti v srdci našem.

Jak se máme chovati před zpovědnicí?

Ku zpovědnici přistupme s pokorou a s ostýchavostí. Pokora nás přinutí, že se nebudeme ze hříchů vymlouvatí a je na jiného svalovati, nýbrž že vyznáme spravedlivě a upřímně, čím jsme se prohřešili. Ano pokorou jsouce naplněni rádi otevřeme rány duše své zpovědníku. Kdybychom zatajovali tělesnou nemoc lékaři, zdaž by nás mohl uzdraviti, byť bychom si jej k sobě povolali?

A právě tak tomu jest s naší duší. Nač máme mluvití o ranách našich spolublížních a při tom svých tajíme? Nezapomínejme, že pro vlastní duši svou žádáme rozhřešení. Škoda času, a sv. zpověď by byla svatokrádežná, kdybychom nechtěli říci, co naší povinností jest.

Bude-li zpovědník pozorovati naši skroušenost, bude nás moci přísně napomenouti; vždyť i lékař sahá k ostrému noži má-li hnisající maso ze zdravého těla odstraněno býti. Kdyby užil mírných léků, neuzdravil by nemocného.

Svátost pokání a nejsvětější svátost oltární jsou zajisté nejlepší prostředky ku uzdravení duše naší. Vždyť sám Kristus to byl, který tyto léky pro duši naši připravil; ano v těchto prostředcích jsou všechny slzy, tělo i krev a všechno utrpení ano i přehořká smrt Pána našeho obsažena. Podávají-li tento lék kněz na naše rány, pak to činí ve jménu Ježíše Krista; a jestli že nemocný se ještě neuzdraví, — kde vězí toho příčina?

Odpověď jest snadná: „Jestli že kajicník od sv. zpovědi ku stolu Páně kráčí a pak — — hned se vrací ku zamilovanému hříchu svému. Bůh zná srdce i ledví naše, dříve, než-li přistupujeme k zpovědnici.“

Rozjímání.

Nyní již poznávám, milný Bože, co vedle mnoha jiných chyb příčinou jest, že mnohý hříšník nemůže býti uzdraven; špatné zpovědi, které jistě duši ve věčnou záhubu přivedou. Co prospěje člověku různec z klokočí i od sv. Otce

posvěcený, co škapulíř, nábožné spolky, poutě a odpustky — jestli že sv. zpověď řádně vykonati nechce?!

O Bože můj! naplň srdce mé pravou pokorou. „*Dobré mi jest, že jsi ponížil mne: abych se naučil(a) spravedlnostem Tvým.*“ Tak volám s kajícím králem Davidem (Ž. 118, 71). Když pomyslím, že jsem ten(a) ubohý(á) hříšník(ce), který(á) od onoho okamžiku, co se dopustil(a) těžkého hříchu, věčnou smrt i peklo zasloužil(a), a pomyslím-li dále, že by Bůh nebyl nespravedlivě jednal, kdyby mi příležitost k pokání nebyl dopřál, nýbrž mně ihned byl zavrhl, a přece tak trpělivě a tak dlouho na tuto hodinu čekal — tu příslibuji pevně, že vykonám tuto sv. zpověď svědomitě. Ano, milený Bože, z lásky k Tobě tak činím a volám: „*Vyznávám na sebe nepravost svou Hospodinu.*“ (Ž. 31, 5).

Co jest nám činiti po sv. zpovědi?

Po vykonané sv. zpovědi jest tři věci zapotřebí vykonati. *Předně* musíme Bohu, jakožto milosrdnému Otci pokorně poděkovati, že nás nenechal v hříších zemřiti a že nás láskyplně opět za syny Své přijal. Přislibme Mu, že chceme raději zemřiti, než se Mu je-

diným těžkým hříchem zpro-
nevěřiti. Bůh zajisté nás neo-
pustí, vždyť „*on jest obrance
můj a útočiště moje.*“ (Ž. 17, 3).

Za *druhé* musíme svědomitě uvažovati, jak nahradíme bližnímu škodu, kterou jsme mu buď na majetku, nebo na cti utrhaním byli způsobili. Bůh nás uchovej před odkládáním s touto věcí. Zkušenost učí, že nenavrátíme-li hned — můžeme-li ovšem — později jistě tak neučiníme. Zůstanou věčně pravdiva slova sv. *Augustina*: „*Hříchu se nezstavíme, nenavrátíme-li uzmutnou věc.*“ Jak těžká, ale nutná to věc; není žádného vyhnutí! Buď ji vykonáme a zpověď jest platná, anebo nenavrátíme, čím jsme byli bližního urazili, anebo jej ošidili — a pak by lépe bylo bývalo, kdybychom ani ku sv. zpovědi nebyli šli. —

Konečně jsme za *třetí* povinni uložené pokání svědomitě vykonati. Rozhřešil-li nás kněz, vzpomeňme, že hříchy jsme sice zbaveni, ale tresty za ně že si musíme buď zde, nebo na věčnosti vytrpěti. Proto se nespokojme jenom tím, co nám zpovědník uložil, nýbrž dobrovolně vykonejme ještě něco dobrého, jakožto pokutu za hříchy své. Tímto způsobem zmírníme ony tresty a Bůh, který již sáhal po metle, aby nás trestal, neučiní tak.

Zvolejme: „Milený Bože! kolik kajicníků oplakávalo po celý svůj život jeden jedinký hřích, a já hříšník(ce) tak veliký(á) měl(a) bych již za několik modlitbiček přijat(a) býti ve věčnou radost?! — Následujme zde sv. Pavla, který praví: „*Raduji se z utrpení, a doplňuji to, čehož se nedostává z utrpení Kristových, na těle mém, za Jeho tělo, jenž jest církve.*“ (Kolos. 1. 24). Z toho jest patrné, že máme tělo své trestati a *pravými následovníky Kristovými býti*. Všecku svoji pozornost a odpor největší věnujme svým nepřítelům t. j. zlým vášním, abychom snad znenačení znova přemoženi nebyli. Kdyby však — čehož Pán Bůh nedopouští — z lidské křehkosti se tak stalo, neztrácejme mysl, nýbrž znova a to co nejdříve ku sv. zpovědi spěchejme, a opět svědomitě vyznejme, oplakejme přečinů svých s tím pevným úmyslem, že se vynasnažíme se vši rozhodností nyní jich přemoci.

Nic však Pána našeho více neuráží, než jestli že člověk po sv. zpovědi ještě větším hříšníkem se stává, a opět téhož hříchu se dopouští. Následkem toho jest, že rozum náš se zatemňuje, světlo pravdy nám uhasíná, náklonnost ke hříchu roste, srdce ve zlém se utvr-

zuje a proto Bůh hříšníka takového milosti Své zbavuje a on jest na věky ztracen.

„Bože dobrý! Bože milosrdný! Na kolena svá padám před Tebou a pro pět drahých Tvých sv. ran Tě úpěnlivě žádám, abych do bývalých hříchů neupadal(a) nýbrž po vykonané sv. zpovědi vykonal(a), co jsem si usmyslil(a). Rodičko Boží! ty útočiště hříšníků, vyslyš prosbu syna svého, pokání čínícího. —

Zpovědní zrcadlo.

Chceme-li se k hodné sv. zpovědi připravit, jest nám především prositi Boha za osvětlení našeho rozumu, nebo-li o milost Boží, abychom všechny hříchy od poslední sv. zpovědi poznali a pak vzpomínáme jak jsme Boha urazili myšlenkami, slovy a skutky. Při hříších smrtelných jest nutno udati počet, jakož i zpovědníku říci onen hřích, kterého se nejčastěji dopouštíme.

Ku snadnému poznání hříchů poslouží následující pomůcka:

1.) Vzpomenu si zda-li jsem při poslední sv. zpovědi hřích některý nezapoměl(a) anebo nezamlčel(a) (který?) anebo nevykonal(a) dosti učinění.

a) (Proti Bohu).

1.) Modlitby zanedbávati ráno .. před jídlem, — při modlitbě roz-

tržitým býti, smáti se, jiné vytrhovati.

2.) Jméno Boží nadarmo bráti — kliti — zapřisahati se — reptati — osoby, obrazy, věci sv. tupiti — poctu jim nevzdávati — stydět se za činy (které?) své víry.

3.) V neděli mši sv., kázání zanedbati, — v kostele mluvit, smáti se, vytrhovati — rušiti neděli (čas postní, adventní).

b) (Proti lidem).

4.) Rodičů neposlouchati — jim vzdorovati: zlé přát, činiti, — za ně se nemodlit, stydět.

5.) Představené své neposlouchati — leniv býti — starým, churavým lidem se posmívati.

6.) Bratřím . . . bližním nadávati — chyby roznášeti — pomlouvati — zlé přát — dobré zavidět — hněvati se — mstiti se — k zlému svádět — pyšnit se.

c) (Proti pravdě).

Lhát — přetvařovati se — krivě podezřívati, svědčeti, žalovati.

d) (Proti spravedlnosti).

Krásti — podvádět, škodu činiti — mlsností škoditi — promarniti — nevlastní kupovati — nalezené nevrátiti — na zdraví škoditi — zvířata trápit, ničiti.

e) (Proti čistotě).

Nemravné poslouchati — mysliti — mluvit, zpívati — činiti — (obrazy, knihy).

Půst rušiti, nestřídmým býti — (zapovězené hry, místa . . . navštěvovati).

Modlitba před sv. zpovědí.

Všemohoucí, věčný Bože !
který Jsi mne všemohoucností

Svou stvořil, láskou Svou vykoupil a Božskou prozřetelností Svou tak milosrdně až do dnešního dne zachoval, propůjč mi ještě hojnost milosti Své, abych pokání důstojně vykonal(a) a pro neskonale zásluhy Ježíše Krista odpuštění hříchů dosáhl(a).

Milosrdný Bože ! vyznávám, že jsem těžce urazil(a) otcovskou Dobrotivost Tvou, tak že se stydím k Tobě obrátiti zrak svého. Přetěžce, ano odvázně jsem jednal(a) proti všemohoucnosti Tvé, avšak na kolenou svých Tě odprošuji a z celého srdce nenávidím poklesků, jimiž jsem ubohou duši svou tak hanebně poskvrnil(a). Lituji svého hříšného konání nejen proto, že mi z toho hanba světská vzešla, ale zvláště proto, že jsem Tebe urazil(a) a tím nebe ztratil(a). Vzpomenu-li na onu dobrotu Tvou, již Jsi mne k polepšení volal, na všemohoucnost, již Jsi mne zatratiti mohl — nevím, zda já slabé stvoření Tě ještě budu moci dostatečně usmířiti!

O dobrotivý Otče, doufám, že pro předrahou krev mého Spasitele, a pro Jeho přenešmičné bolesti, jež jen pro vykoupení synů lidských byl snášel, mne vyslyšíš a odpuštění hříchů mi milostivě udělíš. Pane můj přemilý, doufám,

že kajícím srdcem mým nepovrhneš. Ustanovuji se pevně, že život zcela nový žítí budu, z hříchů svých se dokonale vyznám a vše snášeti budu, jen abys mne miloval a já na Tě jednou v nebi patřiti mohl(a). Před ničím se nebudu míti tak na pozoru jako před hříchem, ježto jím Jsi Ty urážen.

K tomuto pevnému rozhodnutí mému popřej mi, o Bože, hojnost milosti Své, abych vykonal(a), co jsem si umínil(a). Skrze Krista . . . Amen.

O Ježíši, nechť skropí požehnání pro předrahou krev Tvou za nás vylitou ubohou duší mou, aby spasena byla.

O Ježíši, buď mně ubohému(é) hříšníku(nici) milostiv, a nezavrhní chudičké duše mé.

O Ježíši, pravý Synu věčného Boha, smiluj se nade mnou!

O Maria, Utočiště všech hříšníků, přimluv se za mne!

O vy všickni andělé a Svátí pomozte mi, abych milost našel(a) před Hospodinem!

Co máme činiti bezprostředně před sv. zpovědí?

Tu si máme živě představit, že krev Pána Ježíše vylita byla i za naše hříchy — nebo představíme si v mysli, že se vracíme jako kající synové k dobrotivému a milosrdnému Oci.

Co máme činiti po sv. zpovědi?

Na nějaký okamžik jest radno se nyní zamysleti (ne hned se modliti) a představit si nezměrnou dobrotu Boží, a spolu v myšlénkách s oním malomocným z Písma sv. k nohám Spasitelovým se vrhnouti; poděkujeme Mu vděčně, že nás vykoupil. Vzpomeňme slov Jeho: „Hle, učiněn jsi zdrav; již nehřeš, aby se ti něco horšího nepříhodilo.“ (Jan 5, 14).

Nyní teprvé vykonejme dosti učinění a poděkujeme Mu vřele, že jsme sv. zpověď vykonal(a) mohli.

Modlitby po sv. zpovědi.

Nebeský Slitovníku, srdečně Ti děkuji za přenesmírnou dobrotivost, kterou Jsi mi prokázal tím, že Jsi mne před mnoha jinými vyvolil, abych tuto sv. zpověď vykonal(a) a že Jsi mi hříchy pro zásluhy Ježíše Krista odpustil. Díky neskončené Tobě vzdávám, že Jsi mne nezavrhł jako přísný Soudce, nýbrž že Jsi na mne jako dobrotivý Otec očima plného milosrdenství vzhlédnul.

Kéž potrvá toto přátelství až do sklonku života mého, abych s vyvolenci Tvými mohl(a) na věky milosrdenství a dobrotivost Tvou opěvovati.

O milený Ježíši, Ty neposkvrněný Beránku Boží, který

Jsi za hříchy mé a celého světa po 33 let trpěl! pro tuto ne-skonalou lásku děkuji Ti na kolenou svých, a prosím Tě v pokoře a důvěrnosti o dar pravé kajicnosti, abych dle příkladu Tvého po celý život svůj konal(a) opravdové skutky kajicnosti, hříchy své stále v ošklivosti měl(a) a za ně přísné pokání konal(a). Vše, co konati budu, nechť slouží ku Tvé cti a slávě!

O Duše svatý, Božský pramene všech milostí i Tvou ne-skonalou dobrotu velebím! Milostí Tvou pohnulo se srdce mé k pravému pokání a z ne-hodného hříšníka(ice) stal(a) jsem se opět synem (dcerou) Božím(Boží) a dědicem království nebeského. Tuto milost, milostivý Těšiteli vemne zachovej, abych přikázání Tvá, jež nám jsou v srdce vepsána, dokonale vždy plnil(a).

Zapuď ze srdce mého, Bože můj, všecku nepravost, osviť rozum můj, posilni mou vůli; nechť všechny kroky své řídím jen k tomu cíli, abych Tě v nebi spatřil(a). Tuto milost uděl mi, nejsvětější Trojice pro zásluhy Ježíše Krista, nejblahoslavenější Rodičky Boží a všech Svatých, v jejichž zástupu Tě na věky velebiti si přeji. Amen.

Sedm kajicích žalmů.

I. (6).

Smiluj se nade mnou, Hospodine.

1. Hospodine, nekárej mne ve svém hněvu a v prehlivosti své nestreť mne!

2. Hospodine, budiž mně milostiv, neboť chřadnu, uzdrav mne, Hospodine, neboť kosti mé se chvějí!

3. A duše má jest náramně zdrcena, Ty pak, Hospodine, dokud —?

4. Prosím, obrať se, Hospodine, a vytrhni duši mou, pomoz mi pro milost svou!

5. Vždyť zemřelý neoslavuje Tebe, v podsvětí — kdož by Tě velebil?

6. Ztrápen jsem hořekováním svým, každé noci smáčím lože své, slzami svými postel svou svlažuji.

7. Oči kalí se mi hořem, stárnou pro přčetné protivníky mé.

8. Odstupte ode mne všichni nešlechtníci, Hospodin zajisté slyší hlasitý nárek můj,

9. Hospodin slyší mé úpění, Hospodin přijímá mou modlitbu.

10. Zahanbení buďtež a náramně zdrcení všichni nepřátelé moji, na novo zahanbení buďtež z nenadání.

II. (31).

Vyznej se upřímně z hříchů svých: dojdeš odpuštění!

Blaze, komuž odpuštěno provinění, komuž hřích prominut!

Blaze člověku, jemuž Hospodin nepřičítá viny, a v jehož srdci lsti není!

Dokud jsem se tajil(a), práhly kosti mé, pro úpění mé každého dne.

Nebo dnem i nocí tížila mne ruka Tvá, životní má vláha vysychala jako za letních veder.

Vyznal(a) jsem se Tobě ze svého hříchu, a nezakrýval(a) jsem své viny.

Řekl(a) jsem: „Vyznám se Hospodinu z provinění svých;“ a Ty's odpustil vinu hříchu mého.

Protož modliž se k Tobě každý věrný ctitel v čase příhodném k nalezení Tebe! toho v době příboje veliké vody nezasáhnou.

Ty jsi skryše má, Ty od soužení mne zachrániš, a radostí nad mým zachráněním obdaříš.

„Chei tě evičiti a poučiti o cestě, kterouž kráčetí máš, chei ti poraditi, maje oči své k tobě obráceny.“

Nebývejte jako kůň, jako mezek, kteříž rozum nemají, ty jest krotiti ohlavím a úzdou — jsouť to přístroje na ně — jinak se k Tobě nedostaví.“

Mnohých bolestí zakouší bezbožník; kdo však v Hospodina doufá, toho On milostí zahrnuje.

Radujte se nad Hospodinem a plesejte spravedliví, veselte se všickni, kdož jste upřímného srdce.

III. (37).

Prosba za odvrácení zasloužených trestův.

Hospodine, nekárej mne v nevoli své a ve hněvu svém mne netrestej!

Neboť zaryly se do mne střely Tvé, a těžce doléhá na mne ruka Tvá.

Na těle mém není zdravého místa — pro hněv Tvůj; v kostech mých není zdraví — pro hřích můj.

Vždyť převyšují hlavu mou pokuty mé, jsou jako břímě těžké — příliš pro mne těžké.

Boule mé páchnou, hnisají pro nesmyslné jednání mé.

Jsem shrben(a) a skloněn(a) náramně, ustavičně chodím ve smutku.

Neboť bedra má jsou plna sněti, a není zdravého místa na těle mém.

Jsem zemdlen(a) a náramně zdreen(a) řvavám úzkostí srdce svého.

Pane, Tobě jest zjevna všechna má tužba, a vzdychání mé není tajno Tebe!

Srdce mé zmitá se, síla má mne opustila, ano i to světlo očí mých není se mnou.

Moji milí a přátelé štití se mých ran, a příbuzní moji se vzdalují.

Ti pak, kteří usilují o bezživotí mé, kladou osidla, a kteří hledají mého neštěstí, osnují záhubu, a bez přestání obmyšlejí lstivé kroky.

Ale já jsem jako hluchý(á), jakobych neslyšel(a), a jako němý(á), jenž neotvírá úst svých.

I jsem, jako člověk, kterýž neslyší, a v jehož ústech není odporu; neboť Tobě, Hospodine. důvěřuji, Ty se ozveš Pane, Bože můj!

Říkámť: „ať se neradují ze mne, kteříž by se proti mně vypínali. Když by klesala noha má.“

Vždyť jsem připraven(a) na pád, a bolest má jest vždycky přede mnou.

Vždyť vyznávám svou vinu a teskním pro hřích svůj.

Avšak čilí jsou nepřátelé moji a silní, a mnozí ti, kteříž bez příčiny mne nenávidí.

A odplacňuje se mi zlým za dobré, činí mi protivenství, protože usilují o pořádek.

Neopouštějž mne, o Hospodine! nevzdaluj se ode mne, Bože můj!

Přispěj mi ku pomoci, Pane spáso moje!

IV. (50).

Přijmi mne opět na milost, o Bože!

Smiluj se nade mnou, Bože, podle milosti své, podle velikého milosrdenství svého shlad' mé nepravosti!

Dokonale obmyj mne od mé viny a očišť mne od hříchu mého!

Jsemť zajisté si vědom(a) svých nepravostí, a na mysli mi tane hřích můj bez přestání!

Prohřešil(a) jsem se proti Tobě, proti Tobě samému, spáchav(ši), co jest zlé v očích Tvých.

Ozřejmětí má spravedlnost Tvého výroku a nestrannost v souzení Tvém!

Hle! v nepravosti jsem se narodil(a) a ve hříchu mne matka má počala!

Hle, Ty zalíbení máš v upřímném srdci; vyučuj mne tedy vnitřné dokonalosti!

Rozhřeš mne yzopem, a budu očistěn(a), obmyj mne, a budu nad sněh, bělejší!

Ó dej mi slyšení radostnou útěchu, plesati budou kosti, kteréž jsi byl zdrtil!

Zastři tvář svou před hříchy mými, a vymaž všecky mé nepravosti!

Čisté srdce stvoř mi, o Bože, a pevnou vůli obnov v mé útrobě!

Nezamítej mne od tváře své, a neodjímej ode mne svatého ducha svého!

Uděl mi opět spasivé útěchy své, a posiluj ochotnou vůli mou!

Vyučovati chei bezbožníky Tvým cestám, a hříšníci obrátí se k Tobě.

Sprošť mne viny za prolitou krev, o Bože, spasný Bože můj, jazyk můj bude plesati nad spravedlností Tvou.

Pane, rozvaž rty mé, i budou ústa má hlásati chválu Tvou!

659. Nebeská brána.

Neboť nemáš zalíbení v krvavé oběti, jinak bych ji dal(a), zápalů nežádáš.

Žertvou Bohu milou jest duch skroušený, skroušeným a zdrceným srdcem, Bože, nepohrdáš.

Dobrotivě nakládej podle milosti své se Sionem, vzdělej zdi Jerusalemské.

Potom se zalíbením přijímati budeš zákonné oběti, zápaly a celopaly, tehdaž klásti budou junce na oltář Tvůj.

V. (101).

Hospodine, smiluj se; vadnu jako tráva.

Hospodine, slyš modlitbu mou, a volání mé o pomoc přijdiž k Tobě!

Neskrývej tváře své přede mnou, když mne úzkost svírá, nakloň ke mně ucha svého! rychle vyslyš mne, když volám!

Vždyť dnové moji mizejí jako dým, a kosti mé dohořívají jak oharek!

Poraženo jest jako bylina srdce mé a vadne, tak že zapominám jísti chleba svého.

Pro hlasité úpění mé lepší se kosti mé na kůži mou.

Podobám se pelikánu na poušti, jsem jako výr na rozvalinách!

Nemohu spáti, a jsem jako ptáče osamělé na střeše.

Celý den utrhají mi nepřátelé moji, proklínají mne, kteříž se vztékají na mne!

Vždyť jídám popel jako chléb, a slzy přiměšuji k nápoji svému, pro hněv Tvůj a prehlivost Tvou: neboť zdvihnuv mne hodil jsi mnou!

Dnové moji jsou jako nachýlený stín, i vadnu jako tráva!

Avšak Ty, Hospodine, vládneš na věky, a památka Tvá trvá od pokolení do pokolení.

Vstaneš, smiluješ se nad Sionem, nebo čas jest již odpustiti jemu, vždyť čas uložený přišel.

Vždyť služebníci Tvoji milují kameny jeho (Jerusalema), litujice jeho ssutin!

Pak budou se báti pohané jména Hospodinova, a slávy Tvé všichni králové zemští, když vzdělá Hospodin Sion, a ve slávě své se objeví, nakloniv se k modlitbě opuštěného, nepohrdaje modlitbou jejich.

To bude zapsáno pro budoucí pokolení, aby lid, jenž přístě stvořen bude, chválil Hospodina; že shlédl se svaté výsosti své, že popatřil Hospodin s nebe na zemi, aby vyslyšel vzdychání uvězněných, a rozvázal ty, kteří k smrti odsouzeni byli, — aby hlásali jméno Jeho na Sionu, a slávu Jeho v Jerusalemě, když se spolu shromáždí národové a království, aby sloužili Hospodinu.

Vyčerpal na cestě mou sílu, ukrátil dnů mých.

Ríkávám: „O Bože, nebež mne uprostřed věku mého, léta Tvá trvají po všecka pokolení!

Od dávna založil jsi zemi, a dílo rukou Tvých jsou nebesa!

Onať pomínou, Ty pak potrváš, všecky ty věci stárnou, jako roucho střídáš je, jak oděv, a ony se střídají.

Ty pak zůstáváš týž, a léta Tvá nikdy nepřestanou.

Synové služebníků Tvých přijdou bydlet, a símě jejich před Tebou obstojí.

VI. (129).

U Hospodina jest milosrdenství.

Z hlubin volám k Tobě, o Hospodine, Pane, vyslyš hlas můj!

Budtež uši Tvoje nakloněny k úpěnlivému volání mému.

Budeš-li, Hospodine, šetřiti nepravostí, kdo obstojí?

Avšak u Tebe jest odpuštění, aby uctivost k Tobě zachována byla.

Doufám v Hospodina, doufá duše má; důvěřuji slovu Jeho!

Duše má očekává Hospodina více, než ponocní jitra — více, nežli ponocní jitra.

Doufej, Israeli, v Hospodina; nebo u Hospodina jest milosrdenství a hojné u Něho vykoupení!

Onť zajisté osvobodí Israele ode všech trestů za nepravosti jeho.

VII. (142).

Hospodine! obživ mne!

Hospodine, slyš modlitbu mou, pozoruj pokorné prosby mé; vyslyš mne pro věrnost svou, pro spravedlnost svou, a nevěháj v soud se služebníkem(cí) svým (svoji), neboť není bez viny před Tebou nížádný živý!

Nebo stihá nepřítel duši mou, potírá až k zemi, život můj a do temností přivodí mne jako dávno již zemřelé.

Protož omdlívá duch můj ve mně, ztrnulo ve mně srdce mé.

Vzpomínám za dny dřívější, přemýšlím o všech skutečích Tvých, rozjímám dílo rukou Tvých.

K Tobě ruce své vzpínám, po Tobě práhne duše má, jako země vypráhlá.

Rychle vyslyš mne, o Hospodine! duch můj hyne! neukryvejž tváře své přede mnou! věru, podobal(a) bych se těm, kteří sestupují do hrobu.

Ó vzkaž mi hned z rána milost svou, neboť v Tebe doufám! oznam mi cestu, po kteréž bych choditi měl(a), neboť k Tobě pozdvihuji duši svou!

Vysvoboď mne od nepřátel mých, Hospodine, v Tobě útočiště hledám!

Nauč mne plniti vůli Tvou, nebo Ty jsi Bůh můj! dobrý duch Tvůj vediž mne po rovné zemi!

Pro jméno své, o Hospodine, obživ mne!

Ty ve spravedlnosti své vyvedeš z úkosti duši mou, a v milosti své vypleníš nepřátely mé a vyhladiš všechny protivníky duše mé, neboť jsem služebník(ce) Tvůj(á).

Svaté přijímání.

Rozjímání a pokyny před sv. přijímáním.

Můj Ježíši! nyní hodlám Tělo Tvé a Krev Tvou v srdce své přijmouti. Kdo může ze smrtelníků vypsati toto veliké tajemství lásky, jež Jsi v této svátosti byl ukryl? Duše má všechna jest ustrachována, když pomyslím, že hodlá ke mně zavítati Pán nebes i země, můj Stvořitel! Jak jsem se mohl(a) nadíti, já nehodný(á), že tak nízko se skloníš, můj Ježíši, a zavítáš do chatrného příbytku mého? Jestli že tudíž přijdeš, aniž by si se ohlížel na moji chudobu, přičiním se, abys měl důstojný stánek v srdci mém. Nechci Tě ničím urazit, vždyť vím, opět si to opakuji, — že Ty Jsi můj Pán, můj budoucí Soudce. Jsem si vědom(a) slov sv. apoštola Pavla, že nemám Tě pobízeti ke mně, dříve než-li se úplně nepřesvědčím, že nižádným hříchem není poskvrněno srdce mé. Jak veliká by to byla urážka, abych Tě

nutil na jednom a témže oltáři přebývati, na němž by již nepřítel Tvůj usídlen byl. A to by se stalo, kdybych vědom(a) si byl(a) hříchu a předce posvěcenou hostii v tělo své přijímal. Tak urážeti Tě nikdy nebudu, — ne! raději volám na sebe s nábožnou matkou sv. Ludvíka, krále francouzského smrt, než-li abych Tě svatokrádežně přijímal(a). Ani archa starozákonná nestrpěla, aby vedle ní byl jiný bůh uctíván, a můj Spasitel, Ježíš Kristus by měl ve svém chrámu, v srdci křesťana hříšného bydleti? Toho nikdy nedopustím, věda(ouc), že „*kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje těla Páně.*“ (1 Kor. 11, 27—29).

Ano, duše má drahá! Kristus Pán přijde k tobě ve způsobě chleba, avšak zároveň se přesvědčí, zda-li jsi bez hříchu; je-li tomu tak, pak se s tebou spojí a budeš moci s apoštolem národů zvolati: „*Živ jsem, ale*

ne já, nýbrž *Kristus žije ve mne.*“ (Gal. 2, 20). Slova tato ale již dříve pronesl sám Pán Ježíš, řka k apoštolům: „*Kdo jí mé tělo a pije krev mou, ve mně přebývá a já v něm.*“ Z toho poznávám, že toliko církev katolická jediné oprávněna jest ku výkladu slova Božího a že ona samojediná může platně sv. svátosti udělovati. Z toho dále též poznávám, že i když nepiji z kalicha kněžského, že již v posvěcené hostii — pod jednou tedy způsobou — živého Krista Ježíše, tedy tělo i krev přijímám. Co z toho následuje?! Duše má drahá! tvou sv. povinností jest čistou býti a proto měj v ošklivosti každý hřích, zvláště nečistotu, vždyť známo ti je, že kdyby Ježíš do nečistého příbytku tvého přišel, že by to bylo asi tolik jako kdybychom zdravého, silného člověka za živa zakopali do nějaké vzdechliny, jak se to za prvních pronásledování křesťanů skutečně též dalo. Opakuji, že by to bylo hrůznějším křížováním než na Kalvarii. *Sv. Ambrož a sv. Augustin* úžasem naplnění byli, že Syn Boží vyvolil si nejčistší pannu Rodičku Marii za svůj příbytek, aby se stal člověkem; — a co máme říci o duši, jež hříchem nečistoty poskvrněna jsouc, chce nejsvětější svátost Oltářní zneuctiti?! Duše má

drahá, rozmysli se, než přijmeš Pána! — Poněvadž však tato svátost lásky všecko převyšuje, co smysly chápati můžeme, jest povinností další, bychom se všeho nepřátelství zřekli (Mat. 5, 24), aby Král pokoje na svém trůně t. j. v srdci našem neobmezeně kraloval. — Nuže duše má, jsi dostatečně připravena? —

Pokračování.

Poněvadž jsem zbaven(a) všech vědomých hříchů, mohu přistoupiti ku sv. přijímání; avšak přijetím této svátosti se nestávám účasten(na) již všech milostí, které spojeny jsou s touto svátostí, nýbrž tyto milosti mohu si přivlastniti teprve opravdovou, vřelou nábožností srdce svého.

O duše má drahá, jak často jsi se oloupila při sv. přijímání o tyto milosti! Proč se to stalo? Vždyť Syn Boží tak často přebýval u tebe a byl hotov co nejhojněji tě obdarovati. Proč se to stalo?

O milený Ježíši, nikdy jsem tak nepoznával(a) chybu svou, jako právě nyní. Tvá nepřehledná láska již dávno mne poučovala, jak dětinně Ti tuto lásku spláceti a jak srdce Ti otvírati mám, avšak já jsem toho nedbal(a). Následky toho tudíž nesu sám(a). Dnes však ji-

nak jsem se rozhodl(a). Miluji Tě nade všecko, nebe i země jsou této lásky svědkové! —

Již se blíží onen posvátný okamžik, kdy vstoupíš v prostinký příbytek můj. Maje(ic) na mysli všechny slabosti své, volám s oním setníkem pohanským: „*Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.*“ Potřebuji Tvé pomoci, smiluj se nade mnou, abych po celý život svůj poznával(a), že *spasení duše mé toliko Ty sám jsi.*“ (Ž. 34, 3).

Pokořiv(ši) se takto před Tebou, můj Ježíši! pověděti musím ještě srdci svému proč nesmí nikoho jiného milovati než-li Ježíše. Jestliže láska láskou opláceti se má, pak zajisté jest mou povinností, abych toho, který mne nade všecko miloval též tak ho miloval(a). A kdo že tě více, duše má, miloval nad Ježíše? Neznamenalas toho? Není právě tato svátost, ve které se nám za pokrm podává největším znamením lásky? Podává se ti v ní za pokrm Pán Ježíš, abys duše má, na věky živa byla. Zamysli se v toto tajemství a volej se sv. Petrem: „*Ano Pane! Ty víš, že Tě miluji!*“ (Jan 21, 16). A jestli že jsem tak až podnes nečinil(a), od této chvíle jsem všecek(a) Tvůj(á). „*Nemiluje-li kdo Pána našeho Ježíše Krista,*

budiž proklat.“ (Kor. 16, 22). Dle sv. *Augustina* mám neustále toužiti Pána Ježíše v nejsvětější svátosti Oltářní přijímati. Nebeský tento chléb jest nám vždy s toužebností žádati a přijímati; neboť jako obyčejné pokrmy nám tím více prospívají, čím s větší hladuchtivostí je pojídáme, tak podobně má se to i s tímto nebeským pokrmem.

Volejme s královským pěvcem Davidem: „*Jako jelen dychtí po studnici vod: tak dychtá duše má po Tobě, o Bože!*“ (Žalm 41, 2). O Ježíši, vstup v srdce mé ať zvolám: „*Nyní jsem našel toho, jehož duše má miluje: uchopil jsem ho: aniž ho pustím.*“ (Šal. 3, 4).

Modlitba před sv. přijímáním.

Modlitba sv. Tomáše Aquinského.

Všemohoucí, věčný Bože, ejhle já nehodný přistupuji ku svátosti jednorozeného Syna Tvého, Pána našeho Ježíše Krista. Přistupuji jako nemocný k lékaři života, nečistý k zřídлу milosrdenství, slepý k světlu věčné jasnosti, chudý a nuzný k Pánu nebes i země. I prosím přehojnost nevystihlé štědroty Tvé, Bože můj, abys ráčil vyléčiti mou nemoc, obmýti mou nečistotu, osvítiti mou slepotu, zbohatiti mou chudobu, odíti mou nahotu; abych ten chléb andělský,

Krále králův a Pána všech pánův přijal s takovou uctivostí a pokorou, s takovou skroušeností a nábožností, s takovou čistotou a vírou, s takovým úmyslem a vůlí, jak by prospívalo spasení mé duše. Uděl mi, prosím, abych nejen svátost nejsv. Těla a Krve Páně, nýbrž i podstatu a mocnost té svátosti přijímal. O nej-laskavější Bože, dej, ať to Tělo jednorozeného Syna Tvého, Pána Jesu Krista, jež na sebe vzítí ráčil z Marie Panny, tak přijímám, abych k tělu Jeho duchovnímu přivtělen a k údům Jeho připočten býti zasloužil. O lásky nejhodnější Otče nebeský, popřej mi též, abych přemilého Syna Tvého, jehož na této své pouti časné pod rouškou svátostní přijímati žádám, jednou bez té roušky tváří v tvář patřiti mohl ustavičně. Jenž s Tebou živ jest a kraluje Amen.

Důvěra v Boha.

Nestrachuj se, duše má, viz, sám Pán tě ostříhá; v něho kdo se důvěřuje, jak otec ho ochraňuje.

Líp, než myslíš, zná On tě, ví též o tvé nuzotě; zří tvé slzy, tvoje lkání; pročez zanech vše zoufání.

Zná On dobře bolest tvou; zří na bídu traplivou; v jeho vůli pomoc tvá, rámě jeho sílu má.

Rád pomoci tobě chce; dobrýť On tvůj otec je; stálejší je láska jeho nežli otce pozemského.

Protož duše, při něm stůj. tváť ochrana, štít On tvůj. „Přispěji ti!“, volá k Tobě On, jenž pravda v každé době.

Po svatém přijímání.

(Čas po sv. přijímání jest nej-příhodnější doba, v níž můžeš od Boha nabýtí všech milostí pro duši i tělo, pro živé i mrtvé. Duše tvá jest spojena se Spasitelem, proto všecky tvé modlitby jsou mnohem mocnější než-li v každou jinou chvíli. Proto Mu pověz vše, po čem duše tvá touží a co dosáhnouti chce).

Rozjímání.

Spojen(a) jsem nyní s Tebou, přelaskavý Pane můj. Radovali se pastýři betlemští, když očima svýma uzřeli Tebe v jesličkách ležeti. Kterakž bych se neměl(a) radovati já, když v srdci mém vlastním nyní spočíváš? Simeon radoval se, že na loktech svých Tebe chováti směl. A mně větší česť stala se, proto že ne na loktech, ale v duši Tebe chovám, milený Spasiteli můj! Štasten byl umírající lotr na kříži, žes obrá-

til k němu tvář svou. A hle! kterakž já nemám šťasten(a) býti, kdy celá bytosť Tvá ke mně jest obrácena, se mnou jest spojena? Protož jako sv. Tomáš apoštol v radosti i v pokore vítám Tebe, volaje: Pán můj a Bůh můj! Již neopouštěj mne, přítomností svou oblažuj mne a cestou zákona svého ved mne i ku spáse a blaženosti věčné. Amen.

Obětování se Pánu Ježíši a modlitba za dosažení účinků sv. přijímání.

Za tu všecku lásku, za ten pokrm nebeský a za ten závda-vek příští oslavy, co Ti já dáti mám, Ježíši? — Nic jiného a lepšího nemám, leč sám(a) sebe. Ejhle, sebe samého(samu) Ti obětuji. Jako Ty jsi můj, tak i já chci býti Tvůj(á). Obětuji Tobě oči, uši, ústa, celé tělo své, jehož jen k Tvé cti a chvále užívati žádám. Obětuji Tobě mysl svou, bych o velké milosti a lásce Tvoji bez ustání přemýšlel(a). Obětuji Tobě vůli svou, bych přesvatá přikázání Tvoje ve všem zachovával(a). Obětuji Tobě srdce své, bych Tě, své nejvyšší dobré, nade všechno, a bližního pro Tebe jako sám(a) sebe miloval(a). Přijmi ode mne tuto oběť, již spojuji s Tvým přehořkým umučením, se zásluhami bl. Rodičky Boží a všech svatých, aby Tobě byla k cti a chvále, a mně ku

spasení. — Již pak Ty sám, přelaskavý Spasiteli, račiž na mně dosvědčiti nepřeherné bohatství své milosti. Přišel's ke mně, nauč mne tedy sám, oč bych Tě prositi měl(a). Pevně věřím a bezpečně doufám, že očkoli nyní prositi budu, všeho dosáhnu. — Nežádám si věci časných, cti a slávy, bohatství a moci, rozkoší a slasti, ale o to jenom Tebe pokorně prosím: dej mi pravou kajicnost, bych všech hříchů víc a více litoval(a) a pravé pokání za ně činil(a); a osvět mi rozum, abych poznal(a), Ty jediný že Jsi cesta, pravda a život, naše naděje a odměna; a očisť mi srdce, zachovej mne ode všeho hříchu, bych v Tebe věřil(a), v Tebe doufal(a), Tebe miloval(a) a nikdy se od Tebe již neodloučil(a); a uděl mi v tom všem stálost, bych vykonal(a), co jsem sobě umínil(a) a čím jsem se Tobě zaslíbil(a). Nyní i vždycky, v životě i ve smrti i na věčnosti Tvůj(á) ať jsem a Tvůj(á) ať zůstanu. Amen.

Chvalozpěv Panny Marie.

Velebí duše má Hospodina, a zplesal duch můj v Bohu, svém Spasiteli. Že shlédl na dívky své ponížení; aj, od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové. Neboť veliké věci mi učinil ten, jenž mocný a jehož jméno

svaté. A milosrdenství jeho od pokolení až do pokolení bojícím se jeho. Učinil moc ramenem svým, rozptýlil pyšné v mysli jejich srdce. Ssadil mocné se stolice, a povýšil ponížených. Nakrmil dobrými věcmi lačné, a bohaté pustil prázdné. Ujal se Israele, služebníka svého, na milosrdenství své se rozpomenuv. Jakož byl mluvil k otcům našim, k Abrahamovi a semeni jeho na věky věkův. Amen.

Modlitba sv. Ignacia.

Duše Kristova, posvěť mne!

Tělo Kristovo, ochraň mne!

Krvi Kristova, opojiž mne!

Vodo z boku Kristova, obmyj mne!

Umučení Kristovo, posilni mne!

O dobrý Ježíši, vyslyš mne!

V svatých ranách svých ukryj mne!

Nedej mi odloučenu býti od Tebe!

Proti nešlechetnému nepříteli zastaň mne!

V hodině smrti povolej mne!

A kaž mně přijíti k Tobě, abych se všemi svatými chválil Tebe na věky věkův. Amen.

Odpolední pobožnosti na neděle a svátky.

Modlitba před kázáním.

Přelaskavý Bože můj, osviť rozum můj Svou Božskou milostí, abych slovo Bože nejen slyšel(a), ale jako věrný(á) služebník(ice) Tvůj(á), je také skutkem plnil(a). Ať poučen(a) jsem slovem posvěceného sluhy Tvého, a ať slovy jeho rozplamení se srdce mé ke skutkům ctnostným, abych den ode dne zbožnějším byl(a). Osviť milostí Svou i hlasatele slova Božího, aby símě, jež rozsívá, přineslo užitek stonásobný. Jeho slovy nechť nevědomý jest poučen, hříšník k pravému pokání obrácen, trpící potěšen, posluchači všichni k dokonalosti křesťanské povzbuzeni!

Žeň jest hojná, o Bože, ale ženců se nedostává! Sešli tudíž Sám, přelaskavý Spasiteli, na vinici více věrných služebníků a práci jejich skrop Svým sv. požehnáním, aby jim i posluchačům dílo započaté se zdařilo. Amen.

Modlitba po kázání.

Děkuji Ti, dobrotivý Bože, za slova poučení a útěchy, jež jsem právě od náměstka Tvého

byl(a) slyšel(a). Zachovám je v srdci vděčném a po celý týden budu se dle nich řídit, aby prospěla spása duše mé i mého bližního. Jen Tobě budu sloužiti, a nikomu jinému! Zvláště dnešního dne vynasnažím se, abych ani nejmenším hříchem Tě neurazil(a) a nahodí-li se mi příležitost i bližního napomenutí ku konání a plnění vůle Tvé. Posiluj, o Bože, ve mně tento úmysl, aby dnešní den pro mne, jakož i pro nás všechny, již jsme slovo Boží poslouchali, byl dnem požehnaným a nám všem sloužil k spasení a nikoli zavržení. Amen.

Nešpory. (III. ned. po sv. Duchu).

V. Bože. ku pomoci mé vzezři.

Ř. Hospodine, pospěš k pomoci mé. Sláva Otci atd. Alleluja!

Ant.: Řekl Hospodin ku Pánu mému: Sed na mé pravici.

Žalm 109.

Řekl Hospodin ku Pánu mému: Sed na pravici mé.

Dokavadž nepřatel tvých nepodložím za podnoží noh tvých.

Prut moci tvé vyšle Hospodin ze Sionu; panuj uprostřed nepřatel svých.

S tebouť panování v den moci tvé v stkvělosti svatých, z lůna před dennicí zplodil jsem tě.

Přisáhl Hospodin, a nebude toho želet: Ty jsi knězem na věky podle řádu Melchisedehova.

Pán po tvé pravici potřel v den hněvu svého krále.

Soud činiti bude mezi národy, naplní porážkami: roztrhne na zemi hlavy mnohých.

Z potoka na cestě píti bude: protož povýší hlavy.

Sláva Otcí atd.

Ant.: *Řekl Hospodin atd.* (jako nahoře!)

Ant.: *Věrní všickni rozkazyvé jeho upevnění jsou na věky věkův.*

Žalm 110.

Oslavovati budu Tebe, Hospodine, z celého srdce svého: v radě spravedlivých i shromáždění.

Velicí skutkové Hospodino-
vi: výborní podle vši vůle jeho.

Slavné a velebné dílo jeho: a spravedlnost jeho zůstává na věky věkův.

Památku způsobil divy svými Hospodin milostivý a milosrdný: pokrm dal těm, kteříž se ho bojí.

Pamětliv jsa na věky na smlouvu svou: mocné skutky své zvěstoval lidu svému.

Že jim dědictví národů dal: skutkové rukou jeho jsou pravda a soud.

Věrní všickni rozkazové jeho, upevnění jsou na věky věků: činění v pravdě a v pravosti.

Vykoupení poslal lidu svému: přikázal smlouvu svou na věky.

Svaté a hrozné jest jméno jeho: počátek moudrosti bázeň Hospodinova.

Rozum dobrý všem, kteříž podle ní činí: chvála jeho zůstává na věky věkův.

Sláva Otcí atd.

Ant.: *Věrní všickni atd.*

Ant.: *V přikázáních jeho chťivý bude velmi.*

Žalm 111.

Blahoslavený muž, kterýž se bojí Hospodina: velikou libost má v jeho přikázáních.

Mocné na zemi bude símě jeho: rodina upřímných dojde požehnání.

Sláva a bohatství v domě jeho: spravedlnost jeho zůstane na věky věkův.

Vzchází upřímným ve tmě světlo: milostivý a milosrdný, a spravedlivý.

Blažený člověk, kterýž se slitovává a půjčuje, a řídí věci své s soudem: nepohne se na věky.

V paměti věčné bude spravedlivý: nebude se báti zlé pověsti.

Hotovo jest srdce jeho a doufá v Hospodina, pevné jest srdce jeho: nepohne se, až i zhrzí svými nepřátely.

Rozděluje a dává chudým, spravedlnost jeho zůstává na věky věků: roh jeho vyvýšen bude v slávě.

Hříšník pak hledě hněvati se bude, zuby svými skřípěti a chřádnouti bude: žádost hříšníků zahyne.

Sláva Otci atd.

Ant.: *V příkázáních atd.*

Ant.: *Budiž jméno Páně pochváleno na věky.*

Žalm 112.

Chvalte, služebníci, Hospodina: chvalte jméno Hospodinovo.

Budiž jméno Hospodinovo požehnáno: od tohoto času až na věky.

Od východu slunce až do západu: chváleno buď jméno Hospodinovo.

Vyvýšen nade všechny národy Hospodin: a nad nebesa sláva jeho.

Kdo jako Hospodin, Bůh náš, který přebývá na výsosti:

a na ponížené patří na nebi i na zemi.

Kterýž nuzného ze země vzdvihuje: a chudého z bláta povyšuje.

Aby posadil ho s knížaty: s knížaty lidu svého.

Kterýž činí, aby neplodná v domě přebývala: matkou dítek se veselící.

Sláva Otci atd.

Ant.: *Budiž jméno atd.*

Ant.: *My, kteříž živi jsme, dobrořečíme Hospodinu.*

Žalm 113.

Když vycházel Israel z Egypta: z národu cizího dům Jakobův.

Učiněn jest Juda posvěcením jeho: a Israel panováním jeho.

Moře vidělo to a uteklo: Jordán nazpět se obrátil.

Hory poskakovaly jako skopci: a pahrbkové jako beránkové ovcí.

Což je ti, moře, že utíkáš: a ty Jordáne, že nazpět se obracíš?

Hory, že poskakujete jako skopci: a pahrbkové jako beránkové ovcí.

Před tváří Páně se trásla země: před tváří Boha Jakoba.

Kterýž obrací skálu v jezera vod: a skřemen v studnice vod.

Ne, nám, Hospodine, ne nám :
ale dej slávu jménu svému.

Pro milosrdenství své a pravdu svou, aby někdy neřekli pohané: Kde jest Bůh jejich?

Bůh zajisté náš jest na nebi: čině všecko, což se Mu líbí.

Modly pohanů, stříbro a zlato díla rukou lidských.

Ústa mají a nemluví: oči mají a nevidí.

Uši mají, a neslyší: chřípě mají, a nečijí.

Ruce mají a nemakají: nohy mají, a nechodí: aniž mohou hrdlem svým volati.

Nechť jsou jim podobni ti, jenž je dělají: i všickni, kteříž doufají v ně.

Dům Israelský doufá v Hospodina: spomocníkem jejich, a jejich jest obráncem.

Dům Aronův doufá v Hospodina: spomocníkem jejich, a jejich jest obráncem.

Hospodin pamětliv jest nás: a nám požehnává.

Požehnává domu Israelovu: požehnává domu Aronovu.

Požehnává všem, kteříž se bojí Hospodina: maličkým i velikým.

Přidejž Hospodin požehnání svého na vás: na vás i na syny vaše.

Požehnání vy od Hospodina: kterýž nebe učinil i zemi.

Nebesa nebes jsou Hospodina: zemi pak dal synům lidským.

Ne mrtví chváliti budou Tebe, Hospodine: aniž kdo z těch, jenž do pekla sestupují.

Ale my, kteříž živi jsme, dobrořečiti budeme Hospodinu: od tohoto času až na věky.

Sláva Otci atd.

Ant.: *My, kteříž živi jsme atd.*

Kapitola (2 Kor. 1.):

Požehnán (buď) Bůh, a Otec Pána našeho Ježíše Krista, Otec milosrdenství, a Bůh všelikého potěšení, kterýž těší nás ve všelikém soužení.

Hymna:

1.) Lásky plný Tvůrce světla,
Tebou jasnost denní zkvetla,
když jsi, tvoře světa látku,
stvořil světlo na počátku.

2.) Ráno s večerem se pojí
a dnem slove vůlí Tvojí,
hle, noc děsná na nás padá,
slyš, oč lid Tvůj vzdychá,
žádá!

3.) Duše hříchem obtížená,
nebuť smrtí zachvácená,
nechť na marnost nezří
světa,
a do vin se nezaplétá.

4.) Nechť na nebes tluče bránu,
toužíc věrně po svém Pánu,
a chráuic se každé zlosti
zbaví se všech nepravostí.

5.) Dej to, Otče přelaskavý,
a Ty, Otcův Synu pravý,

vládna s Duchem v společ-
nosti
ode věkův do věčnosti!
Amen.

Ů. Vznášej se, Pane, mo-
dlitba má.

Ř. Jako zápal před obličejem Tvým.

Ant.: *Která žena mající
grošů deset, ztratí-li jeden groš,
zdaliž nerozžije svíce, a nemete
domu, a nehledá pilně, dokudž
nenalezne.*

Magnificat:

Velebí duše má Hospodina:
a zplesal duch můj v Bohu,
svém Spasiteli.

Že shledl na děvky své po-
nížení: aj, od této chvíle bla-
hoslavenou mne nazývati budou
všickni národové.

Neboť veliké věci mi učinil ten,
Jenž mocný a jehož jméno svaté.

A milosrdenství jeho od po-
kolení až do pokolení bojícím
se jeho.

Učinil moc ramenem svým:
rozptýlil pyšné v mysli jejich
srdce.

Ssadil mocné se stolice, a
povýšil ponížených.

Nakrmil dobrými věcmi lač-
né, a bohaté pustil prázdné.

Ujal se Israele, služebníka
svého, na milosrdenství své se
rozpomenuv.

Jakož byl mluvil k otcům
našim, k Abrahamovi a semeni
jeho na věky věků.

Sláva Otci atd.

Ant.: *Která žena mající atd.*

Ů. Pán s vámi.

Ř. I s duchem tvým.

Modleme se: Bože, obrance
v Tebe doufajících, bez Ně-
hožto nic v nás není dobrého,
nic svatého: račiž rozmnožiti
nad námi milosrdenství své,
abychom Tebou spravováni, Te-
bou vedeni, tak prošli časnými
těmito statky, bychom věrných
nepotratili. Skrze Ježíše . . .
Amen.

Ů. Pán s vámi.

Ř. I s duchem tvým.

Ů. Blahoslavme Hospodinu.

Ř. Bohu díky.

Ů. A duše všech věrných
zemřelých atd.

Ř. Amen.

Otče náš (po tichu).

Salve Regina.

1.) Zdravas v nebes výsosti,
sborů svatých Paní,
života a sladkosti
Matko slitování
ty jsi naše naděje,
že Bůh pomoc dopřeje!

2.) Zdravas! dítky Eviny
hledí stále k tobě,
vyhnány jsouc pro viny,
neví rady sobě;
plačí, lkají, zápolí
v slzavém tom údolí.

3.) Shlížej na své svěřence,
mocná zástupkyně,
zjev nám svého Zrozence,
až vyhnanství mine;
dobrotivá, milostná,
sladká Panno Maria!

Ů. Oroduj za nás, svatá Boží
Rodičko.

Ř. Abychom hodni učinění
byli zaslíbení Kristových.

Modleme se: Všemohoucí
věčný Bože, Jenž jsi Tělo i
duši přeslavné Panny Marie,
mocností Ducha Svatého tak
způsobiti ráčil, aby hodným
příbytkem Syna Tvého učiněna
byla, dejž nám, kteří se její
památkou těšíme, bychom ště-
drou její přímluvou od nastá-
vajícího zlého i od smrti věčné
vysvobození byli. Skrze Krista
... Amen.

Ů. Boží pomoc zůstaň vždy-
cky s námi.

Ř. Amen.

Modlitba za obecné potřeby křesťanstva.

Všemohoucí, věčný, nebeský
Otče! račiž vzhlédnouti očima
svého nesmírného milosrden-
ství na strast a bídu naši.
Smiluj se nade všemi křesťany,
za kteréž Tvůj jednorozený
Syn, náš Pán a Spasitel, Ježíš
Kristus, v ruce hříšníků dobro-
volně se dáti, a Svou nejdražší

krev na dřevě kříže vylíti rá-
čil. Skrze téhož Pána našeho
Ježíše Krista račiž, milostivý
Otče, odvrátiti dávno zaslou-
žený trest, přítomné i budoucí
nebezpečnosti, škodlivé vzpou-
ry a protivenství, válečné zbro-
jení, drahotu, nemoci a truch-
livé, smutné časy. Račiž osvi-
titi a posílniti ve všem dobrém
duchovní i světské vrchnosti,
aby všecko řídily a spravovaly,
co by k Tvé božské cti, k na-
šemu spasení, k obecnému po-
koji a k prospěchu církve svaté
sloužilo. Uděl nám, Bože po-
koje, pravé jednoty u víře beze
vší nesvornosti. Obrát srdce
naše k pravému pokání a k po-
lepšení života. Zapal v nás
oheň Svě svatě lásky, a dej
nám lačněti a žízni po všeliké
spravedlnosti, abychom jako
poslušní synové v životě i v
smrti Tobě se líbili a příjemni
byli. Také Tebe dle rozkazu
Tvého prosíme za své přátele
i nepřátele, za zdravé i ne-
mocné, za všechny zarmoucené,
bídny a nuzné křesťany, za živé
i za mrtvé. Tobě, Pane, ode-
vzdáváme své činy, myšlení a
žádosti, živobyčí a skonání.
Dej, ať zde milosti Tvé užijeme,
a potom tam se všemi
vyvolenými u věčné radosti a
blaženosti Tebe ctíme a chvá-
líme.

Rač nám to dáti, nebeský
Otče, skrze Ježíše Krista, své-

ho milého Syna, Pána a Spasitele našeho, kterýž s Tebou v jednotě Ducha svatého rovný Bůh živ jest a kraluje na věky věkův. Amen

Modlitby za nemocné a umírající.

Hospodine, nekárej mne ve svém hněvu a v prchlivosti své netrestej mne!

Hospodine, budiž mně milostiv, neboť chřadnu: uzdrav mne, Hospodine, neboť kosti mé se chvějí a duše má jest náramně zdrcena. (Žalm. 6, 2—4).

Hospodine v prchlivosti své netrestej mne, aniž v hněvu svém kárej mne: neboť v Tebe, Hospodine, doufal jsem: Ty vyslyšíš mne, Pane Bože, můj. (Ž. 37, 1, 16).

Smiluj se nade mnou, Bože, podle milosti své, podle velikého milosrdenství svého shlad' mé nepravosti! Dokonale obmyj mně od mé viny a očišť mne od hříchu mého! (Ž. 50).

Pospěš, o Bože, vysvoboď mne, přispěj mi na pomoc, o Hospodine!

Zahanbení budťež a zapyřte se, kteří hledají bezživotí mého. (L. 70).

Jako jelen touží po bystřinách, tak práhne duše má po Tobě, o Bože! Žízni duše má po Bohu, po Bohu živém, kdy as se navrátím, a ukážu se před Bohem? (Ž. 42.)

Nevzpomínej hříchů mládí mého a mých nepravostí! Budiž mne pamětliv podle milosti Své; pro dobrotu Svou Hospodine! (Ž. 25, 6—7).

Modlitba za šťastnou hodinku smrti.

Pro přesvaté Tvé drahé rány, prosím Tě, milený Ježíši, vím že přehořkou smrtí Tvou člověčenstvo druhdy zavvržené k novému životu povstalo. Nechť duše má, až z chatrné schránky tělesné k soudu zalétne spasena jest skrze předrahou krev, jež z pěti ran Tvých na kříži se prýštila. Svátý Josefe, patrone umírajících, přimluv se za mne, aby přání a prosba má splněna byla. Amen.

O milený Ježíši, srovnávám bolesti své s ranami, jež Ti snášeti byly na hoře Olivetské, v domě Pilátově a na hoře Golgotě na kříži a poznávám, že jest utrpení mé nepatrné. Jsem hotov(a) z lásky k Tobě a z lásky k Tvému učení zemřítí, jenom abych po smrti s Tebou se věčně radoval(a). Amen.

Nejpřednější ctnosti.

*v nichž se nemocný zvláště
cvičiti má.*

Mezi nejpřednější ctnosti, v nichž se nemocný ve prospěch spásy duše své cvičiti má,

jest *víra, naděje a láska*. Víra a naděje doprovázejí umírajícího až ku prahu věčnosti. Na věčnosti pak mu jich více není třeba; neboť zde spatří vše, v co na světě věřil a v co doufal. Láska však, jestli že ji až do konce života svého pilně skutky osvědčoval, bude jej doprovázeti až do nebe.

Jest prospěšno, abychom nemocnému předříkávali „*Apoštolské vyznání víry*“ a se jej tázali, zda-li všemu věří, co církev katolická v jednotlivých člancích tohoto „*Věřím*“ nám k věření předkládá; jestli že by však nemocný příliš sláb byl, stačí když alespoň v srdci svém důvěrně zvolá: „*Věřím v Boha Otce, věřím v Boha Syna, věřím v Ducha svatého.*“

Dle učení *sv. Augustína*, který říkával, že žádný člověk nemá bez přijetí svátosti pokání umírat, byť by sebe nábožněji na tomto světě byl živ býval — máme se s nemocným — dle možnosti — modliti sedm kajících žalmů, aby ďáblova moc byla přemožena a duše nemocného osvěžena, máme jak nemocného, tak také i mrtvé svcenou vodou pokropiti. Velice prospěšno jest též umírajícímu do ruky dáti posvěcenou voskoviči, aby si vzpomenu, že světlo věčné mu svítiti bude, byl-li život jeho bohumilý. To vše jej přiměje

k dětinné důvěře v Boha. (Mat. 25).

Cvičení se ve víře děje se na př. takto:

„Věřím, že uzřím dobré věci Hospodina v zemi živých.“ (Ž. 26, 13).

„Vím, že vykupitel můj živ jest, a že v poslední den ze země vstanu.“ (Job. 19, 25).

„Jedné věci žádal jsem od Hospodina, té vyhledávati budu, abych přebýval v domě Hospodinově po všechny dny života svého.“ (Žalm 26, 4).

Cvičení se v naději:

„V Tebe Hospodine jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky: v spravedlnosti své vysvobod' mne.“ (Ž. 30, 2).

„Hospodine, Tys vyvedl mne ze života mateřského, Tys učinil, že bezpečně jsem se vinul k prsou matky své. Tobě jsem přikázán od narození, od lůna matky mé jsi Bůh můj. Nevzdaluj se ode mne.“ (Ž. 2, 10—12).

„Nebud' mi ty k strachu, naděje má ty v den trápení. Nechť jsou zahanbeni, kteříž mi se protíví.“ (Jer. 17, 17—18).

„Proč jsi smutná duše má? a proč kormoutíš mne? Doufejž v Boha, neboť ještě vyznávati mu budu: (že jest) spasení obličeje mého, a Bůh můj.

Cvičení se v lásce:

„Milovati budu Tebe, Hospodine, sílo má! (Žalm“ 17, 2).

Z lásky k Tobě nechť zemru, milený Spasiteli. Miluji Tě nade všecko!

Buď pozdraveno, nejmilejší jméno mého Pána, Krále nebes i země! Kéž jest jméno Tvé velebeno a ctěno po všecky věky věkův! Amen. —

„Ježíši Tobě jsem živ, Tobě umírám, s Tebou chci žítí na věky věkův. Amen.

Nábožné povzdechy.

*jež nemocnému můžeme před-
říkávati.*

Milený Ježíši, na kolena padám a vroucně Tě žádám, abys duši mé, — pro Svě přenesmírné bolesti, jež Jsi na kříži trpěl, když duše Tvá se s tělem loučila — byl i duši mé při odchodu z těla mého milostivým soudcem. Amen.

Předrahý Spasiteli! Pro Tvou bolestně prolitou krev, pro trnovou korunu, která Ti na hlavu vsazena byla, vroucně Tě žádám: nedopust, aby přehořké umučení Tvé mne z mysli vymizelo, nýbrž abych opravdovou litostí nad svými hříchy zásluhy tohoto utrpení si přivlastnil(a), neboť srdce mé jest naplněno zármutkem přenesmírným, že jsem Tě kdy urazil(a).

659. Nebeská brána.

Nezamítej mne, o Bože od tváři Svě, přijmi mne v radost věčnou až stanu u prahu nebeského království!

A ty, o Panno všech panen, Matko milosrdenství, spomoz mi v mém soužení a po tomto slzavém údolí ukaž mi požehnaný plod života Svého. O to tě žádám na kolenou, já nehodný ctitel tvůj, o milostivá, o milosrdná Panno Maria! —

Svatý Petře, jemuž klíče království nebeského Spasitel náš byl svěřil, všickni svatí apoštolové, mučeníci, vyznavači, panny a všickni svatí vůbec prostě za mne u Boha v této poslední hodině mého života!

Modlitby za zemřelého, a v den pohřbu.

Nevcházej v soud se služebníkem (služebnicí) svým(ou); nebo nebude ospravedlněn před obličejem tvým nižádný živý. (Ž. 142).

Ť.: Lehké odpočinutí dejž mu, o Pane;

Ř.: A světlo věčné ať mu svítí.

Ť.: Ode bran pekelných!

Ř.: Vysvoboď duši jeho (její) Pane!

Ť.: Odpočívej v pokoji!

Ř. Amen.

Ť.: Pane, vyslyš modlitbu mou!

Ř.: A volání mé k Tobě přijď!

Modleme se: Bože, Jehož vlastností jest, smilovávati se vzdycky a odpouštěti: snažně prosíme Tebe za duši služebníka Tvého (služebnice Tvé) N., kteréž Jsi byl rozkázal, aby z tohoto světa odešla; nevydávej ji v ruce nepřitele, a nezapomínej na ni, ale račiž dáti, aby ji svatí andělové přijali a do vlasti rajské uvedli, aby ježto v Tebe věřila a doufala, pekelných útrap nezakusila, ale věčných radostí požívala. Pro Krista Pána našeho. Amen.

(Nyní mohou následovati litanie za zemřelé):

Svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby hříchů byli sprostěni. (2. Malach. 12, 46).

Litanie za zemřelé.

Pane, smiluj se nad nimi!
 Kriste, smiluj se nad nimi!
 Pane, smiluj se nad nimi!
 Bože, otče, jenž jsi je stvořil,
 Ř. Smiluj se nad nimi!
 Bože, synu, jenž jsi je vykoupil,*)
 Bože, duchu svatý, jenž jsi je posvětil,
 Nejsvětější Trojice, kterouž věčně vyznávali,
 Pravý Bože, jemuž se klaněli,
 Milosrdný Bože, v něhož doufali,
 Nejlaskavější Bože, jemuž sloužili,
 Svatá Maria, Ř. Oroduj za ně!
 Svatá Boží Rodičko, Ř. Oroduj za ně!
 Svatá Panno panen, Ř. Oroduj za ně!

*) Smiluj se nad nimi!

Všickni svatí andělé i archandělé,*)
 Všickni svatí patriarchové a proroci,
 Všickni svatí apoštolové a evangelistové,
 Všickni svatí učeníci Páně,
 Všecka svatá neviňátka,
 Všickni svatí mučeníci,
 Všickni svatí biskupové a vyznavači,
 Všickni svatí učitelové,
 Všickni svatí kněží a jáhnové,
 Všickni svatí mniši a poustevníci,
 Všecky svaté panny a vdovy,
 Všickni svatí kající,
 Všickni svatí a světice Boží,
 Milostiv jim buď, Ř. Odpusť jim. Pane!
 Milostiv jim buď,**)
 Ode všeho zlého,
 Ode všech hříchů, z kterých se ještě nedokáli,
 Od pokut ještě neodpuštěných,
 Ode všech muk očistcových,
 Pro tajemství svatého vtělení Tvého,
 Pro narození Tvé,
 Pro kříž a umučení Tvé,
 My hříšníci, Ř. Tě prosíme, uslyš nás!
 Abys duším v očištění hříchů uděliti ráčil,***)
 Abys jim zasloužených pokut prominouti ráčil,
 Abys je v mukách jejich nebeskou útěchou občerstviti ráčil,
 Abys pobožné vzdychání a lkání jejich milostivě uslyšeti ráčil,
 Abys tuhé pokání jejich brzo ukončiti ráčil,
 Abys je očistiti a do nebeského království přijmouti ráčil,
 Abys je, jakožto své vyvolené, věčnou slávou oblažiti ráčil,
 Aby naše přimluva tobě se líbila a jim prospěla,
 Aby vzpomínka na trpící duše hříchů nás chránila,

*) Orodujte za ně!

**) Vysvoboď je, Pane!

***) Tě prosíme, uslyš nás!

Abychom vezdejších strastí k do-
stiučinění za hříchy použili,*)
Abychom k pravému pokání a
k polepšení života přivedeni byli,
Abychom rozjímání posledních věcí
člověka v dobrém zachování byli,
Abychom pomocí Tvou v dobrém
až do konce setrvali,
Abychom v den soudu milosrden-
ství u Tebe našli,
Abychom s prosbami svými osly-
šení nebyli,
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, B. Smiluj se nad nimi!
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, B. Smiluj se nad nimi!
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, B. Pokoj věčný dej jim,
Pane!
Pane, smiluj se nad nimi!
Kriste, smiluj se nad nimi!
Pane, smiluj se nad nimi!
V. Ode bran pekelných
B. Vysvoboď duše jejich, Pane!
V. Pane, vyslyš modlitbu mou!
B. A volání mé k Tobě přijď!
Otče náš, jenž jsi atd.

Litanie nad den všech svatých.

Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, smiluj se nad námi!
Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, uslyš nás!
Kriste, vyslyš nás!
Otče s nebes, Bože, B. Smiluj se
nad námi!
Synu, Vykupiteli světa, Bože,**)
Duše svatý, Bože,
Svatá Trojice, jeden věčný Bože,
Svatá Maria, B. Oroduj za nás!
Svatá Boží Rodičko,***)
Svatá Panno, panen,
Svatý Michale,
Svatý Gabrieli,

*) Tě prosíme, uslyš nás!

***) Smiluj se nad námi!

***) Oroduj(te) za nás!

Svatý Rafaeli,*
Všickni svatí andělé i archandělé,
Všickni svatí blahoslavených duchův
řádové,
Svatý Jene Křtiteli,
Svatý Josefe,
Všickni svatí patriarchové a pro-
roci,
Svatý Petře,
Svatý Pavle,
Svatý Ondřeji,
Svatý Jakube,
Svatý Jene,
Svatý Tomáši,
Svatý Filipe,
Svatý Bartoloměji,
Svatý Matouši,
Svatý Šimone,
Svatý Tadeáši,
Svatý Matěji,
Svatý Barnabáši,
Svatý Lukáši,
Svatý Marku,
Všickni svatí apoštolové i evange-
listové,
Všickni svatí učeníci Páně,
Všecka svatá nevinátka,
Svatý Štěpáne,
Svatý Vavřínče,
Svatý Vincenci,
Svatý Víte,*
Svatý Václave,
Svatý Vojtěchu,
Svatý Sigmunde,
Svatý Jene Nepomucký,
Svatí Fabiáne a Sebastiáně,
Svatí Jene a Pavle,
Svatí Kosmo a Damiáne,
Svatí Gervasi a Protasi,
Svatý Benedikte s bratřími,
Všickni svatí mučeníci,
Svatý Silvestře,
Svatý Ambroži,
Svatý Augustine
Svatý Jeronyme,
Svatý Martine,
Svatý Mikuláši,

*) Oroduj(te) za nás!

Svatý Norberte. *)
 Svátý Cyrile a Metoději,
 Všickni svatí biskupové a vyzna-
 vači,
 Všickni svatí učitelové,
 Svátý Antoníne,
 Svátý Benedikte,
 Svátý Bernarde,
 Svátý Dominiku,
 Svátý Františku,
 Svátý Prokope,
 Všickni svatí kněží a jáhnové,
 Všickni svatí mniši a poustevníci,
 Svatá Maří Magdaleno,
 Svatá Háto,
 Svatá Lucie,
 Svatá Anežko,
 Svatá Cecilie,
 Svatá Kateřino,
 Svatá Anastasie,
 Svatá Ludmilo,
 Všecky svaté panny a vdovy,
 Všickni svatí a světice Boží,
 Milostiv nám buď! Ř. Odpusť nám,
 Pane!
 Milostiv nám buď! Ř. Uslyš nás,
 Pane!
 Ode všeho zlého, Ř. Vysvobod nás,
 Pane!
 Od všelikého hříchu, vysvobod nás,
 Pane!
 Od hněvu Svého, **)
 Od náhlé a nenadálé smrti,
 Od úkladů ďábelských,
 Od hněvu, nenávisti i ode vši zlé
 vůle,
 Od ducha smilného,
 Od hromobití a záhubné bouřky,
 Od metly zemětřesu,
 Od moru, hlady a války,
 Od věčné smrti,
 Pro tajemství svatého vtělení svého,
 Pro příští své,
 Pro křest a svatý půst svůj,
 Pro kříž a umučení své,
 Pro smrt a pohřeb svůj,
 Pro svaté vzkříšení své,

*) Oroduj(te) za nás!

**) Vysvobod nás, Pane!

Pro podivné na nebe vstoupení své,
 vysvobod nás, Pane!
 Pro příští Utěšitele Ducha svatého
 vysvobod nás, Pane!
 V den soudný, vysvobod nás, Pane!
 My hříšníci! Ř. Tě prosíme, uslyš
 nás!
 Abys nám odpustiti ráčil, *)
 Abys nám milostiv býti ráčil,
 Abys nás k pravému pokání při-
 vésti ráčil,
 Abys svou svatou církev spravovati
 a zachovati ráčil,
 Abys náměstka apoštolského i ve-
 škeren duchovní stav v svatém
 náboženství zachovati ráčil,
 Abys nepřátele církve svaté ponížiti
 ráčil,
 Abys králům a knížatům křesťan-
 ským pokoj a svornost dáti ráčil,
 Abys všemu lidu křesťanskému po-
 koj a jednotu uděliti ráčil,
 Abys nás samých v své svaté službě
 posilniti a zachovati ráčil,
 Abys myslí našich k nebeským
 žádostem pozdvihnouti ráčil,
 Abys všem dobrodincům našim
 věčnými dobrými věcmi odpla-
 titi ráčil,
 Abys duše naše, bratří, přátel a
 dobrodinců našich od věčného
 zahynutí vysvoboditi ráčil,
 Abys úrody zemské dáti a zacho-
 vati ráčil,
 Abys všem věrným zemřelým od-
 počínutí věčné dáti ráčil, tě pro-
 síme, uslyš nás!
 Abys nás vyslyšeti ráčil, tě pro-
 síme, uslyš nás!
 Synu Boží, tě prosíme, uslyš nás!
 Beránku Boží, jenž snímáš hříchy
 světa, Ř. Odpusť nám Pane!
 Beránku Boží, jenž snímáš hříchy
 světa, Ř. Uslyš nás, Pane!
 Beránku Boží, který snímáš hříchy
 světa, Ř. Smiluj se nad námi!
 Kriste, uslyš nás!
 Kriste, vyslyš nás!

*) Tě prosíme, uslyš nás!

Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš atd.

V. A neuvoď nás v pokušení.

B. Ale zbav nás zlého. Amen.

Modleme se: Bože, jehož vlastností smilovati se a odpustiti jest, račiž pokornou modlitbu naši milostivě vyslyšeti, a vazeb hříchů dobrotivě nás zbaviti.

Rač, o Pane, na úpěnlivé volání naše ohled bráti a nad námi, jenž hříšnost svou vyznáváme, se smilovati, aby dobrotivostí Tvou žádoucího rozřešení a pokoje nám se dostalo.

Osvědčuj nad námi nevýslovné milosrdenství své, o Bože, hříchů nás zbavuj, a od zasloužené pokuty ochraňuj.

Bože, jenž hříchem rozhněván, ale pokáním ukojen býváš, račiž na prosby naše shlédnouti a metlu hněvu svého, kterou jsme hříchy svými zavinili, od nás milostivě vzdáliti.

Bože, jenž nám spasitelná vnuknutí dáváš, v nás dobré úmysly vzbuzuješ, a nás k činům spravedlivým pobádáš, uděliž nám, čehož svět dáti nemůže, blahého pokoje, abychom prosti válečné hrůzy, v míru živi býti a přikázání Tvá volně plniti mohli. Amen.

Loretanské litanie.

Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, uslyš nás!
 Kriste, vyslyš nás!
 Otče s nebes Bože! — Smiluj se nad námi!
 Synu, Vykupiteli světa, Bože — Smiluj se nad námi!
 Duchu Svatý Bože! — Smiluj se nad námi!
 Svatá Trojice jeden Bože! — Smiluj se nad námi!
 Svatá Maria, oroduj za nás!
 Svatá Boží Rodičko,*)
 Svatá Panno pannen,
 Matko Kristova,
 Matko Božské milosti,
 Matko nejčistší,
 Matko nejčistotnější,
 Matko neposkvřená,
 Matko neporušená,
 Matko přemilá,
 Matko předivná,
 Matko Stvořitele,
 Matko Spasitele,
 Panno nejmodřejší,
 Panno ctihodná,
 Panno slavná,
 Panno mocná,
 Panno dobrotivá,
 Panno věrná,
 Zrcadlo spravedlnosti,
 Stolice moudrosti,
 Příčino naší radosti,
 Nádobo duchovní,
 Nádobo počestná,
 Nádobo vznešené pobožnosti,
 Růže duchovní,
 Věže Davidova,
 Věže ze slonových kostí,
 Archo úmluvy,
 Bráno nebeská,
 Hvězdo jitřní,
 Uzdravení nemocných,
 Útočiště hříšníkův,

*) Oroduj za nás!

Potěšení zarmoucených,*)
 Pomocnice křesťanův,
 Královno andělův,
 Královno patriarchův,
 Královno prorokův,
 Královno apoštolův,
 Královno mučovníkův,
 Královno vyznavačův,
 Královno pannen,
 Královno všech svatých,
 Královno bez poskvrny hříchu prvotního počatá,
 Královno přesvatého růžence,
 Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! Odpusť nám Pane!
 Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! Uslyš nás Pane!
 Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! Smiluj se nad námi!
 Kriste, uslyš nás!
 Kriste, vyslyš nás!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Otče náš — Zdráva Maria.

Modleme se: Odpusť, prosíme Pane, viny služebníkům svým, abychom, když skutky svými nemůžeme se Tobě líbiti, na přímluvu Rodičky Syna Tvého, Pána našeho, spasení byli.

Ů. Oroduj za nás, svatý Josef!

Ř. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Nechť nám, prosíme Pane, zásluhy ženicha nejsvětější Rodičky Tvé ku pomoci přispějí, aby, čehož slabostí naší dosíci nelze, na přímluvu Jeho nám dáno bylo. Jenž Jsi živ a kra-

luješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého Bůh, na věky věkův. Amen.

Litanie k nejsv. Srdci Ježíšovu.

Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, uslyš nás!
 Kriste, vyslyš nás!
 Otče s nebes, Bože, Ř. Smiluj se nad námi!
 Synu, Vykupiteli světa, Bože. *)
 Duše svatý, Bože,
 Svatá Trojice, jeden věčný Bože,
 Srdce Ježíše, Syna Otce věčného,
 Srdce Ježíšovo, od Ducha svatého v lůně panenské matky utvořené,
 Srdce Ježíšovo, se slovem Božím podstatně spojené,
 Srdce Ježíšovo, nekonečné velebnosti,
 Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží,
 Srdce Ježíšovo, stánku Nejvyššího,
 Srdce Ježíšovo, dome Boží a bráno nebeská,
 Srdce Ježíšovo, výhni láskou plnoucí,
 Srdce Ježíšovo, schránko spravedlnosti a lásky,
 Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky,
 Srdce Ježíšovo, hlubino všech etností,
 Srdce Ježíšovo, veškeré chvály nejhodnější,
 Srdce Ježíšovo, králi a střede všech srdcí,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém přebývá veškerá plnost božství,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém se Otci dobře zalíbilo,

*) Oroduj za nás!

*) Smiluj se nad námi!

Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti
jsme všickni obdrželi,*)
Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků
věčných,
Srdce Ježíšovo, trpělivé a mnohého
milosrdenství,
Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem,
kteří tebe vzývají,
Srdce Ježíšovo, pramene života a
svatosti,
Srdce Ježíšovo, oběti slitování za
hříchy naše,
Srdce Ježíšovo, potupami nasycené,
Srdce Ježíšovo, pro nepravosti naše
potřené,
Srdce Ježíšovo, až k smrti poslušné,
Srdce Ježíšovo, kopím probodené,
Srdce Ježíšovo, pramene všelikého
potěšení,
Srdce Ježíšovo, živote náš a vzkří-
šení naše,
Srdce Ježíšovo, pokoji náš a smí-
ření naše,
Srdce Ježíšovo, oběti hříšníků,
Srdce Ježíšovo, spáso v Tebe dou-
fajících,
Srdce Ježíšovo, naděje v Tobě u-
mírajících,
Srdce Ježíšovo, rozkoši všech sva-
tých,
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, odpusť nám, Pane!
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, uslyš nás, Pane!
Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, smiluj se nad námi!
K. Ježíši tichý a pokorný srdcem,
L. Učiň srdce naše podle srdce
Svého.

Modleme se! Všemohoucí,
věčný Bože, shlédni na srdce
nejmilejšího Syna Svého a na
chvály i dostiučinění, které
vzdává Tobě jménem hříšníkův,
a usmířen jsa uděl jim odpu-

*) Smiluj se nad námi!

štění, když žádají milosrden-
ství Tvého, ve jménu téhož Je-
žíše Krista, Syna Tvého, který
s Tebou živ jest a kraluje
v jednotě Ducha svatého Bůh,
na věky věkův. Amen.

Záslibná modlitba k Nejsv. Srdci Páně.

Nejsladší Ježíši, Vykupiteli
lidského pokolení, shlédni na
nás před oltářem Tvým u nej-
vyšší pokoře klečící. Tvými
jsme, Tvými býti chceme; aby-
chom však pevněji s Tebou
spojení byli, hle, každý z nás
Tvému Nejsvětějšímu Srdci
dnes zaslibuje se dobrovolně.
— Tebe sice mnozí nepoznali
nikdy: Tebe, pohrdající pří-
kázanými Tvými, mnozí zavr-
hli: Smiluj se nad těmi i oně-
mi, nejdobrotivější Ježíši: moc-
ně přiveď k sv. Srdci Svému
všecky. Kraluj, Pane, netoliko
věřícím, kteří se neodchýlili
nikdy od Tebe! ale také mar-
notratným synům, kteří Tebe
opustili: učiň, by tito brzy na-
vrátili se do domu otcovského,
by nouzí a hladem nezhylni.
Kraluj těm, které domněnky a
bludy oklamaly, které nesvor-
nost rozdvojila, přivoď je do
přístavu pravdy a k jednotě
víry, aby byl brzy jeden ovči-
nec a jeden pastýř. Kraluj ko-
nečně všem, kdo v staré po-
hanské pověře trvají, neopomí-
jej osvoboditi je z temností a

uvést k světlu a do království Božího. Uděliž, o Pane, církvi Svě svobodu jistou s bezpečností; uděliž všem národům pokoj řádných poměrů; učiň,

aby ze všech zemských končin zazníval hlas: Budiž chvála božskému Srdci, kterým jsme nabyli blaha, Jemu sláva a čest. Amen

Tajemství růžencová.

Ježíš, kterýž viru naši rozmnožiti račiž!

Ježíš, kterýž naději naši posilniti račiž!

Ježíš, kterýž lásku naši rozšířiti račiž!

Ježíš, kterýž se nad dušemi v očištění smilovati račiž!

a) radostný.

1.) Ježíš, kteréhož jsi, Panno, z Ducha sv. počala;

2.) Ježíš, s kterýmž jsi, Panno, Alžbětu navštívila;

3.) Ježíš, kteréhož jsi, Panno, v Betlémě porodila;

4.) Ježíš, kteréhož jsi, Panno, v chrámě obětovala;

5.) Ježíš, kteréhož jsi, Panno, v chrámě nalezla;

b) bolestný.

1.) Ježíš, kterýž se za nás krví potiti ráčil;

2.) Ježíš, kterýž za nás bičován býti ráčil;

3.) Ježíš, kterýž za nás trním korunován býti ráčil;

5.) Ježíš, kterýž za nás ukřižován býti ráčil.

c) slavný.

1.) Ježíš, kterýž z mrtvých vstáti ráčil;

2.) Ježíš, kterýž na nebe vstoupiti ráčil;

3.) Ježíš, kterýž Ducha sv. seslati ráčil;

4.) Ježíš, kterýž Tebe, Panno, na nebe vzýti ráčil;

5.) Ježíš, kterýž Tebe, Panno, na nebi korunovati ráčil.

Křížová cesta*)

hodící se ku 40-hodinným pobožnostem jakož i k pobožnosti soukromé.

Modlitba přípravná.

Otevřirty mé, Pane, ku chvále svatého jména Svého, očist srdce mé ode všech marných, převrácených a nepravých myšlének, abych uctivě, pozorně a nábožně tuto pobožnost konal(a) a vyslyšen(a) byl(a) před tváří Božské velebnosti Tvé.

Modlitbu svou spojuji s oným Božským úmyslem, se kterým Jsi Sám druhdy na zemi chválu a čest vzdával Svému věčnému Otci a nyní ještě vzdáváš v nejsvětější svátosti Oltární, jakož i s oným úmyslem, se kterým neposkvrněná Panna, Tvá přeslavná Matka Maria Tobě se klaněla. — Obětuji tuto pobožnost nejprve za spásu své vlastní duše, abych povždy byl(a) chráněn(a) před těžkým hříchem, aby se Tvá nejsvětější vůle na mně dokonale vyplnila, abych prospíval(a) denně v poznání a lásce ku Tvé nejsvětější svátosti Oltární a jednou na Tebe tváří v tvář patřiti mohl(a).

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, Ty Jsi nám v přepodivné svátosti zanechal památku Svého umučení, jest to Tvá poslední vůle, abychom kolikrátkoli slavíme tato svatá tajemství, zvěstovali smrt Tvoji, dokud zase nepřijdeš; my tedy poslouchajíce věrně slova Tvého, hodláme nyní rozjímati svatou křížovou cestu a při ní sobě připomínati, že Ty zde ve svaté Hostii totéž umučení tajemně obnovuješ a s toužou láskou a pokorou zde prodléváš jako na svatém kříži. Ty pak, nejblahoslavenější Panno Maria, která patříš na Syna Svého pod způsobou chleba, jako jsi naň kdysi na kříži pnícího patřila, přispěj nám, abychom tuto křížovou cestu konali s patřičnou pobožností. Spojujeme své úmysly s úmysly Ježíše Krista a Marie a chceme získati všech odpustků sobě i duším v očistci. Svatý Jene, kterýž jsi stál pod křížem Páně a odpočíval na Jeho prsou, sv. Maří Magdaleno, svatí andělové strážní tohoto

*) Schválena nejd. kníž. kon. arcib. v Olomouci ze dne 5. května 1895, č. 2070.

chrámu, svatí naši patronové a všichni svatí, jichžto ostatky zde odpočívají, podporujte nás! Amen.

I. zastavení.

Pán Ježíš od Piláta na smrt odsouzen.

Ť. Klaníme se Tobě, Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme Tobě.

Ř. Neboť svatým křížem Svým svět Jsi vykoupil.

O Pane Ježíši, spravedlivý soudce živých i mrtvých, zcela nevinně a beze všeho vyšetřování Jsi odsouzen od kněží, lidu a soudce k ukrutné smrti; kdyby byli věděli, že přijdeš kdysi v oblacích nebeských s mocí velikou a slávou soudit svět, byli by se Ti klaněli s bázní a třesením a o milostivý rozsudek prosili. Ty však Jsi mlčel a chtěl Jsi býti nespravedlivě odsouzen, abych já kdysi nemusel(a) oněměti před soudem Tvým pro ohavností hříchů svých a nebyl(a) odsouzen(a) k zatracení věčnému.

Božský Spasiteli, více ještě než před Pilátem skrýváš Svou soudcovskou velebnost v nejsvětější svátosti Oltářní. Ty Jsi zde přítomen s touž velebností, před kterou zbledne slunce a země se trásti bude. V nejhlubší pokoře se Tobě klaním. Vždyť abys mne zatratiti nemusel, učinil Jsi v této převelebné svátosti, co jen láska Tvá vykonati byla s to :

dáváš mi nyní v hodině smrti ještě jako záruku blaženosti věčné Své vlastní Tělo a Krev, vzdávám Tobě za to díky ne-skonalé. Tobě, soudci velebnosti a spravedlnosti, v nejsvětější svátosti, budiž čest, chvála a dobročinění po všechny věky!

Maria, Matko Krista svátostného, oroduj za nás!

Otče náš atd.

Ť. Chválena a velebena budiž bez ustání nejsvětější a velebná svátost Oltářní.

Ť. Smiluj se nad námi, Ježíši, smiluj se nad námi!

Ř. A buď nám milostiv pro své přesvaté umučení.

II. zastavení.

Pán Ježíš bere těžký kříž na sebe.

Ť. Klaníme se atd.

Ježíši lásky nejhodnější, Ty Jsi znal již napřed hroznou muky a nesmírnou hanbu, jež Tebe na kříži čekaly, přece však Jsi toužebně vztáhl ruce po kříži, objal's jej a líbal, neboť kříž byl dle vůle Otce Tvého jediným prostředkem ku spasení Tvých nepřátel. Silnější než smrt jest láska srdce Tvého!

Dříve však, nežli Ti přinesli onen kříž, který utesala zlost lidská, připravil Jsi, o Ježíši, v Božské lásce Své Sám Sobě

jiný kříž; věděl Jsi dobře, že celé moře temné urážek a zneuctění vyleje se na Tebe v nejsvětější svátosti a že Tvůj pobyt v tajemství lásky bude pro Tebe ustavičným Velikým Pátkem. Tys však přece s velikou toužebností tuto svátost ustanovil. Tento těžký kříž chtěl Jsi z lásky ku Svým vyvoleným nésti až do konce časů. Klaním se této Tvé Božské lásce a statečnosti; uděl mi, prosím, milosti, abych Tebe v Tvém Božském tajemství vždy více poznával(a) a miloval(a).

Maria, Matko Krista svátostného atd. (jako při I. zastavení).

III. zastavení.

Pán Ježíš padá poprvé pod křížem.

Ů. Klaníme se atd.

O Ježíši, Bože všemohoucí! Nebesa vypravují o slávě Tvé, nad Cherubíny trůníš a celý vesmír ve pravici Tvé jest jen jako kapka rosy! A nyní ukrýváš moc Svou a padáš zemdlen pod Svým břemenem a hříšníci odvažují se nohy své klásti na šíji Tvou, tak Jsi chtěl odpykati mou pýchu a neposlušnost!

Zde ve svaté Hostii trůníš, Božský Spasiteli, s nesmírnou mocí, odtud vládneš nebem i zemí, odtud řídíš osudy lidské.

Avšak skrýváš moc Svou, ukazuješ se slabým a mdlým, vydáváš Sebe vůli svých služebníků, ano i ďábelské zuřivosti bezbožných! To činíš proto, můj Spasiteli, abych já bezbázně k Tobě přistupoval(a) a od Tebe se učil(a) pravé pokore, jež vede k věčné slávě.

Maria, Matko Krista svátostného atd.

IV. zastavení.

Pán Ježíš potkává Svou bolestnou Matku.

Ů. Klaníme se atd.

O Maria Panno, prvorozená všeho stvoření, květe všehomíra, koruno skutků Božích, slunce milosti a krásy i moci! Dle příkladu Syna Svého skrývala Jsi s největší pečlivostí všechnu Svou důstojnost před zraky lidskými, ponížení však Jeho a bolesti chceš snášeti veřejně. Více než všichni tvořové cítila jsi umučení Svého Syna na těle, ale nejvíce na Své duši. Nestačilo Ti duchem jen u něho dliti, Ty jsi chtěla i osobně Jej provázeti na celé hořké cestě Jeho umučení!

O Matko předivná! Ty poznáváš a miluješ Syna Svého i zde pod způsobou chleba jako na cestě křížové a neodvracíš nikdy oči Svých od Jeho svátostánku. Ty přeješ Sobě s podobnou horoucí žádostí jako tehdy, aby Ježíš byl zde poznáván, a miluješ ony zvláště,

kteří Syna Tvého v tak chudických způsobách ukrytého zde často navštěvují a uctivě se Muklaní. Popřej mi, Matko milosti, abych rád(a) prodléval(a) u Ježíše ve svatostánku a uctívání Jeho účinně rozšiřoval(a)!

Maria, Matko Krista svátostného, atd.

V. zastavení.

Simon Cyrenský pomáhá Pánu Ježíši nésti kříž.

Ť. Klaníme se atd.

Božský Spasiteli, kříž těžký nesoucí! Nesnesitelně tlačí a tíží Tě Tvé břímě! Ty klesáš jako umírající, přesvaté údy Tvé slábnou a smrtelný pot smáčí Tvou tvář. Abys na cestě nezemřel a takto neušel smrti kříže, přinutila ukrutnost Tvých katanů pohana Šimona, aby Ti pomohl. Tak velice Tebou pohrdají, že nikdo z lidu nechce Tobě pomoci. Všichni andělé jsou ochotni Tobě sloužiti, ale poněvadž trpíš za lidi a ne za anděly, chceš pomocníka lidského.

O Ježíši trpělivý a shovívavý, jak těžkým stal se Tobě během staletí kříž pohrdání a nevšímavosti lidské, jež neseš v tajemství Své lásky! Vskutku Božské lásky bylo potřebí, abys tento stav největšího pokolení neopustil! Ovšem obklopují Tě a klanějí se Tobě

blažení duchové, Ty však zveš lidi, aby Ti pomohli zbožnými návštěvami nésti tento kříž samoty svátostné, poněvadž zde jako člověk obětuješ se za lidi. Z celého srdce lituji své chladnosti a nevšímavosti a přílišného kvapu ve službě Tvé.

Maria, Matko Krista svátostného atd.

VI. zastavení.

Veronika podává Pánu Ježíši roucho.

Ť. Klaníme se atd.

O věčná krásu, ona tvář, na niž patřiti touží andělé, jest potřísněna slinami lotrů, ono vznešené zrcadlo Božské velebnosti jest znečištěno krví a blátem. Andělu žádnému nedovoluješ, aby utřel tvář Tvoji, ale ochotu svatě Veroniky rád přijímáš! Co poskvřnila zlost lidská, má lidská útrpnost zaso očistiti.

Ve svaté Hostii jest tvář Tvoje, Božský Spasiteli, dosud vrcholem vši stvořené krásy, jakož i nejjasnějším odleskem krásy věčné. Tvé svaté tváři klanějí se sice blažení duchové i pod nohama bezbožníků a ve svatokrádežných srdcích, ale Ty dychtíš po lidském zadostčinění. Nové Veronice, blahoslavené Markétě Marii, ukázal Jsi potupu, která se Ti děje v nejsvětější svátosti; Ty žádáš, aby nejsvětější Srdce Tvé

bylo odprošováno a usmířováno a sám Jsi ráčil udati, jak usmířen býti máš. S největší ochotou, Božský Spasiteli, chci Tobě tuto službu konati, abych směl(a) na Tebe kdysi patřiti tváří v tvář.

O Maria, Matko Krista atd.

VII. zastavení.

Pán Ježíš padá podruhé pod křížem.

Ů. Klaníme se atd.

O Ježíši, Touho všech národů, Jemuž proroci vstříc volali: „O přijď, protřhni nebesa a sestup!“ Jemuž andělé propěvovali: „Otevřte své brány, knížata, aby vejítí mohl Král slávy!“ Všichni národové a knížata měli by Tě v radostném průvodu vésti na horu Sion, a hle, ve průvodu potupném Jsi z města vlečen a významné je, že právě v bráně podruhé padáš!

Ve Tvém tajemství oltářním, o Pane, máme v pravdě touhu všech národů; Tobě přísluší, aby všechna knížata a národové Tobě zde v nejhlubší úctě se klaněli; na místo toho však byl Jsi od bludařů z tisíců chrámů vyvržen, ba i tam, kde dosud přebýváš, jest přibýtek Tvůj celý den osamělý jako poušť. Vypuzen Jsi z myslí a srdce mnohých křesťanů, ano Tvoji zapřisáhlí nepřátelé vypulují Tě násilím z Tvého

chudého, tichého stánku, šlapou nohama a házejí do bláta. Z celého srdce lituji své vlačnosti a nedbalosti v navštěvování Tebe v nejsvětější svátosti.

Maria, Matko Krista atd.

VIII. zastavení.

Pán Ježíš potkává plačící ženy Jerusalemské.

Ů. Klaníme se atd.

Milosrdný Ježíši! Když již ony zbožné ženy útrpnost s Tebou mající, vyzýváš k lítosti a pokání nad jich hříchy, jakou lítostí máme býti proniknutí teprve my, hříšníci, kteří od mladosti své Tebe urážíme?

Bože svatý ve svátosti lásky! Litujeme a oplakáváme celým srdcem svým, všechny hříchy, které proti převelebné svátosti byly spáchány od nás i od ostatních lidí. Litujeme vši neuctivosti u Tvé přítomnosti, všeho opovážlivého vyslovování Tvé nejsvětější svátosti, všeho opozdění a zauedbávání mše sv., každé chůze okolo Tvých svatých chrámů bez náležité úcty, nedbalých pokleknutí, všech nehodných a vlačných sv. přijímání. Litujeme též všeho hrozného zneuctívání, jehož se Ti dostává za nynější doby od nepřátel Tvých. Milosrdný Ježíši, smiluj se nad námi!

Maria Matko atd.

IX. zastavení.

Pán Ježíš padá potřetí pod křížem.

Ů. Klaníme se atd.

O Ježíši, pod kroky Tvé věčnosti skloní se kdysi pahrbky a hory se rozpadají, nyní však padáš po třetí pod křížem! Nyní nemůžeš již vstát, ač Tě ukrutně bijí. A to všechno trpíš, Božský Spasiteli, aby i hluboko pokleslý hříšník směl se pozvednouti!

Na konci dnů, až zloba všechno zaplaví a objeví se člověk hříchu, který se pozdvihne proti všemu, co jest Božského, v tu dobu zakusíš, nejdobrotivější Ježíši, pohanění, jakého dosud nebylo. A přece zůsta-neš i v oněch dnech v nejsvětější svátosti k posile a útěše Svých věrných. Poněvadž oněch urážek zabrániti nemůžeme, prosíme Tebe o milost, bychom nyní Tebe ze vši síly své milovati mohli.

Maria, Matko Krista atd.

X. zastavení.

Pán Ježíš jest šatů svých zbaven.

Ů. Klaníme se atd.

Pane Ježíši Kriste, Králi slávy, Jenž se oblékáš ve světlo jako v roucho Své, od Tebe má slunce svou záři, Ty šatíš květiny polní a ptáky ve vzduchu; Tys zasloužil, aby Tě zdobily veškery klenoty světa, však oni olupují Tě nyní o roucho

Tvé a zrakům všech jeví se Tvé Tělo krvavé, jako roucho Josefa v krvi kozelce smočené.

Ve svaté Hostii oloupil Jsi Sebe, nejsvětější Ježíši, o vši Svou krásu zevnější a spokojuješ se s ozdobou, kterou Ti připravuje láska věřících. A přece Jsi hoden, aby zlato a umění celého světa zdobilo tichý Tvůj svatostánek! To však se neděje, nýbrž svět staví sobě paláce a služebníky Tvé nechá žebrati na zřízení chudického obydlí Tvého. Ano svět oloupil Tě svatokrádežně o roucho Tvé, o statky církve Tvé. Za to chceme my, Králi velebnosti, milovati povždy okrasu domu Tvého, chceme hájiti práva církve sv.; abychom jednou směli vejiti do slávy Tvé věčné!

Maria, Matko Krista atd.

XI. zastavení.

Pán Ježíš jest na kříž přibíjen.

Ů. Klaníme se atd.

O Ježíši, věčný veleknězi, nyní vystupuješ na oltář kříže; v prosbách za celé pokolení lidské roztahuješ ruce Své a takto v postavení kněze prosícího necháváš se přibíti! Za všechny hříchy těla i duše obětuješ největší muky všech Svých údů i nesmírné bolesti duše Své.

O Ježíši, věčný knězi dle řádu Melchisedechova, tutéž

oběť, jako na dřevě kříže, obětuješ každodenně při mši sv. na tisících oltářích po celé zemi. Zde visíš tajemně na kříži a získáváš nám v jediném okamžiku více, nežli všichni tvořové dohromady by byli s to. Zde projevuješ tutěž nekonečnou lásku k Bohu a bližnímu, tutěž nezměrnou pokoru, tutěž hrdinnou poslušnost až do skonání světa, zde jest vrchol Tvé všemohoucí lásky. My jsme u Tebe zde tak blízko jako miláček Páně sv. Jan, o kéž bychom byli také těmito ctnostmi proniknutí!

Maria Panno, která Jsi celé ukřižování Svého Božského Syna spolu přetrpěla, dej, abychom neskončenou cenu mše sv. aspoň poněkud poznali, ji co nejnábožněji přítomni byli a ji nikdy bez důležité příčiny nezameškali.

Maria, Matko atd.

XII. zastavení.

Pán Ježíš umírá na kříži.

Ů. Klaníme se atd.

Pane Ježíši, Otče pokolení lidského, Ty umíráš na sv. kříži! Svět dokonal tajemství zlosti největší, zavraždil svého Tvůrce; Ty pak, o Ježíši, dokonal Jsi tajemství nejvyšší lásky a smazal Jsi hřích a ukončil naše vykoupení. Nyní bys zasluhoval, aby všichni vykoupení lkající nad hříchy svými spěchali ku Tvému kříži

svatému a Tobě se kajicně a vděčně klaněli, ba zasloužil Jsi, by všichni ochotni byli zemřít, anebo jen pro Tebe žít. Avšak kromě Tvé bolestné Matky jenom málo osob bylo přítomno Tvé svaté oběti na kříži.

Při mši svaté obnovuješ, věčný veleknězi, onu oběť a činíš při tom množství největších zázraků, jen abys se znova takto obětovati mohl. Proto by měli lidé denně s horlivostí největší se scházeti k Tvé přesváté oběti a volati s největší uctivostí: Svatý Bože, svatý silný, svatý a nesmrtelný, smiluj se nad námi! Avšak na Tvou svatou oběť až nepochopitelně se zapomíná a nedbá od Tvých věřících a jen málo jest těch, kteří na ní bývají ve dny všední. O Ježíši, nekonečně veliký a od nás tak málo vážený Bože, Ty nás věčně milující a od nás tak málo milovaný Bože, smiluj se nad námi! Maria Panno, která při nekrvavé oběti poznáváš Syna Svého tak jako při krvavé, pros za nás, bychom si mše sv. hodně vážili.

Maria, Matko Krista atd.

XIII. zastavení.

Mrtvé Tělo Pána Ježíše s kříže složeno a položeno na klín Marie Panny.

Ů. Klaníme se atd.

O Maria, bolestná Matko, Ty jsi mnoho milovala a trpě-

la! Ty cítíš ve Svém srdci celou sílu bolesti bodnutí kopím a nyní přijímáš studené, rozedrané Tělo Ježíšovo na Svůj klín! Když hvězdy daleké, skály tvrdé a celá příroda truchlí a mrtví z hrobů vstávají, jakou byla teprv Tvoje bolest, Matko přesvatá! Veliký jak moře byl zármutek Tvůj! V těchto Svých bolestech, o Matko, porodila jsi nás znova k života věčnému! Ať přilne k dásním jazyk můj, ať zapomenuta jest pravice má, zapomenuli na Tebe, Maria! Jméno Tvé jest vryto v srdce moje; dokud živ budu, budu Tebe pamětliv(a)!

O Maria, která jsi do svých přečistých rukou s největší uctivostí přijala Tělo Božského Syna Svého, vypros nám milosti, abychom nejsvětější Tělo Páně ve svatém přijímání povždy hodně přijímali.

Maria, Matko Krista atd.

XIV. zastavení.

Tělo Pána Ježíše položeno do hrobu.

W. Klaníme se atd.

O Ježíši, Pane života, Tělo Tvé leželo mrtvé v hrobě, jsouc však s Božstvím spojeno, bylo hodno veškeré úcty Božské. Duše Tvá pak pokračovala ve skutcích neskonale lásky, vyhledávajíc duše vykoupení schopné v nejdolehlejších místech předpekli a spoutala nepřátely Boží i naše.

V převelebné svátosti rovněž Jsi přítomen, milostný Vykupiteli, jako v hrobě tichý, bez pohybu, bez ochrany, a však v tomto tichu vzdáváš Svému Otci našim jménem největší čest a díky, nejdokonalější oběť smíru a prosby; tam bdíš a bojuješ za nás až do konce světa. Proto by měla býti svatyně Tvá našim nejmilějším místem, srdce naše mělo by dlíti u Tebe dnem i nocí. Ty pak, Matko Krista svátostného, jejíž srdce i mysl dlely v hrobě u Božského Syna, vyžádej nám milosti, bychom ode dneška pro Ježíše v nejsvětější svátosti Oltářní žili, pracovali, trpěli i zemřeli! On jest našim začátkem, středem a cílem i odměnou naší věčnou!

Otče náš . . . Chválena . . .
Smiluj se nad námi atd.

Závěrek.

O Bože, Jenž Jsi nám v předpodivné svátosti památku Svého umučení pozůstavil, dej nám, bychom svatá tajemství Těla Tvého i krve Tvé tak velebili, bychom ovoce vykoupení Tvého v sobě zakoušeli. Jenž Jsi živ . . . Amen.

Chváleno, velebeno, milováno budiž vděčnou myslí Božské Srdce Ježíšovo ve velebné svátosti Oltářní po všechn čas, ve všech svatostáncích světa až na konec časův. Amen.

Díl druhý.

Nejdůležitější modlitby a pobožnosti.

Poučení o adventu.

Přípravou k době vánoční jest *advent* t. j. příchod Pána Ježíše na zem. Doba tato trvá *čtyři neděle*, což upomíná nás na ony čtyři tisíce let, které uplynuly od prvního hříchu lidí až do příchodu Páně a v nichž se lidé na Spasitele připravovali. V tomto čase sluší Krista Pána do svého srdce zváti nebo skutečně Ho ve svátosti Oltární přijímati a tak *druhý* příchod Jeho slaviti, abychom bez bázně mohli *poslední* Jeho příchod k soudu čekati. Zapo- vídá tudíž církev svatá všechno hlučné veselí, předpisuje přísnější posty a věřící vybízejí se k častějším modlitbám a přijímání svatých svátostí. — V chrámech slouží se před svítáním mše svatá „*Rorate*“ (Rosu dejte), ke cti Matky Spasitelovy v rouše bílém. (*Rorate* se jmenuje tato mše sv. dle prvních slov v mešní knize při této mši svaté).

První neděle adventní.

První neděle adventní jest prvním dnem roku církevního a zároveň počátkem oné milostné doby, v níž se máme dle přání církve sv. na narození Páně připravovati. Z té příčiny se modlí kněz na počátku mše svaté :

„K Tobě, Hospodine, mysl svou pozdvihuji. Bože můj, v Tebe doufám, nedejž mi zahanbenu býti, nedopusť, aby jásal nepřítelé moji nade mnou! Učiň, Hospodine, abych poznal cesty Tvé, stezkám Svým mne vyučuj.“ (Žalm 24, 1—2, 4).

Sláva Bohu Otci, i Synu, i Duchu svatému, jakož byla na počátku, i nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.

Modleme se: Vzbudiž, o Pane! prosíme Tebe, mocnost Svou a přijdiž, bychom ochranou Tvou z nastávajících nebezpečností hříchů vytrženi, a Tebou vysvobozeni ku spasení dospěli. Jenž žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha sv., Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Epištola sv. apoštola Paula k Římanům 13. kapitola,
verš 11—14:

Bratři! Vězte, že hodina jest, abychom již ze sna povstali: neboť nyní bližší jest naše spasení, než-li když jsme uvěřili. Noc pominula, den pak se přiblížil. Odvrzmež tedy skutky temnosti, a oblecme se v odění světla. Jako ve dne poctivě choďme; ne v hodování a v opilství, ne v smilstvích a nestydatostech, ne v sváru a závisti: ale oblecte se v Ježíše Krista.

Povzdech k Bohu: Vzbud' nás, o Bože, ze sna hříšného k pravé kajicnosti, ať plněním Tvých sv. přikázání následujeme Tě ve ctnostech a blaženost věčnou si zasloužíme.

Evangelium (Luk. 21, 25—33).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Budou znamení na slunci a na měsíci i na hvězdách, a na zemi soužení národů pro bouři mořského hluku a vlnobití, tak že schnouti budou lidé pro strach a očekávání těch věcí, kteréž přijdou na všecken svět; nebo moci nebeské budou se hýbat. A tehdaž uzří Syna člověka, an se béře v oblaky s mocí velikou a velebností. Když pak se to počne dít, pohleďte, a pozdvihněte hlav svých; neb se přibližuje vykoupení vaše. I pověděl jim podobenství: Patřte na fíkový strom a na všecko stromoví; když již vydává ze sebe pupence, víte, že blízko jest léto. Tak i vy, když uzříte, aby se ty věci dějí, vězte, že blízko jest království Boží. Amen pravím vám, že nepomine pokolení toto, až se všechny ty věci stanou. Nebe a země pominou, ale slova má nepominou. —

Povzbuzení myslí: Ty, o Bože, Jsi spravedlivý a spravedlivé jsou cesty Tvé. Před spravedlivým soudem Svým naplň mně svatou bázni. abych zlého se varoval(a)

a ctnostně žil(a). Kéž bych i já mohl(a) s kajícím Jeronýmem zvolati: „Ať budu jísti, nebo pítí, nebo cokoli jiného činiti, zaznívati bude neustále v uších mých zvuk trub: Povstaňte z hrobu, vy mrtví, a shromážděte se k soudu!“

Druhá neděle adventní.

Abychom si vděčně připomínali, že Bůh i pohanům přislíbil světlo pravé víry, začíná katolická církev dnešního dne mši svatou takto:

„Lide Sionský! hle, Hospodin přijde spasit národů, a učiní Hospodin, abyste slyšeli slávu hlasu Jeho v radosti srdce svého. (Isai 30). Ty, Jenž spravuješ Israele, pozoruj, jenž jako ovečku vodiš Josefa.“ (Žalm 79, 2).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Vzbudiž, o Pane, srdce naše k připravení cest jednorozenému Synu Tvému, abychom skrze Jeho příští v myslech jsouce očistěni Tobě sloužiti mohli. Jenž s Tebou živ jest a kraluje Amen.

Epistola sv. Pavla k Římanům 15. kapitola, verš 4—13:

Bratři! Cožkoli napsáno jest, k našemu naučení napsáno jest, abychom skrze trpělivost a potěšení Písem naději měli. Bůh pak (dárce) trpělivosti a potěšení, dejž vám, abyste jednotejně smýšleli vespolek podle Ježíše Krista: abyste jednomyslně, jedněmi ústy ctili Boha, a Otce Pána našeho Ježíše Krista. Pročež přijímejte se vespolek, jako i Kristus přijal vás ke cti Boží. Nebo pravím, že Kristus Ježíš byl služebníkem obřízky pro pravdu Boží, k potvrzení slibů otcům učiněných: pohanští pak národové, že z (prokázaného sobě) milosrdenství oslavovati mají Boha, jakož psáno jest: „Protož vyznávati budu tebe, Pane, mezi národy, a jménu tvému budu zpívati.“ A opět dí: „Veselte se národové s lidem jeho.“ A opět: „Chvalte všichni národové Hospodina, a velejte jej všichni lidé.“ A opět Isaiáš dí: „Bude kořen Jesse, a kterýž povstane, aby spravoval národy, v něho národové

doufati budou.“ Bůh pak naděje naplniž vás všelikou radostí a pokojem u víře, abyste se rozhojnili v naději a moci Ducha svatého.

Povzdech k Bohu: Milosrdný Bože, který hříšníku času dáváš k polepšení života a nás v strastech našich sílíš a v nebeském království věčnou odměnu přislibuješ, — naplň srdce naše pravou láskou a spokojeností, abychom v Tebe pevně věřili, v Tebe doufali a Tě milovali nade všecko a jednou na věčnosti tváří v tvář na Tebe patřili a tak právě spasení došli !

Evangelium. (Mat. 11, 2—10).

Za onoho času Jan, když byl uslyšel ve vězení o skutcích Kristových, poslav dva z učeníků svých, řekl jemu: Ty-li jsi ten, kterýž přijítí má, či-li jiného čekati máme? I odpovídaje Ježíš, řekl jim: Jdouce zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví vstávají z mrtvých a chudým se zvěstuje evangelium; a blahoslavený jest, kdo se nebude nade mnou horšiti. A když oni odcházeli, počal Ježíš mluvití zástupům o Janovi: Co jste vyšli na poušť vidět? třtinu-li větrem se klátící? Aneb co jste vyšli vidět? člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, kteří se měkkým rouchem odívají, v domích královských jsou. Aneb co jste vyšli vidět? proroka-li? Jistě pravím vám, i více nežli proroka. Tentof jest zajisté, o němž psáno jest: Aj, já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýžto připraví cestu tvou před tebou.

Povzbuzení myslí: Popřej mi, o nejlaskavější Ježíši, té milosti, abych ve víře v Tebe nikdy neochaboval(a). ani Tě nejmenším hříchem neurážel(a), nýbrž abych si spíše zjednal(a) přesným plněním povinností svých a sebezapíráním lásku Tvou a mohl(a) Tě jedenkrát na věčnosti jako svého Spasitele povždy chváliti a velebiti. Amen.

Třetí neděle adventní.

O této neděli nabádá nás církev katolická ku společné radosti nad brzkým příchodem Páně, a proto volá kněz *na počátku mše svaté*:

„Radujte se v Pánu vždycky: atd. jak dole v epištole naznačeno jest. (Filip. 4, 4—6). Požehnal Jsi, Hospodine, zemi Svoji: odvrátil Jsi zajetí Jakobovo. (Žalm 84, 2).

Sláva Bohu Otci i věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme, o Pane, rač prosby naše vyslyšeti a temnosti myslí našich pro milost navštívení Svého osvítiti. Jenž Jsi živ a kraluješ . . . atd. Amen.

Epištola sv. Pavla k Filipp. 4. kapitola, verš 4—7.

Bratři! Radujte se v Pánu vždycky; opět pravím, radujte se. Mírnost vaše známa buď všechněm lidem. Pán blízko jest. O nic nebudte pečliví: ale ve všeliké modlitbě a prosbě, s díků činěním, známy buďte žádosti vaše Bohu. A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký úmysl, ostříhej srdcí vašich i myslí vašich, v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Povzdech k Bohu. Pokoj Boží, jež si často zjednati neumíme, zůstávej s námi po všechny věky věkův. Amen.

Evangelium (Jan 1, 19—28).

Za onoho času poslali židé z Jerusalema kněží a levity k Janovi, aby se ho tázali: Ty kdo jsi? I nezapřel, a vyznal: Já nejsem Kristus. I otázali se ho: Což tedy? Eliáš jsi ty? I řekl: Nejsem. Prorok jsi ty? A odpověděl: Ne. Tedy řekli jemu: Kdož jsi? ať odpověď dáme těm, kteříž nás poslali; co praviš sám o sobě? Řekl: Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně, jakož pověděl Isaiáš prorok. A ti, kteříž byli posláni, z fariseů byli. I otázali se ho, a řekli jemu: Proč tedy křtíš, když nejsi Kristus, ani Eliáš, ani prorok? Odpověděl jim Jan, řka: Já křtím vodou: ale uprostřed vás stál, kteréhož vy neznáte. Onť jest, kterýž po mně přijde, kterýž přede mnou učiněn jest, kterémuž já nejsem hoden rozvázati řemenka u obuvi jeho. To se stalo v Bethánii za Jordánem, kdežto Jan křtil.

Povzbuzení myslí. Nedopouštěj, o Bože, aby v srdci mém samoláska a ziskuchtivost, nebo závist a pýcha kořeny zapustily. Dej mi té milosti, abych stále svoji nicotu na mysli měl(a) a uvažováním svých poklesků před Tebou se ponížil(a), uvažuje(íc) pak o Tvé neskonalé dokonalosti, Tebe nade všechno miloval(a) a velebil(a). Uděl mi dále té milosti, abych všechnu domýšlivost v sobě potlačil(a) a svého bližního vždy více sama sebe cenil(a) a jej opravdovou, bratrskou láskou vždy miloval(a).

Čtvrtá neděle adventní.

Církev katolická začíná dnešní mši sv. s povzdechy praotců, kterými svou touhu po zaslíbeném Messiáši na jevo dávali.

„Rosu dejte nebesa s hůry, a oblakové dštěte spravedlivého; otevři se země a vypuť Spasitele. (Isai. 45, 8). Nebesa vypravují slávu Boží, a dílo rukou Jeho zvěstuje obloha. (Žalm 18, 2).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Vzbudiž, o Pane, prosíme Tebe, mocnost Svou, i přijď a přispěj nám ku pomoci velikou silou Svou: aby nám smilování dobroty Tvé spasení, jemuž hříchové naši překážejí, pomoci milosti Tvé tím dříve udělilo. Jenž Jsi živ a kraluješ . . . věkův. Amen.

Epistola z listu sv. apoštola Pavla ke Korint. 4 kapitola, 1 — 5. verše.

Bratři! Tak o nás smýšlej člověk jako o služebnících Kristových a rozdavačích tajemství Božích. Tu se již při rozdavačích vyhledává, aby kdo věrným nalezen byl. Mně pak to za nejmenší jest, abych souzen byl od vás, aneb od lidského soudu: ale ani sám sebe nesoudím. Nebo ničehož sobě povědom nejsem: ale tím ještě nejsem ospravedlněn; ten pak, kdo mne soudí, Pán jest. Protož nesudte před časem, dokavadž nepřijde Pán, kterýž i skryté věci temnosti osvíti, a zjeví rady srdcí; a tehdaž bude jednomu každému chvála od Boha.

Povzdech k Bohu: „Nevcházej, Hospodine, se služebníkem Svým v soud: nebo nebude ospravedlněn před obličejem tvým nižádný živý.“ (Žalm 142, 2).

Evangelium (Luk. 3, 1—6).

Léta patnáctého císařství Tiberia císaře, když pontský Pilát spravoval Judsko, a Herodes byl tetrarchou v Galilei, Filip pak, bratr jeho, tetrarchou iturejské a trachonitské krajiny, a Lisaniáš tetrarchou abilinským, za knížat kněžských Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Páně k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. I chodil po vši krajině jordánské, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů, jakož psáno jest v knihách řečí Isaiáše proroka: „Hlas volajícího na poušti: Připravujte cestu Páně, přímé činite stezky jeho. Každé údolí bude vyplněno, a každá hora a pahrbek bude ponížen; a místa křivá budou zpříměna, a ostrá budou cestami rovnými; a uzří všeliké tělo spasení Boží.“

Povzbuzení myslí. I já se vynasnažím, milený Ježíši, aby's našel příjemný příbytek v srdci mém. K tomu jest mi však potřebí Tvé milosti. Víím, že jest mi překonati všelikou náklonost ku věcem pozemským a všecku pýchu těla i myslí mé. Povzbud' proto mysl mou, přelaskavý Spasiteli, aby jen v Tobě zálibu hledala, seslab zlé náruživosti, abych v nepravost neupadl(a) i všechn stín hříchu pomoz mi odstraniti. Když pak Tvou milostí srdce mé takto čisté bude, o, uděl mně, prosím, ještě té milosti, abych Tě důstojně *v příbytek svůj přijal(a)*; pak přebývej u mne na věky! Za tu nesmírnou milost přislibuji Ti, že se vynasnažím všecky své myšlenky, všecko konání jen Tobě obětovati, abych po smrti tváří tvář na Tebe patřil(a) a s Tebou se na věky radoval(a).

Na neděli po narození Páně.

Mše sv. dnešního dne začíná těmito slovy: „Když všecko v hluboké ticho pohříženo bylo a noc polovic běhu svého vykonala, všemohoucí Tvé Slovo, Hospodine, s nebe

sidel královských sstoupilo. (Mondr. 18, 14—15), Hospodin kraluje, v krásu oblékl se: oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se. (Ž. 92).

Sláva Otci věky věkův Amen.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože! račiž činy naše podle Svého zalíbení spořádati, abychom ve jménu Tvého milého Syna hodni byli dobrých skutků hojnost míti. Jenž s Tebou živ jest

Epištola sv. apošt. Paula ke Galatským 4. kap., 1—4. verše).

Bratři! Pokud dědic jest maličký, nic se nedělí od služebníka, ačkoliv jest (budoucím) pánem všeho: ale pod poručníky a správci jest, až do uloženého času od otce. Tak i my, když jsme byli maličci, pod počátky světa byli jsme, sloužíce. Ale když přišla plnost času, poslal Bůh Syna svého, aby ty, kteříž pod zákonem byli, vykoupil, abychom zvolení za syny přijali. Poněvadž pak jste synové, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše volajícího: Abba, Otče! Protož není (tu) již služebník, ale syn. Jest-ližet pak syn, tedy i dědic skrze Boha.

Povzdech k Bohu: Nenech nás zahynouti, o Ježiši, ale osviť rozum náš, abychom poznali pravost učení Tvého; popřej nám té milosti, abychom pomocí Tvou se polepšili a následující Tebe k blaženosti věčné povstali.

Evangelium (Luk. 2, 33—40).

Za onoho času, Josef a Maria, matka Ježíšova, divili se těm věcem, které praveny byly o něm. I požehnal jim Simeon, a řekl k Marii, matce jeho: Aj, položen jest tento ku pádu, a ku povstání mnohých v Israeli, a za znamení, kterémuž bude odpíráno; a tvou vlastní duši pronikne meč, aby zjevena byla mnohých srdcí smýšlení. Byla také (jedna) prorokyně, Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Aserova: ta se byla zestarala ve dnech mnohých, a živa byla s mužem svým sedm let od panenství svého. A ta byla vdovou až do let osmdesáti čtyř, kterážto nevycházela z chrámu, posty a modlitbami sloužíc (Bohu)

dnem i nocí. A ta v touž hodinu přišedši, chválila Pána, a mluvila o něm všechněm, kteříž očekávali vykoupení israelského. A když vykonali všecko podle zákona Páně, vrátili se do Galilee, do města svého Nazaréta. Dítě pak rostlo, a posilovalo se jsouc plné moudrosti, a milost Boží byla v něm.

Povzbuzení myslí: Milený Ježíši! jak vlažné bylo srdce naše ku všemu, co jsme o Tobě slyšeli a četli. Uděl nám, prosíme, té milosti, abychom od tohoto okamžiku v životě svém dle Tebe se spravovali, nikdy Tě hříchem nekřižovali a mateřské srdce dobrotivé Matky Tvé nezarmucovali. Vynasnažíme se v pokorě, chudobě a sebezapírání, v trpělivosti, lásce a svatém zápalu býti hodnými následovníky Tvými; skutky naše nechť o pravdivosti slov našich Tě přesvědčí. Zachovej v nás pel neviného dětství, abychom dle příkladu Tvého v ctnosti prospívali a milost Boží byla v nás, a aby život náš podoben byl v pobožnosti a neporušenosti srdce sv. Anně, abychom jako stařeček Simeon radostně smrti ve tvář hleděti mohli, a vtělení Tvé nám nebylo ku záhubě, nýbrž ku radosti věčné.

Na neděli po obřezání Páně.

(Začátek mše svaté, modlitba jakož i evangelium jest totéž, co o neděli po narození Páně.)

Evangelium: (Mat. 2, 19—23.)

Za onoho času, když umřel Herodes, aj, anděl Páně ukázal se Josefovi ve snách v Egyptě, řka: Vstaň, a vezmi dítě i matku jeho, a jdi do země israelské; neboť jsou zemřeli ti, jenž hledali bezživotí dítěte. Kterýžto vstal, a vzal dítě i matku jeho, a přišel do země Israelské. Ale uslyšev, že Archelaus kraluje v Judsku místo Herodesa, otce svého, obával se tam jíti; a byv napomenut ve snách, obrátil se do krajin galilejských. A přišed bydlel v městě, jenž slove Nazarét; aby se naplnilo, což povědino bylo skrze proroky, že Nazaretský slouti bude.

Povzbuzení myslí: Nevinné dítko Boží! budiž mně i se Svými milenými rodiči povzbuzujícím příkladem ku vy-

plnění Božích přikázání. Jako sv. Josef a Panna Maria k rozkazu Božímu s Tebou z Egypta prchali, tak právě chci věrně a pokorně s Tvou milostí všechny Tvé rozkazy a přikázání plnit a v životě tomto vezdejším ne radováněk vyhledávati, nýbrž jen to, co by mně ku spasení duše mé sloužilo.

Na první neděli po Zjevení Páně.

Při počátku mše sv. nás církev katolická vybízí, abychom se Kristu Ježíši klaněli:

„Na vznešeném trůně viděl jsem seděti muže, jemuž klaní se zástup andělů jednomyslně chválu prozpěvující: aj, jméno panování Jeho jest na věky. (Dan. 7, 13). Plesejte Bohu všechna země, služte Hospodinu s veselostí. (Žalm 99, 2).

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Račiž, o Pane, prosíme Tebe, žádosti skroušeného lidu Svého nebeskou dobrotivostí podporovati, abychom, což nám velíš činiti, náležitě poznali, a k vykonání poznané vůle Tvé posilnění byli. Skrze Krista . . .

Epištola z listu sv. apošt. Paula k Římanům, 12. kapitola, verš 1—5.

Bratři! Prosím vás skrze milosrdenství Boží, abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, bohulibou, rozumnou službu svou. A nepřirovnávejte se tomuto světu, ale napravte se v novotě smyslu svého, abyste zkusili, která jest vůle Boží dobrá, a líbezná a dokonalá. Neboť pravím skrze milost, kteráž mi dána jest, všechněm, kteří jsou mezi vámi: aby ne o sobě více mysli, než sluší mysliti, ale aby mysli k střídmosti, a jakž Bůh jednomukaždému udělil míru víry. Nebo jako v jednom těle mnohé údy máme, ale nemají všichni údové jednotejného díla: tak jsme mnozí jedno tělo v Kristu, každý pak zvlášť jeden druhého spoluúdem, v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Povzdech k Bohu: Propůjč mi, milený Ježíši, té milosti, abych tělo své a duši svou nezřízenými myšlenkami

neposkvrnil(a). nýbrž z lásky k Tobě a bližnímu se přemáhal(a) a tak spasení jednou došel(šla).

Evangelium. (Luk. 2, 42—52).

Když byl Pán Ježíš ve dvanácti letech, a rodičové jeho vstupovali do Jerusalema podle obyčeje dne svátečního; a když vykonavše dny, navracovali se: zůstalo pacholet Ježíš v Jerusalemě, a rodičové jeho nevěděli. Domnívajíce pak se, že jest v zástupu, ušli den cesty, a hledali jej mezi příbuznými a známými. A nenalezše, navrátili se do Jerusalema, hledajíce ho. I stalo se, že po třech dnech našli jej v chrámě, an sedí mezi učiteli, poslouchaje jich, a otazuje se jich. Děsili pak se všichni, kteří jej slyšeli, nad rozumností a odpověďmi jeho. A uzřevše ho (rodičové jeho) divili se. I řekla matka jeho k němu: Synu, proč jsi nám tak učinil? Hle, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe. I řekl k nim: Co jest, že jste mne hledali? Zdaliž jste nevěděli, že já v tom, což jest Otce mého, musím býti? A oni nesrozuměli slovu, kteréž mluvil k nim. I sstoupil s nimi a přišel do Nazaréta, a byl jim poddán. A matka jeho zachovávala všechna slova ta v srdci svém. A Ježíš prospíval moudrostí a věkem a milostí u Boha i u lidí.

Povzbuzení myslí: Vynasnažíme se, mileny Ježíši, abychom Tobě se podobali v lásce k Bohu a slyšení slova Božího; to budiž naší první povinností. Též chceme na slovo svých rodičů a představených býti poslušni, abychom v dobrém čím dále tím více prozpívali, povinnosti stavu svého věrně plnili, a po celý život jen Tobě sloužili.

Na druhou neděli po Zjevení Páně.

Na začátku mše sv. vybízí církev sv. veškeré tvorstvo, aby Bohu chválu vzdalo za vtělení se Syna Božího. Praví: „Plesejte Bohu všechny země, opěvujte slávu jména Jeho, vzdejte čest na oslavu Jeho! Všecky země sklánějí se před Tebou a opěvují Tebe, opěvují jméno Tvé.“ (Žal. 65, 1, 2, 4).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, Jenž nebeské i pozemské věci spolu řídíš a spravuješ: račiž prosby lidu Svého milostivě vyslyšeti a v těchto časech našich pokoje Svého nám popřáti. Skrze Pána

Epištola z listu sv. Paula k Řím. 12. kap., 6—16 verš.

Bratři! Majíce rozličné dary podle milosti, kteráž dána jest nám: buďto prorocství, (užívejme ho) podle pravidla víry, buďto posluhování, (trvejme) v posluhování; kdo učí, (pracuj) v učení, kdo napomíná, v napomínání; kdo uděluje, (uděluj) v sprostnosti, kdo jest představeným, (budiž jím) s pečlivostí, kdo činí milosrdenství, (čiň je) s veselím. Milování (buď) bez pokrytství. Nenávidíce zlého, přidržíce se dobrého. Láskou bratrskou vespolek se milující, uctivostí se vespolek předcházejíce. V pečování (budte) neleniví, Duchem vroucí, Pánu sloužící; v naději se radující, v soužení trpělivi, na modlitbě ustaviční; v potřebách se svatými se zdělující, hostinství ochotně prokazující. Dobrořečte těm, kteříž vám protivenství činí; dobrořečte a nezlořečte. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Rovnomyslní vespolek jsouce; ne vysoko myslíce, ale k nízkým se myslí sklánějíce.

Povzdech k Bohu: Bože můj! posilni mne v předsevzetí, abych vždy pokorného srdce byl(a), bližního opravdově miloval(a) a své povinnosti tak vykonával(a), abych jednou šťastně obstáti mohl(a) před soudnou stolicí Tvou na věčnosti.

Evangelium. (Jan 2, 1—11).

Za onoho času stala se svatba v Káni galilejské, a byla tam matka Ježíšova. Pozván pak jest na svatbu také Ježíš, i učeníci jeho. A když se nedostávalo vína, řekla matka Ježíšova k němu: Nemají vína. I dí jí Ježíš: Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla hodina má. Dí matka jeho k služebníkům: Cožkoli vám řekne, učiňte. Bylo pak tu postaveno šest kamenných štoudví, podle očišťování židovského, beroucích v sebe jedna každá měrice dvě neb tři. Dí jim Ježíš: Naplňtež štoudve vodou. I naplnili je

až do vrchu. I dí jim Ježíš: Nalévejte již, a neste vrchnímu správci svatby. I nesli. Když pak vrchní správce svatby okusil vody vínem učiněné, a nevěděl, odkud by bylo, ale služebníci, kteříž vážili vodu, věděli, zavolal vrchní správce svatby ženicha, a řekl jemu: Každý člověk nejprve dobré víno staví, a když se podnapili, tehdy to, kteréž horší jest: ale ty jsi zachoval víno dobré až dosavad. Ten učinil Ježíš počátek divů v Káni galilejské, a zjevil slávu svou, i věřili v něj učeníci jeho.

Povzbuzení myslí: Děkujeme Ti, o Bože, že Jsi nám poznati dal Své božství; chceme v Tebe, jako v Boha až do smrti věřit, abychom jednou ve tvář Tvé Božské tváře na věčnosti patřiti mohli.

Na třetí neděli po Zjevení Páně.

Mše sv. dnešního dne začíná těmito slovy: „Klaňte se Hospodinu všichni andělé Jeho: slyšel to a zradoval se Sion: a zplesaly dcery Judské. Hospodin kraluje, plesej země: a radujte se ostrovové mnozí.“ (Žalm 96, 17, 3).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, račiž na mdlobu naši milostivě shlédnouti a k ochraně naší pravici velebnosti Své vztáhnouti. Skrze Pána

Epištola z listu sv. apošt. Paula k Řím. 12 kap. 16—21 verš.

Bratři! Nebudte opatrní sami u sebe, žádnému zlého za zlé neodplacujte, opatrujíce dobré netoliko před Bohem, ale také přede všemi lidmi. Může-li to býti, což na vás jest, se všemi lidmi pokoj majíce: nezastávejte sami sebe, nejmilejší ale dejte místo hněvu; nebo psáno jest: „Mně pomsta, jáť odplatím, praví Pán.“ Ale lační-li nepřítel tvůj, nakrm jej: žízni-li, dej mu píti; nebo to učině, uhli řeřavé shrneš na hlavu jeho. Nedej se přemoci zlému. ale přemáhej zlé dobrým.

Povzdech k Bohu: Kéž se obměkčí, milený Bože, srdce nepřátel a utrhačů mých, když uvidí, že je miluji

a po smíření s nimi toužím! Rozplameň srdce mé láskou k nim, abych byl synem Tvým, který slunci velíš **vycházeti** na zlé i dobré, déšť sesíláš na spravedlivé i nespravedlivé. —

Evangelium. (Mat. 8, 1—13).

Za onoho času, když sstupoval Ježíš s hory, šli za ním zástupové mnozí: a hle, malomocný přišed klaněl se jemu, řka: Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti. I vztáhl Ježíš ruku, a dotekl se ho, řka: Chci, buď čist. A hned očistěno jest malomocenství jeho. I dí jemu Ježíš: Viz, abys toho žádnému nepravil: ale jdi, ukaž se knězi, a obětuj dar, kterýž přikázal Mojžíš na svědectví jim. Když pak všel do Kafarnaum, přistoupil k němu setník, prose ho a řka: Pane, služebník můj leží doma šlakem poražený a zle se trápí. I dí jemu Ježíš: Já přijdu, a uzdravím jej. A odpovídaje setník, řekl: Pane, nejsem hoden, abys všel pod střechu mou: ale toliko rci slovem, a uzdraven bude služebník můj. Neboť i já jsem člověk pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky; a díím-li tomuto: „Jdi“, i jde; a jinému: „Přijď“, i přijde; a služebníku svému: „Učiň toho,“ i učiní. Slyše pak to Ježíš, podivil se, a řekl jdoucím za sebou: Amen pravím vám, nenalezl jsem tak veliké víry v Israeli. Pravím pak vám, že přijdou mnozí od východu i od západu, a stoliti budou s Abrahamem a Isákem a Jakobem v království nebeském: synové pak království vyvrženi budou do temnosti zevnitřní: tamť bude pláč a skřípění zubů. I řekl Ježíš setníkovi: Jdiž, a jak jsi uvěřil, staň se tobě. A uzdraven jest služebník v tu hodinu.

Povzbuzení myslí: Neodjímej ani ode mne, dobrotivý Ježíši, pevné důvěry a pravé víry v Tebe. Bude-li srdce mé jakoukoli nehodou stíženo, vždy budu jen u Tebe pomoci hledati, a propůjčíš-li mi milostivé pomoci Své, budu velebiti lásku a dobrotu Tvou. Naplň srdce mé opravdovou pokorou a láskou k mým spolubližním, zvláště k příbuzným a domácím, chudým a nemocným, abych jejich bolesti a strasti seznal(a) a pak opravdově pomáhal(a) a tak i milosrdenství Tvého jednou v nebi dosáhl(a).

Na čtvrtou neděli po Zjevení Páně.

(Mše sv. začíná těmitěž slovy jako o neděli předešlé.)

Modleme se: Bože, Jenž víš, že my sami v tak velikých nebezpečích vezdejšího života pro křehkost lidskou obstáti nemůžeme, uděl nám zdraví duše i těla, bychom, co pro hříchy své trpíme, pomocí Tvou snést mohli. Skrze Pána

Epištola z listu sv. apoštola Paula k Římanům, 13. kapitola, 8—10 verš.

Bratři! Žádnému nezůstávejte nic dlužni, než (to), abyste se vespolek milovali; nebo kdo miluje bližního, naplnil zákon. Nebo: Nescizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepromluvíš křivého svědectví, nepožádáš a jest-li které jiné přikázání, v tomto slovu se zavírá: Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého. Milování bližního nečiní zlého; plnosť tedy zákona jest milování.

Povzdech k Bohu: Milený Ježíši, vštěp nám v srdce oheň Své svaté lásky, abychom přikázání lásky k našim bližním tak plnili, jako Jsi Ty miloval nás.

Evangelium. (Mat. 8, 23—27).

Za onoho času, když vstupoval Pán Ježíš na lodičku, šli za ním učeníci jeho. A aj, bouře veliká stala se na moři, tak že se lodička přikrývala vlnami, on pak spal. I přistoupili k němu učeníci jeho, a zbudili jej, řkouce: Pane, zachovej nás, hyneme! I dí jim Ježíš: Co se bojíte, malověrní? Tehdy vstav přikázal větrům a moři, a stalo se utišení veliké. Lidé pak se divili, řkouce: Kdo jest tento, že ho i větrové i moře poslouchají?

Povzbuzení mysli: Naplň nás důvěrou v Tvou svatou pomoc, dobrotivý Ježíši, když budeme nouzí stíženi, a zapuď malomyslnost ze srdcí našich. Neodnímej nám Své pomoci ve všech nebezpečnostvích, jimiž jsme obklopeni, seslab v nás osten zlých vášní, přiveď nepřátele naše k pravému poznání, aby církev svatá, Tvou předrahou krví vykoupená pokoje požívala, a my abychom po Tobě

milém životě přistáli šťastně ku prahu věčné blaženosti.
Amen.

Na pátou neděli po Zjevení Páně.

(Mše sv. začíná těmitěž slovy, jako o neděli III. po Zjevení Páně.)

Modleme se: Čeled' svou, prosíme, o Pane, stálou dobrotivostí rač ostříhati, aby spoléhajíc jediné v naději nebeského smilování Tvého ochranou Tvou vždy byla zastíněna. Skrze Krista

Epistola z listu sv. apošt. Paula ke Kolossenským
3. kapitola, 12—17 verš.

Bratři! Oblect se, jako vyvolení Boží, svatí a milí. ve srdečné milosrdenství, v dobrotivost, pokoru, mírnost, trpělivost; snášejte jeden druhého, a odpouštějte sobě vespolek, má-li kdo proti komu žalobu: jakož i Pán odpustil vám, tak i vy. Nad to pak nade všechno mějte lásku, kteráž jest svazek dokonalosti, a pokoj Kristův vítězí v srdcích vašich, k němuž i povolání jste v jedno tělo a buďtež vděční. Slovo Kristovo přebývej ve vás hojně ve vši moudrosti. Učíce a napomínajíce sami sebe žalmy, zpěvy a písničkami duchovními, s milostí zpívajíce v srdcích svých Bohu. Všecko, cožkoli činíte v slovu neb skutku, všechno (čiňte) ve jménu Pána Ježíše Krista, díky činíce skrze něho Bohu a Otcí.

Povzdech k Bohu: Milostivý a milosrdný Bože! Uděl nám té milosti, abychom Tě a svého bližního opravdově milovali a všechno, co konáme, z lásky k Tobě konali a ve jménu Krista Ježíše Tobě děkovali.

Evangelium. (Mat. 13, 24—30).

Za onoho času řekl Pán Ježíš zástupům podobenství toto: Podobno jest království nebeské člověku, kterýž nasel dobrého semene na poli svém. Když pak lidé zasnuli, přišel nepřítel jeho, a nasel koukole mezi pšenici, a odešel. A když bylina vzrostla, a užitek učinila, tehdy

ukázal se i koukol. Přistoupivše pak služebníci hospodáři, řekli jemu: Pane, zdaliž jsi dobrého semene nenasel na poli svém? Odkudž tedy má koukol? I řekl jim: Nepřítel člověk to učinil. Služebníci pak řekli jemu: Chceš-li, půjdeme a vytrháme jej? I řekl: Ne, abyste snad, trhající koukol, nevytrhali spolu s ním i pšenice. Nechte, ať obé spolu roste až do žní; a v čas žní řeknu žencům: Seberte nejprve koukol, a svažte jej v snopky k spálení: pšenici pak shromážděte do stodoly mé.

Povzbuzení myslí: Zachovej v nás, milený Ježíši, dobré sémě Božského slova Svého, které Jsi v srdce naše zasel, abychom v čas žní přijali hojnou odplatu, a nebyli zavržení pro koukol oplzlých myšlének a zlých vášní, které v nás ďábel tak často rozsévá. Odvrát od nás všecku zahálku, posilni nás v dobrých skutcích. S Tvou pomocí pak jistě neochábneme v bdělosti nad pokušením světa a ďábla a zachovávající Tvé svaté učení sklídíme užitek mnohonásobný pro spásu duše své. Amen.

Na šestou neděli po Zjevení Páně.

(Mše sv. začíná těmitěž slovy, jako o neděli III. po Zjevení Páně.)

Modleme se: Dejž, prosíme, všemohoucí Bože, ať vždy rozumné věci uvažující, co Tobě se líbí, i slovy konáme i skutky. Skrze Krista

Epistola z listu sv. apoštola Paula k Thessal. 1. kapitola, 2—10 verš.

Bratři! Díky činíme vždycky Bohu ze všech vás, připomínající vás na modlitbách svých bez přestání, pamatující na skutek víry vaší, a na práci, a lásku a stálost naděje v Pána našeho Ježíše Krista, před Bohem a Otcem naším: vědouce, bratři Bohu milí, o vyvolení vašem; nebo evangelium naše nebylo k vám toliko v řeči, ale i v moci, i v Duchu svatém, a v plnosti mnohé, jakož víte, jací jsme byli mezi vámi pro vás. A vy učinění jste následovníci naši i Páně, přijavše slovo v mnohém

soužení s radostí Ducha svatého, tak že jste učinění příkladem všechněm věřícím v Macedonii a v Achaji. Nebo od vás rozhlásila se řeč Páně netoliko v Macedonii a v Achaji, ale i na všelikém místě víra vaše, kteráž jest v Boha, roznesla se, tak že není nám potřebí nic (o tom) mluvit. Oniť zajisté sami o nás vypravují, jaký jsme příchod měli k vám, a kterak jste se obrátili k Bohu od model, abyste sloužili Bohu živému a pravému, a očekávali s nebe Syna jeho (kteréhož vzkřísil z mrtvých) Ježíše, kterýž vysvobodil nás od budoucího hněvu.

Povzdech k Bohu. Propůjč nám, přesvatý Bože, nezlomnou víru, za kterou Ti chceme všecken život svůj obětovati. Chceme opravdovými křesťany býti a tak všem lidem příkladným životem svým ku prospěchu spásy duše jejich napomáhati.

Evangelium (Mat. 13. kapitola, 31—35 verš).

Za onoho času řekl Pán Ježíš zástupům podobenství toto: Podobno jest království nebeské zrnů horčičnému, kteréž vzav člověk, nasej na poli svém; kteréžto sice nejmenší jest mezi všemi semeny, ale když zroste, jest větší nežli všechny byliny, a bývá (jako) strom, tak že ptáci nebeští přilétají a bydlejí na ratolestech jeho. — Jiné podobenství mluvil jim: Podobno jest království nebeské kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala do tří měric mouky, až zkysalo všecko. Toto všecko mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích, a bez podobenství nemluvil jim, tak že se naplnilo, co povědíno bylo skrze proroka, řkoucího: „Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu skryté věci od ustanovení světa.“

Povzbuzení myslí: Děkujeme Ti, o přelaskavý Ježíši, za rozšíření Svě svatě církve, která nám bez přestání zvěstuje Tvé svaté učení. Propůjč nám milost Svou, abychom každým dnem lepšími byli, Tobě se více líbili a jednou k blaženosti nebeské dospěli. Skrze Krista . . . Amen.

Na neděli Septuagesima, nebo-li Devitník.

Od této neděle až do velikonoc umlkají všechny radostné zpěvy, jako Alleluja, Gloria in excelsis a t. d., abychom si připomínali 70leté zajetí Israelitů v Babyloně, a zároveň si připomínali onen bídný stav, do něhož jsme upadli hříchem. Za tou příčinou, aby hříšníci ku pokání se navrátili, volá církev sv. *na počátku dnešní mše svaté* jménem veškerého člověčenstva slovy žalmisty Davida:

Obklíčily mne úzkosti smrtelné: bolesti pekla obklíčily mne. V soužení svém vzýval jsem Hospodina, i vyslyšel z chrámu svatého Svého hlas můj. — Milovati budu Tebe, Hospodine, sílo má. Hospodin tvrz má a útočiště mé, a vysvoboditel můj. (Žalm 17, 2—7).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosby lidu Svého, prosíme, o Pane, dobrotivě vyslyš, abychom tresty spravedlivé za hříchy své trpíce, milosrdného osvobození pro slávu jména Tvého dosáhli. Skrze

Epištola z I. listu sv. ap. Paula ke Korint. 9 k. 24—29 v.,
a 10 k. 1—5 verš.

Bratři! Zdaliž nevíte, že kteří v závodě běží, všichni sice běží, ale jeden bere základ? Tak běžte, abyste dosáhli. A každý, kdo v závodě bojuje, ode všech věcí se zdržuje, a oni zajisté aby porušitelnou korunu vzali, my pak neporušitelnou. Protož já tak běžím, ne jako na nejisto, tak bojuji, ne jako povětrí rozrážeje: ale tresci tělo své, a v službu je podrobuji, abych snad, an jiným káži, sám nebyl zavržen. Nechciť zajisté, abyste nevěděli, bratří, že otcové naši všichni pod oblakem byli, a všichni moře přešli, a všichni v Mojžíši pokřtěni jsou v oblaci a v moři, a všichni týž pokrm duchovní jedli, a všichni týž nápoj duchovní pili (pili pak z duchovní skály, kteráž jich následovala, skála pak byl Kristus): ale ve mnohých z nich nezalíbilo se Bohu.

Povzdech k Bohu: Propůjč mi, dobrý Ježíši, abych žil(a) dle příkladu sv. Paula a abych si neustálým se

cvičením v křesťanské dokonalosti vybojoval(a) korunu nebeskou!

Evangelium. (Mat. 20, 1—16).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým podobenství toto: Podobno jest království nebeské člověku hospodáři, kterýž vyšel na úsvitě, aby najal dělníků na vinici svou. Smluviv pak s dělníky z peníze denního, poslal je na vinici svou. A vyšed okolo hodiny třetí, uzřel jiné, ani stojí na trhu zahálejíce, a řekl jim: Jdětež na vinici mou, a co bude spravedlivého, dám vám. A oni šli. Opět pak vyšel při šesté a deváté hodině, a učil též. Při jedenácté pak vyšed, našel jiné, ani stojí, i řekl jim: „Co tu stojíte celý den zahálejíce?“ Řkou jemu: „Žádný nás nenajal.“ Dí jim: Jdětež i vy na vinici mou. Když pak byl večer, dí pán vinice svému správci: Zavolej dělníků, a dej jim mzdu, počna od posledních až do prvních. Tedy přišedše ti, kteříž byli okolo jedenácté hodiny přišli, vzali po jednom penízi. Přišedše pak i první, domnívali se, že více vezmou: ale i oni vzali po jednom penízi. A vzavše reptali proti hospodáři, řkouce: Tito poslední jednu toliko hodinu dělali, a rovné jsi je učinil nám, kteříž jsme nesli břímě dne i horka. On pak odpovídaje jednomu z nich, řekl: Příteli, nečiním tobě křivdy. Zdaž jsi z peníze denního nesmluvil se mnou? Vezmiž, co tvého jest, a odejdi; chci pak i tomuto poslednímu dáti jako i tobě. Aneb, zdaž mi není svobodno učiniti, co chci? Čili oko tvé jest nešlechtné, že já dobrý jsem? Takť budou poslední prvními a první posledními, nebo mnoho jest povolanych, ale málo vyvolených.

Povzbuzení myslí: Tvá dobrota, o Bože, nás na vinici povolala, abychom Tvou sv. vírou k svému spasení přivedeni byli. Aby Jsi však seznal, že jsme věrní Tvoji služebníci, prosíme Tě o pomoc a o každodenní pokyny a napomenutí, aby netečnost a lenost v službě Tvé nám nepřivodily v poslední hodině života našeho věčnou záhubu, nýbrž abychom si zasloužili neunavnou pilností po věrně vyplněných povinnostech našich přislíbenou odměnu v království nebeském. —

Na neděli Sexagesima čili I. po devětnáctku.

Na počátku mše sv. nabádá nás církev katolická, abychom Boha o pomoc a posilu prosili:

„Povstaň! proč dřímáš, Hospodine? Povstaň a nezavrhuj nás do konce. Proč odvracuješ tvář svou a zapomínáš na bídu naši a soužení naše? Přilnulo k zemi tělo naše: povstaň, Hospodine, spomoziž nám a vysvobod nás. — Bože, ušima svýma slýchali jsme: a otcové naši vypravovali nám: Ty's vykonal veledílo za dnů jejich. (Žalm 43, 2, 23—26.)

Sláva Otci

Modleme se: Bože, jenž (nejlépe) víš, že na žádný skutek svůj spoléhati nám nelze: propůjč milostivě, abychom ode všech nehod přímluvou učitele národů sv. Pavla ochráněni byli. Skrze

Epistola II. ke Korint. 11, 19—33 a 12, 1—9.

Bratři! Rádi snášíte nemoudré, jsouce sami moudří. Nebo snášíte, jestliže vás kdo ve službu podrobuje, jestliže kdo zžírá, jestliže kdo obírá, jestliže se kdo pozdvihuje, jestliže vás kdo ve tvář bije. K (vašemu) zahanbení to pravím, jako bychom my v té částce slabí byli. V čem kdo smí (v nemoudrosti pravím), smím i já. Židé jsou, i já; Israelští jsou, i já; símě Abrahamovo jsou, i já; služebníci Kristovi jsou (jako méně moudrý pravím), více já: v prácech přemnohých, v žalářích hojněji, v ranách nad míru, v nebezpečenstvích smrtelných častokráte. Od Židů pětkrát čtyřiceti ran bez jedné jsem trpěl. Třikrát jsem byl metlami mrskán, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem na moři tonul, den a noc v hlubokosti mořské jsem byl; na cestách často, v nebezpečenstvích na řekách, v nebezpečenstvích od lotrů, v nebezpečenstvích od (svého) pokolení, v nebezpečenstvích od pohanů, v nebezpečenstvích v městě, v nebezpečenstvích na poušti, v nebezpečenstvích na moři, v nebezpečenstvích mezi falešnými bratřími; v práci a v bídě, v bděních mnohých, v hladu a žízni, v postech mnohých, v zimě a nahotě; krom toho, co zevnitř jest mé každodenní zaměstnání,

péče o všechny církve. Kdož jest nemocen, abych já s ním nebyl nemocen? Kdo se horší, abych já se nepálil? Jestližeť se mám chlubití svými nemocemi, budu se chlubití. Bůh a Otec Pána našeho Jaiše Krista, kterýž jest poženáný na věky, ví, že nelhu. V Damašku vladař lidu krále Aréty ostříhal města Damascenských, aby mne jal: a oknem v koši spuštěn jsem přes zeď, a tak jsem ušel rukou jeho. Mám-li chlubití se (nesluší zajisté), přijdu pak k viděním a zjevením Páně. Znáám člověka*) v Kristu, že před čtrnácti lety (zdali v těle, nevím, čili krom těla, nevím, Bůh ví) vtržen byl takový až do třetího nebe. A znám takového člověka (zdali v těle, čili krom těla, nevím, Bůh ví), že vtržen byl do ráje, a slyšel tajná slova, kterýchž nelze člověku mluvití. Takovým se budu chlubití, sebou pak se nic nebudu chlubití, leč svými nemocemi. Nebo budu-li také se chtítí chlubití, nebudu nemoudrý, pravdu zajisté povím: ale uskrovňuji, aby někdo nesmýšlel o mně více, nežli na mně vidí, anebo ode mne slyší. A aby velikost zjevení mne nepozdvihla, dán jest mi osten těla**) mého, anděl satanův, aby mne zášijkoval. Pročež jsem Pána třikráte prosil, aby ode mne odstoupil; ale řekl mi: Dosti máš na mé milosti, nebo moc v nemoci se dokonává. Protož rád se budu chlubití svými nemocemi, aby ve mně přebývala moc Kristova.

Povzdech k Bohu: Nedopouštěj, o Bože, abych podlehl(a) bludům našeho věku, úskoku a pronásledování tohoto světa, nýbrž prokaž Svou nesmírnou sílu mé slabosti, abych pevně věřil(a) Tvým sv. pravdám, jako sv. Pavel.

Evangelium. (Luk. 8. k., 4—15. v.).

Za onoho času, když se scházel zástup mnohý, a z měst pospíchali k Ježíšovi, mluvil v podobenství: Vyšel

*) To byl sám sv. apoštol Pavel, který se z pokory nejmenuje.

**) Tímto ostnem se vyrozmívají tělesné náruživosti, které Bůh seslal na sv. apošt. Pavla, aby byl pokorným. Jestliže tudíž sv. Pavel musil pokušení snášeti, nesmí nám býti podivno, že i my bojovati musíme. Jestliže však se budeme nestále a důvěrně modlití, a s milostí Boží spolupůsobiti, pak zvítězíme též a obdržíme odměnu za vybojované námi ctnosti.

rozsevač, aby rozsíval símě své; a když rozsíval, padlo jedno vedle cesty, i pošlapáno jest, a ptáci nebeští sezobali je. A jiné padlo na skálu, a vyšlé uvadlo, protože nemělo vláhy. A jiné padlo mezi trní, a trní spolu vzrostlé udusilo je. A jiné padlo v zemi dobrou, a když vzešlo, učinilo užitek stonásobný. To pověděv, volal: Kdo má uši k slyšení, slyš. Otázali pak se ho učeníci jeho, jaké by to bylo podobenství? Jimž on řekl: Vám dáno jest znáti tajemství království Božího, ale jiným v podobenstvích, aby vidouce neviděli, a slyšíce nerozuměli. Jestliž pak podobenství toto: Símě jest slovo Boží. Kterí vedle cesty, jsou ti, kteříž slyší; potom přichází ďábel, a vynímá slovo ze srdce jejich, aby věrice spaseni nebyli. A kteří na skálu: ti když slyší, s radostí přijímají slovo: ale ti nemají kořenů; ježto na čas věří, a v čas pokušení odstupují. Kteréž pak mezi trní padlo, jsou ti, kteříž slyšeli, ale jdouce po pečování a zboží a rozkošech života, bývají udušeni, a nepřinášejí užitku. Ale kteréž v zem dobrou (padlo), jsou ti, kteříž slyšíc slovo, v srdci dobrém a výborném je zachovávají, a užitek přinášejí v trpělivosti.

Povzbuzení myslí: Dobrotivý Bože, pohlédni v srdce mé, v nějž Jsi tak mocné sémě Svého sv. učení byl zasel, to podobá se veřejné cestě, zmitáno jsouc všeho druhu vášněmi a zlými náruživostmi, a proto přináší tak skrovné ovoce. Smiluj se nade mnou a změň srdce mé, aby podobno jsouc dobré půdě sémě Tvého sv. učení snadno přijalo, a stonásobný užitek spásy mi přineslo. Amen.

Na neděli Quinquagesima čili II. po devětníku.

Začátek mše sv. jest výkřik muže bolem stíženého, ale na Boha spoléhajícího:

„Budiž mi Bohem ochranitelem a místem útočiště, abys spasena mne učinil! Nebo síla má a útočiště mé Jsi Ty: a pro jméno Své povedeš mne a uživiš mne. — V Tebe, Hospodine doufám, nedej mi zahanbenu býti na

věky; pro spravedlnost Svou vysvobod' mne a vyved' mne.“
(Žalm 30, 2—4).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosby naše, prosíme, o Pane, milostivě vyslyšeti račiž: a nás vazeb hříchů sprosť i všeho protivnosti uchovej. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apoštola Paula ke Korint. 13. kapitola,
1—13 verš.

Bratři! Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a neměl bych lásky, byl bych jako měď zvučící, anebo zvonec znějící. A kdybych měl proroctví, a znal všechna tajemství i všeliké umění, a kdybych měl všechnu víru, tak že bych hory přenášel, a neměl bych lásky, nic nejsem. A kdybych rozdal na pokrmý chudých veškeren statek svůj, a kdybych vydal tělo své, tak že bych hořel, a neměl bych lásky, nic mi to neprospívá. Láska jest trpělivá, jest dobrotivá, láska nezávidí, nečiní nešlechtně, nenadýmá se, není ctižádostiva, nehledá, co jejího jest, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale spolu raduje se pravdě; všechno snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká. Láska nikdy nevypadá: buďto že se proroctví vyprázní, aneb že jazykové přestanou, aneb že umění zkaženo bude. S částky zajisté poznáváme a s částky prorokujeme: Když pak přijde, co dokonalého jest, vyprázní se, co jest s částky. Když jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, myslil jsem jako dítě: když pak učiněn jsem mužem, odložil jsem, co bylo dětinského. Nyní vidíme skrze zrcadlo v podobenství: tehdaž pak tváří v tvář. Nyní poznávám s částky: ale tehdaž poznám, jakož i poznán jsem. Nyní pak zůstávají víra, naděje, láska, tyto tři: ale větší z nich jest láska.

Povzdech k Bohu: Vlej, o přelaskavý Bože! v srdce mé ducha čisté lásky, abych se dle učení sv. Pavla přičinil(a), po všechny dny života svého ve stavu Tvé milosti žíti, aby Ti všechny mé činy příjemny a mne k zásluze byly.

Evangelium. (Luk. 18, 31—43).

Za onoho času pojav Pán Ježíš dvanácte učeníků svých, řekl jim: Aj, vstupujeme do Jerusalema, a dokoná se všecko, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka. Nebo vydán bude pohanům, bude posmíván, a bičován, i uplván; a když jej ubíjejí, zabijí jej, a třetího dne vstane z mrtvých. A oni tomu nic nerozuměli, a bylo slovo to skryto před nimi, a nesrozuměli, co se pravilo. Stalo pak se, když se přibližoval k Jerichu, že slepý jeden seděl vedle cesty, žebře. A když uslyšel zástup mimojdoucích, otázel se, co by to bylo. I řekli jemu, že Ježíš Nazaretský tudy jde. I zvolal, řka: Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou! A kteří napřed šli, domlouvali mu, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou! Tedy zastaviv se Ježíš, rozkázal ho k sobě přivésti. A když se přiblížil, otázel se ho, řka: Co chceš, ať tobě učiním? On pak řekl: Pane, ať vidím! I řekl jemu Ježíš: Prohlédni, víra tvá tě uzdravila! A ihned viděl, a šel za ním, velebě Boha. A veškeren lid, když to užířel, vzdal chválu Bohu.

Povzbuzení mysli: Otevř nám, přelaskavý Ježíši, zrak náš, abychom poznali, co Jsi učinil a trpěl pro spásu těla i duše naší, abychom umrtvováním těla svého a opovrhováním všemi nástrahami tohoto světa poněkud Ti alespoň odplatili, co nám nevystihlá láska Tvá vydobila. Tato láska, budeme-li ji opětovati, spojí nás s Tebou na věčnosti.

Na popeleční středu.

V tento den znamená církev katolická čela věřících svěceným popelem ku připamatování, že prach jsme a v prach se zase obrátíme, a modlí se *na počátku mše sv.*, aby věřící osvědčovali kajícího ducha a prosí Boha o milosrdenství.

„Smilováváš se nade všemi, Hospodine, a nic nemáš v nenávisti z těch věcí, kteréž Jsi učinil, přehlídáš hříchy lidské pro pokání a ušetřuješ jich; neboť Ty Jsi

Hospodin, Bůh náš. (Moudr. 11, 24, 25). Smiluj se nade mnou, o Bože, smiluj se nade mnou: neboť v Tebe doufá duše má.“ (Žalm 56, 2).

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Dejž, o Pane, svým věrným, ať posvátnou dobu svatopostní s náležitou úctou započnou a stálou nábožností tráví. Skrze Krista . . . Amen.

Epištola z proroka Joele, 2 kap., 12—19 verš.

Toto praví Hospodin: Obráťte se ke mně celým srdcem svým, s postem a s pláčem i s kvílením. A roztrhněte srdce vaše, a ne roucha vaše, a obraťte se k Hospodinu, Bohu svému; nebo dobrotivý a milosrdný jest, trpělivý a mnohého milosrdenství, a ukojitelný nad zlostí. Kdož ví, neobráti-li se, a neodpustí-li, a nezůstaví-li po sobě požehnání, oběti suché a mokré Hospodinu, Bohu vašemu? Trubte troubou na Sionu, zasvěťte půst, svolajte shromáždění, shromážděte lid, posvěťte církve, shromážděte starce, shromážděte maličké i ty, jenž prsy požívají; nechť vyjde ženich z pokojíka svého, a nevěsta ze svatebního lože svého. Mezi síní a oltářem ať pláčí kněží, služebníci Hospodinovi, a řkou: „Odpusť, Hospodine, odpusť lidu svému, a nedej dědictví svého v pohanění, aby nad nimi panovali národové. Proč mají říkati mezi národy: „Kde jest Bůh jejich?“ Horlil Hospodin pro zemi svou, a odpustil lidu svému; i odpověděl Hospodin, a řekl lidu svému: Aj, já pošlu vám obilí, a víno, i olej, a budete jimi naplněni: a nedám vás více v pohanění mezi národy.

Povzdech k Bohu: Požehnej, o Bože, popel, jímž kněz na znamení pokory a poníženosti naši čela znamená, abychom jedenkrát ze svého popela milostí Tvou povstati mohli k Tebou zaslíbené blaženosti.

Evangelium. (Mat. 6, 16—21).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Když se postíte, nebývejte smutni, jako pokrytci; neboť pošmují tváří svých, aby vědomo bylo lidem, že se postí. A

pravím vám, vzalif odplatu svou. Ty pak když se postiš, pomaž hlavy své, a tvář svou umej, aby nebylo zjevné lidem, že se postiš, ale Otcí tvému, kterýž jest v skrytě: a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí Tobě. Neskládejte sobě pokladů na zemi, kdežto rez a mol kazí, a kdež zloději vykopávají a kradou: ale skládejte sobě poklady v nebi, kdežto ani rez ani mol nekazí, a kdež zloději nevykopávají ani kradou. Nebo kde jest poklad tvůj, tu jest i srdce tvé.

Povzbuzení myslí: Dej mi, o Bože, milost, bych s čistým srdcem sv. přikázání postní zachovával(a), a vzbud ve mně soucit k chudině, která tak velice potřebuje pomoci mé, aby se mne lakota a touha po statcích vezdejších nezmáhaly, a ve mně lásku k Tobě a k bližnímu neumenšovaly; neboť tato toliko mi může nepomíjející poklady pro nebe zjednatí.

Na první neděli v postě. („Černá“, „Invocavit“).

Církev sv. naplňuje nás *na počátku mše sv.* důvěrou v Boha, který modlitby kajících zvláště rád vyslyší:

„Volati bude ke mně a já ho vyslyším: vytrhnu jej a oslavím jej: dlouhostí dnů naplním jej. — Kdo přebývá v pomoci Nejvyššího: v ochraně Boha nebeského dlíti bude. (Ž. 70, 1, 15, 16).

Sláva Bohu Otcí věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž církev Svou čtyřicetidenním postem každoročně očisťuješ, dejž lidu Svému, aby čeho zdržlivostí od Tebe dosíci se snaží, dobrými skutky vykonával. Skrze Krista

Epištola z II. listu sv. apošt. Paula ke Korint.
6. kapitola, 1—19 verš.

Bratři! Napomínáme vás, abyste milosti Boží nadarmo nepřijímali. Neboť praví (Bůh): V čas příjemný uslyšel jsem tebe, v den spasení spomohl jsem tobě. Aj, nyní jest čas příjemný, aj, nyní jest den spasení! Žád-

nému nedávajice žádného pohoršení, aby nebyla pohaněna služba naše: ale ve všem vydávajice se jako služebníci Boží, v mnohé trpělivosti, v souženích, v potřebách, v úzkostech, v ranách, v žalářích, v různicích, v pracích, v bdění, v postech, v čistotě, v umění, v dlouhočekání, v dobrotivosti, v Duchu svatém, v lásce neošemetné, v slovu pravdy, v moci Boží, skrze odění spravedlnosti na pravo i na levo, skrze slávu i pohanění, skrze zlou i dobrou pověst: jakožto svůdcové, a (jsouce) pravdomluvní; jakožto neznámí, a (jsouce) známí; jakožto umírající, a aj, živi jsme; jakožto potrestaní a neumrtvení; jako smutní, ale vždycky se radující; jako potřební, mnohé pak obohacující; jako nic nemající, ale všemi věcmi vládnoucí.

Povzdech k Bohu: Jenom Tvou pomocí budeme moci, milostivý Ježíši, žíti v kajicnosti a tak dobré skutky konati; k tomu jest nám však třeba Tvé zvláštní milosti, která nám — budeme-li s ní spolupůsobiti — zjedná zaslíbenou blaženost; vyslyš tudíž, milený Bože, prosby naše!

Evangelium. (Mat. 4. kap. 1—11 v.).

Za onoho času veden jest Pán Ježíš na poušť od ducha, aby pokoušen byl od ďábla. A postiv se čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí, potom zlačněl. A přistoupiv pokušitel, řekl jemu: Jsi-li Syn Boží, rcíž, ať kamení toto chlebové jsou. On pak odpovídaje řekl: Psáno jest: Ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, kteréž vychází z úst Božích. Tedy pojal ho ďábel do svatého města, a postavil jej na vrch chrámu, a řekl jemu: Jsi-li Syn Boží, spust se dolů. Nebo psáno jest, že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys snad o kámen nohy své neurazil. I řekl mu Ježíš: Zase psáno jest: Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého. Opět pojal ho ďábel na horu vysokou velmi, a ukázal mu všecka království světa, i slávu jejich, a řekl jemu: Toto všechno tobě dám, jestliže padna budeš se mi klaněti. Tedy dí mu Ježíš: Odejdiž, satane! Neboť psáno jest: Pánu Bohu svému se klaněti a jemu samému sloužiti budeš. Tehdy opustil ho ďábel; a aj, andělé přistoupili a sloužili jemu.

Povzbuzení myslí: O vytrvalý Ježíši, který Jsi po 40 dní na poušti žil a ďáblem pokoušen byl! posiluj nás, aby pokušení, jež na nás doráží, naše síly nepřekonalo. Pomocí práce, modlitby a bdělosti vynasnažíme se pokušitele zahnati, a milostí Tvou jsouce posílnění v boji proti nástrahám statečně vytrvati, aby nám koruna vítězství jednou dána byla.

Na druhou neděli postní. („Pražná“, „Reminiscere.“

Začátek mše svaté vyjadřuje nám modlitbu zbožné duše v milosti Boží se nalézající o milost, by k hříchu nesvolila:

„Rozpomeň se na slitování Svá, Hospodine, a na milosrdenství Svá, kteráž jsou od věků: ať nikdy nepanují nepřátelé naši nad námi; vysvobod' nás, Bože Israelský, ze všelikých úzkostí našich. K Tobě Hospodine, pozdvihuji duše své: Bože můj, v Tebe doufám, nechť nejsem zahanben. (Žalm 24, 1, 2, 6, 22.)

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, který znáš mdlobu naši, že jsme vši síly k vykonávání dobrého zbaveni: ochraňuj nás vnitř i zevně, abychom i na těle ode všech protivenství ostříhání i na duši od zlých myšlení očistěni byli. Skrze Krista

Epistola z I. listu sv. apošt. Paula k Tess. 4. kap., 1—7. verš.

Bratři! Prosíme vás a žádáme v Pánu Ježíši, jakož jste přijali od nás, kterak byste měli choditi, a líbiti se Bohu, tak abyste i chodili, abyste se více rozhojňovali. Víte zajisté, jaká přikázání dal jsem vám skrze Pána Ježíše. Toť jest zajisté vůle Boží, posvěcení vaše: abyste se zdržovali od smilství, aby jedenkaždý z vás uměl nádobou svou vládnouti v svátosti a ve cti, ne v náruživé žádosti, jako i pohané, kteříž Boha neznají; a aby žádný neutiskal ani oklamával v jednání bratra svého, protože mstitel všeho tohoto jest Pán, jakož jsme vám předpověděli a osvědčili. Nebo nepovolal nás Bůh k nečistotě, ale k posvěcení.

Povzdech k Bohu: Tobě, o Bože, náleží tělo mé i duše má. Dej, ať poznám, že čistota a spravedlnost jsou jejich nejlepší okrasy, a propůjč mi té milosti, bych čistotně a spořádaně žil(a), přede vším však, abych kráčel(a) po cestách spravedlnosti, abych bližnímu svému neubližoval(a), a spravedlivý hněv na sebe nevolal(a).

Evangelium. (Mat. 17 kap. 1—9 verš.)

Za onoho času pojal Pán Ježíš Petra a Jakoba a Jana, bratra jeho, a vedl je na horu vysokou soukromí, a proměnil se před nimi. I zachvěla se tvář jeho jako slunce, a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh. A aj, ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním. I propověděl Petr, a řekl k Ježíšovi: Pane, dobře jest nám zde býti; chceš-li, udělejme zde tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden, a Eliášovi jeden. A když on ještě mluvil, hle, oblak světlý zastínil je. A aj, hlas s oblaku, řkoucí: Tentof jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil, toho poslouchajte. I uslyševše to učeníci, padli na tváře své, a báli se velmi. A přistoupiv Ježíš, dotekl se jich, a řekl jim: Vstaňte, a nebojte se. Pozdvihše pak oči, svých, žádného neviděli, než samého Ježíše. A když sstupovali s hory, přikázal jim Ježíš, řka: Žádnému nepravte o tom vidění, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.

Povzbuzení myslí: Přijmiž nás k Sobě, milený Ježíši, a otevři oči naše, abychom poznali Tvoji Božskou velebnost; nechť srdce naše jest naplněno Tvým svatým učením, abychom sílení jsouce pohledem Tvým vyznávali Tě co pravého Syna Božího a pro plnění přikázání Tvých podíl brali jedenkrát na velebnosti Tvé.

Na třetí neděli v postě. („Kýchavná“, „Oculi“.)

Začáteční slova mše sv. vyjadřují prosbu sklíčené duše, která prosí, by nástrah ďábelských zbavena byla:

„Oči mé vždycky k Hospodinu (hledí): nebo On vytrhne z osidla nohy mé. Pohlediž na mne, a smiluj se nade mnou, nebo osamělý a chudý jsem.“ K Tobě, Ho-

spodine, pozdvihuji duše své: Bože můj, v Tebe doufám, nechť nejsem zahanben. (Žalm 24, 1, 2, 15, 16.)

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme Tebe, všemohoucí Bože, račiž na žádost pokorného lidu Svého milostivě vzhlednouti, a k obhájení našemu pravici velebnosti Své vztáhnouti. Skrze Krista

*Epištola z listu sv. apoštola Paula k Efess. 5. kapitola,
1—9 verš.*

Bratři! Budtež následovníci Boží, jakožto synové nejmilejší, a chodte v milování, jakož i Kristus miloval nás, a vydal sebe samého za nás, v obětování a oběť Bohu k vůli libezné. Smilství pak a všeliká nečistota, neb lakomství, nebud' ani jmenováno mezi vámi, jakož sluší na svaté; aneb mrzkost, aneb bláznové mluvení, aneb šprýmování, kterážto věc jest nenáležitá, ale raději díky činění. Nebo o tom vězte rozumějice, že žádný smilník, aneb nečistý, aneb lakomec (což jest modloslužebnost), nemá dědictví v království Kristově a Božím. Ať žádný vás nesvede marnými slovy; nebo pro takové věci přichází hněv Boží na syny nevěry. Nebývejtež tedy účastníci jejich. Byli jste zajisté někdy temnost, nyní pak jste světlo v Pánu. Jakožto synové světla chodte, nebo ovoce světla jest ve vši dobrotě a spravedlnosti a pravdě.

Povzdech k Bohu: Naplň, o Bože, srdce mé opravdovou bázní, abych se varoval(a) neslušných myšlének, slov a skutků, a abych svým bližním špatného příkladu nedával(a) aneb do konce ku hříchu sváděl(a). Nechť prozpěvují ústa má jen chválu Tvoji, a mé jednání pomocí milosti Tvé nechť čisté a svaté jest, abych za hodna byl(a) jednou uznán(a) patřiti ve tvář Tvou.

Evangelium. (Luk. 11. k., 14—28.)

Za onoho času vymítal Pán Ježíš zlého ducha, a ten byl němý. A když vyvrhl zlého ducha, mluvil němý, i divili se zástupové. Někteří pak z nich pravili: Skrze Belzebuba, knížete zlých duchů, vymítá zlé duchy. A jiní

pokoušejíce ho, znamení s nebe hledali od něho. Ale on, znaje myšlení jejich, řekl jim: Každé království proti sobě rozdělené, zpustne, a dům na dům padne. Jestliže pak i satan proti sobě rozdělen jest, kterakž ostojí království jeho? Nebo pravíte, že já skrze Belzebuba vymítám zlé duchy. Jestliže pak já skrze Belzebuba zlé duchy vymítám, skrze koho je vymítají synové vaši? Protož oni soudcové vaši budou. Pakliť prstem Božím zlé duchy vymítám, jistěť přišlo k vám království Boží. Když silný ozbrojenec ostříhá síně své, v pokoji jsou ty věci, kterýmiž vládne. Pakli by silnější než on přijda, přemohl jej, všecku jeho zbroj, v níž doufal, odejme, a loupež jeho rozdělí. Kdo není se mnou, proti mne jest: a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje. Když nečistý duch vyjde z člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinutí; a nenalezna, dí: Vrátím se do domu svého, odkudž jsem vyšel; a přijda, nalezne jej chvoštím vyčištěným a ozdobeným. Tehdy jde, a přijme k sobě jiných sedm duchů, horších nežli jest sám, a vejdouce přebývají tam. I jsou poslední věci toho člověka horší nežli první. Stalo se pak, když to mluvil, pozdvihši hlasu jedna žena ze zástupu, řekla jemu: Blahoslavený život, kterýž tebe nosil, a prsy, kterýchž jsi požíval. Ale on řekl: Ovšem pak blahoslavení, kteří slyší slovo Boží, a ostříhají ho.

Povzbuzení myslí: Nedostává se mi ani slov, milený Ježíši, abych Ti dostatečně poděkoval(a), že Jsi mne vysvobodil z moci ďáblovy! Zachraň mne před opětným pádem do hříchu, aby mé zlé náklonnosti a vášně nebyly sedmkrátě sesíleny a já jim konečně nepodleh(a). Modlitbou a postem budu nepřítele přemáhati a vzpomínka, že Ty sám mne budeš chrániti, vydobude mi vítězství; neboť zda by mne mohlo větší neštěstí stihnouti, než abych od Tebe byl(a) odloučen(a)?

Na čtvrtou neděli postní. („Družebná“, „Laetare“).

Začátek dnešní sv. mše naplňuje nás radostí nad tím, když Bohu sloužíme a pobádá nás k vytrvalosti v dobrém. Praví:

„Vesel se, Jerusaleme! a shromažďte se všichni, kteříž milujete jej: plesejte radostí, kteří jste truchliví byli, abyste se rozveselili a nasyceni byli od prsů potěšení vašeho. (Is. 66, 10, 11). Veselil jsem se z toho, když mi povědíno bylo: do domu Hospodinova půjdeme! (Ž. 121, 1).

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Propůjč nám, prosíme Tebe, všemohoucí Bože, abychom, ježto za naše provinění podle zasloužení zlé věci trpíme, přispěním Tvé milosti potěšení a občerstvení byli. Skrze Krista . . .

Epistola z listu sv. apošt. Paula ku Galat. 4. kapitola,
22—31 verš.

Bratři! Psáno jest: Abraham měl dva syny, jednoho z děvky a jednoho ze svobodné. Ale ten, který z děvky byl, podle těla se narodil: kterýž pak se svobodné, skrze zaslíbení: což jest duchovně praveno. Nebo toť jsou dva zákonové: jeden totiž na hoře Sinaji, zplozující k službě, kterážto (hora) jest Agar; nebo Sinaj jest hora v Arabii, kteráž spojena jest s tím Jerusalemem, kterýž nyní jest, a slouží se syny svými. Onen pak Jerusalemem, kterýž svrchu jest, svobodný jest, kterýž jest matka naše. Nebo psáno jest: „Vesel se, neplodná, kteráž nerodiš: vzkřikni a zvolej, kteráž nepracuješ ku porodu; nebo mnoho jest synů opuštěné, více nežli té, kteráž má muže.“ My pak, bratři, jsme podle Isáka synové zaslíbení. Ale jako tehdáž ten, jenž se byl podle těla narodil, protivil se tomu, kterýž podle ducha (zplozen byl): tak i nyní. Ale co praví Písmo? Vyvrz děvku, i syna jejího; neboť nebude dědicem syn děvky se synem svobodné. A tak, bratři, nejsme synové děvky, ale svobodné, kteroužto svobodou Kristus nás osvobodil.

Povzdech k Bohu: Že jsme obdrželi pravé učení a přijati byli v lůno církve svaté, za tuto milost jsme povinni Tobě, o dobrotivý Bože, poděkovati. Nevzbavuj nás lásky Svě, abychom jednou království nebeského dědici se státi mohli.

Evangelium. (Jan 6, 1—15).

Za onoho času odešel Pán Ježíš ze moře Galilejské, jenž jest Tiberiadské, i šel za ním zástup veliký; nebo viděli divy, jež činil nad těmi, kteříž nemocni byli. Tedy vstoupil Ježíš na horu, a seděl tam s učeníky svými. Byla pak blízko Velikonoc, den sváteční židovský. Když tedy Ježíš pozdvihl oči, a viděl, že zástup veliký jde k němu, řekl k Filipovi: Odkud nakoupíme chlebů, aby pojedli tito? To pak řekl zkoušeje ho; neb sám věděl, co chtěl učiniti. Odpověděl jemu Filip: Za dvě stě peněz chlebů nestačí jim, aby jedenkaždý něco málo vzal. Dí jemu jeden z učeníků jeho, Ondřej, bratr Šimona Petra: Jestif zde jeden pacholík, kterýž má pět chlebů ječných a dvě ryby; ale což jest to mezi tak mnohé? Tedy řekl Ježíš: Rozkažte lidu posaditi se. Bylo pak mnoho trávy na místě. I posadilo se mužů v počet okolo pěti tisíců. Tedy vzal Ježíš chleby, a učiniv díky rozdával sedícím; též i z ryb, jak mnoho chtěli. A když byli nasyceni, řekl učeníkům svým: Seberte drobty, kteréž pozůstaly, ať nezhynou. Tedy sebrali, a naplnili dvanácte košů drobty, jenž z pěti chlebů ječných pozůstaly po těch, kteříž byli jedli. Tedy ti lidé, když uzřeli div, jež byl učinil Ježíš, pravili: Tentof jest jistě prorok, kterýž má přijíti na svět. Tedy Ježíš, když poznal, že chtěli přijíti, aby jej chytili a učinili jej králem, utekl opět na horu sám jediný.

Povzbuzení myslí: Tvoje všemohoucnost a dobrota jest mi jedinou útěchou, o Bože, v chudobě mé. S Tebou chci žíti, Tebe jediného milovati a hříchu se varovati; mé nejvřelejší díky za každý dar rozmnoží můj skrovný chléb, poněvadž jsem přesvědčen, že Ty zůstáváš povždy dobrým Otcem dobrému dítěti Svému.

Na pátou neděli postní. (Smrtná.)

O tomto dnu, který se nazývá též nedělí smrtnou zahalují se kříže k upamatování, že Kristus Pán se několik dní před Svým umučením před Židy skryl a již ve-

řejně se mezi nimi neobjevil. (Jan 11, 54). Ve mši sv. se vynechává: Sláva Otci atd., poněvadž potupným urážením druhé Božské osoby i sv. Trojice uražena byla. Církev sv. praví *na počátku mše sv.* jménem trpícího Pána: „Sud' mne, Bože, a rozhodni při mou proti národu nesvatému; od člověka nepravého a lstivého vytrhni mne. Nebo Ty Jsi Bůh můj a síla má. Sešli světlo Své a pravdu Svou: kéž mne provodí a přivedou na horu svatou Tvou a do stanů Tvých. (Žalm 42, 1—3).

Modleme se: Prosíme Tebe, všemohoucí Bože, rač na čeleď Svou milostivě vzhlednouti, aby Božskou dobrotou Tvou byla na těle spravována a ochranou Tvou na duši zachována. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apoštola Paula k Židům 9. kapitola, 11—15 verš.

Bratři! Kristus, přišed jako nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest, ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů neb telat, ale skrze svou vlastní krev, vešel jednou do svatyně, a našel vykoupení věčné. Nebo jestliže krev kozlů a býků, a popel jalovice, pokropujíc poskvrněných, posvěcuje jich k očistění těla: čímž více krev Krista, kterýžto skrze Ducha svatého sebe samého obětoval neposkvrněného Bohu, očistí svědomí naše od skutků mrtvých, k sloužení Bohu živému? A protož nové smlouvy prostředníkem jest, aby prostředkem smrti podniknuté k vyplacení těch přestoupení, kteráž byla za první smlouvy, zaslíbení věčného dědictví přijali ti, kteříž jsou povoláni.

Povzdech k Bohu: Vzbud' v nás, milený Ježíši, touhu po pravém pokání, abychom hříchů zbaveni byli a pomocí dobrých skutků do království nebeského se dostali a ovoce Tvé veliké oběti na usmířenou požívali.

Evangelium. (Jan 8, 46—59.)

Za onoho času mluvil Pán Ježíš k zástupům židovským a knížatům kněžským: Kdo z vás bude mne tre-

stati z hříchu? Jestliže pravdu mluvím vám, proč mi nevěříte? Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší: protož vy neslyšíte, že z Boha nejste. Tedy odpověděli Židé, a řekli jemu: Zdaliž my dobře nepravíme, že jsi ty Samaritán, a zlého ducha máš? Odpověděl Ježíš: Já zlého ducha nemám, ale ctím Otce svého, a vy jste mne zneuctili. Ale já nehledám slávy své: jestli, kdo jí hledá a soudí. Amen. amen pravím vám: Bude-li kdo zachovávati řeč mou, neuzří smrti na věky. Tedy řekli Židé: Nyní jsme poznali, že zlého ducha máš. Abraham umřel i proroci, a ty pravíš: Bude-li kdo zachovávati řeč mou, neokusí smrti na věky. Zdaliž ty větší jsi, nežli otec náš Abraham, kterýž umřel, i proroci zemřeli? Kým sebe samého činíš? Odpověděl Ježíš: Oslavuji-li já sebe sám, sláva má nic není; jestli Otec můj, kterýž mne oslavuje, o němž vy pravíte, že Bůh váš jest, a nepoznali jste ho, ale já jej znám; a řeknu-li, že ho neznám, budu podobný vám lhář. Ale známť jej, a řeč jeho zachovám. Abraham, otec váš, radoval se, aby viděl den můj: i viděl a radoval se. Tedy řekli mu Židé: Padesáti let ještě nemáš, a Abrahama jsi viděl? Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám, prve nežli Abraham byl, já jsem. Tedy chápali kamení, aby házeli na něho: Ježíš pak se skryl a vyšel z chrámu.

Povzbuzení myslí: Tvá nevinnost a svatost, o přetrpělivý Ježíši, ať mně jest příkladem snáseti protiventství. Tvou milostí jsem odhodlán(a) je snáseti, bych dosti učinil(a) za hříchy mé. V protiventstvích budu laskavý(á) a mírný(á), bude-li to vyžadovati čest. Tvá anebo to bude k prospěchu mého bližního.

Na neděli květnou.

Na památku vítězného vjezdu Pána Ježíše do Jerusalema, kde Ho lid vítal ratolestmi, koná se procesí, při němž lid v rukou drží posvěcené ratolesti, a *církev volá na začátku mše sv.:*

„Hospodine, nevzdaluj pomoci Své ode mne; ale k ochraně mé vzhledni. Vysvobod' mne ze tlamy lví a z rohů jednorožců mne poníženého vyprosti. Bože, Bože

můj, vzhledni na mne! Proč Jsi mne opustil? Daleko od spasení mého slova provinění mých t. j. hříchů mých. (Žalm 21, 2, 20, 22).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, jenž Jsi ustanoviti ráčil, aby Spasitel náš lidskému pokolení na příklad pokory se vtělil a smrt kříže podstoupil: popřejž milostivě, bychom i trpělivost Jeho na sobě okazovali, i vzkříšení Jeho účastenství míti zasloužili. Skrze Krista . .

Epištola z listu sv. apoštola Paula k Filip. 2. kapitola, 5—11 verš.

Bratři! To zajisté cíte v sobě, co i v Kristu Ježíši; kterýž jsa v způsobě Boží, nepoložil sobě toho za loupež, že jest rovný Bohu: ale sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, k podobenství lidí učiněn, a v způsobu nalezen jako člověk. Ponížil sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti, a to k smrti kříže. Protož i Bůh vyvýšil jej, a dal mu jméno, kteréž jest nad všeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských, zemských i pekelných, a každý jazyk aby vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest v slávě Boha Otce.

Povzdech k Bohu: Jako Ty Jsi byl, dobrý Ježíši poslušný a pokorný až k smrti kříže, tak chci i já pokorou a poslušností a pomocí milosti Tvé Tebe tak dlouho následovati, pokavad mne za to nepovoláš k odměně v království nebeském.

Evangelium. (Mat. 21 kap. 1—9 verš.)

Za onoho času když přiblížil se Pán Ježíš s učeníky svými k Jerusalemu a přišli do Betfage k hoře Olivetské, tedy poslal Ježíš dva učeníky, řka jim: Jdětež do městečka, kteréž proti vám jest, a hned naleznete oslici přivázanou, a oslátka s ní: odvažtež (je), a přiveďte ke mně: a řekne-li vám kdo co, rcete, že Pán jich potřebuje: a hned propustí je. Toto pak se všecko stalo, aby se naplnilo, co povědino jest skrze proroka řkoucího: Povězte

dceři sionské: Aj, král tvůj běře se k tobě tichý, sedě na oslici, a na oslátku jhu podrobené. I jdouce učeníci, učinili jak jim byl Ježíš přikázal. A přivedli oslici i oslátko, a vložili na ně roucha svá, a jej na ně posadili. Mnohý pak zástup prostírali roucha svá na cestu, a jiní sekali ratolesti se stromů, a metali je na cestu: zástupové pak, kteří napřed šli, i kteří vzadu byli, volali, řkouce: Hosanna synu Davidovu! Požehnaný, jenž se běře ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!

Povzbuzení myslí: O Ježíši, Ty stále se zelenající a ovoce přinášející strome života! dej, aby naše láska jako ony ratolesti stále se zelenala, kvetla a ovoce našeho spasení přinášela, abychom Tě, když vstoupíš v srdce naše, mohli uvítati s radostným „Hosanna.“

Na Zelený čtvrtek.

Na tento den, kdy spása naše se začala zelenati, *zní počátek mše svaté:*

„Na nás pak sluší, abychom se chlubili v kříži Pána našeho Ježíše Krista, v Němž jest spása, život i vzkříšení naše, skrze Něhož spasení a vykoupení jsme. (Gal. 6, 14). Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám; osvět tvář Svou nad námi a smiluj se nad námi.“ (Žalm 66, 2).

Modleme se: Bože, od Něhož i Jidáš za provinou svou trest, i lotr za vyznání své odměnu vzal: popřej nám účinnivého smilování Svého, ať Ježíš Kristus, Pán náš, tak, jakož při umučení Svém oběma rozdílnou po zásluze odplatu udělil, i nám odstraniv starý blud milost vzkřísení Svého uděliti ráčil. Skrze Krista Amen.

Epištola z I. listu sv. apošt. Paula ke Korint. 11. kapitola, 20—32 verš.

Bratři! Když se vespolek scházíte, již to není večeři Páně jísti. Nebo jedenkaždý běře nejprv večeři svou k jedení; a jeden zajisté lační, druhý pak jest opilý. Zdaliž nemáte domů k jídlu a píti? Čili církev Boží po-

tupujete a zahanbujete ty, kteříž nemají? Což vám dím? Mám vás chváliti? V tom nechválím. Já zajisté přijal jsem od Pána, což vydal jsem i vám: že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen byl, vzal chléb, a díky učiniv, lámal, a řekl: Vezměte, a jezte: Toto jest tělo mé, kteréž za vás vydáno bude; to číňte na mou památku. Tak (vzal) i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich jest nová úmluva v mé krvi; to číňte, kolikrátkoli píti budete, na mou památku. Nebo kolikrátkoli budete chléb tento jísti a kalich píti, smrt Páně zvěstovati budete, dokavadž nepřijde. Protož kdokoli bude jísti chléb tento, aneb kalich Páně píti nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. Zkusiž pak sám sebe člověk, a tak z toho chleba jez, a z kalicha pij. Nebo kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje těla Páně. Proto jsou mezi vámi mnozí nemocní a mdlí, a mnozí umírají. Ježto kdybychom sami sebe rozsuzovali, nebyli bychom zajisté souzeni. Když pak býváme souzeni, od Pána býváme trestáni, abychom nebyli s tímto světem zatraceni.

Povzdech k Bohu: Dej mi, o Bože, tu milost, abych opravdovou sv. zpovědí Tělo Páně přijal(a), a nikdy nehodně k stolu Tvému nepřistupoval(a) a tak si věčnou zásluhu sám(a) připravoval(a).

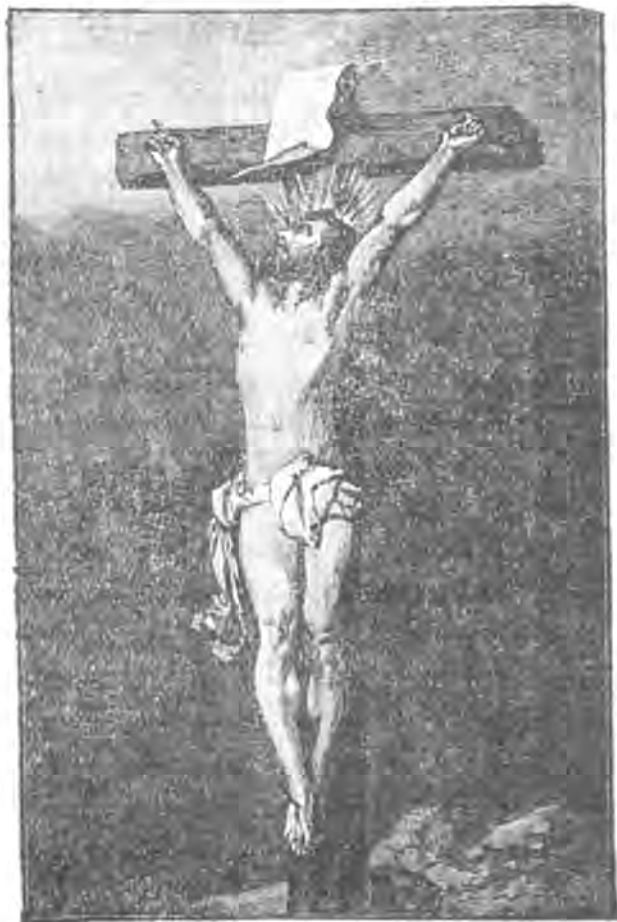
Evangelium (Jan 13. 1—15).

Přede dnem slavným velikonočním, věda Ježíš, že přišla hodina jeho, aby šel z tohoto světa k Otci: když miloval své, kteříž byli na světě, až do konce je miloval. A po večeři, když byl ďábel již vnuknul v srdce Jidáše, syna Šimona Iškariotského. aby jej zradil, věda (Ježíš), že všecky věci dal jemu Otec v ruce, a že od Boha vyšel a k Bohu jde: vstal od večeře, a složil roucho své, a vzav šat přepásal se. Potom nalil vody do mēděnice, a počal umývati nohy učeníků, a vytíratí šatem, kterýmž byl přepásán. Tedy přišel k Šimonovi Petrovi. I dí jemu Petr: Pane, ty mi myješ nohy? Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Co já činím, ty nevíš nyní, ale zvíš potom. Dí jemu Petr: Nebudeš mi noh mýti na věky. Odpověděl jemu Ježíš: Neumyji-li tebe, nebudeš míti dílu se mnou. Dí jemu Šimon Petr: Pane, netoliko nohy mé, ale i ruce

i hlava. Dí jemu Ježíš: Kdo jest umyt, nepotřebuje, než aby nohy umyl, ale jest čist všecken. I vy čisti jste, ale ne všickni. Nebo věděl, kdo by byl, jenž ho měl zraditi; protož řekl: Nejste čisti všickni. Když tedy umyl nohy jejich, a vzal roucho své, posadil se opět za stůl a řekl jim: Víte-liž, co jsem vám učinil? Vy mne nazýváte Mistrem a Pánem a dobře pravíte; jsem zajisté. Poněvadž tedy já, Pán a Mistr, umyl jsem nohy vaše: i vy máte jeden druhého nohy umývati. Příklad zajisté dal jsem vám, abyste jako já jsem učinil vám, i vy tak činili.

Povzbuzení myslí: Dobrotivý Ježíši, z pokory umyl Jsi učeníkům a i svému zrádci nohy. Poznávám z toho, že mám netoliko především pečovati, aby čisto bylo srdce mé ode všech hříchů, že mám ku svým bližním ba i nepříteli laskavě se chovati.

Na velký nátek.

V ten den, jakožto památce smrti Páně, přistupuje kněz a služebnictvo jeho v černém rouše k oltáři, na němž žádné světlo rozžato není, poněvadž, Kristus, světlo světa, zemřel. Sluhové skládají roucha oltářní na způsob rouch pohřebních, a kněži vrhají se v pokoře na tvář, aby lidstvo pohnuli k lítosti nad svými hříchy, které smrt Páně zavinili. Poněvadž Kristus za Židy i za pohany zemřel následuje pak čtení z proroka Oseáše a z druhé knihy Mojžíšovy.

Modlitba (jako na zelený čtvrtek).

Čtení z proroka Oseáše 6 kap., 1—6 verš.

Toto praví Hospodin: V soužení svém ráno povstanou ke mně (řkouce): Pojdte a navraťme se k Hospodinu; nebo on uchopil, a zase uzdraví nás, ubil, a uléčí nás. Obživí nás po dvou dnech, dne třetího vzkřísí nás, a živi budeme před obličejem jeho. Věděti a následovati budeme, abychom poznali Hospodina: jako svítání připraven jest východ jeho, a přijde nám jako zemi přival časný a pozdní. Co učiním tobě, Efraine? Co učiním tobě, Judo? Milosrdenství vaše jako oblak jitřní, a jako rosa ráno pomíjející. Protož otesával jsem je skrze proroky, zabil jsem je řečmi úst svých, a soudové tvoji jako světlo vyjdou. Nebo milosrdenství jsem chtěl, a ne oběť, a umění Boží více, nežli zápaly.

Čtení z II. knihy Mojžíšovy. 12. kap., 1—11 verš.

V těch dnech řek Hospodin k Mojžíšovi a Áronovi v zemi egyptské: Měsíc tento bude vám počátek měsíců, první mezi měsíci roku. Mluvte ke všemu shromáždění synů israelských, a rcete jim: Desátého dne měsíce tohoto vezmi jedenkaždý beránka po čeleděch a domích svých. Pakli menší jest počet, že by dostačiti nemohl k snědení beránka, přivezme souseda svého, kterýž připojen jest domu jeho, podle počtu duší, kteréž by stačiti mohly k snědení beránka. Bude pak beránek bez poskvrny, sameček, roční; podle kteréhož řádu vezměte i kozelce. A budete ho chovati až do čtrnáctého dne měsíce tohoto; i bude jej obětovati všecko množství synů israelských k večeru. A vezmou z krve jeho a položí na obě veřeje a na podvoje domů, v kterýchž jísti jej budou. A budou jísti noci té maso pečené ohněm, a přesné chleby s saláty polními. Nebudete jísti z něho nic syrového, ani vařeného vodou, ale toliko pečeného ohněm; hlavu s nohama jeho i droby sníte. Aniž pozůstane co z něho až do jitra; pakli by co pozůstalo, spálíte to ohněm. Takto pak jej budete jísti: Bedra svá přepásete, a obuv budete mítí na nohách, držíce hole v rukou, a budete jísti pospěšně; neb jest to fáse (to jest přejití) Hospodinovo.

Rozjímání a modlitba: Zrak můj upřen jest na Tebe, Božský Beránku, který Jsi za naše hříchy krev Svoji tak ochotně prolil. Smrtí Svou vyprostil Jsi mne z otroctví hříchu a připravil's mi věčnou blaženost. Posiluj mne zvláště ve víře, abych nebyl(a) vlažným(ou) ve plnění Tvých sv. přikázání pro pokušení, jež na mne vnitř i zevně dorážejí. Posiluj mne ve víře, již jsi nám s nebe přinesl a pro kterou Jsi přehořkou smrt kříže podstoupil.

Všechna Tvá utrpení, od přeohrůzné modlitby na hoře Olivetské až ku poslední křížové cestě a přebolestnému ukřižování, tanou mi stále na mysli a nabádají ji ku pokání. A já Ti příslibuji polepšení; naplněn(a) jsa(ouc) lítostí a pokorou, volám k Tobě o pomoc, bych všechny hříšné náklonnosti přemohl(a), a odplatil(a) Ti mnohými ctnostmi, jimiž Jsi dokázal Božský Svůj původ, Tvoji lásku. Z lásky a poslušnosti k Tobě a svému bližnímu zasvětim Ti celý život svůj, a vím, že volání mé jistě neoslyšíš, aby dílo vykoupení Tvého na mne zmařeno nebylo a abych Tě v království Tvém jednou na vždy miloval(a) a chválil(a). Amen.

Ježíši, Tobě jsem živ(a)! Ježíši, Tobě umírám! Ježíši, Tvůj(á) jsem v životě i smrti. Amen.

Na bílou sobotu.

Na bílou sobotu, která též „svatou“ sluje, poněvadž Nejsvětější na tento den v hrobu odpočíval, žehná se oheň a světí se křestní voda. Již od pradávných dob, zvláště však od 11. století zapálí se hranička dříví před chrámem postavená jiskrou z kamene ocilkou vykřesanou. Kámen značí Krista Pána, který jest „uhelným kamenem“ církve svaté. Jako z mrtvého kamene živá jiskra vychází, tak Pán Ježíš mrtev v hrobě odpočíval a potom k životu novému vstal. — Od tohoto ohně se zapálí trojkrutec (svíce), který znamená nejsvětější Trojici, o níž nás poučil Pán Ježíš. Znenáhla se tato svíce rozsvěcuje, protože lidé znenáhla k poznání nejsvětější Trojice dospěli. — Při hlavním oltáři žehná se paškál čili svíce velikonoční; do ní se zasazuje v podobě kříže pět zrn kadidlových,

a rozsvítí se od trianglu. Tato svíce znamená Krista, pět zrn patero Jeho ran; kadidlo upomíná na vonné masti, kterými bylo Tělo Páně pomazáno. — Na to se světi křestní voda. Kněz činí nad vodou tři kříže a to značí, že dosahujeme odpuštění hříchův od Boha trojjediného skrze smrt Páně, — dotýká se hladiny vodní, že Duch sv. dotýkati se bude mocí svou pokřtěných a je chrániti bude a konečně vylévá trochu vody na čtyři strany, že křest sv. se udílí po všech končinách světa.

Po těchto obřadech pohřízuje se do vody třikráte paškál, což nás upomíná na křest Páně, při kterém Pán Ježíš do Jordánu byl pohřžen. Pán Ježíš posvěcuje sám vodu křestní. — Potom kropí přítomné touto vodou, aby snažili se zachovati si čistotu srdce, již na křtu sv. nabyli.

Ku konci přidává do vody trochu oleje křtěncův a pak křížma a na to obojího najednou. Jako olej s vodou se spojuje, tak také Pán Ježíš spojen bude s věřícími a Duch sv. jim bude udíleti hojně milosti.

Oltáře jsou dnes opět ozdobeny, poněvadž se duše Ježíšova s oslaveným tělem ku zmrtvých vstání spojila, a místo obvyklého *počátku mše sv.* zpívá se „Gloria“, se zvony se zvoní, aby se dala na jevo radost nad zmrtvých vstáním Páně.

Modleme se: Bože, Jenž tuto přesvatou noc slavným vzkříšením Pána našeho Ježíše Krista osvěcuješ, zachovej v nově zrozených dítkách rodiny Své ducha synovství Tvého, jehož Jsi jim uděliti ráčil; aby na těle i na duši jsouce obnovení čistou službu Ti prokazovali. Skrze Krista Amen.

Epištola z listu sv. apoštola Paula ke Koloss. 3. kapitola, 1—4 verš.

Jestliže jste s Kristem povstali, těch věcí, kteréž svrchu jsou, hledejte, kdež Kristus jest, sedě na pravici Boží, o věci, kteréž svrchu jsou, pečujte ne o ty, kteréž jsou na zemi. Nebo zemřeli jste a život váš skryt jest s Kristem v Bohu. Když pak se ukáže Kristus, život váš, tehdaž i vy se ukážete s Ním v slávě.

Povzdech k Bohu: O Bože, co mi prospějou pozemské poklady? Jen když Tebe mám, jen když Tobě náležím; čeho si mám ještě přát na tomto světě? Ty sám Jsi toliko radost srdce mého a budeš v nebi jednou mým údělem! —

Evangelium. (Mat. 28, 1—7).

Na skonání pak soboty, když již svítalo na první den téhodne, přišla Maria Magdalena a druhá Marie, aby pohleděly na hrob. A aj! zemětřesení stalo se veliké: neb anděl Páně sstoupil s nebe a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm. A byl obličej jeho jako blesk a roucho jeho jako sníh. A bázní před ním zděsili se strážní a učinění jsou jako mrtví. I promluviv anděl řekl ženám: Nebojtež se vy! neboť vím, že Ježíše hledáte, kterýž byl ukřižován; neníf Ho tuto; vstalť jest zajisté, jakož byl řekl: pojdte a vizte místo, kde položen byl Pán. A jdouce rychle, povězte učeníkům Jeho, že jest vstal; a aj! předchází vás do Galilee, tamť Jej uzříte; aj! předpověděl jsem vám.

Povzbuzení mysli: Pevná víra v Tvé z mrtvých vstání, o Ježíši, kéž mně povzbudí, bych stále ctnostně žil(a), a jako Jsi přemohl hřích a ďábla, tak chci i já své srdce hříchu uchrániti, abych uzřel(a) jednou bránu nebeskou otevřenou a uzřel(a) Krále všech králů a Jej na věky chválil(a).

Na Boží hod velikonoční,

Na počátku mše sv. volá církev ve jménu z mrtvých vstalého Ježíše:

„Vstal jsem a ještě s Tebou jsem, alleluja; vztáhl Jsi ruku Svou nade mnou; Alleluja: divná učiněna jest vědomost Tvá, alleluja, alleluja! Hospodine, Ty Jsi mne zkusil a seznal: Ty znáš každé sednutí mé i povstání mé.“ (Žalm 138, 1—3, 6).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: O Bože, Jenž Jsi dnešního dne skrze vzkříšení jednorozeného Syna Svého smrt přemoci, a tak

nám přístup k blahoslavenství věčnému otevřítí ráčil: prosíme Tebe, abys ty dobré žádosti, které v nás vnuknutím Svým vzbuzuješ, také Svou milostí nám pomohl vyplniti. Skrze Krista Amen.

Epištola z I. listu sv. apošt. Paula ke Korint.
5. kapitola, 7—8 verš.

Bratři! Vyčistěte starý kvas, abyste byli nové skropení, jakož jste nenakvašení. Nebo beránek náš velikonoční obětován jest Kristus. Protož hodujme ne v kvasu starém, ani v kvasu zlosti a nešlechtnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy.

Radostné zvolání a poděkování: Alleluja, vzdejme díky Bohu; neboť On jest dobrý, na věky zůstane Jeho milosrdenství. Alleluja! To jest ten den, který nám připravil Pán, Alleluja! Radujme se a veselme se, Alleluja! Beránek velikonoční, Kristus se za nás obětoval. Alleluja!

Evangelium. (Mark. 16 kap., 1—7 verš).

Za onoho času Maria Magdalena, a Maria Jakobova, a Solome nakoupily vonných mastí, aby přijdouce, pomazaly Ježíše. A velmi ráno první den po sobotě přišly k hrobu, ano již slunce vzešlo. I pravily vespolek: Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových? A pohledše, uzřely kámen odvalený; byl zajisté veliký velmi. A všedše do hrobu, uzřely mládence, sedícího na pravici, oděného rouchem bílým; i ulekly se. Kterýžto řekl jim: Nebojte se. Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného; vstalť jest, není ho tuto; aj místo, kdež jej byli položili. Ale jděte, povězte učeníkům jeho i Petrovi, že vás předejde do Galilee; tam jej uzříte, jakož pověděl vám.

Povzbuzení mysli: Vstal's, milený Ježíši, z hrobu jako slavný vítěz nad smrtí, ďáblem i peklem a oznámil's to Svým učeníkům, aby v zármutku byli potěšeni. Buď i mně kajícímu hříšníku, milostiv, abych Tvou pomocí hříchy přemáhal(a) a k novému životu vítězně povstal(a)! Amen.

Na první neděli po velikonočních. (Bílá čili provodní).

Na tuto neděli odkládali za starodávna novokřtění bílý šat, který na bílou sobotu si byli na znamení své nevinosti oblékli. „Novokřtění“, dí sv. Augustin „na tento den přeměňují roucha svá, ale tak, že bílou barvu svlékajíce nevinost a čistotu v srdci zachovávají.“ — „Provodní“ sluje též tato neděle od průvodů, v kterých se novokřtění ku chrámu ubírali. — Církev pje *na počátku mše sv.*:

„Jako nyní zrozená nemluvňata, alleluja, rozumného, bezelstného mléka (čistého učení) žádejte, alleluja, alleluja, alleluja. (1. Petr 2, 2). Plesejte Bohu spomocníku našemu; vesele pokřikujte Bohu Jakobovu. (Ž. 80, 2).

Sláva Bohu Otci věkův. Amen.

Modleme se: Propůjč nám, prosíme, všemohoucí Bože, abychom slavnost velikonoční, kterouž jsme dokonali, ve všech svých činech a v celém životě svém Tvou milostí zachovali. Skrze Krista . . .

Epištola z I. listu sv. Jana 5. kap., 4—10 verš.

Nejmilejší! Všecko, co se narodilo z Boha, přemáhá svět: a toto jest to vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše. Kdo jest, jenž přemáhá svět, leč kdo věří, že Ježíš jest Syn Boží? Tenť jest, kterýž přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus; ne u vodě toliko, ale u vodě a v krvi. A Duch jest, kterýž svědectví vydává, že Kristus jest pravda. Neboť tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo a Duch svatý; a ti tři jsou jedno. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají na zemi: Duch a voda a krev; a ti tři jsou jedno. Poněvadž svědectví lidské přijímáme, svědectví Boží větší jest; toto pak jest svědectví Boží, kteréž jest větší, že vysvědčil o Synu svém. Kdo věří v Syna Božího, má svědectví Boží v sobě.

Povzdech k Bohu: Utuž víru ve mně, milený Ježíši, abych pevně věřil(a), že Jsi pravý, od věčnosti Syn Boží, a pak zajisté s pomocí Tvou snadno překonám náklonnosti ke hříchu.

Evangelium. (Jan 20 kap., 19—31 verš.).

Za onoho času, když byl večer toho dne, kterýž jest první po sobotě, a dvěře byly zavřeny, kdež byli učeníci shromážděni pro strach před Židy, přišel Ježíš, a stál uprostřed, a řekl jim: Pokoj vám! A když to pověděl, ukázal jim ruce i bok. I zradovali se učeníci, vidouce Pána. Tehdy jim opět řekl: Pokoj vám! Jako mne poslal Otec, i já posílám vás. To když byl řekl, dechl na ně, a řekl jim: Přijměte Ducha svatého; kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterýmž zadržíte, zadržány jsou. Ale Tomáš, jeden ze dvanácti, kterýž slove Didymus (Blíženec), nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Tedy řekli jemu ostatní učeníci: Viděli jsme Pána. On pak řekl jim: Leč uzřím v rukou jeho bodení hřebů, a vpustím prst svůj v místo hřebů, a ruku svou vložím v bok jeho, neuvěřím. A po osmi dnech byli učeníci jeho opět vnitř a Tomáš s nimi. Přišel Ježíš zavřenými dveřmi, a stál v prostřed a řekl: Pokoj vám! Potom dí Tomášovi: Vlož prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpusť ji v bok můj; a nebudiž nevěřící, ale věřící. Odpověděl Tomáš, a řekl jemu: Pán můj, a Bůh můj! Řekl jemu Ježíš: Že jsi mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi: blahoslavení, kteříž neviděli, a uvěřili. Mnohé zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učeníků svých, kteříž nejsou psáni v knize této. Ale tyto věci jsou napsány, abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věrice, život měli ve jménu jeho.

Povzbuzení myslí: Děkuji Ti, o Bože, že Jsi mne ku pravému, neporušenému učení povolal a srdce mé přístupným učinil pro láskyplné náboženství Své. Propůjč ve Své nevystihlé moudrosti a lásce i těm této milosti, kteří se v bludu nacházejí, aby věčný život neztratili a Tvé neomylné slovo se vyplnilo, že bude jeden ovčinec a jeden pastýř.

Na druhou neděli po velikonocích.

Za příčinou blaženého z mrtvých vstání Páně pje církev sv. na počátku mše svaté:

„Milosrdenství Hospodinova plna jsou země, alleluja: slovem Hospodinovým nebesa utvrzena jsou, alleluja, alleluja. Veselte se spravedliví v Hospodinu: upřímným přísluší chválení.“ (Ž. 32, 1, 5, 6).

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: O Bože, Jenž Jsi skrze Syna Svého padlý svět zase pozdvihnouti ráčil: propůjč věřícím Svým stálého potěšení, abys těm, jež Jsi od pádu věčné smrti vytrhl, neskončených popřál požívati radosti. Skrze Krista .

Epištola z I. listu sv. apoštola Petra 2. kapitola,
21—25 verš.

Nejmilejší! Kristus trpěl za nás, vám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlépějí jeho; kterýž neučinil hříchu, aniž jest nalezena lešť v ústech jeho; kterýžto, když mu zlořečili, nezlořečil, když trpěl, nehrozil, ale vydával se soudícímu ho nespravedlivě; kterýžto hříchy naše sám na svém těle vnesl na dřevo, abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli; jehožto zsinalostí uzdraveni jste. Nebo jste byli jako ovce bloudící, ale nyní obráceni jste k pastýři a biskupu duší svých.

Povzdech k Bohu: Propůjč mi, milený Ježíši, který Jsi jakožto nejnevinnější všechny křivdy na Tebe složené, trpělivě snášel, té milosti, bych Tě ve všem následoval(a) a z lásky k Tobě všechna zasloužená a nezasloužená pronásledování snášel(a).

Evangelium sv. Jana 10. kap., 11—16. verš.

Za onoho času řekl Pán Ježíš Fariseům: Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život svůj za ovce své. Ale nájemník a kterýž není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka an jde, opouští ovce, a utíká: a vlk lapá a rozhání ovce. Nájemník pak utíká, nebo nájemník jest, a nemá péče o ovce. Já jsem pastýř dobrý a znám

své, a znají mne mé. Jako mne zná Otec, i já znám Otce, a život svůj dávám za ovce své. Mámeť i jiné ovce, kteréž nejsou z tohoto ovčince: i ty musím přivést a hlas můj slyšeti budou, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.

Povzbuzení myslí: Propůjč, dobrý pastýři, ovečkám Svým, za něž Jsi krev Svou na kříži prolil, milost, aby hlas Tvůj vždy slyšeli a jej následovali, a jednou je přijmi za své milé ovečky, za něž Jsi život Svůj obětoval.

Na třetí neděli po velikonocích.

Aby srdce naše bylo naplněno radostí a chvalořečením nad z mrtvých vstáním Páně, pje církev *na počátku mše sv.:*

„Plesejte Bohu všechny, opěvujte slávu jména Jeho, vzdejte čest na oslavu Jeho! Rcete Bohu: „Jak hrozni jsou skutkové Tvoji! Pro nesmírnost moci Tvé lichotí se Tobě nepřátelé Tvoji.“ (Ž. 65, 1—3).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: O Bože, jenž bloudícím světlo pravdy okazuješ, aby na cestu spravedlnosti se navrátiti mohli: popřej všem, kteří víru křesťanskou vyznávají, toho se varovati, co se jménu křesťanskému protivuje, a co naň přísluší, bedlivě konati. Skrze Krista . . .

Epistola z I. listu sv. apoštola Petra, 2 kapitola,
11—19 verš.

Nejmilejší! Prosím vás, abyste jakožto příchozí a pohostinní zdržovali se od tělesných žádostí, kteréž bojují proti duši, obcování své mezi pohany majíce dobré, aby v tom, v čem utrhaří vám jako zločincům, spatřujíce dobré skutky vaše, velebili Boha v den navštívení. Poddání tedy buďte všelikému zřízení pro Boha: buďte králi, jako nejvyššímu, aneb vladařům jako od něho poslaným k potrestání zločinců, ale k pochvale dobrých; nebo tak jest vůle Boží, abyste dobře činíce k mlčení přivedli nevědomost nemoudrých lidí: jako svobodní, a ne jako majíce

svobodu za zástěru zlosti, jako služebníci Boží. Všecky ctěte, bratrstvo milujte, Boha se bojte, krále v uctivosti mějte. Služebníci poddáni buďte ve vši bázni pánům, netoliko dobrým a mírným, ale také nevhodným. Nebo tat jest milosť, v Kristu Ježiši, Pánu našem.

Povzdech k Bohu: Na tomto světě nemáme, Ježiši, stálého trvání; potlač ve mne tudíž lásku ku věcem stvořeným, posilni mne v boji proti pokušením, v poslušnosti oproti představeným, v lásce k bližním a v nábožném obcování, abych dosáhl(a) pokladů nebeských.

Evangelium. (Jan 16. k., 16—22.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Maličko, a již neužříte mne, a opět maličko, a užříte mne; neb jdu k Otci. Tehdy řekli někteří z učeníků jeho vespolek: Co jest to, že nám praví: Maličko a neužříte mne; a opět maličko, a užříte mne a: Jdu k Otci? Protož pravili: Co jest to, že praví: Maličko? Nevíme, co praví. Poznal pak Ježíš, že se ho chtěli tázati, a řekl jim: O tom se tážete mezi sebou, že jsem řekl: Maličko, a neužříte mne; a opět maličko, a užříte mne. Amen, amen pravím vám: že vy budete kvileti a plakati, ale svět se bude radovati: vy pak se budete rmoutiti, ale zármutek váš obrátí se v radost. Žena když rodí, zármutek má nebo přišla hodina její: ale když porodila dítě, již nepamatuje na bolest pro radost, že se narodil člověk na svět. Protož i vy nyní ovšem zármutek máte: ale opět vás užřím a radovati se bude srdce vaše a radosti vaší žádný neodejme od vás.

Povzbuzení myslí: Z porovnání, jež Jsi učinil, milný Ježiši, nabývám síly a poznávám, že utrpení na tomto světě jsou nepatrná oproti věčně trvajícím radostem, jichž si se též stal účastným též jen pomocí utrpení. K tomuto předsevzetí vyprošuji si však Tvé milosti, abych se nestrachoval(a) cesty, již si vyměřil Svým apoštolům a opravdovým křesťanům. Dle Tvé vůle vše budu snášeti a trpěti, abych za nynější utrpení radost věčnou obdržel(a).

Na čtvrtou neděli velikonoční.

Mše svatá začíná s chvalo- a dobrořečením:

„Zpívejte Hospodinu píseň novou, alleluja: neb divné věci učinil Hospodin, alleluja: před očima národů zjevil spravedlnost Svou, alleluja, alleluja! Spomohla mu pravice Jeho, a rámě svaté Jeho.“ (Ž. 97, 1, 2).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: O Bože, Jenž věřící Své jednoho srdce a jedné vůle činíš: uděl lidu Svému, aby to miloval, co přikazuješ, a po tom toužil, co slibuješ, aby uprostřed změn a nestálostí tohoto světa srdce naše tam byla upevněna, kdež pravé radosti jsou. Skrze Krista

Epištola z listu sv. Jakoba, 1, 17—21.

Nejmilejší! Všelike dání výborné, a každý dar dokonalý s hůry jest, sstupující od Otce světél, u něhož není proměnění, ani stínu změny. Nebo dobrovolně zplodil nás slovem pravdy, abychom byli nějaký počátek stvoření jeho. Víte to, bratři moji nejmilejší. Budiž pak každý člověk rychlý k slyšení, ale zpozdilý k mluvení, a zpozdilý k hněvu. Nebo hněv muže nekoná spravedlnosti Boží. Protož odvrhnouce všelikou nečistotu a hojnost zlosti, s tichostí přijímejte svaté slovo, kteréž může spasiti duše vaše.

Povzdech k Bohu: Dej mi, o Bože, milost, bych setrval(a) v tom, k čemu jsem určen(a), nechť křtem sv. vznikne ve mne nový život, abych všechny zlé náklonosti přemáhal(a) a žil(a) život čistý a Tobě milý.

Evangelium. (Jan 16 kap. 5—14 verš.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Jdu k tomu, kterýž mne poslal, a žádný z vás neptá se mne, kam jdeš? Ale že jsem ty věci mluvil vám, abych já odešel; nebo neodejdu-li, nepřijde k vám Utěšitel: pakliž odejdu, pošlu ho k vám. A on když přijde, trestati bude svět z hříchu, a z spravedlnosti, a z soudu. Z hříchu zajisté, že nevěřili ve mne; ze spravedlnosti pak, že jdu

k Otcí, a již neuzříte mne, z soudu pak, že kníže tohoto světa již jest odsouzeno. Ještě mnoho mám mluvití vám, ale nemůžete snést nyní. Když pak přijde ten Duch pravdy, naučí vás všelike pravdě; nebo nebude mluvití sám od sebe: ale cožkoliv uslyší, bude mluvití, a co přijíti má, zvěstuje vám. Onť mne oslaví; nebo z mého vezme, a zvěstuje vám. Všecko cožkoli má Otec, mé jest. Proto jsem řekl, že z mého vezme a zvěstuje vám.

Povzbuzení myslí: Pouč mne, Duchu sv., o významu slov Vykupitele našeho, když rozum můj pochopiti jej nemůže, abych neomylnou pravdu vždy znal(a) a ji též vyznával(a).

Na pátou neděli po velikonočních. (Křížová).

Z vděčnosti za vykoupení pěje církev sv. *na počátku mše svaté:*

„Hlasem plesajícím zvěstujte, a nechť slyšáno jest, alleluja: ohlašujte to až do končin země: vykoupil Hospodin lid Svůj! (Ž. 48, 20). Plesejte Bohu všechna země, žalm říkejte jméno Jeho, slavně ohlašujte chválu Jeho. (Ž. 65, 1, 2).

Sláva Bohu Otcí . . . , . . věky věkův. Amen.

Modleme se: O Bože, od něhožto vše dobré pochází, dejž prosícím Tebe, bychom Tvým vnuknutím myslili, co pravého jest, a Tvým vedením totéž vykonávali. Skrze Krista

Epištola z listu sv. Jakoba 1. kapitola, 22—27 verš.

Nejmilejší! Budtež činitelé slova a ne posluchači toliko, oklamávající sami sebe. Nebo jestli kdo posluchač slova, a ne činitel, ten přirovnán bude muži spatřujícímu obličej narození svého v zrcadle: i vzhlédl se a odešel, a hned zapomenul, jaký by byl. Ale kdo by se vzhlédl v dokonalý zákon svobody, a zůstal by v něm, nejsa zapomínavý posluchač, ale činitel skutku, ten blahoslavený bude v skutku svém. Zdá-li se pak komu z vás, že jest nábožný, a nepojímá v uzdu jazyka svého, ale svodí srdce

své, toho marné jest náboženství. Náboženství čisté a neposkvrněné u Boha a Otce jest toto: Navštěvovati sirotky a vdovy v souženích jejich a neposkvrněného sebe ostříhati od tohoto světa.

Povzdech k Bohu: Necht' v srdci mém se zakoření, milený Ježíši, pravá zbožnost a úcta k Tobě, jak Jsi toho jen žádáš, a kéž mne přivede do věčné blaženosti!

Evangelium. (Jan 16 kap., 23—30 verš.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Amen, amen pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dáť vám. Až posavad jste za nic neprosili ve jménu mém: prostě, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá. Toto jsem vám mluvíval v podobenstvích: přicházíť hodina, kdež ne již v podobenstvích mluvíti budu vám, ale zjevně vám budu o Otci zvěstovati. V ten den budete ve jménu mém prositi; a nepravím vám, že já budu Otce za vás prositi; nebo Otec sám miluje vás, protože vy jste mne milovali, a uvěřili jste, že jsem já od Boha vyšel. Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět: opět opouštím svět a jdu k Otci. Řkou jemu učenci jeho: Aj, nyní mluvíš zjevně, a žádného podobenství nepravíš; nyní víme, že všecko víš, a není tobě potřebí, aby se kdo tebe tázal: proto věříme, že jsi od Boha vyšel.

Povzbuzení mysli: Především Tě prosím, Bože, o dar upřímného a kajícího pokání, které by mne ve vykonávání dobrých skutků až do konce života zachovalo; pak mi však též uděl milost, bych vše vykonával(a) co v Otčenáši již poroučíš. Volám: Otče náš jenž Jsi

Na šestou neděli po velikonočních.

Církev sv. prosí *na začátku mše svaté:*

„Vyslyš, Hospodine, hlas můj, kterýmž volám k Tobě, alleluja! K Tobě mluví srdce mé, hledám obličej Tvůj; neodvracuj tváři Své ode mne. Alleluja! Hospodin světlo mé a spása má, kohož se báti budu? (Žalm 26, 1, 7—9).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, rač nám to dáti, ať Tvou líbeznou vůli vždy a nábožně plníme, a velebnosti Tvé v čistotě srdce sloužíme. Skrze Krista . . .

Epistola z I. listu sv. apošt. Petra 4. kapitola, 7—11 verš.

Nejmilejší! Budte opatrní, a bděte na modlitbách. Především pak společnou mezi sebou lásku ustavičnou mějte; nebo láska přikrývá množství hříchů. Vespolek (budte) k hostům přivětiví bez reptání. Jak jeden každý přijal milost, tak sobě vespolek posluhujte, jako dobří rozdavači mnohonásobné milosti Boží. Mluví-li kdo, (mluví) jako řeči Boží; posluhuje-li kdo, (činiž to) jako z moci, kteréž uděluje Bůh, aby ve všem ctěn byl Bůh skrze Ježíše Krista, Pána našeho.

Porzdech k Bohu: Nauč mne, milostivý Bože, modliti se a býti milosrdným(ou); zvláště ať vykonám povinnosti stavu svého, abych Tvých milostí a darů hodným(ou) se stal(a).

Evangelium. (Jan 15, 26—27; 16, 1—4 v.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Když přijde Utěšitel, kteréhož já pošlu vám od Otce, Ducha pravdy, kterýž od Otce pochází, tenť bude o mně svědectví vydávati; i vy svědectví vydávati budete, nebo od počátku se mnou jste. Toto jsem vám mluvil, abyste se nehoršili. Ven ze škol vyženou vás; ano přichází hodina, že každý, kdož vás zabije, domnívati se bude, že by tím Bohu sloužil. A to vám učiní, protože nepoznali Otce ani mne. Ale toto mluvil jsem vám, abyste, když přijde hodina, rozpomenuli se na to, že já jsem to pověděl vám.

Povzbuzení mysli: Posilni mne Duchem sv., milený Ježíši, abych ve svých útrapách Jeho pomocí občerstven(a) a posilněn(a) byla(a) a se před pohoršením uvaroval(a); posilni mne, abych pohoršení od jiných danému nepodlehl(a) anebo z bázně a nevědomosti ve vyplňování sv. vůle Tvé neochábnula(a) a od cesty dobré se neodvrátil(a).

Na hod Boží svatodušní.

V tento den, kdy Duch sv. na apoštoly a učeníky viditelný sestoupil, světí se křestní voda (vlastně den před tím) na památku, že Bohu Synu a Bohu Duchu sv. přináleží, — ačkoliv jsou rozdílné osoby, přece jedno jsou v božské přirozenosti a podstatě, — duše očišťovati; z té příčiny nazývá se seslání Ducha svatého též křest. (Skut. ap. 1. 5.)

Z radosti nad sesláním Ducha sv. zpívá církev sv. na začátku dnešní mše svaté:

„Duch Páně naplňuje okršlek země, alleluja, a ten, co všecko udržuje, má známost hlasu jeho, alleluja, alleluja, alleluja! (Moudr. 1, 7). Povstaniž Bůh, a rozptýleni buďte nepřátelé jeho: a nechť utekou od tváři Jeho ti, kteříž Ho mají v nenávisti.“ (Žalm 67, 2).

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi dnešního dne srdce věřících osvícením Ducha svatého vyučil, dejž nám v témž Duchu pravé věci smýšleti a z Jeho potěšení vždycky se radovati. Skrze Krista

Epištola ze Skut. apošt. (2, 1—11).

V těch dnech, když se naplnilo dní padesáte, byli všichni spolu na jednom místě; i stal se rychle zvuk s nebe, jako přicházejícího prudkého větru a naplnil veškeren dům, kdež byli sedíce. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, a posadil se na každém z nich; a naplnění jsou všichni Duchem svatým, a počali mluvit rozličnými jazyky, jakž Duch svatý dával jim vymlouvat. Byli pak v Jerusalemě přebývající Židé, muži nábožní ze všelikého národu, kterýž pod nebem jest. A když se stal ten hlas, sešlo se množství, a na mysli zmámeno jest, že je slyšel jeden každý, ani mluví jazykem jeho. I děsili se všickni, a divili se, řkouce: Aj, zdaliž nejsou tito všickni, kteříž mluví, Galilejští? a kterak jsme my slyšeli (od nich) jeden každý jazyk svůj, v kterémž jsme se zrodili? Partští a Medští a Elamitští, a kteří přebývají v Mesopotamii, v Judsku a Kapadocii, v Poutu a

Assii, ve Frigii a Pamfilii, v Egyptě, a v krajinách Libye, kteráž jest vedle Cyrény, a příchodí Římané, Židé, také i v nově na viru obrácení, Kretští i Arabští, slyšeli jsme je, ani mluví jazyky našimi veliké skutky Boží.

Povzdech k Bohu: Naplň mně, o Bože, Svým sv. Duchem, abych jím silen(a) byl(a) a podobal(a) se v poznání a plnění učení Tvého Tvým sv. apoštolům a prvním křesťanům a když by toho třeba bylo za pravdu i život svůj obětoval(a).

Evangelium. (Jan 14, 23—31).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Miluje-li kdo mne, řeč mou zachovávatí bude, a Otec můj bude jej milovati, a k němu přijdeme, a příbytek u něho učiníme; kdo mne nemiluje, řeči mých nezachovává. A řeč, kterou jste slyšeli, není má, ale toho, kterýž mne poslal, Otce. Toto mluvil jsem vám, u vás přebýváje. Utěšitel pak Duch svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všem věcem, a připomene vám všecko, cožkoli budu mluvití vám. Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám: ne jako svět dává, já dávám vám. Nermutiž se srdce vaše, aniž se strachuj. Slyšeli jste, že já řekl jsem vám: Jdu, a (zase) přijdu k vám. Kdybyste mne milovali, radovali byste se ovšem, že jdu k Otci; nebo Otec větší mne jest. A nyní pověděl jsem vám, prve nežli by se stalo, abyste, když se stane, uvěřili. Již nebudu s vámi mnoho mluvití, nebo přichází kníže tohoto světa. a na mně nemá ničehož. Ale aby poznal svět, že miluji Otce, a jakož mi přikázání dal Otec, tak činím.

Povzbuzení mysli: Vím předobře, milený Ježíši, že neoslyšíš nikoho, kdo o dar Ducha sv. prosí. Propůjč mi též té milosti, bych Jeho pomocí stálým(ou) byl(a) u vyznávání víry, bych hříchu se varoval(a), v dobrém prospíval(a) a jednou svatým(ou) a blaženým(ou) se stal(a).

Na první neděli po sv. Duchu.

Začátek mše svaté pobádá nás k důvěře v milosrdenství Boží:

„Zvelebena buď sv. Trojice a nerozdílná Jednota; oslavujme ji, neb učinila s námi milosrdenství Své. (Ž. 8). Hospodine, Pane náš, jak podivné jest jméno Tvé na celém okršku zemském!

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, sílo všech důvěřujících se v Tebe, vyslyš milostivě volání naše, a ježto bez Tebe mdloba lidská nic nezmůže, propůjč nám milostivé pomoci Své, abychom přikázání Tvá plníce i vůli svou i skutkem se Tobě líbili. Skrze Krista

Epistola z I. listu sv. Jana 4. kapitola, 8—21 verš.

Nejmilejší! Bůh jest láska. V tom se ukázala láska Boží k nám, že Syna svého jednorozeného poslal Bůh na svět, abychom živi byli skrze něho. V tomť jest láska; ne že bychom my byli Boha milovali, ale že on prve miloval nás, a poslal Syna svého (oběť) slitování za hříchy naše. Nejmilejší, poněvadž Bůh tak miloval nás, i my máme jedni druhé milovati. Boha nikdy žádný neviděl. Milujeme-li se vespolek, zůstává Bůh v nás, a láska jeho v nás dokonalá jest. V tomť poznáváme, že v něm zůstáváme a on v nás, že z Ducha svého dal nám. A my jsme viděli, a svědčíme, že Otec poslal Syna svého, Spasitele světa. Kdož by koli vyznával, že Ježíš jest Syn Boží: Bůh v něm zůstává, a on v Bohu. A my jsme poznali, a uvěřili lásce, kterouž Bůh má k nám. Bůh jest láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. V tomť jest dokonalá láska Boží s námi, abychom doufání měli v den soudný; proto že jako on jest, tak i my jsme na tomto světě. Bázněť není v lásce, ale dokonalá láska vyhání ven bázeň; neboť bázeň má trápení: kdož se pak bojí, není dokonalý v lásce. My tedy milujme Boha, nebo Bůh prve miloval nás. Řekne-li kdo, že miluje Boha, a nenávidí svého bratra, lhář jest. Nebo

kdo nemiluje bratra svého, kteréhož vidí, kterakž může milovati Boha, kteréhož nevidí? A toto přikázání máme od Boha: aby, kdo miluje Boha, miloval i bratra svého.

Povzdech k Bohu: Lásku Tvoji, milený Bože, dokazuje nám nejlépe všechno stvoření a naše vykoupení. Naplň i nás touto láskou, abychom se každého hříchu opravdově varovali a milování bližního dokazovali, že Tě opravdově milujeme, a vždy více a více milovati budeme.

Evangelium. (Luk. 6. k., 36—42 v)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Budte milosrdní, jakož i Otec váš milosrdný jest. Nesudte, a nebudete souzeni; nepotupujte, a nebudete potupeni; odpouštějte a bude vám odpuštěno. Dávejte a bude vám dáno; míru dobrou a natlačenou a natřesenou a osutou dají v lůno vaše. Touž zajisté měrou, kterouž měřiti budete, bude vám zase odměřeno. Pověděl pak jim i podobenství: Zdaliž může slepý slepého vésti? Nepadnou-liž oba do jámy? Není učeník nad mistra: ale dokonalý bude každý, bude-li jako mistr jeho. Což pak vidíš mrvu v oku bratra svého, a břevna, kteréž v oku tvém jest, neznamenáš? Aneb kterak můžeš říci bratru svému: „Bratře, nechať vyvrhnu mrvu z oka tvého,“ sám v oku svém břevna nevida? Pokrytče, vyvrz prve břevna z oka svého, a tehdy prohlédneš, abys vyňal mrvu z oka bratra svého.

Povzbuzení myslí: Přislubuji Ti, dobrotivý Bože, že od tohoto okamžiku budu vždy dobře smýšleti o bližním svém, a kdykoli budu moci, vždy mu prokáži milosrdenství a to tím více, ježto posuzováním svého bližního jsem se prohřešil(a) proti Tvým přikázáním. Ty sám zpytuješ myšlení lidské a já jsem si zasloužil(a) — odsuzuje(íc) jiných — věčné zavržení. Lituji toho a odpouštím každému, abych i já pro milosrdenství Tvé dosáhl(a) odpuštění od Tebe.

Na druhou neděli po sv. Duchu.

Mše sv. začíná takto:

„Hospodin vysvoboditel můj, a vyvedl mne na prostranno, vysvobodil mne, neboť si mne oblíbil. Milovati budu Tebe, Hospodine, sílo má, tvrzi má. útočiště moje a vysvoboditeli můj! (Ž. 17, 2, 3. 19, 20).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Dejž, o Pane, abychom měli k svatému jménu Tvému úctu a spolu lásku ustavičnou: jelikož nikdy ochrany Své těch nezbavuješ, kteréž k dokonalému Tebe milování vychováváš. Skrze Krista . . .

Epištola z I. listu sv. Jana 3. kap., 13—18 verš.

Nejmilejší! Nedivtež se, jestliže vás svět nenávidí. My víme, že přesazení jsme ze smrti do života, nebo milujeme bratří. Kdo nemiluje, zůstává v smrti. Každý, kdož nenávidí bratra svého, jest vražedník, a víte, že žádný vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího. V tomf jsme poznali lásku Boží, že on život svůj za nás položil: i máme za bratří životy klásti. Kdo by měl statek tohoto světa, a viděl by bratra svého nouzi trpěti, a zavřel by srdce své před ním: kterakž láska Boží zůstává v něm? Synáckové moji, nemilujmež slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou.

Povzdech k Bohu: O Bože, plný lásky, naplň i srdce mé láskou podobnou k Tobě, abych ji osvědčoval(a) podobnými skutky k svému bližnímu.

Evangelium (Luk. 14. kap., 16—24 verš.

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Člověk nějaký učinil večeri velikou, a poznal mnohých. I poslal služebníka svého v hodinu večere, by řekl pozvaným, aby přišli, že již připraveno jest všecko. I počali se všickni spolu vymlouvat. První řekl jemu: Ves jsem koupil, a musím vyjít a ji shlédnouti; prosím tebe, mněj mne vymluvena. A druhý řekl: Patero spřežení volů jsem koupil, a jdu, abych jich zkusil; prosím tebe, mněj

mne vymluvena. A jiný řekl: Ženu jsem pojal, a protož nemohu přijíti. A navrátiv se služebník, zvěstoval to Pánu svému. Tehdy rozhuňvav se hospodář, řekl služebníkovi svému: Vyjdi rychle na náměstí, a na ulice města, a chudé i mdlé, a slepé i kulhavé uveď sem. I řekl služebník: Pane, stalo se, jakož jsi rozkázal, a ještě jest místo. I řekl Pán služebníkovi: Vyjdiž na cesty a mezi ploty, a přinuť vejíti, ať se naplní dům můj. Pravím pak vám, že žádný z mužů těch, kteříž byli pozváni neokusi večeře mé.

Povzbuzení myslí: Nemůžeme Ti dostatečně ani poděkovati, o Bože, žeš nás Svým sv. učením k věčné radosti blažených povolal; této radosti i my dosáhneme, jestliže nebudeme nehodni shledání. Zachraň nás před bažením po statcích vezdejších, po radostech světských a jiných hříších, abychom u nebeské večeře věčnými hosty zůstali.

Na třetí neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše sv. modlí se kněz:

„Pohlediž na mne, a smiluj se nade mnou, Hospodine, neboť osamělý a chudý jsem já: viz ponížení mé a bídu mou, a odpusť všechny hříchy mé, Bože můj. K Tobě, Hospodine, pozdvihuji duše své, Bože můj, v Tebe doufám, nechť nejsem zahanben.“ (Ž. 24, 2, 16, 18).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, obrance doufajících v Tebe, bez něhožto nic v nás není dobrého, nic svatého; račiž rozmnožiti nad námi milosrdenství Své, abychom Tebou spravováni, Tebou vedeni tak prošli časnými těmito statky, bychom věčných nepotratili. Skrze Krista . . .

Epištola z I. listu sv. apoštola Petra, 5 kapitola,
6—11 verš.

Nejmilejší! Pokořte se pod mocnou rukou Boží, aby vás povýšil v čas navštívení; všelikou péči svou uvrhouce na něj, nebo on má péči o vás. Strážliví buďte, a bděte;

nebo protivník váš ďábel jako řvoucí lev obchází, hledaje, koho by sežral: jemužto odpírejte, silni u víře, vědouce, že též utrpení děje se tomu, kteráž na světě jest, vašemu bratrstvu. Bůh pak všelike milosti, kterýž povolal nás k věčné slávě své v Kristu Ježíši, onť (vás), když maličko potrpíte, dokonalé učiní, utvrdí a upevní. Jemu sláva a panování na věky věkův. Amen.

Povzdech k Bohu: Odevzdán(a) jsa (jsouc) do vůle Tvé, o Bože, budu se všem nebezpečným zábavám vyhýbati a bdělostí a modlitbou nástrahy satanovy přemáhati, abych přísný účet z vladařství svého vydati mohl(a) a jednou království nebeské pro sebe otevřené našel(a).

Evangelium. (Mat. 15 kap., 1—10 verš.).

Za onoho času přibližovali se k Pánu Ježíšovi publikáni a hříšníci, aby ho slyšeli. I reptali fariseové a zákonníci, řkouce: Tento přijímá hříšníky, a jí s nimi. I pověděl k nim podobenství toto, řka: Který jest z vás člověk, jenž má sto ovec; a ztratí-li jednu z nich, zdaliž nenechá devadesáti devíti na poušti, a jde po té, kteráž se byla ztratila, až ji nalezne? A když ji nalezne, vloží ji na ramena svá, a raduje se; a přijda domů, svolá přátely a sousedy, řka jim: Spolu radujte se se mnou, neb jsem nabyl ovci svou, kteráž se byla ztratila. Pravímť vám, že tak bude radost v nebi nad jedním hříšníkem pokání činícím (větší), nežli nad devadesáti devíti spravedlivými, kteříž nepotřebují pokání. Aneb která žena, mající deset peněz (desetníků), ztratí-li jeden peníz, zdaliž nezažže svíce, a nemete domu, a nehledá pilně, dokudž nenalezne? A když nalezne, svolá přítelkyně a sousedky, řkouc: Spolu radujtež se se mnou; nebo našla peníz, kterýž jsem byla ztratila. Takť, pravím vám, bude radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, pokání činícím.

Povzbuzení myslí: I já bych byl(a) na scestí zabloudil(a), milený Ježíši, kdybys mne nebyl býval hledal; bloudil(a) jsem, jako pobloudilá ovečka. Děkuji Ti za mé zachránění, z něho se jistě všichni svatí a andělé v nebi

radují. Propůjč mi té milosti, bych nikdy se od Tebe neoddělil(a), abych se i já jedenkrát v nebi s anděly radovati mohl(a).

Na čtvrtou neděli po sv. Duchu.

Kněz naplněn jsa důvěrou v Boha praví *na počátku mše svaté*:

„Hospodin osvícení mé a spasení mé, kohož se budu báti? Hospodin ochránce života mého, kohož se budu strachovati? Ti, jenž sužují mne, nepřátelé moji, oni sami zemdlí a padnou. Byť se postavili proti mně vojenští stanové; nebudeť se báti srdce mé. (Ž. 26, 1—3).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Dej nám, prosíme, o Pane, aby běh tohoto světa Tvým řízením v pokoji byl spravován a církev Tvá z pokojné nábožnosti potěšení měla. Skrze Krista . .

Epištola z listu sv. apošt. Paula k Řím. 8. kapitola,
18—23 verš.

Bratři! Mám za to, že utrpení tohoto času nejsou rovná budoucí slávě, kteráž se zjeví na nás. Nebo očekávání (všeho) stvoření očekává zjevení synů Božích. Marnosti zajisté poddáno jest stvoření, ne chtějíc, ale pro toho, kterýž je poddal v naději; nebo i samo stvoření vysvobozeno bude od služebnosti porušení, v svobodu slávy synů Božích. Víme zajisté, že všechno stvoření lká. a (jako) ku porodu pracuje až posavade. Netoliko pak ono, ale i my sami, prvotiny Ducha mající, i my sami v sobě lkáme, očekávající vyvolení synů Božích, vykoupění těla našeho, v Ježíši Kristu, Pánu našem.

Povzdech k Bohu: Nač bych se měl(a) obávati na světě utrpení a smrti, když jimi si zasloužím věčné lásky mého Spasitele?

Evangelium. (Luk. 5 k., 1—11.)

Za onoho času, když se zástupové na Ježíše valili, aby slyšeli slovo Boží, on stál podle jezera genezaret-

ského. I užířel dvě lodi, any stojí u jezera, rybáři pak byli vystoupili. a vypírali sítě. Vstoupiv pak na jednu z lodí, kteráž byla Šimonova, prosil ho, aby od země odvezl maličko. A sedě, učil z lodičky zástupy. Když pak přestal mluvit, řekl k Šimonovi: Vez na hlubinu, a rozeštěte sítě své k lovení. I odpovídaje Šimon, řekl jemu: Mistře, přes celou noc pracovavše, nic jsme nepopadli: ale k slovu tvému rozestru síť. A když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb; trhala pak se síť jejich. I pokynuli tovaryšům, kteří byli na jiné lodi, aby přišli a pomohli jim. I přišli, a naplnili obě lodičky, tak že se téměř potopovaly. Což když užířel Šimon Petr, padl k nohám Ježíšovým, řka: Odejdi ode mne Pane; neboť jsem člověk hříšný. Hříza zajisté byla jej obklíčila, i všecky, kteří s ním byli, nad lovem ryb, kteréž byli popadli; tak i Jakoba a Jana, syny Zebedeovy, kteříž byli tovaryši Šimonovi. I dí Ježíš Šimonovi: Nebojž se: již od tohoto času lidi budeš lovit. A přivezše k zemi lodě, a všecko opustivše, šli za ním.

Povzbuzení myslí: O Bože, ať nezoufáme v neštěstí: nýbrž stále v Tebe doufáme a dle přikázání Tvých se řídíme; duchovním pak propůjč milost, aby hlásáním slova Božího mnoho duší k Tobě přivedli, aby spasení věčného dosáhly.

Na pátou neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše sv. máme s knězem o pomoc Boží prositi a říci:

„Vyslyš, Hospodine, hlas můj, kterýmž jsem volal k Tobě: spomocníkem mým buď, neopouštěj mne, aniž zhrzež mnou, Bože, Spasiteli můj! — Hospodin osvětlení mé a spasení mé, koho se budu báti. (Ž. 26, 1, 7, 9).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, který Jsi připravil milujícím Tebe neviditelné statky: račiž vliti v srdce naše vroucí lásku, abychom Tebe ve všem a nade všecko milujice, zaslíbení Tvých, kteráž převyšují všecku žádost, skutečně došli. Skrze Krista

Epištola z I. listu sv. ap. Petra 3. kapitola, 8—15 verš.

Nejmilejší! Všickni buďte jednomyslní, lítostiví, milovníci bratrstva, milosrdní, mírní, pokorní, neodplacující zlého za zlé, ani zlořečení za zlořečení, ale naproti dobrořečící; nebo k tomu povolání jste, abyste požehnáním dědičně vládli. Nebo kdo chce milovati život, a viděti dobré dny, ten zdržuj jazyk svůj od zlého, a ústa jeho ať nemluví lsti. Odchyl se od zlého, a čiň dobré; hledej pokoje a stíhej ho; nebo oči Páně na spravedlivé, a uši jeho k prosbám jejich: ale obličej Páně na činící zlé věci. A kdo jest, ježto by vám uškodil, budete-li následovníci dobrého? Ale i trpíte-li co pro spravedlnost, blahoslavení jste. Strachu pak jejich nebojte se, a nekormuťte se. Ale Pána Krista posvěcujte v srdcích svých.

Povzdech k Bohu: Učel mi té milosti, dobrotivý Ježíši, abych vždy se osvědčil(a), že jsem věrný(á) služebník(nice) Tvůj(á) a zvláště abych Tě následoval(a) v modlitbě, v pokoře, v tichosti a v lásce k nepřátelům abych si tak Tvé lásky a ochrany zasloužil(a).

Evangelium (Mat. 5. 20—24).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Nebude-li hojnější spravedlivost vaše, nežli zákonníků a fariseů, nevejdete do království nebeského. Slyšeli jste, že řečeno jest starým: Nezabiješ; a pakli by kdo zabil, hoden bude soudu. Ale já pravím vám, že každý, kdo se hněvá na bratra svého, hoden bude soudu. Kdož by pak řekl bratru svému „rácha“, hoden bude rady. A kdož by (mu) řekl „blázne“, hoden bude pekelného ohně. Protož přinášíš-li dar svůj na oltář, a tu se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě: nechej tu daru svého před oltářem, a jdi prve, smiř se s bratrem svým, a potom přijď, oběť dar svůj.

Povzbuzení mysli: Zachraň srdce mé, Bože, před nepravostí a pochlebenstvím, abych se nesnažil(a) rodičům se líbiti a tak o věčnou odměnu se připravil(a). Utlum ve mně též všecken nespravedlivý hněv, jímž by srdce mé vzplanouti mohlo proti bližnímu, a mně věčnou záhubu připravil a křesťanskou spravedlností opovrhnul.

Na šestou neděli po sv. Duchu.

Počátek mše sv. vyjadřuje modlitbu duše na ochranu Boží spoléhající:

„Hospodin jest síla lidu Svého, a obránce spasení Pomazaného Svého. Spas lid Svůj, Hospodine, a požehnej dědictví Svému: a spravuj je a vyvyš je až na věky. — K Tobě, Hospodine, volati budu; Bože můj, neodmlčuj mi se; abych snad, kdyby mi se neozýval, přirovnán nebyl těm, kteří sstupují do hrobu. (Ž. 27. 1, 8, 9).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí Bože, Jemuž zcela všechno přináleží a od Něhož všechno, co nejlepšího jest, jediné pochází: račiž vlíti v srdce naše horlivé milování Tvého jména a uděliti nám vzrůstu pravé pobožnosti, abys to, co v nás jest dobrého, obživoval, a což již obživeno jest, skrze pilné cvičení se v nábožnosti zachoval. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apoštola Paula k Řím. 6 kapitola,
3—11 verš.

Bratři! Zdaliž nevíte, že kteřížkoli pokřtěni jsme v Kristu Ježíši, v smrti jeho pokřtěni jsme? Nebo pohřbeni jsme spolu s ním skrze křest v smrt, abychom, jako Kristus vstal z mrtvých skrze slávu Otce, tak i my v novotě života chodili. Nebo poněvadž spolu vštípeni jsme k podobenství smrti jeho, spolu i vzkříšení budeme; to věduce, že starý člověk náš spolu ukřižován jest, aby bylo zkaženo tělo hříchu, a abychom více nesloužili hříchu. Nebo kdo umřel, ospravedlněn jest od hříchu. Jestliže jsme pak zemřeli s Kristem, věříme, že spolu s Kristem také živi budeme, věduce, že Kristus, vstav z mrtvých, již neumírá, smrt nad ním více panovati nebude. Nebo že umřel hříchu, umřel jednou; že pak jest živ, živ jest Bohu. Tak i vy za to mějte, že jste zajisté zemřeli hříchu, ale živi jste Bohu v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Povzdech k Bohu: Jako Jsi, Božský Spasiteli na kříži zemřel, abys vítězoslavně z mrtvých vstal, tak jsem

byl(a) i já utrpením Tvým a křtem svatým od smrti hříchu uchráněn(a), propůjč mi jen nyní milosti, abych jako Ty nyní věčně žiješ, hříchem nezemřel(a), nýbrž ctnostný život vedl(a) až ku dosažení věčné blaženosti.

Evangelium (Mar. 8 kapitola, 1—9 verš.)

Za onoho času, když mnohý zástup byl s Ježíšem, a neměli, co by jedli, svolav učeníky, řekl jim. Lítost mám nad zástupem; nebo aj, již tři dny trvají se mnou, aniž mají, co by jedli: a rozpustím-li je lačné do domů jejich, zhynou na cestě; nebo někteří z nich z daleka přišli. A odpověděli mu učeníci jeho: Odkud je bude kdo moci nakrmiti chleby zde na poušti? I otázal se jich: Kolik chlebů máte? Kterížto řekli: Sedm. I kázal zástupu posaditi se na zem; a vzav sedm chlebů, díky učiniv, lámal, a dával učeníkům svým, aby předkládali: i kladli před zástup. A měli maličko rybiček; i těch požehnal, a kázal před ně klásti. I jedli, a nasyceni jsou, a sebrali, což pozůstalo drobtů, sedm košů. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo čtyř tisíců; i rozpustil je.

Povzbuzení myslí: Smiluj se i nade mnou, Bože, jako Jsi se smiloval nad lidem na poušti; nehledám ničeho, než království Tvého. Uděl mi požehnání v časných věcech, jež si mi k živobytí vezdejšímu udělil. S pomocí Tvou budu se starati o spásu duše mé, aby čista a svata do království nebeského přijata býti zasloužila. Amen.

Na neděli sedmou po sv. Duchu,

Začátek mše sv. vyjadřuje chválu Boží:

„Všickni národové tleskejte rukama: prozpěvujte Bohu hlasitým plesáním. Nebo Hospodin nejvyšší, hrozný, jest král veliký nade vší zemí. (Ž. 46, 2, 3.)

Sláva Bohu Otci . . . věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, jehož prozřetelnost v řízení tohoto světa nikdy se nemýlí: pokorně Tebe prosíme, abys od nás všecko, což nám škodného, odvrátil, a což nám užitečného, uděliti ráčil. Skrze Krista . . .

*Epištola z listu sv. apošt. Paula k Řím. 6. kapitola,
19—23 verš.*

Bratři! Lidskou věc pravím, pro mdlobu těla vašeho. Nebo jako jste vydávali oudy své, aby sloužili nečistotě a nepravosti k nepravosti: tak nyní vydávejte oudy své, aby sloužili spravedlnosti ku posvěcení. Nebo když jste byli služebníci hříchu, zbaveni jste byli spravedlnosti. Jaký tedy užitek měli jste tehdáž z toho, zač se nyní stydíte? Nebo konec těch věcí jest smrt. Nyní pak vysvobození od hříchu a služebníky Božími učinění jsouce, máte užitek svůj ku posvěcení, konec pak život věčný. Nebo odplata za hřích jest smrt: ale milost Boží jest život věčný, v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Povzdech k Bohu: Ať trpím, o Bože, za hříchy své dvojnásobně; až zbaven(a) budu všeho hříchu, budu jen Tebe milovati dosti učiním za hřích seč síly mé sto budou.

Evangelium. (Mat. 7, 1—21.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Pilně se varujte falešných proroků, kteříž přicházejí k vám v rouše ovčím, vnitř pak jsou vlci hltaví. Po ovoci jejich poznáte je. Zdaliž sbírají z trní hrozny, aneb z bodláčí říky? Takť každý strom dobrý, ovoce dobré nese: zlý pak strom zlé ovoce nese. Nemůžeť dobrý strom zlého ovoce nésti, ani strom zlý ovoce dobrého vydávati. Všeliký strom, kterýž nenese dobrého ovoce, bude vyřat, a na oheň uvržen. Tak tedy po ovoci jejich poznáte je. Ne každý, kdo mi říká „Pane, Pane“, vejde do království nebeského: ale kdo činí vůli Otce mého, kterýž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského.

Povzbuzení mysli: Chraň mně, Bože, před licoměrníky a před jejich nástrahami; dej, abych víru svou dobrými skutky osvědčoval(a) a plněním Tvé svaté vůle zaslíbené království si zasloužil(a).

Na osmou neděli po sv. Duchu.

Začátek mše svaté zní:

„Přijali jsme, Bože, milosrdenství Tvé uprostřed chrámu Tvého, jakož jméno Tvé, Bože, tak i chvála Tvá do končin země, spravedlnosti plna jest pravice Tvá. — Veliký jest Hospodin a velmi chvály hodný, v městě Boha našeho, na hoře svaté Jeho. (Žalm 47, 2, 10, 11).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme, Hospodine, račiž nám dáti Svého Ducha svatého, Jenž by nás naučil srdcem rozjímati, což pravého jest, a totéž skutky plniti: abychom, ježto bez Tebe býti nemůžeme, podle vůle Tvé živi býti mohli. Skrze Krista . . .

*Epištola z listu sv. apošt. Paula k Řím. 8 kapitola,
12—17 verš.*

Bratři! Dlužníci jsme, ne tělu, abychom podle těla živi byli. Nebo budete-li podle těla živi, zemřete; pakli duchem skutky těla mrtviti budete, živi budete. Nebo kteřížkoli Duchem Božím vedeni bývají, toť jsou synové Boží. Nepřijali jste zajisté ducha služebnosti opět k bázni, ale přijali jste Ducha vyvolení synů, v němžto voláme: Abba (Otče)! Ten zajisté Duch vydává svědectví duchu našemu, že jsme synové Boží. Jestliže pak synové, tedy i dědicové: dědicové zajisté Boží, a spolu dědicové Kristovi.

Povzdech k Bohu: Propůjč mi, o Bože, bych žádostem těla dostatečně odpírala(a) a statečně zvítězil(a) a jednou život věčný obdržel(a).

Evangelium. (Luk. 16 kap., 1—8 verš).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým podobenství toto: Byl jeden bohatý člověk, kterýž měl vladaře, a ten obžalován jest před ním, jako by byl rozmrhal statek jeho. I povolal ho, a řekl jemu: Co to slyším o tobě? Vydej počet z vladařství svého; neb již nebudeš moci vládnouti. I dí vladař sám u sebe: Co uči-

ním: nebo Pán můj odjímá ode mne vladařství? Kopati nemohu, žebrati se stydím. Vím, co učiním, aby, když budu složen z vladařství, přijali mne do domů svých. Zavolav tedy jednoho každého dlužníka pána svého, řekl prvnímu: Jaks mnoho dlužen pánu mému? A on řekl: Sto tun oleje. I řekl mu: Vezmi jistinu svou, a sedna rychle napiš padesát. Potom řekl druhému: Ty pak jak mnoho jsi dlužen? Kterýž řekl: Sto korců pšenice. Dí jemu: Vezmi zápis svůj a napiš osmdesát. I pochválil pán vladaře nepravého, že opatrně učinil; nebo synové tohoto světa jsou opatrnější v pokolení svém, nežli synové světla. I jáť pravím vám: Čiňte sobě přátely z mamony nepravosti, aby, když zhynete, přijali vás do stanů věčných.

Povzbuzení myslí: Ať poznám, o Bože, že rozmanitá dobra pozemská nebudou mi na věky náležeti; dej mi milost, bych si na nich nezakládal(a), nýbrž toliko spravoval(a) ku spáse mé a ku prospěchu svého bližního. S pomocí Tvou se přičiním, abych si získal(a) zásluhy o chudinu, a tím si Tebe naklonil(a), vím, že mi vše s úroky vrátíš, čím jsem ku prospěchu chudiny přispěl(a). To se stane jistě až ode mne účty z vladařství mého žádati budeš.

Na devátou neděli po sv. Duchu.

Dnes máme s knězem *na začátku mše svaté* Boha o pomoc prositi proti všem nepřátelům, kteří na nás viditelně dorážejí, a to následujícími slovy:

„Aj, Bůh spomáhá mně, a Hospodin jest obránce duše mé: Obrat (to) zlé na nepřátely mé, a v pravdě své vyhubíž je, ochránce můj, Hospodine! — Bože, ve jménu Svém spasena mne učin, a v moci Své suď mne.“ (Ž. 53, 3, 6, 7).

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Nachyl, o Pane, uší milosrdenství Svého k prosbám k Tobě o pomoc volajících: a aby zasloužili obdržeti od Tebe, zač prosí, veď je k tomu, aby toho žádali, což Tobě milo a příjemno jest. Skrze Krista...

*Epištola z I. listu sv. apošt. Paula ke Korint. 10 kap.
6—13 verš.*

Bratři! Nebývejte žádostivi zlých věcí, jakož i otcové naši žádali. Ani modláři nebudte, jako někteří z nich, jakož psáno jest: Posadil se lid, aby jedl a pil, a vstali, aby hráli. Aniž smilněme, jako někteří z nich smilnili, a padlo jich jeden den třimecítma tisíců. Aniž pokoušejme Krista, jako někteří z nich pokoušeli, a od hadů zahynuli. Aniž reptejte, jako někteří z nich reptali, a zhy-nuli od záhubce. Toto pak všecko dalo se jim v obraze, a napsáno jest k výstraze naší, na kteréž koncové věků došli. Protož kdo se domnívá, že stojí, hleďž aby nepadl. Pokoušení vás nezachvacuj, jediné lidské: věrnýť pak jest Bůh, kterýž nedopustí vás pokoušeti nad to, což můžete (snést), ale učiní s pokoušením také prospěch, abyste mohli snést.

Povzdech k Bohu: Nedopouštěj, o Bože, aby v srdci mém špatné myšlenky anebo snad dokonce vzdor povstal proti Tvým nepochopitelným, ale vždy otcovským nařízením. Stálým přemáháním se je utlumím a tak si zajisté zásluhy získám; milosti Své mne zajisté neodpřeš, abych jim podlehl(a), nýbrž pomůžeš mi, abych k zvýšení cti Tvé vítězně z boje vyšel(a).

Evangelium. (Luk. 19 kap., 41—47 verš.)

Za onoho času, když se přiblížil Pán Ježíš k Jerusalemu, vida město, plakal nad ním, řka: O kdybys bylo i ty poznalo, a to aspoň v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji: ale nyní jest to skryté před očima tvýma. Neboť přijdou na tebe dnové, a obklíčí tě nepřátelé tvoji náspem a oblehnou tě, a zouží tě se všech stran; a na zem tě porazí, i syny tvé, kteříž v tobě jsou, a neostaví v tobě kamene na kameni, protože jsi nepoznalo času navštívení svého. A všed do chrámu, počal vymítati prodávající a kupující v něm, řka jim: Psáno jest: Dům můj jest dům modlitby, vy pak jste jej učinili peleší lotrovskou. I učil na každý den v chrámě.

Povzbuzení myslí: Smiluj se, o Bože, nad mou zaslepeností a nekajicností, které příčinou jsou, že nepo-

znávám nad jakou propastí se nalézám, nýbrž otevři oči mé, abych, pokavád čas jest, k Tobě se vrátil(a), Tvých napomenutí poslušen(na) byl(a) a jednou zavržen(a) nebyl(a).

Na desátou neděli po sv. Duchu.

Dnes jest nám opěvovati s církví svatou pomoc Boží, kterou nás Bůh sílí proti nepřátelům našim:

„Když jsem volal k Hospodinu, vyslyšel hlasu mého, od těch, kteří se přibližovali ke mně, ponížil jich, Jenž jest před věky a zůstává na věky. Úvrz na Hospodina péči svou, a On tě krmiti bude. — Vyslyš, Bože, modlitbu mou, a nepohrdej prosbou mou: pozoruj na mne, a vyslyš mne.“ (Ž. 54, 2, 3, 18—23).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, který moc svou prevelikou nejvíce projevuješ, když se smilováváš a odpouštíš: rozhojniž nad námi milosrdenství své, abys nás, ježto po zaslíbeních Tvých toužíme, věčných statků účastny učiniti ráčil. Skrze Krista

*Epistola z listu sv. apošt. Paula ke Korint. 12 kap.,
2—11 verš.*

Bratři! Víte, že když jste byli pohané, k němým modlám jste chodili; jak jste bývali vedeni. Protož známo vám činím, že žádný, kdo Duchem Božím mluví, nezlořečí Pánu Ježíši, a žádný nemůže říci „Pán Ježíš“, jediné skrze Ducha svatého. Rozličné pak jsou milosti, ale tentýž Duch; a rozličná jsou posluhování, ale tentýž Pán; a rozličná jsou působení, ale tentýž Bůh, kterýž působí všecko ve všech. Jednomu pak každému dáno bývá zjevení Ducha k užitku. Někomu zajisté dána bývá skrze Ducha řeč moudrosti, jinému pak řeč umění podle téhož Ducha; jinému víra skrze Ducha; jinému dar uzdravování skrze jednoho Ducha; někomu divů činění, jinému prorokování, jinému rozeznání duchů, jinému rozličnost jazyků, jinému vykládání řečí. Ale vše to působí jeden a týž Duch, jenž rozděluje jednomu každému, jak chce.

Povědeck k Bohu: Propůjč i nám, přelaskavý Ježíši, dary Ducha sv., abychom pokorně se svým stavem spokojeni byli, nábožný a čistý život vedli, a milováním a podporováním svého bližního věčné radosti účastni se stali.

Evangelium. (Luk. 18 kap., 9—14 verš.).

Za onoho času řekl Pán Ježíš k některým, kteříž v sebe doufali, jako (by byli) spravedliví, a jinými pohrdali, podobenství toto: Dva muži vstoupili do chrámu. aby se modlili: jeden fariseus, a druhý publikán. Fariseus stoje, takto sám u sebe se modlil: Bože, děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé, dráči, nespravedliví, cizoložníci, jako i tento publikán. Postím se dvakrát za týden, desátky dávám ze všech věcí, kterýmiž vládnu. Ale publikán stoje z daleka, nechtěl ani očí k nebi pozdvihnouti, ale byl se v prsy své, řka: Bože, buď milostiv mně hříšnému! Pravímť vám: tento sstoupil do domu svého ospravedlněn nad onoho; nebo každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

Povzbuzení myslí: Pohlédni ve kající srdce mé, o Bože, a poznáš jak velice nenávidím pýchu; toužím jen v pokoře Ti sloužiti, abych se Ti líbil(a) a pokorou povýšení v nebi dosáhnul(a).

Na neděli jedenáctou po sv. Duchu.

Při *začátku mše svaté* musíme s knězem pokorně prositi o ochranu proti vnitřním nepřátelům:

„Bůh na místě svatém Svém: Bůh, Kterýž osazuje jednomyslné v domu: Onť dá moc a sílu lidu Svému. — Povstaniž Bůh a rozptýlení budete nepřátelé Jeho: a necht utekon od tváří Jeho ti, kteříž Ho mají v nenávisti.“ (Ž. 67, 2, 6, 7).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Epistola z listu sv. apošt. Pavla 15 kap., 1—10 verš.

Bratři! Připomínám vám evangelium, kteréž jsem vám kázal, kteréž jste i přijali, v němž i stojíte, skrze

kteréž i spasení béřete, ač držíte-li, jak jsem vám kázal, leč byste byli nadarmo uvěřili. Vydal jsem zajisté vám nejprve, což jsem i přijal: že Kristus umřel za hříchy naše podle písem; a že jest pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne podle písem; a že viděn jest od Petra, a potom od jedenácti. Potom viděn jest více než od pěti set bratří spolu, z nichžto mnozí až dosavad živi jsou, někteří pak zesnuli. Potom viděn jest od Jakoba, potom ode všech apoštolů. Nejposléze pak ze všech, jakožto od nedochůdčete, viděn jest i ode mne. Nebo já jsem nejmenší z apoštolů, kterýž nejsem hoden slouti apoštolem, protože jsem se protivil církvi Boží. Milostí pak Boží jsem to, což jsem, a milost jeho nebyla ve mně marná.

Povzdech k Bohu: Poznávám, přelaskavý Ježíši, že bez milosti Tvé nic nejsem, a že jen s milostí Tvou mohu dobro chtít i též vykonati; jsem nejnehodnějším dítkem církve Tvé.

Evangelium. (Mar. 7. k., 31—37 v.)

Za onoho času vyšel Pán Ježíš z končin tyrských, přišel skrze Sidon k moři galilejskému, prostředkem krajin Desíti měst. I přivedli jemu hluchého a němého, a prosili ho, aby na něj ruku vložil. A pojav jej soukromí ven ze zástupu, vložil prsty své v uši jeho, a plinuv, dotekl se jazyka jeho; a vzezřev k nebi, vzdechl, a řekl jemu: Effeta, to jest otevři se. A hned otevřeny jsou uši jeho, a rozvázán jest svazek jazyka jeho, i mluvil právě. A přikázal jim, aby žádnému nepravili: ale čím jim více přikazoval, tím více ohlašovali, a tím více se divili, řkouce: Dobře všecky věci učinil; i hluchým rozkázal slyšeti, i němým mluvit.

Povzbuzení mysli: Jazyk můj bude od této chvíle jen chválu Tvou, o Bože, rozhlašovati; uši mé nakloněny jsou jen k poslouchání pravd Tvých, aby jméno Tvé bylo velebeno, nyní i vždycky.

Na dvanáctou neděli po sv. Duchu.

Začátek mše svaté vyjádruje nám modlitbu duše křesťanské, o pomoc proti jejím nepřátelům:

„Bože, ku pomoci mé vzezři, Hospodine, ku pomoci mé pospěš, ať se zahanbí a zastydí, kteříž hledají duše mé. — Zpět ať se obrátí a zardí se, kteří žádají mi zlého.“ (Ž. 69, 2—4).

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí a milosrdný Bože, z Jehož obdarování to pochodí, aby Tobě Tvoji věrní hodně a chvalitebně sloužili: rač nám dáti, prosíme, bychom po zaslíbeních Tvých bez překážky toužili, a jich účastni byli. Skrze Krista

Epištola z II. listu sv. apošt. Pavla ke Korint. 3. kap.,
4—9 verš.

Bratři! Doufání takové máme skrze Krista k Bohu: ne že bychom dostateční byli mysliti něco sami ze sebe, jakožto sami ze sebe, ale dostatečnost naše jest z Boha, kterýž nás i spůsobně učinil (býti) služebníky nového zákona, ne litery, ale ducha; nebo litera zabijí, ale duch obživuje. Jestliže pak posluhování smrti, literami vyryté na kameních, bylo v slávě, tak že nemohli synové israelští patřiti v tvář Mojžíšovu, pro slávu jeho obličeje, kteráž pomíjí: kterakž nebude posluhování Ducha více v slávě? Nebo jestliže posluhování odsouzení jest sláva: mnohem více rozhojňuje se v slávě posluhování spravedlnosti.

Povzdech k Bohu: Pomoc Tvá, milený Ježíši, nechť podporuje pravdy nového zákona, aby účelu svému důstojně dostály a výsledek nechť skropen jest božským požehnáním, které ať na těchto pravdách a k nim se hlásícímu zástupu skrze milost Tvou spočívějš!

Evangelium (Luk. 10. kap., 23—36 verš.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Blahoslavené oči, kteréž vidí, co vy vidíte. Nebo pravím

vám, že mnozí proroci i králové chtěli viděti, co vy vidíte, a neviděli, a slyšeti, co vy slyšíte, a neslyšeli. A aj, jeden v zákoně učený vstal, pokoušeje ho a řka: Mistře, co čině život věčný obdržím? A on řekl k němu: V zákoně co jest psáno? Kterak tam čteš? On odpověděl, řekl: Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého, a z celé duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své; a bližního svého jako sebe samého. I řekl mu (Ježíš): Právě jsi odpověděl; to čin a živ budeš. On pak, chtěje se sám ospravedlniti, řekl k Ježíšovi: A kdo jest můj bližní? I ujav se toho Ježíš, řekl: Člověk jeden sstupoval z Jerusaléma do Jericha a upadl mezi lotry, kteříž i obloupivše ho, i zranivše, odešli, odpolu živého nechavše. I přihodilo se, že kněz jeden šel touž cestou, a uzřev jej pominul. Též i levit, když byl u toho místa, a uzřel ho pominul. Samaritán pak jeden cestou se bera, přišel k němu, a uzřev jej, milosrdenstvím hnut jest. A přistoupiv, uvázal rány jeho, naliv oleje a vína; a vloživ jej na hovado své, vedl do hospody, a měl o něj péči. A druhého dne vyňav dva peníze, dal hospodáři, a řekl: Měj o něj péči: a cožkoli nad to vynaložíš, já, když se vrátím, zaplatím tobě. Kdož z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry? A on řekl: Ten, kterýž mu prokázal milosrdenství. I řekl jemu Ježíš: Jdi, i ty čin podobně!

Povzbuzení myslí: Ať neochábne, milený Ježíši, láska Tvá v mém srdci, abych, Tebe maje(íc) na mysli, bližnímu svému jen dobro prokazoval(a), nuzným pomáhal(a), zarmoncené těšil(a), bloudící poučoval(a), potlačené vyvýšil(a) a chudasy občerstvil(a). Duše má však, nechť pomocí Tvou podobného milosrdenství jedenkráté dojde.

Na třináctou neděli po sv. Duchu.

Dnes máme s církví katolickou o pomoc proti nepřátelům prositi, a to *na počátku mše svaté*:

„Ohlédni se, Hospodine, na úmluvu Svou a duši chudých neopouštěj na vždycky. Povstaň, Hospodine, a sud' při Svou, a nezapomínej hlasů těch, kteří hledají

Tebe. — Proč, o Bože, zamítáš nás dokonce? proč rozpálena jest prchlivost Tvá na ovce pastvy Tvé? (Žalm 73, 1, 20).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, račiž v nás rozmnožiti víru, naději a lásku; a abychom dojíti mohli toho, co zaslubuješ, učin, abychom vždy milovali, což nám přikazuješ. Skrze Krista

Epištola z listu sv. ap. Pavla ke Galat. 3. kapitola,
16—22 verš.

Bratři! Abrahamovi vyrčena jsou zaslíbení, i semeni jeho. Nedí: „I semenům“, jako o mnohých; ale jako o jednom: „I semeni tvému, jenž jest Kristus.“ Toto pak pravím: Zákon, kterýž po čtyrech stech a třicíti letech dán jest, neruší smlouvy od Boha stvrzené, aby to zaslíbení zničil. Nebo jestliže ze zákona přichází dědictví, již ne ze zaslíbení. Ale Abrahamovi je Bůh skrze zaslíbení daroval. Což tedy zákon? Pro přestupování přidán jest, zřízen jsa skrze anděly v ruce prostředníka, dokudž by nepřišlo símě, jemuž (Bůh) zaslíbil. Ale prostředník není jednoho: Bůh pak jest jeden. Je-liž tedy zákon proti slibům Božím? Odstup to. Nebo kdyby dán byl zákon, kterýž by mohl obživiti, jistě by byla ze zákona spravedlnost. Ale Písmo zavřelo všecko pod hřích, aby z víry v Ježíše Krista dáno bylo věřícím zaslíbení.

Povzdech k Bohu: Propůjč nám, o Bože, milost, bychom důstojným životem hodni uznání byli zaslíbení Tvých, která dána byla našim otcům; věříme pevně v Tebe, abychom věčné blaženosti dosáhli.

Evangelium. (Luk. 17 k., 11—19 v.)

Za onoho času, když se bral Pán Ježíš do Jerusalema, šel prostředkem Samařska a Galilee. Ale když vcházel do jednoho městečka, potkalo se s ním deset mužů malomocných, kteřížto stáli z daleka, a pozdvihli hlasu, řkouce: Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi! Kteréžto

jakž užířel, řekl: Jděte, ukaŹte se kněŹím. I stalo se, když šli, Źe očistění jsou. Jeden pak z nich když užířel, Źe jest očistěn, navrátil se, velikým hlasem velebě Boha, a padl na tvář před nohy jeho, díky čině: a ten byl Samaritán. Odpověděv pak Ježíš, řekl: ZdaliŹ jich není deset očistěno? A kdeŹ jest jich devět? Není nalezen, jenŹ by se navrátil, a vzdal chválu Bohu, jedině cizozemec tento. I řekl jemu: Vstaň a jdi; nebo víra tvá tě uzdravila.

Povzbuzení mysli: Jak často jsi mne, milený Ježíši, od nečistoty hříchu očistil a místo upřímných díky nevděk sklidil. KěŹ v budoucnosti duši mé Jsi stálým příkladem, abych za vše Ti děkoval(a), jako Jsi to činil dokud Jsi na této zemi Źil Ty Sám. KěŹ vděčen(a) zůstanu i Otci Tvému za všechny dary, jimiŹ mne zasypává.

Na neděli čtrnáctou po sv. Duchu.

Začátek mše svaté vyjadřuje velikou touhu po království nebeském:

„Ochránce náš, popatř BoŹe, a vzhlédni na tvář Pomazaného Svého, nebo lepší jest den jeden v síních Tvých nad tisíce. — Jak milí jsou stanové Tvoji, Hospodine zástupův! TouŹí, aŹ i omdlévá duše má po síních Hospodinových. (Ź. 83, 2, 3, 10, 11).

Sláva Bohu Otci . . . věky věkův. Amen.

Modleme se: OstříhejŹ, prosíme, církve Své ustavičným smilováním Svým: a poněvadŹ bez Tebe lidská křehkost k pádu jest náchylna, rač pomoci Svou od nás vše, což škodlivého jest, odvraceti, a k tomu, což spasitelného jest, nás přiváděti. Skrze Krista . . .

Epištola z I. listu sv. apoštola Paula ke Gal. 5 kapitola, 16—24 verš.

Bratři! Duchem chodte, a žádosti těla nevykonáte. Neb tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu; nebo ty se sobě vespolek protíví, abyste ne, což byste chtěli, to činili. JestliŹe pak duchem vedeni býváte, nejste pod zá-

konem. Zjevnít jsou pak skutkové těla, jenž jsou: smilství, nečistota, nestydatost, chlípnost, modloslužba, čarování, nepřátelství, svárové, nenávisti, hněvové, vády, různé, roty, závisti, vraždy, opilství, žraní, a těm podobné věci: o kterýchž vám předpovídám, jakož jsem napřed pověděl, že kdo takové věci činí, království Božího nedojdou. Ovoce pak ducha jest: láska, radost, pokoj, trpělivost, dobrotivost, dobrota, dlouhočekání, tichost, věrnost, mírnost, zdrženlivost, čistota. Proti takovým věcem není zákona. Kteríž pak jsou Kristovi, ti ukřižovali tělo své s hříchy a s žádostmi.

Povzdech k Bohu: Svatý Pavle, buď mi ve všem vzorem a přímluvcem, abych milosti dosáhl(a) přemáhati všechny tělesné naruživosti, a s kříží, jež na bedra má Bůh vloží, byl(a) věrným(ou) následovníkem(ici) Krista Ježíše, a jednou účastným(ou) byl(a) v nebi.

Evangelium. (Mat. 6 kap., 24—33 verš).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Žádný nemůže dvěma pánům sloužiti: neb zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho strpí, a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně. Protož pravím vám, nepečujte o svůj život, co byste jedli, ani o tělo své, čím byste se odívali. Zdaliž není život více než-li pokrm, a tělo více nežli oděv? Pohledte na ptactvo nebeské, žeť nesejí, aniž žnou, aniž shromažďují do stodol a Otec váš nebeský živí je. Zdaliž vy nejste dražší nežli oni? A kdo z vás přemýšleje přidati může k postavě své loket jeden? A o oděv proč se staráte? Patřte na polní kvítí, kterak roste, nepracuje, aniž přede. Pravím pak vám, že ani Šalamoun ve vší slávě své nebyl tak odín, jako jedno z nich. Poněvadž tedy trávu polní, kteráž dnes jest, a zejtra do peci vržena bývá, Bůh tak odívá: čím více vás, malověrní? Nepečujtež tedy, říkajíce: „Co budeme jísti, aneb co budeme píti, aneb čím se budeme odívali? Nebo toho všeho pohané hledají. Víť zajisté Otec váš, že toho všeho potřebujete. Hledejte tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a toto všechno bude vám přidáno.

Povzbuzení myslí: Zachovej ve mně, o božský Spasiteli, pevnou a živou víru, že Tvá božská Prozřetelnost všechno ku prospěchu lidskému řídí, a že my především povinni jsme království Boží a jeho spravedlnost hledati, a že nesmí srdce naše na pomíjejících statech tohoto světa lpěti.

Na patnáctou neděli po sv. Duchu.

Mše sv. dnešního dne začíná těmito slovy:

„Nakloň, Hospodine, ucha Svého, a vyslyš mne. Spasena učiň služebníka Svého, Bože můj, doufajícího v Tebe. Smiluj se nade mnou, Hospodine, neboť k Tobě volám celého dne. Potěš duše služebníka Svého, neboť k Tobě. Pane, duše své pozdvihuji. (Žalm 85, 1—4).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Církev svou, o Pane, milosrdenstvím neustálým očisťovati a chrániti račiž, a poněvadž bez Tebe nemůže bezpečně trvati, Ty sám ji milostí Svou řiď a spravuj. Skrze Krista

Epistola z listu sv. apošt. Pavla ku Gal. 5 kapitola, 25—26 a 6 kap., 1—10 verš.

Bratři! Jsme-li duchem živi, duchem i chodme. Nebudme marné chvály žádostivi, jedni druhých popouzejíce, jedni druhým závidíce. Bratři! Byl-li by člověk v nějakém hříchu zachvácen, vy kteříž duchovní jste, poučte takového v duchu tichosti, prohlédaje každý sám k sobě, abys i ty nebyl pokoušen. Jeden druhého břemena neste a tak naplníte zákon Kristův. Nebo domnívá-li se kdo, že něco jest, nic nejasa, sám sebe svodí. Ale zkus jeder každý svého díla, a tak sám v sobě toliko chválu míti bude a ne v jiném. Nebo jeden každý břímě své ponese. Sdělujž pak se ten, kterýž naučení přijímá v slovu, s tím. od kohož naučení bere, vším statkem. Nemylte se: Bůh nebývá posmíván. Nebo co bude člověk sít, to bude i žíti. Nebo kdo rozsívá v svém těle, z těla i žíti bude porušení: ale kdo rozsívá v duchu, z ducha žíti bude ži-

vot věčný. Dobré pak činíce, neustávejme; nebo časem svým žítí budeme neustávající. Tedy pokud čas máme, činme dobře všem, zvláště pak domácím víry.

Povzdech k Bohu: Dej mi, o Bože ^{milost}, abych chyby a slabosti spolubližních útrpně a trpělivě snášel(a), a tak dle ducha Tvého sv. evangelia žil(a) a pro pokoru svoji společnou lásku před soudnou stolicí Tvou smilování dosáhl(a).

Evangelium. (Luk. 7 kap., 11—16 v.)

Za onoho času šel Pán Ježíš do města, které slove Naim, a šli s ním učeníci jeho, a zástup veliký. Když pak se přibližoval k bráně města aj, mrtvý nesen byl ven, syn jediný matky své, a ta byla vdova: a zástup města mnohý s ní. Kteroužto když uzřel Pán, jsa k ní milosrdenstvím hnut, řekl jí: Neplačiž. A přistoupiv, dotekl se mar. (Ti pak, kteříž nesli, zastavili se.) I řekl: Mládenče, tobě pravím, vstaň! I posadil se ten, jenž byl mrtvý, a počal mluvit. I dal jej mateři jeho. Pojala pak všecky bázeň, a velebili Boha, íkouce: Prorok veliký povstal mezi námi, a Bůh navštívil lid svůj.

Povzbuzení myslí: Bože, který Jsi Pánem nad životem i smrtí, nauč srdce mé hříchu a všem ješitným náklonnostem tohoto světa odumřítí, abych modlitbou a bděním hodinku smrti očekávati mohl(a) a poznal(a) na věčnosti jakožto laskavého Soudce.

Na neděli šestnáctou po sv. Duchu.

Na začátku mše sv. musíme s důvěrou v milosrdenství Boží zvolati:

„Smiluj se nade mnou, Hospodine, neboť k Tobě volám celého dne; neb Ty jsi, Pane, dobrotivý a tichý, a hojný v milosrdenství ke všechněm, kteříž Tě vzývají. Nakloň, Hospodine, ucha Svého, a vyslyš mne; neboť jsem nuzný a chudý. (Ž. 85, 1, 3, 5).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme Tebe, o Pane, nechť nás milost Tvá vždycky předchází a doprovází: abychom jí posílnění jsouce, v dobrých skutcích neustále se cvičiti mohli. Skrze Krista

Epištola z listu sv. Paula k Efess. 3. kapitola,
13—21 verš.

Nejmilejší! Prosím vás, abyste nebyli malomyslní za příčinou mých soužení pro vás, jenž jest sláva vaše. Proto skloňuji kolena svá k Otci Pána našeho Ježíše Krista, z něhož se všeliké otcovství na nebi i na zemi jmenuje, aby vám dal podle bohatství slávy své posílněnu býti skrze Ducha svého mocí na vnitřním člověku, aby Kristus přebýval skrze víru v srdcích vašich, abyste v lásce vkořenění a založení jsouce, mohli pochopiti se všemi svatými, která jest šírokost a dlouhost, a vysokost a hlubokost, poznati také lásku Kristovu, převyšující všelikou vědomost; abyste naplnění byli ve všelikou plnost Boží. Tomu pak, kterýž mocen jest všechno učiniti mnohem hojněji, než prosíme neb rozumíme, podle moci, kteráž působí v nás: tomu budiž sláva v církvi, a v Kristu Ježíši, po všechna pokolení na věky věkův. Amen.

Povzdech k Bohu: Zachovej v nás, božský Spasiteli, pevnou víru a opravdovou lásku, abychom vytrvalými zůstali, a utrpení jako Pavel ku Tvé cti a k našemu spasení rádi snášeli, Tobě dokonale sloužili a Ti věčně děkovali.

Evangelium. (Luk. 14 kap., 1—11 verš.).

Za onoho času vešel Pán Ježíš do domu jednoho knížete farisejského v sobotu, aby jedl chléb. a oni ho pozorovali. A aj, člověk jeden vodnatelný byl před ním. I promluviv Ježíš, pravil k zákonníkům a fariseům, řka: Sluší-li v sobotu uzdravovati? Ale oni mlčeli. Tedy on sáhl a uzdravil jej, a propustil. A promluviv k nim, řekl: Či z vás osel aneb vůl upadne do studnice, a nevytáhne ho ihned v den sobotní? A nemohli mu na to odpověděti. I pověděl také ku pozvaným podobenství, spatřiv, kterak

přední místa vyvolovali, řka k nim: Když budeš pozván na svatbu, nesedej na přední místo, aby snad vzácnější, nežli ty, nebyl pozván od něho; a přijda ten, kterýž tebe i onoho pozval, neřekl tobě: „Dej tomuto místo;“ a tehdy počal bys s hanbou na posledním místě seděti. Ale když budeš pozván, jdi, posaď se na posledním místě, aby, když přijde ten, posedni výše.“ Tehdy budeš míti slávu před spolustolujícími. Nebo každý, kdo se povyšuje, bude ponížen: a kdo se poníží, bude povýšen.

Povzbuzení myslí: Propůjč mi, o Bože, milost, abych v neděli a ve svátek ku cti Tvé a ku prospěchu svého bližního jednal(a), abych se mohl(a) věnovati na ty dny spáse své duše, a jednou dosáhl(a) věčného pokoje u Tebe v království nebeském.

Sedmnáctá neděle po sv. Duchu.

Začáteční slova mše svaté vychvalují spravedlnost a milosrdenost Boží:

„Spravedliv Jsi, Hospodine, a přímý jest soud Tvůj: nalož se služebníkem Svým podle milosrdenství Svého. — Blahoslavení neposkrvnění, kteříž chodí v zákoně Hospodinově. (Žalm 118, 1, 124).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme, o Pane, uděl lidu Svému té milosti: aby se všeho ďábelského nakažení pečlivě vystříhal, a Tebe jediného Boha Svého čistým srdcem se přidržel. Skrze Krista

Epistola z listu sv. apošt. Pavla k Efess. 4 kap.,
1—6 verš.

Bratří! Prosím vás, já vězeň v Pánu, abyste hodně chodili v povolání, kterýmž povolání jste, se vši pokorou a tichostí, s trpělivostí, snášejíce se vespolek v lásce, usilujíce zachovávat jednotu ducha v svazku pokoje. Jedno tělo a jeden duch, jakož povolání jste v jedné naději povolání svého. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden

Bůh a Otec všech, kterýž jest nade všecko, a skrze všecko a ve všech nás, jenž jest požehnaný na věky věkův. Amen.

Povzdech k Bohu: Zapuď ze srdce mého, přelaskavý Ježíši, všecku pýchu a samolásku, abych byl(a) tichý(á) a pokorný(á) srdcem jako Ty! Neboť jest jenom jeden Otec, který nás stejnou láskou miluje a od nás zde na zemi vzájemnou lásku a pokoj očekává.

Evangelium. (Mat. 22 k., 34—46 v.)

Za onoho času přistoupili k Pánu Ježíšovi Fariseové, i otázel se ho jeden z nich, zákona učitel, pokoušeje ho: Mistře, které jest největší přikázání v Zákoně? Řekl mu Ježíš: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své, a ze vší mysli své. Toť jest to největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné tomu: Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních všecken zákon záleží i proroci. A když se sešli Fariseové, otázel se jich Ježíš, řka: Co se vám zdá o Kristu? Či jest syn? Řkou jemu: Davidův. Dí jim: Kterakž tedy David v duchu nazývá ho Pánem, řka: Řekl Pán Pánu mému: Sed' na pravici mé, až položím nepřátely tvé za podnoží noh tvých? Poněvadž tedy David Pánem ho nazývá, kterakž jest jeho syn? A žádný nemohl jemu slova odpověděti, aniž se kdo více osmělil od toho dne jeho se tázati.

Povzbuzení mysli: Naplň mne, přemilý Ježíši, opravdovou láskou, abych dle vůle Tvé první a největší přikázání, a tedy celý zákon vyplniti mohl(a). Nechť započínám a končím všechny úkony z lásky k Tobě, a svého bližního jako sebe samého miluji, abychom všichni jako Tvoji milení učeníci k věčné blaženosti přijíti mohli.

Na osmnáctou neděli po sv. Duchu.

Církev sv. prosí *na začátku mše svaté* o pokoj, který nám byl proroky přislíben:

„Dejž pokoj, Hospodine, očekávajícím Tebe, aby proroci Tvoji shledáni byli věrní: a vyslyš modlitby slu-

žebníka Svého a lidu Svého Israelského. (Sir. 36, 18). Veselil jsem se z toho, když mi jest povědino: do domu Hospodinova půjdeme. (Ž. 121, 1).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Rač, o Pane, prosíme Tebe, srdce naše účinkem smilování Svého spravovati a k dobrému nakloniti, ježto se Tobě bez Tebe líbiti nemůžeme. Skrze Krista

*Epištola z I. listu sv. apošt. Pavla ke Korint. 1 kap.,
4—8 verš.*

Bratři! Děkuji Bohu svému vždycky z vás za milost Boží, kteráž dána jest vám v Kristu Ježíši: že ve všem učinění jste bohatí v něm, v každém slovu, a ve všelikém umění, jakož svědectví Kristovo utvrzeno jest mezi vámi: tak že nemáte žádného nedostatku v žádné milosti, očekávající zjevení Pána našeho Ježíše Krista.

Povzdech k Bohu: Děkujeme Ti, o Bože, že Jsi nás k pravé víře povolati ráčil, a spoléháme se na pomoc milosti Tvé, abys nás při druhém příchodu Svém mohl spravedlivé naléztí. Amen.

Evangelium. (Mat. 9 kap., 1—8 verš.)

Za onoho času vstoupiv Pán Ježíš na lodičku, přeplavil se a přišel do města svého (Kafarnamm). A aj, přinesli mu šlakem poraženého, ležícího na loži. A viděv Ježíš víru jejich, řekl šlakem poraženému: Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji. A aj, někteří ze zákonníků řekli sami v sobě: Tento se rouhá. A vida Ježíš myšlení jejich, řekl: Proč myslíte zlé věci v srdcích svých? Což jest snáze, říci: „Odpouštějí se tobě hříchové tvoji;“ čili říci: „Vstaň a chod?“ Ale abyste věděli, že má Syn člověka moc na zemi odpouštětí hříchy, tedy dí šlakem poraženému: Vstaň, vezmi lože své, a jdi do domu svého. I vstal, a odešel do domu svého. Vidouce pak to zástupové, báli se, a velebili Boha, kterýž dal takovou moc lidem.

Povzbuzení myslí: Při vzpomínce na tu velikou lásku a milosrdenství, které Jsi nám hříšníkům, milený Ježíši, odpuštěním hříchů našich prokázal, prosíme Tě o milost: pravé kajicnosti a pravého pokání, abychom uzdraveni jsouce od nemoci hříchu dále nehřešili, a zaslíbení Tvých hodni uznání byli. —

Na devatenáctou neděli po sv. Duchu.

Mše svatá dnešního dne začíná: Spasení lidu já jsem, dí Hospodin; v jakékoli strasti volati budou ke mně, vyslyším je; i budu jich Pánem na věky. Pozorujte, lide můj, zákona mého, nakloňte ucha svého k slovům úst mých. (Ž. 77, 1).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí a milosrdný Bože, račiž od nás milostivě odvrátiti všecko, což se spasení našemu protiví; abychom, jsouce prosti vší překážky na těle i na duši, svobodnou myslí, co k službě Tvé přináleží, konati mohli. Skrze Krista . . .

Epištola z listu sv. apošt. Pavla k Efes. 4. kapitola,
23—28 verš.

Bratři! Obnovte se duchem myslí své, a oblecte člověka nového, kterýž podle Boha stvořen jest v spravedlnosti a svatosti pravdy. Pročež složte lež, a mluvte pravdu jeden každý s bližním svým; nebo jsme vespolek údové. Hněvejte se, a nehřešte: slunce nezapadej na hněvivost vaši. Nedávejte místa ďáblu. Kdo kradl, již nekrad', ale raději pracuj, děláje rukama svýma, co dobrého jest, aby měl z čeho uděliti tomu, jenž nouzi trpí.

Povzdech k Bohu: Pomocí Tvé milosti, o Bože, obnovím ducha svého, abych jakožto nový člověk v nevinosti a svatosti žil(a); zvláště ale neodcizím ničeho svému bližnímu, aby mně pak i království nebeské odcizeno nebylo.

Evangelium (Mat. 22 kapitola, 1—14 verš.)

Za onoho času mluvil Pán Ježíš ku knížatům kněžským a fariseům v podobenství, řka: Podobno učiněno

jest království nebeské člověku králi, kterýž učinil svatbu synu svému. I poslal služebníky své, aby povolali pozvaných na svatbu: ale nechtěli přijíti. Opět poslal jiné služebníky, řka: Povězte pozvaným: Aj, oběd připravil jsem, volové moji a krmný dobytek zbit jest a všecko hotovo: pojdtež na svatbu. Ale oni zanedbali a odešli, jiný do dvora svého, a jiný po kupectví svém: ostatní pak zjímalí služebníky jeho, a posměchy jim učinivše, zabili je. Uslyšev pak to král, rozhněval se, a poslav vojska svá, zahubil vražedníky ty, a město jejich zapálil. Tehdy řekl služebníkům svým: Svatba zajisté hotova jest: ale kteří pozváni byli, nebyli hodni. Protož jděte na rozcestí, a kteréžkoli naleznete, pozvete na svatbu. I vyšedše služebníci jeho na cesty, shromáždili všechny, kteréž našli, zlé i dobré: a naplněna jest svatba hodovníky. Všel pak král, aby pohleděl na hodovníky, a ušel tam člověka, neoděného rouchem svatebním. I řekl jemu: Příteli, kterak jsi sem vešel, nemaje roucha svatebního? On pak oněměl. Tehdy řekl král služebníkům: Svážíce ruce i nohy jeho, uvrzte jej do temnosti zevnitřní; tamť bude pláč a skřípění zubů. Nebo mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených.

Povzbuzení myslí: Zachovej nám, Ježíši, roucho nevinnosti, jímž Jsi nás přioděl na křtu svatém; ať je neztratíme těžkým hříchem, kterážto ztráta by mne připravila o milost, bych podílu směl(a) bráti na nebeské hostině. Ať dokonám šťastně běh života svého, abych do příbytků Tvých vbrzku vstoupiti mohl(a), které Jsi nám připravil; ať jsem Tvým vyvolencem, a nikoli synem temností zevnitřních.

Na dvacátou neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše svaté se vyznává, že naše neposlušnost zasluhovala již velký trest Boží:

„Všecko, co Jsi koli učinil nám, Hospodine, v pravém soudu Jsi nám učinil, nebo jsme hřešili, a přikázání Tvých jsme neposlouchali, než, dej slávu jménu Svému a učiň s námi podle množství milosrdenství Svého. (Dan.

3, 31 etc.). Blahoslavení neposkvrnění na cestě, kteří chodí v zákoně Hospodinově.“ (Žalm 118, 1.).

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Uděl, prosíme, o Pane, milostivě věřícím Svým odpuštění hříchů a pokoje, aby ode vší viny očistění jsouce, bezpečným srdcem Tobě sloužiti mohli. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apošt. Pavla k Efes. 5 kapitola, 15—21 verš.

Bratři! Viztež, kterak byste opatrně chodili: ne jako nemoudří, ale jako moudří, vykupující čas; nebo dnové jsou zlí. Protož nebývejte neopatrní, ale rozumějící, která jest vůle Boží. A neopíjejte se vínem, v němž jest chlípnost: ale naplnění buďte Duchem svatým, mluvte vespolek v žalmích, v chválách a v písničkách duchovních, zpívající a plesající v srdcích svých Pánu, díky činíce vždycky ze všech věcí, ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, Bohu a Otci. Poddáni buďte jedni druhým v bázni Kristově.

Povzdech k Bohu: Odpusť nám, o Bože, naši zaslepenost, která v tom záleží, že místo co bychom měli drahocenný čas ku spáse duše své užití, ohlížíme se po marnostech světských. Nepovolej nás dříve s tohoto světa, pokavad neukážeme, že máme hlavně na mysli čest a úctu Tvou a spásu duše své.

Evangelium (Jan 4. kap., 46—53 verš.)

Za onoho času byl jeden královský úředník, jehož syn nemocen byl v Kafarnaum. Ten když byl uslyšel, že by Ježíš přicházel z Judska do Galilee, odešel k němu a prosil ho, aby sstoupil a uzdravil syna jeho; neb počínal umíratí. Tedy řekl Ježíš k němu: Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte. Dí k němu královský úředník: Pane, sstup, prve nežli umře syn můj. Dí jemu Ježíš: Jdi, syn tvůj živ jest. Uvěřil člověk řeči, kterouž mluvil jemu Ježíš, a šel. Když pak již sstupoval, potkali se s ním služebníci, a zvěštovali řkouce, že syn jeho živ jest. Tedy

otázal se jich na hodinu, v kterou by se byl lépe měl. I řekli jemu: Včera v hodinu sedmou ostala ho zimnice. Tedy poznal otec, že ta hodina (to) byla, v kterouž jemu řekl Ježíš: „Syn tvůj živ jest;“ i uvěřil on a dům jeho veškeren.

Povzbuzení mysli: Trestej mne, přemoudrý Spasiteli, nemocí kdykoli se Ti zlíbí, jen když bolestmi tělesnými se uzdravím na duši; ve svém milosrdenství nevyzpytatelném uděl mi léku pravého pokání a úplné se odevzdání do svaté vůle Tvé. Ty sám Jsi Pánem nad životem i smrtí, Ty sám pomoc a zachránění uděliti můžeš.

Na dvacátou prvou neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše svaté musíme se s knězem takto modlití:

„V moci Tvé, Hospodine, všechny věci položeny jsou, a není, kdo by mohl odolati vůli Tvé, neboť Ty Jsi učinil nebe i zemi, a cožkoli zavírá se okřskem nebeským; Pánem všech věcí Ty Jsi. (Esth. 13, 6 etc.). Blahoslavení neposkvrnění na cestě, kteříž chodí v zákoně Hospodinově.“ (Ž. 118, 1.)

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Čeleď Svou, prosíme, o Pane, rač ustavičnou dobrotou Svou ochraňovati, aby pod mocnou stráží Tvou všech protivenství sprostěna byla a v dobrých skutcích prospívajíc, jménu Tvému vždy oddána zůstala. Skrze Krista . . .

Epištola z listu sv. apošt. Paula k Efes. 6 kapitola,
10—17 verš.

Bratři! Posilněte se v Pánu, a v moci síly jeho. Oblecte se v zbroj Boží, byste mohli státí proti úkladům dábelským. Neboť bojování naše není proti tělu a krvi: ale proti knížatům a mocnostem, proti správcům světa temnosti, proti duchovním zlostem v povětrí. Pročež vezměte zbroj Boží, abyste mohli v den zlý odolati, a ve

všem dokonali státi. Stůjtež tedy, majíce podpásaná bedra svá pravdou a oblečení jsouce v pančír spravedlnosti, a obuté majíce nohy přípravou evangelia pokoje; přede vším vezmouce štít víry, kterýmž byste mohli všecky ohnivé šípy nešlechtníka uhasiti; a lebku spasení vezměte, a meč Ducha, jenž jest slovo Boží.

Povzdech k Bohu: Posilň nás, o Bože, proti našemu hlavnímu nepříteli, který nás nezměrnou lstí a špatností připravuje o Tvou milost, a snaží se duši naši přivést do věčného zahynutí, a propůjč našim duševním zbraním slavného vítězství.

Evangelium. (Mat. 18 kap., 23—35 verš).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým podobenství toto: Podobno jest království nebeské člověku králi, kterýž chtěl počet klásti se služebníky svými. A když počal počet klásti, podán jest mu jeden, kterýž mu byl dlužen deset tisíc hřiven. A když neměl čím zaplatiti, kázal jej Pán jeho prodati, i ženu jeho i děti, i všecko, což měl, a zaplatiti. Tedy padl služebník ten, a prosil ho řka: Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě. I slitovav se Pán nad služebníkem tím, propustil jej, a dluh jemu odpustil. Vyšed pak služebník ten, našel jednoho ze spoluslužebníků svých, kterýž mu byl dlužen sto peněz; i chopiv se ho, hrdloval se s ním, řka: Zaplať, cos dlužen. A padl služebník jeho, a prosil ho, řka: Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě. On pak nechtěl: ale odešel, a dal jej do žaláře, dokudž by nezaplatil dluhu. Vidouce pak spoluslužebníci jeho, co se dalo, zarmoutili se velmi: i přišli a pověděli pánu svému všecko, co se bylo stalo. Tedy povolav ho pán jeho, dí jemu: Služebníče nešlechtný! Všechn dluh odpustil jsem tobě, neb jsi mne prosil: zdaliž neměl jsi i ty se smilovati nad spoluslužebníkem svým, jakož i já smiloval jsem se nad tebou? A rozhňevav se pán jeho, dal jej katům, dokudž by nezaplatil všeho dluhu. Takť i Otec můj nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému z srdcí svých.

Povzbuzení mysli: Zapuď od nás, o Ježíši, který Jsi láska Sám, všecku pomstyctivost v srdcích našich a na-

plň srdce naše ohněm Svě svatě lásky, která se nevztahuje toliko k přátelům, nýbrž i nepřátelům a popřej nám milosti, abychom upřímností svou i zevnějšími skutky dokazovali.

Na dvacátou druhou neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše svaté modlí se kněz za odpuštění hříchů:

„Budeš-li nepravostí šetřiti, Hospodine, Hospodine, kdož ostojí? neboť u Tebe jest smilování, Bože Israelský! Z hlubokostí volal jsem k Tobě, Hospodine, Hospodine, vyslyš hlasu mého.“ (Ž. 129, 1—4).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, útočiště naše a sílo, račiž sám, původce vši nábožnosti, zbožným prosbám církve Svě milostí Svou býti přítomen; abychom, zač důvěrně prosíme, skutečně dosáhli. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apoštola Pavla k Filip. 1 kapitola, 6—11 verš.

Bratři! Doufání mám v Pánu Ježíši, že, který začal ve vás dílo dobré, dokoná je až do dne Krista Ježíše: jakož mi spravedlivé jest smýšleti to o všech vás, protože vás mám v srdci, i v svých okovech, a v obraňování i utvrzování evangelia, že vy všichni jste účastníci radosti mé. Svědek zajisté jest mi Bůh, kterak po všech vás toužím v útrokách Ježíše Krista. A za to se modlím, aby láska vaše více a více se rozhojňovala a v umělosti a ve všelikém smyslu; abyste zkusili lepších věcí, byste upřímní a bez úrazu byli ke dni Kristovu, naplnění jsouce ovocem spravedlnosti skrze Ježíše Krista k slávě a chvále Boží.

Povzdech k Bohu: Doufám v Tebe, můj Spasiteli, že dílo spasení na mne započaté též dokončíš. Posilni lásku ve mně k Sobě a k bližnímu, abych v soudný den čistý(a) a bez poskvrny shledán(a) byl(a).

Evangelium. Mat. 22. k., 15—21 v.

Za onoho času odšedše Fariseové, uradili se, jak by Ježíše polapili v řeči. I poslali k němu učeníky své s Herodiány, řkouce: Mistře, víme že pravdomluvný jsi, a cestě Boží v pravdě učíš, a nedbáš na žádného: nebo nepatříš na osobu lidskou: protož pověz nám, co se tobě zdá, sluší-li dávatí daň císaři, čili nic? Poznav pak Ježíš zlost jejich, řekl: Co mne pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz daně. A oni podali mu peníze. I dí jim Ježíš: Čí jest tento obraz a nápis? Řkou jemu: Císařův. Tedy dí jim: Dávejtež tedy, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu.

Povzbuzení myslí: Ať nevyslovím ani jediného nespravedlivého anebo podvodného slova, milený Ježíši; neboť vím, že se Ti nic více neprotiví než-li šalebná ústa. Uzavři srdce mé před lakotou a otevři je ku spravedlnosti, abych každému, což jeho jest svědomitě dával(a).

Na dvacátou třetí neděli po sv. Duchu.

Na začátku mše svaté vyjadřuje se důvěra v Boha, že nás v neštěstí neopustí:

„Dí Hospodin: Já myslím o vás myšlení pokoje a ne trápení: vzývati mne budete, a já vyslyším vás, a vyvedu vás ze zajetí ze všech míst. (Jer. 29, 11.). Požehnal Jsi, Hospodine, zemi Svě, odvrátil Jsi zajetí Jakobovo. (Ž. 84, 2.)

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Odpusť, prosíme, Pane, provinění lidu Svému, abychom od svazků hříchů, kterých jsme se ze své mdloby lidské dopustili, dobrotivostí Tvou osvobozeni byli. Skrze Krista

Epištola z listu sv. ap. Pavla k Filip. 3, 17—21, a 4, 1—3.

Bratří! Následovníci moji buďte a pozorujte těch, kteříž tak chodí, jakož máte způsobu naši. Neboť mnozí chodí, o nichž jsem vám častokráte pravil, nyní pak i

s pláčem pravím, že (jsou) nepřátelé kříže Kristova, jichžto konec zahynutí, jichžto bůh břicho jest, a sláva v zahánění jejich, kteříž o zemské věci stojí. Ale naše obcování jest v nebesích: odkudž také Spasitele očekáváme, Pána našeho Ježíše Krista, kterýž promění tělo ponížení našeho, podle působení, kterýmž také může podmaniti sobě všechny věci. Protož, bratři moji nejmilejší a přežádoucí, radosti má a koruno má! tak stůjte v Pánu, nejmilejší! Evodie prosím, i Syntychy prosím, aby jednotně smýšlely v Pánu. Také i tebe prosím, věrný tovaryši, pomáhej jim, kteréž se mnou pracovaly v evangelium s Klimentem, a s jinými pomocníky mými, jejichžto jména jsou v knize života.

Povzdech k Bohu: Chraň mne, Bože, před lidmi smyslnými, kteří jsou nepřátelé kříže Tvého. Zachovej ve mně křesťanskou sebezapíravost až do smrti, abych zde na světě byl(a) křižován(a) avšak v nebi věčné blaženosti požíval(a).

Evangelium (Mat. 19 k., 18—31 v.)

Za onoho času, když Pán Ježíš mluvil k zástupům, aj, přistoupilo jedno kníže, a klanělo se jemu, řka: Pane, dcera má nyní umřela: ale pojd', vlož na ni ruku svou, a bude živa. A vstav Ježíš, šel za ním, i učeníci jeho. A aj, žena, kteráž krvotok trpěla dvanácte let, přistoupila pozadu, a dotknula se podolka roucha jeho. Nebo řekla sama v sobě: Dotknu-li se jen roucha jeho, uzdravena budu. Ježíš pak obrátiv se, a uzřev ji, řekl: Doufej, dcero, víra tvá tě uzdravila. I ozdravěla žena té hodiny. Přišed pak Ježíš do domu knížete, a uzřev pištce i zástup hlučící, řekl: Odejďtež; neboť neumřela dívka, ale spí. I posmívali se jemu. A když byl vypuštěn zástup, vešel tam, a ujal ji za ruku; i vstala dívka. A roznesla se ta pověst po vší zemi.

Povzbuzení mysli: Ať zachováš ve mně, o Bože, pevnou důvěru, že Ty sám můžeš a chceš pomoci; nepokládáš-li to za prospěšno, abych byl(a) tělesných bolestí zbaven(a), budu spokojeně smrt očekávati, jen když duše má uzdravena bude. Víím, že smrt jest jen kratičký sen, po němž se Tvou milostí k věčnému oslavení probudím.

Na dvacátou čtvrtou neděli po sv. Duchu.

(Jestliže následuje 26 neděl po sv. Duchu, tu se čte vše z 5té a 6té neděle po zjevení Páně; epištola a evangelium o „ohavnosti zpuštění“ čtou se však vždy na poslední neděli po sv. Duchu).

Začátek ku mši sv. jest tentýž jako o neděli 23. po sv. Duchu.

Modleme se: Vzbudiž, prosíme, o Pane, vůli věrného lidu, abychom ovoce Božského díla s větší horlivostí vydávající, tím hojnější pomoci od dobrotivosti Tvé obdrželi. Skrze Krista

Epištola z listu sv. apošt. Pavla ke Kolos. 1 kap.,
9—14 verš.

Bratří! Nepřestáváme modliti se za vás, a žádati, abyste byli naplněni známostí vůle jeho, ve vší moudrosti a rozumnosti duchovní; abyste chodili hodně Boha, ve všem se (jemu) líbíce v každém skutku dobrém ovoce vydávající a rostouce v známosti Boží: všelikou mocí jsouce zmocnění podle mocnosti jasnosti jeho, ke vší trpělivosti a dlouhočekání, s radostí děkující Bohu Otci, kterýž hodně nás učinil dílu losu svatých v světle; kterýž vytrhl nás z moci temnosti, a přenesl do království Syna milování svého, v němž máme vykoupení skrze krev jeho. odpuštění hříchů.

Povzdech k Bohu: O Bože, i pro bližního vyprošuji si Tvé dobroty a milosrdenství, aby's srdce jejich pro Božské učení Své osvětil, ve všech pronásledováních tohoto života sílil, aby dosáhli oné blaženosti, které nám vydobyl Svou předrahou krví Božský Syn Tvůj.

Evangelium. (Mat. 24 kap., 15—35 v.)

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Když użríte ohavnost zpuštění, kteráž jest předpověděna od Daniele proroka, ana stojí na místě svatém (kdo čte, rozuměj!): tehdaž ti, kteříž jsou v Judsku, nechť utekou na hory; a kdo na střeše jest, nesstupuj dolů, aby vzal

něco z domu svého, a kdo na poli, nevracuj se zase, aby vzal sukni svou. Běda pak těhotným, a těm, kteréž kojí v těch dnech. Modlete pak se, aby utíkání vaše nebylo v zimě anebo v sobotu. Nebo bude tehdaž soužení veliké, jakéhož nebylo od počátku světa až dosavad, aniž (kdy) bude. A kdyby nebyli ukřáceni dnové ti, nebyl by žádný člověk zachován: ale pro vyvolené ukřácení budou dnové ti. Tehdy řekne-li vám kdo: „Aj tutoť jest Kristus, aneb tamto“, nevěřte. Nebo povstanou falešní kristové a falešní proroci, a činití budou znamení veliká a zázraky, tak že by v blud uvedeni byli, kdyby možné bylo, také vyvolení. Aj, předpověděl jsem vám. Protož řeknou-li vám: „Aj, na poušti jest“, nevycházejte; „aj, v skryších“, nevěřte. Nebo jako blesk vychází od východu, u ukazuje se až na západ: tak bude i příchod Syna člověka. Kdežkoli bude tělo, tu se shromáždí i orlové. Hned pak po soužení těch dnů slunce se zatmí a měsíc nedá světla svého, a hvězdy budou padati s nebe, a moci nebeské budou se pohybovati. A tehdaž se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tehdy budou kvileti všechna pokolení země, a uzří Syna člověka, přicházejícího v oblacích nebeských, s mocí mnohou a velebností. A pošle anděly své s troubou a s hlasem velikým, a (ti) shromáždí vyvolené jeho od čtyř větrů, od končin nebes až do končin jejich. Od stromu pak fíkového naučte se podobenství: když ratolest jeho již odmladla, a listí se pučí, víte, že blízko jest léto. Tak i vy, když uzříte všechny ty věci, vězte, že blízko jest u dveří. Amen pravím vám, že nepomine pokolení toto, až se všechny ty věci stanou. Nebe a země pominou: ale slova má nepomnou.

Povzbuzení myslí: Smiluj se, o Bože, nade všemi věřícími, a popřej nám života, abychom ještě mohli vykonati dostatečné pokání a tak jednou milost dosáhli před stolicí Tvou. Poznáváme, co bychom ztratili, kdybychom o věčnou slávu připraveni byli, a proto Ti přislubujeme, že od tohoto okamžiku budeme žítí život takový, abychom při příchodu Tvém obstáti mohli a aby nám Tvá shovívavost nesloužila ku věčnému zahynutí. Amen.

Na den posvěcení chrámu Páně.

V den posvěcení chrámu máme si připomínati, že dům, který ku oslavě Boží vystavěn byl, v tento den biskupem posvěcen byl. Proto máme Bohu díky vzdáti, že si mezi námi vyvolil obydlí, v němž nám tolik dobrodiní prokázal a nás při pravé víře zachoval. Máme též se přičiniti, abychom zbožným životem chrámem Božím i my byli.

Církev svatá, aby všem věřícím náležitou úctu ku chrámu vštípila, volá *na začátku mše svaté* s patriarchou Jakobem:

„Hrozné jesti místo to: zde dům Boží jest, a brána nebeská, a slouti bude stanem Božím. (1 Moj. 28, 17.) Jak milí jsou stanové Tvoji, Hospodine zástupů! touží a omdlévá duše má po síních Hospodinových.“ (Ž. 83, 2, 3).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž nám den památný posvěcení tohoto svatého chrámu Svého výročně obnovuješ, a dopřáváš, abychom svatým tajemstvím vždy bez úhony obcovali, vyslyš pokorné prosby lidu Svého a rač dáti, aby každý, kdožbykoli v tento chrám vstoupil, za nějaké dary Tě prose, vždy se z obdržení všeho těšiti mohl. Skrze Krista . . .

Epištola ze Zjev. sv. Jana 21 kap., 1—10 verš.

V těch dnech viděl jsem město svaté, Jerusaleým nový, sestupující s nebe od Boha, připravený, jako nevěstu okrášlenou, muži svému. I slyšel jsem hlas veliký s trůnu, řkoucí: Aj, stánek Boží s lidmi, a přebývati bude s nimi. A oni budou jeho lidem, a sám Bůh s nimi bude jejich Bohem. A setře Bůh všelikou slzu s očí jejich; a smrti nebude více, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti více nebude: nebo první věci pominuly. I řekl ten, kterýž seděl na trůnu: Aj, všecko činím nové!

Evangelium. (Luk. 19 k., 1—10 v.)

Za onoho času všed Pán Ježíš bral se skrze Jericho. A aj, muž jménem Zacheus, a ten byl vrchní nad cel-

nými, a byl bohatý, i žádal viděti Ježíše, kdoby byl: a nemohl pro zástup, nebo byl maličké postavy. A předběh, vstoupil na strom planého fíku, aby Jej viděl, nebo tudy měl jíti. A když přišel Ježíš k tomu místu, pohleděv vzhůru, uzřel jej, a řekl k němu: Zachee, sestup spěšně dolů: nebo dnes v domu tvém musím zůstat. I sestoupil spěšně, a přijal Jej, a radoval se. A když to uzřeli všichni, reptali, řkouce: K člověku hříšnému se obrátil! Stojte pak Zacheus, řekl ku Pánu: Aj, polovici statku svého, Pane, dám chudobným: a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtver násob. Dí jemu Ježíš: Dnes stalo se spasení domu tomuto, protože i on jest syn Abrahámův. Nebo přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.

Povzbuzení myslí: O Bože, který Jsi mně ve svátosti sv. křtu za chrám Sobě vyvolil, dej, ať jsem vždy čistým a svatým chrámem pro Tebe. Očišť mne ode všech nepravostí, ozdob mne všelikými ctnostmi a nedopouštěj, aby v tomto chrámu se něco nalézalo, co by Tvou velebnost uraziti mohlo. Naplň srdce mé duchem pravé zbožnosti, kdykoli se v některém chrámu nalézám, abych v tomto příbytku Božím dosáhl(a) spasení pro tento i věčný život! Amen.

Díl třetí.

Epištoly a evangelia s krátkými úvahami na všechny svátky roku církevního.

Na slavnost neposkvrněného Početí Rodičky Boží.

(8. prosince.)

Církev sv. zpívá *na začátku mše svaté*:

„Radujíc radovati se budu v Hospodinu a plesati bude duše má v Bohu mém; nebo oblékl mne v roucho spasení a oděvem spravedlnosti přioděl mne, jako nevěstu ozdobenou záponami Svými. Vyvyšovati budu Tě, Hospodine, nebo v ochranu přijal Jsi mne, aniž dal's nepřítelům mým radovati se nade mnou.“

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi neposkvrněným početím Panny Marie Synu Svému důstojný příbytek připraviti ráčil, Tebe pokorně prosíme, jakož Jsi pro zásluhy smrti téhož Syna Svého ji samu vši poskvrny uchoval, tak abys i nám na její přímluvu té milosti udělil, abychom čisti k Tobě jednou přijíti mohli. Skrze Krista . . .

Epištola z knihy Přísloví 8. kap., 22—35 verš.

Hospodin vládl mnou na počátku cest svých, prve než byl co činil od počátku. Od věčnosti zřízena jsem, a od starodávna, prve než země učiněna byla. Ještě nebyly propasti, a já již počata jsem byla; aniž ještě studnice vod byly se vyprýstily, ještě hory velikou tíží nebyly usazeny, před pahrbky já jsem se zrodila; ještě byl nenčinil země, a řek, a stěžejí okršku zemského. Když připravoval nebesa, přítomna jsem byla; když jistým právem a okolkem ohrazoval propasti; když povětří upev-

ňoval svrchu a odvažoval studnice vod; když vůkol kladl moři meze jeho, a zákon ukládal vodám, aby nepřestupovaly končin svých; když zavěšoval základy země. S ním jsem byla všechno pořádajíc, a kochala jsem se na každý den hrajíc před ním každého času, hrajíc na okršku země; a rozkoš má, býti s syny lidskými. Nyní tedy, synové, slyšte mne: Blahoslavení, kteříž ostříhají cest mých. Slyštež kázeň, a buďte moudří, a nezamítejte jí. Blahoslavený člověk, kterýž slyší mne, a kterýž bdí u dveří mých každodenně, a střeže u veřejí dveří mých. Kdo by mne našel, najde život, a obdrží spasení od Hospodina.

Evangelium. (Luk. 1 kap., 26—28 verš.)

Za onoho času poslán jest anděl Gabriel od Boha do města galilejského, kterémuž jméno Nazaret, ku panně zasnoubené muži, kterémuž jméno bylo Josef, z domu Davidova: a jméno panny Maria. A všed k ní anděl, řekl: Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou: požehnaná ty mezi ženami.

Povzbuzení myslí: Matko Boží, přesvatá Panno! vymoz mně, pro neposkvrněné početí tvé, abych v upřímném pokání se očistil(a) od hříchů svých, jakož i chránil(a) v budoucnosti přede všemi nástrahami ďábelskými. Vypros mi však též od nebeského Otce, aby, jako Svému Božskému Synu důstojný příbytek připraviti ráčil, aby i ke mně Kristus Ježíš zavítal a u mně přebýval, aby Jeho pomocí se mi podařilo před Božskou velebností čistý(á) se objeviti. Amen.

Na slavný hod Boží vánoční.

Na začátku mše svaté mluví Bůh Otec k Bohu Synu, Ježíš od věčnosti zplodil:

„Hospodin řekl ke mně: Syn můj jsi Ty, já dnes (od věčnosti) zplodil jsem Tebe. Proč se bouří národové, a lidé přemýšlejí marné věci?“ (Ž. 2, 1, 7).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, jenž Jsi tuto přesvatou noc leskem pravého světla osvítiti ráčil: dejž, prosíme, ať téhož světla, jehož tajemství jsme na zemi poznali, i radosti v nebesích jednou okoušíme. Jenž s Tebou živ jest a . .

*Epištola z listu sv. Pavla k Tit. 2. kapitola,
11—15 verš.*

Nejmilejší! Ukázala se milost Boha, Spasitele našeho, všechněm lidem, vyučující nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí, strážlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající blahoslavené naděje a příští slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, kterýž dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil sobě lid vzácný, a následovný dobrých skutků. Toto mluv a napomínej v Kristu Ježíši, Pánu našem!

Evangelium. (Luk. 2 kap., 1—14 verš.).

Za onoho času vyšlo vyrčení od císaře Augusta, aby popsán byl všecken svět. To popsání první stalo se od syrského vladaře Cyrína; a šli všichni, aby se přiznávali, jedenkaždý do svého města. Vstoupil pak i Josef z Galilee, z města Nazarétnu do Judska, do města Davidova, kteréž slove Betlém, protože byl z domu a z čeledi Davidovy, aby se přiznal s Marií, zasnoubenou sobě manželkou, těhotnou. Stalo pak se, když tam byli, že se naplnili dnové, aby porodila. I porodila syna svého prvozeného, a plénkami jej obvinula, a položila jej v jesle, protože neměli místa v hospodě. A byli v té krajině pastýři ponocující a stráž noční držíce nad stádem svým. A aj, anděl Páně stál vedle nich, a jasnost Boží obklíčila je a báli se bázní velikou. I řekl jim anděl: Nebojtež se; nebo aj, zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu; nebo narodil se vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán, v městě Davidově. A toto vám bude znamením: Naleznete nemluvnátko plénkami obvinuté a položené v jeslích. A hned bylo s andělem množství vojska nebeského, chválících Boha a řkoucích: Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Začátek ku druhé mši svaté:

„Světlo zasvitne nad námi dnes: neb narodil se nám Pán a nazváno bude jméno Jeho: Podivný, Bůh, Kníže pokoje, Otec budoucího věku: Jehožto království nebude konce (Isaiáš 9, 6). Hospodin kraluje, v krásu oblékl se: oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se.“ (Ž. 92, 1).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Dejž nám, prosíme, všemohoucí Bože, ať to nové vtěleného Slova Tvého světlo, jež nás proniklo, tak se v skutcích našich leskne, jako věrou mysl naši objasňuje. Skrze Krista . . .

Epištola z listu sv. apošt. Pavla k Tit. 3. kapitola, 4—7 verš.

Nejmilejší! Ukázala se dobrota a vlídnost Spasitele našeho Boha; ne ze skutků spravedlnosti, kteréž jsme my učinili, ale podle svého milosrdenství spaseny nás učinil skrze obmytí druhého narození a obnovení Ducha svatého, kteréhož vylil na nás hojně skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom ospravedlnění jsouce milostí jeho, byli dědicové podle naděje života věčného, v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium. (Luk. 2 kapitola, 15—20 verš.)

Za onoho času mluvili pastýři vespolek: Pojdme až do Betléma, a vizme tu věc, jenž se stala. kterouž Pán ukázal nám. I přišli chvátajíce, a našli Marii a Josefa, i nemluvňátko položené v jeslích. A viděvše, poznali o slovu, kteréž jim praveno bylo o tom dítěti. I divili se všickni, kteříž slyšeli, i těm věcem, kteréž jim byly od pastýřů praveny. Ale Maria zachovávala všechna ta slova. skládajíc je v srdci svém. I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všech věcí, kteréž byli slyšeli a viděli, tak jak bylo pověděno jim.

Začátek ku třetí mši svaté:

„Maličký narodil se nám, a syn dán jest nám a učiněno jest knížectví na rameni Jeho a nazváno bude

jméno Jeho Anděl veliké rady. (Iaiáš 9, 6). Zpívejte Hospodinu píseň novou: neb jest divné věci učinil.“ (Ž. 97, 1),
Sláva Bohu Otci věkův. Amen.

Modleme se: Dejž, prosíme, všemohoucí Bože, aby novozrození v těle jednorozeného Syna Tvého vysvobodilo nás, ježto staré otroctví pode jhem hříchu drží. Skrze Krista

Epistola z listu sv. apošt. Pavla k Židům. 1 kapitola,
1—12 verš.

Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval někdy Bůh otcům skrze proroky, a nejposléze v těchto dnech mluvil nám skrze Syna, kteréhož ustanovil dědicem všech věcí, skrze něhož i věky učinil; kterýžto, jsa oblesk slávy a obraz podstaty jeho, a nesa všechny věci slovem moci své, učiniv očištění hříchů, sedí na pravici velebnosti na výsostech, tím lepším nad anděly učiněn, čím rozdílnější nad ně jméno zdědil. Nebo kterému kdy z andělů řekl (Bůh): „Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe?“ A opět: „Já budu jemu Otcem, a on mi budem Synem?“ A opět, když uvádí prvorozeného na okršlek země, dí: „A klanějte se jemu všickni andělé Boží! A o andělech zajisté dí: „Kterýž činí anděly své duchy, a služebníky své plamen ohně.“ K Synu pak: „Trůn tvůj, Bože, na věky věkův; berla pravosti jest berla království tvého. Miloval jsi spravedlnost a nenáviděl jsi nepravosti: proto pomazal tebe, Bože, Bůh tvůj olejem radosti, nad spoluúčastníky tvé.“ A: „Ty, Pane, na počátku založil jsi zemi, a dílo rukou tvých jsou nebesa. Onať zahynou, ty pak zůstaneš, a všechna jeho roucho zvetšejí, a jako oděv změníš je, a změněna budou: ty pak tentýž jsi, a léta tvá nepřestanou.

Evangelium (Jan 1. kap., 1—14 verš.)

Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh byl Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest. V něm byl život, a život byl světlo lidí, a

světlo ve tmě svítí, a tma ho neobsáhla. Byl člověk poslaný od Boha, jemuž bylo jméno Jan. Ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o světle, aby všickni věřili skrze něho. Nebyl on světlo, ale aby vydal svědectví o světle. Bylo světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět. Na světě byl, a svět skrze něj učiněn jest, a svět ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali. Kolikož pak koli přijali jej, dal jim moc syny Božími býti, těm, kteříž věří ve jméno jeho; kteřížto ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha zrozeni jsou. A slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi; a viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

Povzbuzení myslí: Pravý Synu Boží živého Boha, sestoupil Jsi z lásky k nám lidem s nebe, aby's mezi námi dlel a pravým světlem učení Svého zatemnělost rozumu našeho osvětlil! Dej ať poznám z ponížení Tvého — neboť Jsi se v Betlémě v chlévě narodil — cenu tohoto světa a jeho statků; pak Tě nezavrhnou jak svět, nýbrž budu s Tebou vždy spokojen(a), abych odměnu své lásky k Tobě jednou v patření na Tebe přijal(a) Amen.

Na den sv. Štěpána, prvomučeníka.

Začátek mše svaté vyjadřuje nám pravou lásku sv. Štěpána k nepřátelům a na jeho horlivost a nadšení pro Krista ukřižovaného:

„Ssedli se knížata a proti mně mluvili a nespravedliví pronásledovali mne: přispěj mi ku pomoci, Hospodine, Bože můj! poněvadž služebník Tvůj cvičil se v spravedlnostech Tvých. Blahoslavení, kteří krácejí v nevinosti a chodí v zákoně Hospodinově.“ (Ž. 118, 1, 23).

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Dejž, prosíme, o Pane, abychom následovali to, což ctíme, a naučili se nepřátely milovati, ježto slavíme památku toho, kterýž za nepřátely své se přimlouval u Ježíše Krista, Pána našeho, Syna Tvého, jenž s Tebou živ jest Amen.

*Epištola ze Skut. apošt. 6 kapitola, 8—10, a 7 kapit.,
54—59 verš.*

V těch dnech Štěpán, pln jsa milosti a síly, činil veliké divy a zázraky v lidu. I povstali někteří ze školy, kteráž slove Libertinských, a Cyrénských a Alexandrinských a těch, kteří byli z Cilicie a Asie, hádající se s Štěpánem: ale nemohli odolati moudrosti a Duchu, kterýž mluvil (z něho). Slyšíce pak to, pukali se v srdcích svých, a skřípěli zuby na něho. Poněvadž pak byl pln Ducha svatého, pohleděv do nebe, užírel slávu Boží, a Ježíše stojícího na pravici Boží. I řekl: Aj, vidím nebesa otevřena, a Syna člověka stojícího na pravici Boží. Zkřikše pak hlasem velikým, zacpali uši své, a obořili se jednomyslně na něj. A vyvrhše jej z města, kamenovali ho; a svědkové složili roucha svá u noh mládence, kterýž sloul Šavel. I kamenovali Štěpána, modlíciho se a řkouce: Pane Ježíši, přijmi ducha mého! Poklekl pak na kolena, a zvolal hlasem velikým, řka: Pane, nepokládej jim toho za hřích! A když to pověděl, usnul v Pánu.

Evangelium. (Mat. 23, 34—39).

Za onoho času mluvil Pán Ježíš zákonníkům a fariseům: Aj, já posílám k vám proroky a moudré a učitele: a z těch (některé) zabijete a ukřižujete, a (některé) z nich budete ve školách svých bičovati, a budete je honiti z města do města; aby přišla na vás všeliká krev spravedlivá, kteráž jest vylitá na zemi, od krve Abele spravedlivého, až do krve Zachariáše, syna Barachiášova, kteréhož jste zabili mezi chrámem a oltářem. Amen pravím vám, přijdouť všechny ty věci na pokolení toto. Jerusaleme, Jerusaleme, kterýž zabíjíš proroky, a kamenuješ ty, jenž k tobě posláni jsou: kolikrát jsem chtěl shromážďiti syny tvé, jako slepice shromažďuje pod křídla kuřátka svá, a nechtěl jsi? Aj, zanechá se vám dům váš pustý. Neboť pravím vám, neuzříte mne od této chvíle, až díte: „Požehnaný, jenž se běře ve jménu Páně.“

Povzbuzení myslí: Dle příkladu tvého, sv. Štěpáne, odpustím všem, kteří mně urážejí, a budu se za ty mo-

dliti, kteří mně pronásledují, abych osvědčil(a) skutkem, že jsem křesťanem a jedenkrát, jako ty, za svoji lásku a obětavnost spatřil(a) nebe otevřené a v něm radovati se mohl(a). Amen.

Na slavnost Nového roku. (Obřezání Páně.)

(Mše sv. začíná právě tak jako o třetí mši svaté na den Božího narození.)

Modleme se: Bože, Jenž Jsi plodným panenstvím blahoslavené Panny Marie lidskému pokolení odměny věčného spasení uděliti ráčil: propůjč nám, abychom přimluvy té svaté Panny u Tebe zakusili, skrze kterouž jsme hodni učiněni byli obdržeti původce života, Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, Jenž s Tebou živ jest a . . . Amen.

(Epištola jest táž, jako při druhé mši sv. na slavný hod Boží vánoční.)

Evangelium. Luk. 2. k., 21 v.

Za onoho času, když se naplnilo dní osm, aby obřezáno bylo dítě, nazváno jest jméno jeho Ježíš, kterýmž nazváno bylo od anděla, prve než se v životě počalo.

Povzbuzení myslí: Všemohoucí, věčný Bože! V minulém roce Jsi mně tak podivuhodně před rozmanitými nástrahami zachovával, aniž bych si této milosti Tvé byl(a) zasloužil(a). Vzpomenu-li si kolikrát jsem v minulém roce proti přikázáním Božím jednal(a), tu mi svědomí mé praví, že jsem zaslouhoval(a) přísný trest. Pokorně žádám milosrdsnost Tvou za odpuštění hříchů svých a za zachování života svého a své duše v tomto nastávajícím roce před každodenním neštěstím; prosím Tě též o milost, aby jméno Božského Syna Tvého, který dnešního dne: Spasitel, Vykupitel a Pomazaný Páně nazván jest, mně v hodince nebezpečenství ku vítězství a v hodince smrti ku věčné blaženosti dopomohlo. Amen.

Na slavnost sv. tří králů.

(6. ledna.)

Slavnost dnešní nazývá se též „Zjevení Páně“ jež se stalo pohanům skrze tři mudrce: Kaspara, Melichara a Baltazara, — ale i židům křtem Pána Ježíše v Jordáně a zázrakem v Káni galilejské. — Zjevil se Kristus hlavně jako Bůh a Král náš; — proto celý ten čas po Zjevení Páně jest k tomu ustanoven, abychom, patřice na Pána Ježíše jako na Boha a Krále, — srdce své královstvím Jeho učinili. — Protože připomínáme si v den tento křest Páně, proto také za starodávna bývali křtěni dospělí a k tomu již o vigílii svátku toho bývala svěcena voda. Této „vody tříkrálové“ užívá se nyní jen k vykropování příbytků. —

Začátek mše svaté zní:

„Aj, přišel panovník Hospodin: a v rukou Jeho království, i moc, i panování. (Mal. 3, 1). Bože, soud Svůj králi dej a spravedlnost Svou synu královu.“ (Ž. 71, 2).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi dnešního dne jedno-rozeného Syna Svého národům pohanským vůdčí hvězdou zjevití ráčil: dejž nám, prosíme, abychom, kteří jsme Tě již z víry poznali, až na výsost k patření tváři Tvé přivedeni byli. Skrze Krista

Epištola z proroka Isaiáše 60 kap., 1—6 verš.

Vstaň, osvěť se Jerusaleme, nebo přišlo světlo tvé, a sláva Hospodinova nad tebou vzejde. Nebo aj, tma přikryje zemi a mrákota národy: ale nad tebou vzejde Hospodin, a sláva jeho v tobě vidína bude. I budou pohané choditi v světle tvém, a králové v blesku východu tvého. Pozdvihni vůkol očí svých, a viz: všickni tito shromáždění jsou, a přišli k tobě: synové tvoji z daleka přijdou, a dcery tvé z boku povstanou. Tehdáž uzříš, a (radostí) oplývati budeš, a diviti se bude i rozšíří se srdce tvé, když se obrátí k tobě množství moře, a síla pohanů přijde k tobě. Množství velbloudů přikryje tě, dromedáři

z Madian a Efy: všickni ze Sáby přijdou. zlato a kadidlo nesouce, a chválu Hospodinovu zvěstujícíe.

Evangelium. (Mat. 2 k., 1—12 v.)

Když se narodil v Betlémě Judově Ježíš za dnů Herodesa krále, aj mudrci od východu přijeli do Jerusalema, řkouce: Kde jest ten, kterýž se narodil, král židovský? Nebo viděli jsme hvězdu jeho na východu, aj přijeli jsme, klaněti se jemu. Uslyšev pak to Herodes král, zkormoutil se, i všecken Jerusalema s ním. A shromáždív všecka knížata kněžská a učitele lidu, tázal se jich, kde by se Kristus měl naroditi. Oni pak řekli jemu: V Betlémě Judově; nebo tak psáno jest skrze proroka: A ty Betléme, země judská, nikoli nejsi nejmenší mezi knížaty judskými; neboť z tebe vyjde vévoda, kterýž by spravoval lid můj israelský.“ Tehdy povolav Herodes tajně mudrců, pilně se jich vyptával na čas hvězdy, kteráž se jim byla ukázala; a když je propouštěl do Betléma, řekl: Jděte, a ptejte se pilně na dítě, a když naleznete zvěstujtež mi, abych i já přijda, poklonil se jemu. Kteřížto vyslyševše krále, odjeli. A aj, hvězda, kterouž byli viděli na východu, předcházela je, až i přišedši stála nad místem, kdež bylo dítě. Uzřevře pak hvězdu, zradovali se radostí velikou velmi. A všedše do domu, našli dítě s Marií, matkou jeho, a padše, klaněli se jemu; a otevřevše poklady své, obětovali jemu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A dostavše ve snách napomenutí, aby se nenavracovali k Herodesovi, jinou cestou navrátili se do krajiny své.

Povzbuzení myslí: Milostivé dítě, Ježíši! neodmítej moji pokornou oběť; dle příkladu sv. tří králů obětuji Ti místo ryzího zlata vělou lásku, místo kadidla upřímnou modlitbu, a za myrhu budu všecka utrpení, jež na mne sešleš trpělivě snášeti. Buď mně vůdčí hvězdou ve zmatku tohoto světa, abych jen Tebe hledal(a) a Tvoji milost si zasloužil(a) a světlem víry osvěcen(a) a posílněn(a), pevně Tě následoval(a). Neopustím Tě nikdy, abych jednou s Tebou spojen(a) jsa(ouc) na věky Tě chválil(a). Amen.

Na den Očistování Panny Marie neb Hromnic.

Panna Maria podrobila se zákonu Mojžíšovu a 40. den po narození Páně odebrala se do chrámu jerusalemského, aby obřad očistování na ní vykonán byl, ač čistou byla i zůstala. — Při tom úkonu byl v chrámě Simeon, zbožný stařec, ten nazval Pána Ježíše *světlem* k zjevení národů; proto se dnes světí svíce, značící Krista, světlo národů. Tyto svíce rozsvěcovali staří Čechové při blesku a hromobití, modlíce se, aby Bůh, ne pro tu svíčku, ale pro tu modlitbu, kterouž církev při její posvěcení skrze Krista konala, příbytky jejich od blesku a bouře chránil, a tudíž svíčky ty nazvaly se „hromničné“ a celá slavnost dnešní „Hromnice.“ — V žádné katolické rodině nemá scházeti „hromnička“, neboť při zaopatřování nemocného a umírání jest jí potřebí, v prvním případě k uctění nejsvět. svátosti Oltářní, v druhém k naznačení světla věčného, kteréž umírajícímu svítiti má v nebesích.

Mše sv. začíná:

„Přijali jsme, Bože, milosrdenství Tvé u prostřed chrámu Tvého: Jakož jméno Tvé, Bože, tak i chvála Tvá (roznáší se až) do končin země: spravedlnosti plna jest pravice Tvá. Veliký jest Hospodin a velmi chvály hoden: v městě Boha našeho, na hoře svaté Jeho. (Ž. 47, 2, 10, 11).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, svrchovanou velebnost Tvou pokorně vzýváme, abychom, jako jednorozený Syn Tvůj dnešního dne s tělesnou bytností naši v chrámě byl představen, i my jednou s očistěným srdcem k Tobě uvedeni byli. Skrze Krista

Epištola z proroka Malach. 3 kap., 1—4 verš.

Toto praví Pán Bůh: Aj, já posílám anděla svého, a připraví cestu před tváří mou. A hned přijde do chrámu svého panovník, jehož vy hledáte, a anděl zákona, kteréhož vy chcete. Aj, přichází, praví Pán zástupů: a kdož bude moci mysliti den příchodu jeho, a kdo ostojí k vi-

dění jeho? Nebo on jako oheň přehánějící, a jako bylina valchářů, a seděti bude (jako) přeháněje a vyčišťuje stříbro, a vyčistí syny Lévi, a cediti je bude jako zlato a jako stříbro, a budou Hospodinu obětovati v spravedlnosti. A líbiti se bude Hospodinu oběť Judy a Jerusalema, jako za dnů věku, a jako za let starodávných.

Evangelium. (Luk. 2 k., 22—32 v.)

Za onoho času, když se naplnili dnové očišťování Marie podle zákona Mojžíšova, nesli jej do Jerusalema, aby ho postavili před Pánem, jakož psáno jest v zákoně Páně: Že „každý pacholík otvíraje život, svatý Pánu slouti bude;“ a aby dali oběť, jakož pověděno jest v zákoně Páně, dvě hrdlíček neb dvě holoubátek. A aj, člověk (jeden) byl v Jerusalemě, jemuž (bylo) jméno Simeon. a člověk ten byl spravedlivý a bohabojný, očekávající potěšení israelského, a Duch svatý byl v něm. A dostal byl odpověď od Ducha sv., že neužří smrti, leč by prve uzřel Krista Pána. I přišel v duchu do chrámu. A když uváděli dítě Ježíše rodičové jeho, aby učinili za něj podle obyčeje zákona, vzal jej i on na lokty své, a chválil Boha, a řekl: Nyní propouštíš služebníka svého, Pane, podle slova svého v pokoji; nebo viděly oči mé spasení tvé, kteréž jsi připravil před obličejem všech lidí, světlo k zjevení pohanům, a k slávě lidu svého israelského.

Povzbuzení myslí: Bože, který nehledíš na osobu, nýbrž toliko na smýšlení, nezamítej od Tváře Své oběť chudého, který Ti jen srdce plné lásky obětovati může. Dej mi sílu, abych chudobu svou spokojeně snášel(a), aby se ve mně nevzmáhala touha po shánění se po statcích pozemských, pomocí nichž bych snad jednou ztratil(a) dobra věčná. Jako Simeon budu jen po Tobě stále toužiti, a rád(a) zemru, jen když ústa má Tě okusí v nejsvětější svátosti Oltářní, a srdce mé na smrtelném loži s Tebou spojeno bude. Amen.

Na slavnost svatého Josefa.

(19. března.)

Sv. Josef, byv od věčnosti Nejsvětější Trojicí Boží vyvolen za ženicha Panny Marie, za hlavu a ochránce sv. rodiny zaujímá po blahosl. Panně mezi všemi Svatými první místo. Zvolí-li Bůh koho k nějakému úřadu, dá mu také k tomu potřebných milostí; z čehož souditi lze, že i sv. Josef také přehojnými od Boha milostmi obdařen a ku zvláštní svatosti povýšen jest. Na tom se tudíž zakládá všeobecná úcta sv. Josefa v celé církvi, jakož i velemocná jeho přímluva u Ježíše Krista.

Mše sv. začíná:

„Spravedlivý jako palma pokvete, jako cedr na Libanu se rozmnoží, štípen jsa v domu Hospodinově, v síních domu Boha našeho. Dobré jest velebiti Hospodina, a žalmy zpívati jménu Tvému, o Nejvyšší! (Ž. 91, 13, 14),

Sláva Bohu Otci . . . věky věkův. Amen.

Modleme se: Prosíme Tebe, o Pane, rač nám pro zásluhy ženicha Své nejsvětější Rodičky pomáhati, by nám, čeho naše nedostatečnost dosáhnouti nemůže na jeho přímluvu uděleno bylo, Jenž Jsi živ . . .

Epištola z Eklesiastika 45 kapitola, 1—6 verš.

Milý Bohu i lidem, jehožto památka v požehnání jest. Podobného jej učinil k slávě svatých, a zvelebil jej k bázni nepřátel, i slovy svými hrůzy zkrotil. Oslavil jej před obličejem králů, a přikázání dal jemu před lidem svým, a ukázal mu slávu svou. Pro víru a tichost jeho učinil jej svatého, a vyvolil jej ze všelikého těla. Nebo slyšel jej i hlas jeho, a uvedl jej do oblaku. A vydal mu v přítomnosti své přikázání a zákon života a kázně.

Evangelium. (Mat. 1 kap., 18—21 v.)

Když matka Ježíšova Maria zasnoubena byla Josefovi, prve než se sešli, naleza jest mající v životě z Ducha svatého. Josef pak muž její, spravedlivý jsa, a nechtě ji v lehkost uvést, chtěl ji tajně propustiti. Když pak on na to myslil, aj, anděl Páně, ukázal se jemu ve snách, řka: Josefe, synu Davidův, neboj se vzíti (k sobě) Marii, manželku svou; nebo což v ní zrozeno jest, z Ducha sv. jest. Porodíť pak syna, a nazveš jméno jeho Ježíš: on zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.

Povzbuzení myslí: O svatý Josefe, pěstoune Ježíše Krista, pro zvláštní ctnosti Své, byl's tak velice vyznamenán! Víím, že Ti ničeho neodepře miliený Ježíš a proto se Ti odporoučím v milostivou ochranu; pomoz mi, bych tak se stkvěl(a) pokorou, poslušností a láskou k dítěti Ježíši. jako Ty sám; pak zajisté přijme mne na milost Chránělec Tvůj milý Ježíš v nebi. Amen.

Na slavnost Zvěstování Panny Marie.

(25. března.)

Začátek mše svaté
popisuje nám vysokou
důstojnost Panny
Marie:

„Obličej Tvého
žádati budou všickni
bohatí lidu: přivedeni
budou Králi panny,
které kráčejí za ní:
příbuzné její přive-
deny budou Tobě s
radostí a plesáním.
Vyneslo srdce mé slo-
vo dobré: vypravují
dila svá Králi.“ (Ž.
44, 2, 13, 16.)

Sláva Otci . . .

Modleme se: Bože,
Jenž Jsi chtěl, aby
ze života blahosl. Marie Panny Slovo Tvé skrze andělské
zvěstování tělem přiodino bylo; dejž, prosíme Tebe, aby-
chom, kteří ji v pravdě Rodičkou Boží býti věříme, jejím
orodováním u Tebe podporováni byli. Skrze téhož Pána . .

Epistola z proroka Isaiáše 7 kap., 10—15 verš.

V těch dnech mluvil Hospodin k Achazovi, řka:
Požádej sobě znamení od Hospodina Boha svého, v hlu-
bokosti pekelné, aneb na výsosti shůru. I řekl Achaz:
Nebudu žádati, a nebudu pokoušeti Hospodina. I řekl:
Slyšte tedy, dome Davidův! Zdali málo jest vám, lidem
býti k obtíži, že i Bohu mému obtížni jste? Protož sám
Pán dá vám znamení. Aj, panna počne a porodí syna, a
nazváno bude jméno jeho Emanuel. Máslo a med jísti
bude, aby uměl zavrei zlé a vyvoliti dobré.

Evangelium. (Luk. 1 kap., 26—38 verš.).

Za onoho času poslán jest anděl Gabriel od Boha do města galilejského, kterémuž jméno Nazarét, ku panně, zasnoubené muži, kterémuž jméno bylo Josef, z domu Davidova a jméno panny (bylo) Maria. A všed k ní anděl, řekl: Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami. Kterážto uslyševši zkormoutila se nad řečí jeho, a myslila, jaké by to bylo pozdravení? I řekl jí anděl: Neboj se, Maria: nebo jsi nalezla milost u Boha. Aj, počneš v životě, a porодиš syna, a nazveš jméno jeho Ježíš. Tenť bude veliký, a Syn Nejvyššího slouti bude, a dá jemu Pán Bůh stolicí Davida, otce jeho, a královati bude v domě Jakobově na věky, a království jeho nebude konce. I řekla Maria k andělu: Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám? A odpověděv anděl, řekl jí: Duch svatý sstoupí v tě, a moc Nejvyššího zastíní tobě; a protož i co se z tebe svatého narodí, slouti bude Syn Boží. A aj, Alžběta, příbuzná tvá, i ona počala syna v starosti své, a tento jest jí šestý měsíc, kteráž slove neplodná; neboť nebude nemožné u Boha nižádné slovo. I řekla Maria: Aj, já dívka Páně; staniž mi se podle slova tvého.

Povzbuzení myslí: Přesvatá Bohorodičko, která Jsi se stala z poslušnosti k Bohu a z lásky k nám Matkou Spasitele, a předce jsi se nazývala dívkou Páně, — vypros mi mocnou přimluvou svou podobnou pokoru a lásku, abych nebažil(a) po chvále lidské; nechť spatřuji stále ve vtělení se Syna Tvého naši spásu a po ni nechť toužím. Amen.

V pondělí velikonoční.

Církev sv. srovnává *na začátku dnešní mše svaté* příchod Páně do nebe, s příchodem Israelitů do zaslíbené země:

„Uvedl vás Hospodin do země tekoucí mlékem a strdí, alleluja; aby zákon Hospodinův vždycky byl v ústech vašich, alleluja, alleluja! (2. Moj. 13, 5, 9). Chvalte

Hospodina a vzývejte jméno Jeho, a zvěstujte mezi národy skutky Jeho. (Žalm 104, 1).

Sláva Bohu Otcí věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi slavností velikonoční světu mocných a spasitelných léků propůjčil, rač prosíme, lid Svůj milostí Svou nebeskou provázeti, aby i dokonalé svobody dosáhl, i k životu věčnému prospíval. Skrze Krista

Epištola ze Skut. Apošt. 10 kapitola, 37—43 verš.

V těch dnech stojí Petr uprostřed lidu. řekl: Muži bratří! Vyť víte, které slovo se stalo po všem Judsku. a sice počavši od Galilee, po křtu, kterýž byl kázal Jan. kterak jest Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazaréta; kterýžto chodil dobře čině, a uzdravuje všecky od ďábla poražené; nebo Bůh byl s ním. A my jsme svědkové všeho, co činil v krajině judské a v Jerusalemě, kteréhožto usmrtili, pověsivše ho na dřevo. Toho vzkřísil Bůh třetího dne, a způsobil, aby zjeven byl, ne všemu lidu, ale nám, svědkům od Boha podřízeným, kteříž jsme s ním jedli a pili, když vstal z mrtvých. A přikázal nám kázati lidu a svědčiti, že on jest, kterýž ustanoven jest od Boha, soudce živých i mrtvých. Tomu všickni proroci svědectví vydávají, že odpuštění hříchů vezmou skrze jméno jeho všickni, kteří věří v něho.

Evangelium. (Luk. 24 kapitola, 13—35 verš.)

Za onoho času dva z učeníků Ježíšových šli toho dne do městečka, kteréž bylo vzdálí od Jerusalema honů šedesáte, jménem Emaus. A ti rozmlouvali vespolek o těch všech věcech, které se byly přihodily. I stalo se, když rozmlouvali a sebe se dotazovali, že i Ježíš, přiblíživ se, šel s nimi: ale oči jejich byly držány, aby ho nepoznali. I řekl k nim: Které jsou to řeči, o nichž rozmlouváte vespolek jdouce, a jste smutni? A odpovéděv jeden, kterémuž jméno Kleofáš, řekl jemu: Ty sám jsi příchodí do Jerusalema, a nepoznal jsi, které věci staly se v něm těchto dnů? Jinžto on řekl: Které? I řekli:

O Ježíšovi Nazarétském, jenž byl muž prorok, mocný v skutku i v řeči, před Bohem i přede vším lidem; a kterak jej vydali nejvyšší kněží a knížata naše na odsouzení k smrti, a ukřižovali jej. My pak jsme se nadáli, že by on měl vykoupiti lid israelský: a nyní nad to všecko třetí den jest dnes, jakž se to stalo. Ale i ženy některé z našich zastrašily nás, kteréž přede dnem u hrobu byly a nenalezše těla jeho, přišly, pravíce, že také zjevení andělské viděly, kteřížto praví, že jest živ. I odešli někteří z našich k hrobu, a našli tak, jak ženy pravily, ale jeho nenalezli. A on řekl k nim: O blázni, a zpozdilí srdcem k věření všemu, co mluvili proroci! Zdaliž nemusil Kristus těch věcí trpěti, a tak vjíti do slávy své? A počav od Mojžíše a všech proroků, vykládal jim všechna písma, kteráž o něm byla. I přiblížili se k městečku, do kterého šli, a on dělal se, jako by chtěl dále jíti. I přinutili ho, řkouce: Zůstaň s námi, neb se připozdívá a den se již nachýlil. I všel s nimi. A stalo se, když seděl s nimi za stolem, že vzal chléb, a dobrořečil, a lámal a podával jim. I otevříný jsou oči jejich, a poznali jej. a on zmizel od očí jejich. I řekli vespolek: Zdaliž srdce naše nehořelo v nás, když mluvil na cestě, a otvíral nám Písma? A vstavše v túž hodinu, vrátili se do Jerusalema, a našli shromážděných jedenácte, i ty, kteříž s nimi byli, ani praví: Vstal Pán právě, a ukázal se Šimonovi. I vypravovali také oni, co se stalo na cestě, a kterak jej poznali v lámání chleba.

Povzbuzení myslí: Díky neskončené Tobě vydávám, milený Spasiteli, za slavné z mrtvých vstání a naše vykoupení, jež Jsi nám utrpením Svým a smrtí Svou zasloužil. Posilni mne též v pravé víře, a buď mi stále na blízku, když nebezpečí duši mé hroziti bude. Až se však připozdívati bude v životě mém a hodinka smrti mi nastane, pak přijď ke mně ve svátosti Oltářní a posilni lásku a naději moji, abych s Tebou na věky spojen(a) byl(a). Amen.

Na slavnost Nanebevstoupení Páně.

Začátek mše sv. upomíná nás na slova, jimiž anděle oslovili apoštoly takto:

„Muži galilejští, co se divíte, hledíce do nebe? Alleluja: jako jste Ho viděli an vystupuje do nebe, tak přijde, alleluja, alleluja! (Skut. ap. 1, 11). Všickni národové tleskejte rukama, prozpěvujte Bohu hlasitým plesáním. (Ž. 46, 3).

Sláva Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Popřej nám, prosíme, všemohoucí Bože, abychom, jako věříme, že jednorozený Syn Tvůj a Vykupitel náš dnešního dne na nebesa vstoupil, i my duchem nyní již s Ním přebývali v nebesích. Skrze téhož Pána

Epistola ze Skut. Ap. 1. kapitola, 1—11 verš.

První zajisté řeč učinil jsem, o Theofile, o všem, co začal Ježíš činiti a učit, až do dne, v kterémž dávaje skrze Ducha svatého přikázání apoštolům, jež byl vyvolil, vzat jest; jimžto i sebe samého zjevoval živého po svém umučení ve mnohých důvodech, ukazuje se jim po čtyřicet dní, a mluvě o království Božím. A pojed s nimi, přikázal jim, aby neodcházeli z Jerusalema, ale očekávali zaslíbení Otcova, které jste (prý) slyšeli skrze ústa má; nebo Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtěni budete Duchem svatým, ne po mnohých těchto dnech. Pročež kteří se byli sešli, tázali se ho, řkouce: Pane, v tomto-li času navrátíš království israelské? I řekl jim: Není vaše věc znáti časy neb chvíle, kteréž Otec položil v moci své; ale přijměte moc Ducha svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědkové v Jerusalemě. a ve všem Judsku, i Samarsku a až do posledních končin země. A když za ním do nebe jdoucím hleděli, aj, dva muži v rouše bílém stáli vedle nich, kteřížto i řekli: Muži galilejští, co stojíte hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jak jste jej viděli jdoucího do nebe.

Evangelium (Mar.16. kap., 14—20 verš.)

Za onoho času ukázal se Pán Ježíš jedenácti učeníkům, když seděli za stolem a trestal nedůvěru jejich a tvrdost srdce, že těm, kteříž jej vzkříšeného viděli, nevěřili. A řekl jim: Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude: kdož pak neuvěří, bude zatracen. Toto pak znamení následovati budou těch, kteříž uvěří. Budou ve jménu mém zlé duchy vymítati, novými jazyky mluvit, hady bráti, a jestliže by co jedovatého pili, nenškodí jim; na nemocné budou ruce vzkládati a dobře jim bude. A zajisté Pán Ježíš, když jim domluvil, vzat jest do nebe, a sedí na pravici Boží. A oni šli, a kázali všudy, a Pán jim pomáhal, a potvrzoval řeč jejich následujícími (na to) divy.

Povzbuzení myslí: Jako Jsi právě dnešního dne, vítězný králi, do věčné blaženosti vešel, tak dle božské přípovědi Tvé přijdeš opět, jakožto soudce našich skutků. Neopouštěj nás, jenž Jsi vstoupil na nebesa, a vyslyš prosby naše a dej nám Ducha sv., aby víru naši v křížích posiloval, abychom vše k úctě a slávě Tvé vykonali a jednou v nebi blaženi byli.

Na pondělí svatodušní.

Církev svatá raduje se na začátku mše sv., že ji Pán chlebem života v nejsvět. svátosti Oltářní nasycuje a medem nebeské moudrosti napájí:

„Krmil je z tuku obilí, alleluja, a medem ze skály sytil je, alleluja, alleluja! Plesejte Bohu spomocníku našemu a vesele pokřikujte Bohu Jakobovu!“ (Ž. 80, 2, 17).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi apoštolům Svým Ducha svatého dáti ráčil, vyplň nábožné prosby lidu Svého, a těm, kterýmž Jsi dal víru, uděl milostivě též pokoje. Skrze Krista

Epistola ze Skut. Apošt. 10 kapitola, 42—48 verš.

V těch dnech otevřev Petr ústa svá, řekl: Muži bratři! Nám přikázal Pán kázati lidu a svědčiti, že on jest, kterýž ustanoven jest od Boha, soudce živých i mrtvých. Tomu všickni proroci svědectví vydávají, že odpuštění hříchů vezmou skrze jméno jeho všickni, kteříž věří v něho. Když Petr ještě ta slova mluvil, připadl Duch svatý na všechny, kteříž poslouchali slova. I užasli se věřící z obřízky, kteříž byli přišli s Petrem, že i na pohany milost Ducha svatého vylita jest. Tedy odpověděl Petr: Zdaliž může kdo zabrániti vody, aby nebyli pokřtěni tito, kteříž Ducha svatého přijali, jako i my? I rozkázal je pokřtiti ve jménu Pána Ježíše Krista.

Evangelium. Jan 3. k., 16—21 v.

Za onoho času řekl Pán Ježíš Nikodémovi: Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný. Neboť neposlal Bůh Syna svého na svět, aby soudil svět, ale aby spasen byl svět skrze něho. Kdo věří v něho, nebývá souzen: ale kdož nevěří, již jest odsouzen; nebo nevěří ve jméno jednorozeného Syna Božího. Tentof pak jest soud: že světlo přišlo na svět, a milovali lidé více tmu, nežli světlo; nebo skutkové jejich byli zlí. Každý zajisté, kdož zlé činí, nenávidí světla, a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho: ale kdo činí pravdu, jde k světlu, aby zjevení byli skutkové jeho, proto že v Bohu učinění jsou.

Povzbuzení mysli: Děkuji Ti, Bože, za přenesmírnou dobrotivost, že Jsi milovaného Syna na svět poslal, aby nás vykoupil. Zachovej nás před nevěrou a skutky hříšnými, aby skutky naše před světlem učení Tvého obstály. a nás v peklo neuvedly, z něhož není vysvobození.

Na den sv. Jana Nepomuckého.

Mše sv. dnešního dne začíná:

„Dal mi Pán jazyk za mzdu mou, a jím chváliti Jej budu. Řekl jsem: ostříhati budu cest svých, abych nezhřešil jazykem svým.“

Sláva Otci . . .

Modleme se: Bože, Jenž Jsi pro nepřemoženou svátostní mlčelivost sv. Jana církve Svou novou mučnickou korunou ozdobil: dejž, abychom jeho příkladem a přimlouvanou ústům svým strážkladouce ku blahoslaveným, kteří jazykem neklesli, připočtení byli. Skrze Krista . . .

*Epištola z kn. Sir. 21 k.,
26—31 v.*

Blázen oknem nahlédá do domu: muž pak vycvičený vně postojí. Bláznovství, člověka poslouchati za dveřma: moudrý páčí si to za hanbu. Rtové neopatrných bláznivé věci rozprávějí: slova pak opatrných na váze se váží. V ústech bláznů jest srdce jejich: a v srdci moudrých jsou ústa jejich. Když bezbožný zlořečí ďáblu, zlořečí sám duši své. Nadymač sprzňuje duši svou, a mezi všemi bude v nenávisti: i kdo s ním přebývá, nenáviděn bude: mlčelivý a rozumný bude ctěn.

Evangelium jest jako na neděli II. adventní. (Str. 84)

Povzbuzení myslí: Milosrdný Bože, dej mi tu milost, bych jazyka svého užíval(a) jen ku velebení Tebe a nikdy

ku lži; vím, že Jsi vševědoucí a že nahlédáš do srdce všech lidí. Naplň mně Svojí milostí, bych zastal(a) se vždy pravdy a tak následuje(ic) ve všem světce, jehož památku nám církev sv. pro království České předkládá, jednou připočten(a) byl(a) ku kůrům těch blahoslavených, kteří jazykem neklesli. Amen.

Na den Božího Těla.

Svátek Božího Těla nejprve začal slaviti *Hugo*, biskup v Lutichu r. 1246., k čemuž podnět zavedla nábožná panna klášterní Juliána. Táž vidívala prý jak nábožná pověst (*Acta Sanctor. apud Bolland. 5. April*) u svatém vytržení měsíc v úplné záři, avšak na jedné straně úplně zatemnělý a jako natržený. Po dlouhém modlení zjevil jí Bůh význam vidění toho: měsíc v plné záři znamená svatou, katolickou církev; temná trhlina nedostatek jedné slavnosti v ní, a to slavnost k uctění nejsvět. svátosti Oltářní. Po 20 let nedůvěrovala prý se Juliána zjev tento vyjeviti až se svěřila mužům zbožností a učeností proslulým. Papež Klement V. konečně zavedl slavnost Božího Těla po veškeré církvi.

Mše sv. začíná slovy Davidovými:

„Krmil je z tuku obilí, alleluja: a medem ze skály sytil je, alleluja, alleluja. Plesejte Bohu, spomocníku našemu: a vesele pokřikujte Bohu Jakobovu. (Ž. 80, 2, 17).

Modleme se: Bože, Jenž Jsi nám v přepodivné Svátosti památku umučení Svého pozůstavil: popřej nám, prosíme, abychom svatá tajemství Těla Tvého a Krve Tvé tak velebili, bychom ovoce vykoupení Tvého stále v sobě znamenali. Jenž Jsi živ . . .

*Epistola z listu sv. Pavla ku Korint. 11. kapitola,
23—29 verš.*

Já zajisté přijal jsem od Pána, což vydal jsem i vám: že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen byl, vzal chléb, díky učiniv, lámal, a řekl: Vezměte a jezte: Toto jest tělo mé, kteréž za vás vydáno bude; to číňte na mou památku. Tak (vzal) i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich jest nová úmluva v mé krvi; to číňte kolikrát-koli píti budete, na mou památku. Nebo kolikrát-koli budete chléb tento jísti, a kalich píti, smrt Páně zvěstovati budete, dokavadž nepříjde. Protož kdokoli bude jísti chléb tento, aneb kalich Páně píti nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. Zkusiž pak sám sebe člověk, a tak z toho chleba jez, a z kalicha pí. Nebo kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje těla Páně.

Evangelium. (Jan 6. kap., 56—59).

Za onoho času řekl Pán Ježíš zástupům židovským: Tělo mé jest právě pokrm, a krev má jest právě nápoj. Kdo jí mé tělo, a pije mou krev, ve mně přebývá, a já v něm. Jakož mne poslal živý Otec, a já živ jsem pro Otce: tak i ten, kdož jí mne, živ bude pro mne. Toť jest chléb, kterýž s nebe sstoupil; ne jako otcové vaši jedli manu, a zemřeli. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.

Povzbuzení myslí: O věčná, neklamná, Božská Pravdo! Věřím, že Jsi přítomen, milený Ježíši, v posvěcené hostii, jakožto záruka našeho budoucího z mrtvých vstání, budeme-li Tě se srdcem skroušeným přijímati. Proto Tě žádám, aby's mi propůjčil milost tento Božský pokrm s náležitou uctivostí přijímati, abych v srdci Tebe maje(íc) zde na zemi i na věčnosti byl(a) u Tebe. Amen.

Na slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla.

(29. června.)

Petr, jehož jméno dříve bylo Šimon, syn rybáře Jonáše z Kafarnaum, byl od Krista Pána hlavou ostatních

Svatý Petr.

apoštolův a celé církve učiněn. Po seslání Ducha sv. kázal nejprve z apoštolův, nejprvnější z nich vykonal

zázrak, uzdraviv ve jménu Ježíšově u brány chrámové chromého žebráka. Petr přijal první pohany, Kornelia s jeho rodinou, do církve Kristovy. Potom odebral se z Jerusalema do Antiochie a spravoval tamější církev jako první biskup její. Zemřel v Římě pro Krista smrtí mučnickou za císaře Nerona 29. června 67. Petrem počíná řada papežů římských. — Pavel, dříve Šavel, býval druhdy velikým nepřitelem církve. Když Židé kamenovali Štěpána, byl mezi nimi, hlídaje šaty jejich. Nenávisti proti křesťanům puzen, cestoval do Damašku, by je i tam pronásledoval. Ale na cestě přeměnil Pán zázrakem mysl jeho a přijal jej mezi své apoštoly. Kázal evangelium mezi mnohými národy pohanskými a proto sluje „apoštolem národů.“ Založil mnoho obcí křesťanských. V Římě byl po 2 léta uvězněn a později v téže městě za císaře Nerona v jednom dnu se sv. Petrem umučen.

Svatý Pavel.

pána, byl mezi nimi, hlídaje šaty jejich. Nenávisti proti křesťanům puzen, cestoval do Damašku, by je i tam pronásledoval. Ale na cestě přeměnil Pán zázrakem mysl jeho a přijal jej mezi své apoštoly. Kázal evangelium mezi mnohými národy pohanskými a proto sluje „apoštolem národů.“ Založil mnoho obcí křesťanských. V Římě byl po 2 léta uvězněn a později v téže městě za císaře Nerona v jednom dnu se sv. Petrem umučen.

Začátek mše sv.

jsou slova Petrova, jež po propuštění ze žaláře v Jerusalemě pronesl:

„Nyní vím v pravdě, že poslal Pán anděla Svého, a vytrhl mne z ruky Herodesovy, a ze všeho očekávání lidu židovského. (Skut. ap. 12, 11) Hospodine, zkusil Jsi mne,

a seznal Jsi mne; Ty Jsi seznal sednutí mé, i povstání mé.“ (Ž. 138, 1).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen. .

Modleme se: Bože, Jenž Jsi dnešní den mučenickou smrtí svatých apoštolů Svých, Petra a Pavla posvětití ráčil: propůjč církvi Své, aby ve všem následovala učení oněch, skrze něž vzala počátek svého náboženství. Skrze Pána našeho

Epistola ze Skut. Apošt. 12. kap., 1—11 verš.

V těch dnech vztáhl Herodes král ruce, aby sužoval některé z církve. I zabil Jakoba, bratra Jana, mečem. Vida pak, že se líbilo Židům, umínil jíti i Petra. A byli dnové Přesnic. Kteréhož když byl jal, vsadil do žaláře, vydav jej čtyřem čtverníkům vojáků k ostříhání, chtěje po velikonoci vyvésti jej lidu. A Petr zajisté ostříhán byl v žaláři; modlitba pak dala se bez přestání od církve k Bohu za něj. A když ho měl Herodes vyvésti, v té noci spal Petr mezi dvěma vojáky, svázán jsa dvěma řetězy; a strážní přede dveřmi ostříhali žaláře. A aj, anděl Páně postavil se, a světlo se zastkvělo v příbytku; a udeřiv Petra v bok, zbudil jej, řka: Vstaň rychle. I spadli řetězové z rukou jeho. Řekl pak k němu anděl: Opaš se, a podvaž obuv svou. I učinil tak. A řekl jemu: Oděj se pláštěm svým, a pojď za mnou. I vyšed, šel za ním, a nevěděl, že pravda jest, co se dalo skrze anděla; ale domníval se, že by vidění viděl. A prosedše skrze první i druhou stráž, přišli k bráně železné, kteráž vede do města, a kteráž se jim sama od sebe otevřela. A vyšedše přešli ulici jednu: a hned odešel anděl od něho. A Petr přišed sám k sobě, řekl: Nyní vím v pravdě, že poslal Pán anděla svého, a vytrhl mne z ruky Herodesovy a ze všeho očekávání lidu židovského.

Evangelium. (Mat. 16 kap., 13—19 verš.)

Za onoho času přišel Pán Ježíš do krajin Cesaree Filipovy; i otázal se učeníků svých, řka: Kým praví lidé býti Syna člověka? A oni řekli: Někteří Janem Křtite-

lem, jiní pak Eliášem, jiní pak Jeremiášem, aneb jedním z proroků. Dí jim Ježíš: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpovídaje Šimon Petr, řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého. A odpovídaje Ježíš, řekl jemu: Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův; nebo tělo a krev nezjevilo (toho) tobě ale Otec můj, kterýž jest v nebesích. I já pravím tobě, že ty jsi Petr, a na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné neodolají proti ní. A tobě dám klíče království nebeského; a cožkoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi: a cožkoli rozvážeš na zemi, rozvázáno bude i na nebi.

Povzbuzení myslí: Božský Spasiteli, propůjč nám všem onu živou víru, již proniknutí byli tito velicí apoštolové národů, abychom vždy tak neohroženě jako sv. Petr, a tak nadšeně, jako sv. Pavel ji vyznávali. Naplň nás zároveň úctou k nejvyššímu náměstku sv. Otci a k jeho důstojným spomocníkům, jejichž rozkazy nechť nás stále upevňují v dobrých skutcích. Amen.

Na slavnost Nanebevzetí blah. Panny Marie.

Slavíce svátek tento plesati musíme v Pánu, jak nás k tomu na začátku (introitu) mše sv. církev vybízí, ježto z Nanebevzetí Panny Marie andělé se radují, chválící spolu Syna jejího. *Mše sv. takto začíná:*

„Radujme se všichni v Pánu slavíce tuto slavnost ku počtě blahosl. Panny Marie, nad jejíž nanebevzetím plesají andělé a chválí společně Syna Božího. Vydalo srdce mé slovo dobré, zpívati budu písně své o Králi.“ (Ž. 14, 2).

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Rač, o Pane, služebníkům Svým provinění odpustiti, abychom nejsouce dostateční pro skutky své Tobě se líbiti, na mocnou přímluvu Rodičky Syna Tvého, Pána našeho spasení byli. Jenž s Tebou živ jest . .

Epištola z Ekleziast. 24. kap., 11—20 verš.

Ve všem hledala jsem odpočinutí, a v dědictví Páně přebývati budu. Tehdy přikázal a řekl mi Stvořitel všech

věcí; a kterýž stvořil mne, odpočinul v stánku mém, a řekl mi: V Jakubu přebývej, a v Israeli můj dědictví, a ve vyvolených mých pusť kořeny. Od počátku a před věky stvořena jsem, a až do budoucího věku býti nepřestanu, a v příbytku svatém před ním posluhovala jsem. A tak na Sionu utvrzena jsem, a v Jerusalémě jesti moc má. A v lidu ctěném vkořenila jsem se, a v částce Boha mého. (ježto jest) dědictví jeho, a v shromáždění svatých jest zdržování mé. Vyvýšena jsem jako cedr na Libanu a jako cypřiš na hoře Sionu. Jako palma v Kádesu vyvýšena jsem, a jako štěp růže v Jerichu: jako spanilá oliva na polích, a jako javor vyvýšena jsem podle vody na ulicích. Jako skořice a vonný balsám vůni jsem vydala, jako výborná myrha vydala jsem líbeznoš vůně.

Evangelium. (Luk.
10. 38—42)

Za onoho času všel Pán Ježíš do jednoho městečka, a žena jedna, jménem Marta, přijala jej do domu svého. A ta měla sestru, jménem Marii, kteráž také sedíc u noh Páně, poslouchala slova jeho. Ale Marta byla pečlivá při mnohé službě: kterážto se zastavila, a řekla: Pane, nemáš-liž o to péče, že sestra má nechala mne samu sloužiti? Protož rei jí, ať mi pomůže. A odpověděv, řekl jí

Pán: Marto, Marto, pečlivá jsi, a rmoutíš se při mnohých věcech: ale jednoho jest potřebí. Maria nejlepší stránku vyvolila, kterážto nebude odjata od ní.

Povzbuzení myslí: Přelaskavý Bože, popřej mi milost, bych veškeren čas života svého strávil(a) toliko v službě Tvé, a nestaral(a) se příliš o věci pozemské! Ty pak, Matko Spasitele našeho, která Jsi dnešního dne toto slzavé údolí opustila, aby's jako královna nebeská korunou věčné slávy ověncena byla; vypros nám všemohoucí přímluvou Svou odpuštění hříchů, abychom hodni učinění byli „nejlepší stránky“ v království nebeském. Amen.

Na slavnost Narození Panny Marie.

Mše sv. začíná s chvalořečením té, jež nám porodila Krále, který nebem i zemí vládne:

„Zdrávas Matko svatá, jež jsi nám dala. Rodičko, Krále, Kterýž nebi i zemí vládne na věky věkův. Vy-dalo srdce mé slovo dobré, vypravují díla svá Králi.“

Sláva Bohu Otci věky věkův. Amen.

Modleme se: Rač, o Pane, prosíme Tebe, služebníkům Svým dar nebeské milosti uděliti, aby jakož nám porod blahoslavené Panny Marie byl počátkem spasení, tak i přežádoucí slavnost jejího narození poskytla srdci našemu vzrůst pokoje. Skrze Amen.

Epištola je jako na den Neposkvr. Početí P. Marie.

Evangelium (Mat. 1 k., 1—16 v.)

Kniha rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova. Abraham zplodil Isáka. Isák pak zplodil Jakoba. Jakob pak zplodil Jůdu a bratři jeho. Jůdas pak zplodil Faresa a Záru z Thámar. Fares pak zplodil Esrona. Esron pak zplodil Arama. Aram pak zplodil Aminadaba. Aminadab pak zplodil Násona. Náson pak zplodil Salmona. Salmon pak zplodil Bóza z Rahab. Bóz pak zplodil Obeda z Ruth. Obed pak zplodil Jesse. Jesse pak

zplodil Davida krále. David pak král zplodil Šalamouna z té, kteráž byla Uriášova. Šalamoun pak zplodil Roboama. Roboam pak zplodil Abiáš. Abiáš pak zplodil Asu. Asa pak zplodil Josafata. Josafat pak zplodil Jorama. Joram pak zplodil Oziáš. Oziáš pak zplodil Joathama. Joatham pak zplodil Achaza. Achaz pak zplodil Ezechiáš. Ezechiáš pak zplodil Manasesa. Manases pak zplodil Amona. Amon pak zplodil Josiáš. Josiáš pak zplodil Jechoniáš a bratři jeho v zajetí babylonském. A po zajetí babylonském Jechoniáš zplodil Salathiele. Salathiel pak zplodil Zorobabele. Zorobabel pak zplodil Abinda. Abind pak zplodil Eliakima. Eliakim pak zplodil Asora. Asor pak zplodil Sádocha. Sádoch pak zplodil Achima. Achim pak zplodil Elinda. Elind pak zplodil Eleazara. Eleazar pak zplodil Mathana. Mathan pak zplodil Jakoba. Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.

Povzbuzení myslí: Nevyzpytatelný ve Svých úradách. o Bože, kterýž Jsi se smilovati ráčil nad padlým pokolením lidským, a dal Jsi nám v blahoslavené Rodičce opět to, co v pramátí naší Evě jsme ztratili, — prosíme Tě, aby nám narození Rodičky Boží všem sloužilo k obrození a věčnému spasení. Skrze Krista Amen.

Na den sv. Václava, patrona království Českého.

(28. září.)

Mše sv. začíná slovy týmiž jako v den sv. mučeníka:

„V síle Tvé, Hospodine, radovati se bude spravedlivý, a nad spasením Tvým velebiti se bude náramně: žádost srdce jeho dal Jsi jemu. Nebo předešel's jej sladkým požehnáním, vstavil's na hlavu jeho korunu z kamení drahého.“

Sláva Bohu Otci . . . , . věkův. Amen.

Modleme se: Bože, Jenž Jsi sv. Václava mučenickou palmou z knížectví pozemského do slávy nebeské přijal, račiž na přimluvu jeho ode všeho protiventství nás chrániti, a jednou společností jeho v nebesích cblážiti. Skrze . .

Epištola (Moudr. 6 kap., 10—22 verš.)

K vám tedy, králové, jsou tyto mé řeči, abyste se naučili moudrosti, a nevypadli. Nebo kteří ostříhají spravedlivých věcí spravedlivě, ospravedlnění budou: a kteří se naučí těm věcem, naleznouť, co by odpověděli. Budtež tedy žádostivi řečí mých: milujte je a budete míti umění. Jasnáť jest moudrosť, a nikdy nevadne, a snadně spatřina bývá od těch, kteříž ji milují, a nalezena bývá od těch, kteříž ji hledají. Předchází ty, kdož jí jsou žádostivi, aby se jim prvé ukázala. Kdo k ní na úsvitě bdíti bude, nebude (o ni velmi) pracovati: nebo ji nalezne sedící u dveří svých. Protož přemýšleti o ní, jest dokonalý rozum: a kdož bdíti bude pro ni, brzo bezpečen bude. Poněvadž ona obchází hledajíc těch, kdo jsou jí hodni, a na cestách ukazuje se jim ochotně, a při všelikém přemýšlování potkává se s nimi. Nebo počátek její jest opravdová žádost umění. Protož péče o umění jest láska (k ní): a láska (k ní) jest ostříhání jejich přikázání: ostříhání pak přikázání (jejich) jest základ neporušenosti; neporušenost pak působí, aby byl (člověk) nejbližší Bohu. Žádost tedy moudrosti přivádí do království věčného. Protož jestliže sobě zalibujete (panovnické) stolice a berly, králové národů, milujte moudrosť, abyste na věky kralovali.

Evangelium. (Mat. 16 kap., 24—27 verš.).

Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým: Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne. Nebo kdo by chtěl duši svou zachovati, ztratí ji; kdož by pak ztratil duši svou pro mne, nalezne ji. Nebo, co jest platno člověku, byť všecken svět získal, ale na duši své škodu trpěl? Anebo jakou dá člověk výměnu za duši svou? Syn zajisté člověka přijde v slávě Otce svého s anděly svými: a tehdáž odplatí jednomu každému podle skutků jeho.

Povzbuzení mysli: Národ náš, milený Bože, nazývá vše, co milé a svaté jest „svatováclavským!“ Žádáme Tě tudíž pokorně, aby Jsi na přímluvu patrona sv. Václava království naše ode všech nepřátel zachovati ráčil a všem

lidem v něm pokoje uštědřil. Svatý Václav nechť mocnou přímluvou svou vymůže nám té milosti, abychom i do jeho sboru, jako věrní bratři jeho, připočteni byli, a Tebe, jenž Jsi pravda a život jednou věčně chválili. Skrze . . . Amen.

Na slavnost Všech Svatých.

(1. listopadu).

(Slavnost tuto ustanovil papež Bonifác IV. r. 610. a to toliko v Římě. Papež Řehoř IV. rozšířil ji pro celou církev a přikázal, by vždy 1. listopadu se světla.)

Mše svatá začíná slovy radostnými:

„Radujme se všickni v Pánu slavíce den slavný k uctění Všech Svatých, z jejichž oslavení andělé se radují a společně chválí Syna Božího. Plesejte spravedliví v Hospodinu, upřímným přísluší chvalozpěvy.“

Sláva Bohu Otci . . . věky věkův. Amen.

Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, Jenž Jsi nám propůjčil zásluhy Všech Svatých jednou slavností velebiti: prosíme, abys nám hojnost smilování Svého, o kterémž

vroucně žádáme, hledě k tolika orodovníkům uděliti ráčil. Skrze . . . Amen.

Epištola. (Zjev. sv. Jana 7. kapitola, 2—12 verš.)

V těch dnech: Hle já Jan viděl jsem jiného anděla, vystupujícího od východu slunce, majícího znamení Boha živého, i volal hlasem velikým na čtyři anděly, kterýmž dáno jest, aby škodili zemi a moři, řka: Neškodte zemi a moři, ani stromům, dokudž nepoznameníme služebníků Boha našeho na čelích jejich. I slyšel jsem počet znamenáných sto čtyřiceti čtyři tisíce znamenáných ze všeho pokolení synů israelských. Z pokolení Judova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Gádova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Aserova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Neftalimova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Manaxesova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Simenova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Léviova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Issacharova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Zabulonova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Josefova dvanácte tisíců znamenáných; z pokolení Benjaminova dvanácte tisíců znamenáných. Potom jsem viděl zástup veliký, jehož žádný přecísti nemohl, ze všech národů a pokolení, lidí a jazyků ani stojí před trůnem a před obličejem Beránka, jsouce oblečení v bílá roucha, a palmy v rukou jejich, a volali hlasem velikým řkouce: Spasení Bohu našemu, kterýž sedí na trůnu, a Beránkovi. A všickni andělé stáli kolem trůnu a starců, a čtyř zvířat; i padli před trůnem na tváře své, a klaněli se Bohu, řkouce: Amen! Dobrořečení, a jasnost, a moudrost, a díkůčinění, česť a moc, i síla Bohu našemu na věky věkův. Amen.

Evangelium. (Mat. 5 kap., 1—12 v.)

Za onoho času, vida Pán Ježíš zástupy, vstoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu učeníci jeho. I otevřev ústa svá, učil je, řka: Blahoslavení chudí duchem; nebo jejich jest království nebeské. Blahoslavení tiši; neboť oni zemí vládnouti budou. Blahoslavení kla-

jící; nebo oni potěšeni budou. Blahoslavení, kteří lačněji a žízní po spravedlnosti; nebo oni nasyceni budou. Blahoslavení milosrdní; nebo oni milosrdenství dojdou. Blahoslavení čistého srdce; nebo oni Boha viděti budou. Blahoslavení pokojní; nebo oni synové Boží slouti budou. Blahoslavení, kteříž protivenství trpí pro spravedlnost; nebo jejich jest království nebeské. Blahoslavení jste, když vám budou zlořečiti a protivenství činiti a mluviti všecko zlé proti vám lhouce, pro mne: radujte se a veselte se; nebo odplata vaše hojná jest v nebesích.

Povzbuzení mysli: Konajíce dnešníhodne památku Všem Svatých, prosíme Tě, přelaskavý Bože, aby příklad jejich nám stále před očima svítil, abychom jich stále v životě tomto pozemském následovali a jednou ve sboru jejich chvalozpěvy Tě na vždy oslavovati mohli. Amen.

Díl čtvrtý.

Písňe kostelní.

Píseň před kázáním.

1. Otče náš, milý Pane, * dej nám Ducha svatého * prosíme, ať se stane, * pro Krista Syna Tvého; * ať nás naučí Božského * pravdu zákona znáti, * proroctví falešného * pilně se vystříhati.

2. Kriste, jenž jsi věrným svým * seslal Ducha svatého. * před věky vyvoleným * od Otce nebeského; * račiž nám této chvíle * téhož Ducha seslati, * abychom Tebe mile * mohli v slovích poznati.

3. O milý Duše svatý, * rač naším hostem býti, * jenž jsi v dařích bohatý, * nemeškej k nám přijíti; * spravuj jazyk k mluvení, * dej nám dobré naučení, * nachyl uši k slyšení. * zapal srdce k věření.

Píseň po kázání.

1. Pochválen budiž Pán Bůh náš, * kterýž nyní nasýtil nás * svatým slovem, * jenž jest pokrm našim dušem, * Alleluja, Alleluja! * Pochválen buď Bůh, Alleluja!

2. Pochválen buď i Syn Boží, * jenž jest srdcí našich zboží, * neboť on sám * skrz smrt navrátil život nám, * Alleluja, Alleluja! * Pochválen buď Bůh, Alleluja!

3. Pochválen buď i Duch svatý, * jenž nás učí pravdu znáti * Boha otce, * jeho milého Syna. * Alleluja! Alleluja! * Pochválen buď Bůh, Alleluja!

Když kněz v neděli před službami Božími věřící svěcenou vodou kropí:

Kněz: Asperges me!

Pokropiž mne!

Lid pokračuje: Domine hyssopo et mundabor: lavabis me et super nivem dealbabor.

Pane, yzopem a očistěn budu: obmejž mne, a nad sněh zbílen budu.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto; sicut erat in principio et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Asperges me etc.

Ů. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Ř. Et salutare tuum da nobis.

Ů. Domine exaudi orationem meam.

Ř. Et clamor meus ad te veniat.

Ů. Dominus vobiscum.

Ř. Et cum spiritu tuo.

Smiluj se nade mnou, Bože, podle velikého milosrdenství svého.

Sláva Otci, i Synu i Duchu svatému; jakož byla na počátku, nyní, vždycky, až na věky věkův. Amen.

Pokropiž mne atd.

Ů. Ukaž nám, Pane, milosrdenství své.

Ř. A uděliž nám spasení své.

Ů. Pane, vyslyš modlitbu mou.

Ř. A volání mé k Tobě přijď.

Ů. Pán s vámi.

Ř. I s duchem tvým.

Modleme se: Vyslyš nás, Pane, svatý Otče, všemohoucí věčný Bože! a rač nám seslati anděla svého s nebes, jenž by chránil, ošetřoval, zastoupil, navštívil a bránil všechny přebývající v tomto domě. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Poznamenání. V neděli smrtelnou a květnou se vynechá: „Gloria“ a opakuje se jen „Asperges me!“

Od neděle velikonoční až k svatodušní zpívá kněz místo „Asperges me“:

Vidi aquam!

Lid pokračuje: Egredientem de templo a latere dextro alleluja: et omnes, ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, et dicent: Alleluja! alleluja!

Confitemini Domino, quoniam in saeculum misericordia ejus.

Gloria Patri etc.

Vidi aquam.

Viděl jsem vodu.

Vycházející z chrámu od pravé strany alleluja; a všickni, k nimžto došla voda ta, spasení učinění byli a řeknou: alleluja, alleluja.

Oslavujte Pána nebo dobrý jest: nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Sláva Otci atd.

Viděl jsem vodu atd.

V. Ostende nobis, Domine,
misericordiam tuam, alleluja.

R. Et salutare tuum da nobis, alleluja.

V. Ukaž nám, Pane, milosrdenství své, alleluja.

R. A uděliž nám spasení své, alleluja!

Písně ke mši svatě.

I.

Při začátku. Bože, před Tvou velebností * na kolena padáme; * zapal v srdcích svou milostí * oheň lásky žádáme; * bychom Tebe milovali, * jak v nebesích andělé, * oběť Ti obětovali * podle Tvé svaté vůle.

Při Gloria. Sláva budiž na výsosti, * čest a díky vzdáváme, * o Bože, Tvé velebnosti, * dej nám pokoj, žádáme: * o Ježíši, kterýž snímáš * tohoto světa viny, * k sobě do nebe přived' nás * skrze Svě drahé rány.

Při Evangelium. Boží slovo ukazuje * do věčné slávy cestu, * kdo ho slyší a splňuje, * spěchá k Božímu městu. * Sprav Ježíši, svou milostí, * abychom vždy plnili * slovo Boží s ochotností * a Tobě se líbili.

Při Kredo. V jednoho Boha věříme, * Otce všemohoucího; * Stvořitele nebe, země, * i v Krista, Syna jeho, * Duchem svatým počatého, * z Panny narozeného, * pro nás na svět poslaného, * v Božství Otce rovného.

Při obětování. Přijmi tu oběť, o Pane, * skrze ruce duchovní, * kterou nyní podáváme, * a která se promění * v tělo i krev Syna Tvého, * jak on v pravdě vyjevil, * když tuto oběť nového * zákona ustanovil.

Při Sanktus. Svatý, svatý, Bůh náš svatý, * jenž jest Sabaoth nazván, * Otec, Syn též i Duch svatý, * od věčnosti mocný Pán! * Plna jsou, Bože, nebesa * i zem Tvé velebnosti, * Hosana Ti všecho plesá, * zde i též na věčnosti.

Po pozdvihování. Serafini lásky plní * dolů s nebe sstupujte! * Boha svého s námi nyní * v Svátosti zvelebujte: * požehnaný, jenž přichází * v jménu Páně Syn Boží, * od něho milost pochází * tomu, kdo se poníží.

Při Agnus. O Ježíši, nejsem hoden, * bys ráčil přijít ke mně, * však nicméně jen rci slovem, * a jistě uzdravíš mne! * V Tebe věřím, v Tebe doufám, * Tebe nejvýš miluji, * že jsem zhřešil, oplakávám * a srdečně lituji.

K přijímání. Ty mne k své lásce vzbuzuješ, * Ježíši nejlepší! * a srdce mé rozpaluješ, * o poklade nejdražší! * když se mně v Svátosti dáváš, * přebývat u mne žádáš, * chudý jsem a přec mne rád máš, * mně i život věčný dáš.

Při požehnání. Bože, požehnej nás všechny, * bychom v lásce trvali, * s Tvou milostí chléb andělský * vždy hodně přijímali. * Ať jsme živi k Tvé cti, chvále, * k Tvému vychvalování; * dej nám zdraví při tom stále * a věčné požehnání. Amen.

II.

Na začátku. Před Tebou se klaníme, * Bože na výsosti! * vstup zbožný zpěv, prosíme, * před trůn Tvé svatosti; * rač k nám ze stánku svého, * laskavě hleděti, * když ke cti jména Tvého, * kněz obět posvěť.

Gloria. Všemocný světa Králi, * jímž žije vše, co jest, * jež veškerenstvo chválí * měj od nás dík a čest! * Mír, jenž anděly blaží, * rač v srdce naše vlít, * a dej, ať lid se snaží * Tvou vůli vyplnit.

Evangelium. Rozsival sám Syn Boží * své pravdy semeno; * to svaté víry zboží * jest v církvi složeno; * jen církev ukazuje * bezpečnou stezku nám, * kdo tu si oblibuje, * jde k rajským výšinám.

Kredo. Věříme v Boha Otce, * jenž jest a vždycky byl. * On světa jest původce, * slovem jej učinil; * Syn Boží odpuštění * na kříži získal nám, * Bůh Duch, zdroj posvěcení, * má v čistých srdcích chrám.

K obětování. Za našich hříchů tíží * sám sebe Kristus dal; * zde činí, co na kříži * byv rozpjat vykonal. * S ním nás a vše, co máme, * vem, Otče! za obět! * k darům, jež podáváme, * laskavě s hůry hled.

2. Usmířen dary těmi * uděl své milosti * hříšníkům na té zemi * v nesnází, v úzkosti, * i duším, ježto lkají * v očistném trápení, * a všem, kdož věrně dbají * o svoje spasení.

Sanktus. Pozdvihni k sobě vzhůru, * o Bože! naši hruď: * jak od andělských kůrů, * tak od nás chválen buď! * „Hosanna na výsosti“ * vše stvoření Ti pěj, * svět celý ve svornosti * Ti vroucí úctu vzdej!

Pozdvihování. Křesťané, zaplesejte! * vám k vůli div se stal, * dík, andělové, vzdejte, * zem, nebe Boha chval! * Pod

chleba, vína znakem * jest Kristus Ježíš sám, * ač nepostižný zrakem, * s oltáře hledí k nám.

2. Tají se přelaskavý * zde Spasitel a Bůh, * jenž co Beránek pravý, * sňal všeho světa dluh; * zde hojně nám udílí * z pokladu milosti, * a tělem svým nás sílí * na pouti k věčnosti.

K přijímání. Vzbud' touhu, drahý Pane! * po svatém těle svém; * nechť se nám ho dostane, * než zde se rozejdem! * popřej, ať všichni spolu, * přečkavše zdejší strast', * zasednem k Tvému stolu * tam, kde je naše vlast.

K požehnání. Již oběť dokonána, * k níž jsi nás uvázal; * by všude tak podána, * jak jsi sám rozkázal. * Rač svého požehnání * udělit, Bože! všem, * ať vždy, až do skonání, * jen po Tvých cestách jdem.

III.

Předzpěv. Pozdvihni se, duše, z prachu, * zalet' k rajským končinám, * s bázní vzlet', a beze strachu * vstup ve věčné lásky chrám: * vzlet', kde Bůh Tvůj věčný sídlí * blaží svaté, světice, * a vše kryje lásky křídly * jako plod svůj orlice.

Introitus. Tobě, Pane na výsosti! * s pokorou se klaníme, * srdce plné skroušenosti * v stánek Tvůj přinášíme. * Sejmi z nich, což nečistého, * duch Tvé lásky posvěť nás, * pro zásluhy Syna Tvého * milost' Tvá nás bídne spas.

Gloria. Sláva Tobě, velký Bože, * jenž jsi stvořil tento svět, * jenžto voláš slunce z lože, * a rozsíváš jarní květ: * sláva Tobě, Otče, Synu, * s Duchem svatým v jednotě, * a Ty sejmi, shlaď s nás vinu, * v svém nás oslav v životě.

Graduale. Ty, jenž dáváš klasům zráti * jenžto šatíš lilie, * dej se nám vždy lépe znáti, * jak Tě syn Tvůj zjevuje. * Svaté světlo slova jeho * voď nás ve tmách života, * a života nebeského * svěť nám věčná jasnota.

Kredo. Věřím v Tebe vševládnoucí, * jenž vše živly v moci máš, * jenžto láskou všemohoucí * zemi, nebe objímáš. * Věřím v Tebe, Jezu Kriste, * věřím v Ducha svatého, * Církev Tvá sloup víry jisté * a života věčného.

Obětování. Přijmi dary sluhy svého, * jež Tvá země zplodila, * ježto láska Syna Tvého * za oběť vyvolila; * a ta

obět buď Ti milá * jako obět Abele, * učíš, by se proměnila, *
v tělo, krev Spasitele.

Sanktus. Svatý, svatý! prozpěvuji * Tobě nebes křové,
* velebnost Tvou oslavuji * všeho světa tvorové, * moudrost
Tvá se v bázni chválí * na zemi i na nebi; * Hospodine! tvor-
stva králi! * Tebe lid Tvůj velebí.

Po pozdvihování. Plesej duše, Bůh je s námi, * dotkni
srdcí svých se strun: * Ten, jenž sídlí nad hvězdami, * mezi
námi zvolil trůn. * Klaňte se mu, zástupové * všech věřících
na zemi, * třeště se, o hříšníkové, * Soudce stojí před vámi.

Agnus. Pojďte, věrní, k stolu Otce, * spěšte sem, vy-
koupení! * Požívejte zde ovoce * k duši svých nasycení. * O-
voce to stromu kříže, * manna rajska, nebes chléb, * Bůh to,
jenž nás s Bohem víže; * každý jazyk jej velebí!

Požehnání. Lid Tvůj, Bože, se Ti klaní * v rozloučení
hodině, * uděl, Otče, požehnání * svojí věrné rodině; * žehnej
církvi, žehnej vlasti, * žehnej všemu národu, * dej nám, Dárce
věčné slasti! * ve všem dobrém úrodu.

Písně adventní.

Ajhle Hospodin přijde * a všickni svatí jeho s ním, * a
bude v onen den světlo velké. Alleluja.

(Po třikrát vždy o tón výše.)

1. Rosu dejte nebesa s hůry, * oblakové dštěte Sprave-
dlivého, * otevři se země a vypuť Spasitele.

2. Nebesa vypravují slávu Boží, * a dílo rukou jeho
zvěstuje obloha.

3. Rosu dejte nebesa s hůry, * a oblakové dštěte Spra-
vedlivého, * otevři se, země, a vypuť Spasitele.

4. Sláva Bohu, Otci i Synu, Duchu svatému, * jakož
byla na počátku, tak i nyní * vždycky, i na věky věkův. Amen.

Písně vánoční.

I.

Narodil se Kristus Pán, * veselme se, * z růže kvítek
vykvet nám, * radujme se. * Z života čistého, * z rodu králov-
ského, * nám, nám narodil se.

2. Jenž prorokován jest, * veselme se, * ten na svět poslán jest, * radujme se. * Z života atd.

3. Člověčenství naše, * veselme se, * ráčil vzíti na se, * radujme se. * Z života atd.

4. Goliáš obloupen, * veselme se, * člověk jest vykoupen, * radujme se. * Z života atd.

II.

1. Nesem vám noviny, poslouchajte, * z Betlemské krajiny, pozor dejte; * [:slyšte je pilně a neomylně:] * rozjímejte.

2. Syna porodila čistá Panna, * v jesličky vložila Krista Pána; * [:jej ovinula a zavinula:] * plenčičkami.

3. K němužto andělé s nebe přišli, * i také pastýři jsou se sešli, * [:jeho vítali, jeho chválili:] * dary nesli.

4. Anděl Páně jim to sám přikázal, * když se jim na poušti všem okázal; * [:k Betlemu jíti a neprodlévati:] * hned rozkázal.

5. Ejhle při Kristovu narození * stal se div veliký v okamžení; * [:nebo noc tmavá se proměnila:] * v světlo denní.

6. Andělé v oblacích prozpěvují, * narození Páně ohlašují, * [:že jest narozen, v jeslích položen:] * oznamují.

7. I my též, křesťané, nemeškejme, * k těm svatým jesličkám pospíchejme, * [:Ježíše svého, Pána našeho:], * přivítejme.

8. Vítej nám, Ježíšku, s nebe daný, * jenž jsi se narodil z čisté Panny; * [:pohlédni na nás a přijmi od nás:] * tyto dary.

9. S nebe jsi sstoupil k nám z pouhé lásky, * krásné Jezulátko, kvítku rajský; * [:jak jsi spanilý a ušlechtilý:], * celý krásný.

10. Tak jsi svůj lid sobě zamiloval, * žes i pro něj nebe nelitoval, * [:sstoupil jsi s nebe, abysi sebe:] * obětoval.

11. Přijmi ty nábožné dary od nás, * milostivý Králi a Pane náš! * [:Tvoje poddané, Tobě oddané:] * Ty dobře znáš.

12. Děkujem ti za tvé narození, * které nám přineslo vykoupení, * [:na které jistě čekalo lidské:] * pokolení.

13. Žádáme s srdečnou skroušeností, * bysi nás uvedl do radosti * [:tam, kde přebýváš, slávy požíváš:] * na věčnosti. Amen.

Písň postní.

I.

1. Již jsem dost pracoval * pro tebe, člověče, * tři a třiceti let, * o bídný hříšníče! * Půjdu, půjdu do Jerusalema, * tam, co o mně psáno, * všecko se vykoná.

2. Řád svůj kněžský složím, * přestanu kázati, * těm bezbožným Židům * o sobě mluvit; * již jest darmo, jen vy za mnou pojdte, * učenci moji, * večeradlo strojte.

3. Ještě jednou s vámi za stolem posedím, * chléb v tělo, víno v krev * svou vlastní proměním; * na památku svého umučení * službu vám prokáži * v smutném rozloučení.

4. Kam se obrátit mám? * Již mne Jidáš prodal, * můj vlastní učeník, * Židy na mne svolal, * ti mne najdou, * když se u modlení * krví potit budu * pro vaše spasení.

5. Tu žádné naděje * míti víc nebudu, * v těžkostech velikých * postavený budu. * Mé vzdychání platno nic nebude! * smutná jest duše má, * až mi k smrti bude.

6. Zlá rota nelidská * již mne polapila, * když mě Jidášova * ústa políbila. * Již jsem svázán, ukrutně provazy * sem tam mnou házejí, * na zem porážejí.

7. Aj, již jsem přiveden * na soud k Annášovi, * odtud mne povedou * ku Kaifášovi; * a tu všickni falešně žalují, * všickni perou, bijí * a bičí mrskají.

8. Korunu trnovou * na mne přistrojili, * převelmi špičatou, * na hlavu vstavili; * ach nastojte, již krev teče, * ach kolik tisíc ran * mám pro tě člověče.

9. Tu kriví svědkové * před Pilátem svědčí; * Pilát, Židé všickni * rádi jsou té řeči; * a protož hned „Ukřižuj!“ volají, * ať se brzo stane, * tak všickni žádají.

10. „Raděj propustíme * lotra Barabáše, * než abychom měli * živého Ježíše, * kteréhož my na smrt chceme vydati; * my ho chceme dáti * raděj křižovati.“

11. Řekl Pilát Židům: * „Hle, člověk nevinný!“ žádněť nenalézám * smrti na něm viny.“ * „Pryč s ním na kříž!“ * vzkřikli ti zlosyni. * „Krev jeho přijď na nás * i na naše syny!“

12. Král slávy nebeské * již se na smrt bere, * o duše křesťanská, * považ tu tíž kříže! * Svaté nohy již pod ním klesají, * nemohouce dále, * Židé ho kopají.

13. „O horo vysoká, horo Kalvarie!“ * cesto kamenitá!
* o jak dlouhá chvíle! * Již nemohu mdlobou kříž unést, *
ach, Šimone, pomoz * na horu donést!

14. „Svůj kříž s sebe složím, * na nějž rozedrané * tělo
mé přibijí * ukrutní katané; * mezi lotry tu budu viseti, * za
horšího držán * jich více trpěti.“

15. „Již visím na kříži * a žalostně volám, * se svou mi-
lou matičkou * bolestně se žehnám, * ji poručím Bohu Otci
svému, * a na starost dávám * Janovi věrnému.“

16. „I s tebou se žehnám * o hříšný člověče, * pro tě krev
poslední * z boku mého teče; * jestli ke mně máš srdce upří-
mné, * požel, ach polituj * mé smrti nevinné.“

17. „Celý jsem život svůj * tvé duši věnoval, * všecku
krev vycedil, * nic jsem nelitoval: * teď umírám, * bych zcela
tě spasil.“ * A nakloniv hlavy, * svou duši vypustil.

18. Každý křesťan považ, * polituj Ježíše, * máš mít o-
tevřenou * bránu věčné říše, * do kteréžto jestli chceš přijíti,
umučení Páně * hled v paměti míti.

19. Již ten nynější čas * hled činit pokání, * můžeš v
něm nabýti * hříchův odpuštění. * Umři s Kristem, * zanech
zlých žádostí * tak dočkáš vzkříšení * s velikou radostí *
Amen.

II.

1. Matka pláče, ruce spíná, * ach můj Bože roz-
milý! * Božského jejího Syna * kati na kříž přibili. * V
této přežalostné době * chce umřít s Ježíšem, * bledá na
zem klesá v mdlobě, * líto jest Marie všem. * [:O bolesti, o
žalosti * srdce tvého čistého, * ach ty naše nepravosti * vbo-
dly meč ten do něho:]

2. Nyní vzhůru pozdvihuje * pláčem oči zkalené, * a zas
kvílí, když spatřuje, * nohy, ruce zraněné; * ruce, které líbá-
vala, * které vždycky žehnaly, * nohy, které vídávala * k ubo-
hým jak spěchaly. * [:O bolesti atd.:]

3. „Žízním“, prosí umíraje, * matka nesmí k dítěti! *
každý kat mu vzhůru laje, * ona musí slyšeti. * Velké bídy
nesem sice, * bolesti my trpíme, * ta však nevýslovně více,
nad kteroužto kvílíme. * [:O bolesti atd:]

4. „Proč jsi opustil mne, Otče!“ * těžce voláš, Ježíši!
* O Marii přehluchoce * bodá bolest nejvyšší: * vidí sebe opu-

štěnu * od synáčka milého, * vidí sebe povrženu * pro Tvou smrt od každého. * [:O bolesti atd.:]

5. Jehož někdy s pečlivostí * po Sionu hledala, * toho jí teď s ukrutností * Kalvarie odňala! * Již na kříži dokonává * všecka její naděje: * Ježíš ducha odevzdává, * kam se matka poděje! * [:O bolesti atd.]

6. Janovi jest poručena, * ale Jan sám opuštěn! * jeho mysl jest zraněna, * že jest Ježíš umučen. * Jan, ta dušička milostná, * hořce musí kvíleti; * kdož tě tedy přemilostná, * kdo tě bude těšiti? * [:O bolesti atd.:]

7. „Otče! přijmi ducha mého, * nebo vše jsem dokonal!“ * byla ještě slova jeho * a pak ducha odevzdal. * Duše jeho k Otci vešla. * Marie však viděla, * jak mu svatá hlava klesla, * a žalostí kvílela. * [:O bolesti atd.:]

8. Již neměla žádné síly, * přec se ještě vzbopila, * a v tu hrůzoplnou chvíli * novou hrůzu spatřila. * Srdce jeho probodeno, * s vodou krev se vylila. * „Ach, kéž mně tak učiněno!“ * ruce lomíc pravila. * [:O bolesti atd.:]

9. Potom s kříže dolů sňali * tělo svaté k pohřbu, * matce na klín pokládali * poraněné od hřebů. * Tuhé oudy. bledé líce * nejsi sobě podoben! * Ran krvavých na tisíce, * Jezu, ty jsi zohaven! * [:O bolesti atd.:]

10. S Marií chceme plakati * nad našimi vinami; * k té bolestné chceme lkáti: * Ach smiluj se nad námi! * Abychom se z hříchů káli, * pro něž Ježíš křížován, * bychom došli tam té chvály * kde Bůh věčně milován. * Pro bolesti, pro žalosti * srdce tvého svatého, * vypros, matko skroušenosti, * bytu v nebi blahého. Amen.

III.

1. Stála matka bolestící * podle kříže plakající, * na němž Syn milený pněl. * Jí v srdci skormouceném, * přežalostněm, zarmouceném, * břitký meč ubohé tkvěl.

2. O jak smutná, jak sklíčená * byla ona vyvolená * Matka Boha živého! * jak slzela, jak kvílela, * jak želela, an viděla * muka Syna milého!

3. Jestli člověk, an v žalosti * Krista matku bez lítosti * byl by v stavu viděti? * By necítil také bolu, * útrpností * pojat spolu * vida ji tak želeť?

4. Ach pro vinu hříšných lidí * Syna svého v mukách
vidí * bičí krutě mrskati: * vidí Syna mileného * utrpěti zra-
zeného, * vidí jej umíratí!

5. „Ajta!“ matko, lásky zdroji, * nechať žal mne s tebou
spoji, * nech mne s tebou plakati! * Vnukni lásku srdci mému,
* dej mi lásku k Synu tvému, * milost Otce získati!

6. Svatá Matko, rač to dáti, * nechť mé srdce rány
skláti, * jimiž Syn mne vykoupil! * Syna tvého ztrápeného, *
vůli jeho mučeného, * bych bolesti podstoupil.

7. Nech mne s tebou slzy ronit, v utrpení hlavu klonit *
s Kristem ukřižovaným! * Ať u kříže s tebou stojím, * v ná-
řeku se s tebou spojím * nad Synem milovaným.

8. Panno, prostá každé hany, * Panno nade všechny pan-
ny, * nechtěj mne oslyšeti! * Umučení, usmrcení * mne hříš-
níka za spasení * nech mne znovu snášeti!

9. Nech mne nést muk jeho tíže, * opojit se blahem
kříže * nech pro lásku k Synovi! * Jí rozpálen, jí popuzen, *
nechať, svět až bude souzen, * jsem pak smířen Pánovi!

10. V pokušení kříž mne braniž, * Kristus mne svou
smrtí chraň, * kříž mi budiž pevný štít! * A kdy smrt to
tělo zruší, * dej milostná, dej mé duši * do nebeské slávy vjíť!
* Amen.

Píseň při křížové cestě.

Úvod. Rozjímej, křesťane, * přesvaté tajemství * Kri-
stovy oběti * pro naše blaženství; * pojd' na horu, * kde pro
tvoje viny * trpí a umírá * Syn Boží jediný.

1. *zastavení.* Kristus Pán modle se * zajat byl v zahra-
dě, * k smrti byl odsouzen * u nejvyšší radě: * Pilát ortel *
stvrdil a prohlásil, * Pán se mu podvolil, * by lidstvo vše
spasil.

2. *zastavení.* Již utesán je kříž, * jejž slávy král chce
nést, * by na něm zahladil * v své krvi hříchů trest: * již u-
kládá * Spasitel, Pán Ježíš, * na svoje rameno * tu hroznou
dřevo tíž.

3. *zastavení.* Utýrán, uplván, * bičíky umrskán, * velice
potupen, * na horu kráčí Pán; * ach, nesmírně * svírá Ho
kříže kmen, * a k zemi klesá Pán * váhou tou přemožen.

4. *zastavení.* Pán sebrav sílu svou, * vstal a dál odchází.

* tu Jeho Matička * u spěchu přichází, * a Ježíše, * své dítě
jediné * vidí tu k bolestné * jít smrti hodině.

5. *zastavení*. Vidouce katané, * že Kristus pod křížem *
podléhá cesty té * velikým obtížem, * Šimonovi * dali na ra-
meno * památné Kristovo * přetěžké břemeno.

6. *zastavení*. Krev s potem smíšená * proudí se bohatě
* po čele velebném * po tváři přesvaté. * Veronika * k Pánu se
ubírá * podává šat Jemu, * Pán líce utírá.

7. *zastavení*. Ach, jak je předlouhá * bolestná tato pouť,
* tělesné síly již * nemohou vystihnout; * aj, Pán znova * na
tvrdou zem klesá, * nad pádem tím trnou * země i nebesa.

8. *zastavení*. Ženy, jenž stály tu * na průvod hledící *
plakaly v srdci svém * pohnuty velice. * Pán k nim volá: *
Nad boly nad mými * neplačtež; nad syny * zaplačtež nad
svými.

9. *zastavení*. Pán hrozně utyrán * na horu dochází, *
aby tam v největší * umíral nesnázi; * na té cestě * k přesvaté
oběti * pod křížem přetěžkým * klesnul zas po třetí.

10. *zastavení*. Na hoře Golgotě * trhá Mu s těla šat, *
bez úcty, bez citu * pohanský krutý kat. * Pán přesvatý *
stojí tu obnažen, * valnému zástupu * na odiv postaven.

11. *zastavení*. Na dřevo na tvrdé * údy své ukládá, *
k mučení své ruce, * své tělo podává; * kat hřeb žene * do
rukou, do nohou, * a rány kladiva * strašně zní oblohou.

12. *zastavení*. Na kříži v bolech pní * dlouhé tři hodiny, *
tam jemu po boku * pnějí dva zlosyni. * Hlavu skloniv * Pán
ducha poroučí * Otci na nebesích, * duch s tělem se loučí.

13. *zastavení*. Tělo to, jehožto * smrtí vše zhojeno, *
ztrápené Matičce * na klín je vloženo; * a ta rány * Synáčka
sčítala, * slzou svou obmyla, * a vroucně líbala.

14. *zastavení*. Pak tělo přátelé * se srdcem bolestným *
v plátno zahalili, * způsobem počestným * v hrobě novém, *
do skály tesaném, * složili a hrob ten * zavřeli kamenem.

Píseň velikonoční.

Introitus. Základ církve jest na skále, * nemůže být
zrušena, * trvat bude neustále * pevná, nepřemožena. * Zakla-
datel její vstává * a vychází z hrobu bran. * Kristus světu dů-
kaz dává, * že jest všakých říší Pán, * [:že jest všakých říší
Pán.:]

Gloria. Pějte sbory, alleluja * po všech nebes výšinách,
* pějte, lidé, alleluja * po všech země nížinách. * Přemožen
jest lidstva škůdce, * jenž rozsíval rozbroje, * z hrobu spěje
k nám náš vůdce, * [:nesa blaho pokoje:]

Evangelium a Kredo. Kriste, jenž jsi roven Otci, * ro-
ven Duchu svatému, * přispěj mile ku pomoci * věrou duchu
lidskému! * Vylej milosti své drahé * v srdce hojnou zásobu,
* bychom také v žití blahé * [:směli jíti ze hrobu:]

Obětování. Přijmi, Bože! z ruky sluhy * chléb a víno
k oběti, * přijmi srdce a jich dluhy * nepřivod' si k paměti; *
pro nás zemřel jsi na kříži * a pro nás jsi z hrobu vstal, * pro-
tož vinu, jenž nás tíží, * [:smaž v své krvi, tresty vzdal:]

Sanktus. Ať ve srdcích láska vzrůstá * k Tobě, lidstva
příteli! * ať jsou hodna naše ústa, * zpívat v závod s anděly.
* Svatý jsi, o nebes Pane, * svatý — Kriste vítězný, * obloha
Tvou slávou plane * [:i květ hájů líbezný:]

Po pozdvihování. Pán přichází, ten, jenž z hrobu * vy-
šel v slávě přeskvoucí, * rozpukly se v onu dobu * skály divem
trnouce; * nuže, srdce, zachvějte se * ve posvátném úžasu, *
otevřte se, an Pán nese * pomoc, sílu k zápasu. * Alleluja,
alleluja.

Při Memento. Do pekel se pohřžuje, * hledá otce za-
jaté, * křížem svým je vychvacuje * z ďábla říše proklaté, *
Kriste! vzpomeň také duši * přátel našich milených, * zahlaď,
co jich pokoj ruší, * spoj je s sbory blažených. * Alleluja,
alleluja.

Při přijímání. Zůstaň s námi, drahý Pane! * jdemeť
Tvému ku stolu, * dej chléb, jehož nebešťané * lační v úcty
plápolu; * duši smej v svých prsou ráně, * ať smí přijmout
tělo Tvé, * závazek dej smrti bráně, * že nás přijmeš v lokty
své. * Alleluja, alleluja.

Ku konci. Přijdeš jednou zase v moci, * v slávě, v kruhu
andělů, * a tu vzkřísíš z hrobu noci * k žití sbor svých ctitelů;
* nuž buď strážcem našich kroků, * a je cestou k nebi řiď, *
v onen den pak k svému boku * přivíň milostně svůj lid. *
Alleluja, alleluja.

Písně na křížové dny.

I.

1. Přísný soudce všech hříšníků, * Otče věrných služebníků! * jenž v nebesích panuješ, * tresceš a odměňuješ!

Ach, vyslyš naše modlení! * odvráť od našich stavení * mor, hlad, vojnu, soužení! * dejž nám chléb každodenní!

2. Každý den všemu stvoření * Ty stačíš dát vyživení; * nebs nesmírně bohatý * a Bůh plný dobroty! * Ach, vyslyš atd.

3. Jenom z tvého přičinění * daří se naše těžení, * pole se zelenají * a užitek dávají * Ach, vyslyš atd.

4. Ty sám slunečnost zřizuješ, * Ty zem deštěm ovláduješ, * Tys hospodář pečlivý, * otec všech milovaný. * Ach, vyslyš atd.

5. Tenkrát jenom ustáváš * a nám svých darů nedáváš, * když Tě pohnem k přísnosti * hříchem a nepravostí. * Ach, vyslyš atd.

6. Když zem stvrdlá suchem chřadne * a strom v létě vedrem vadne, * když mokrem hníjí luka, * hřích náš tresce Tvá ruka. * Ach, vyslyš atd.

7. Když hmyz škodný se plemení, * strom hryže, škodí osení, * dle Tvé vůle se děje, * trest za naše hříchy je. * Ach, vyslyš atd.

8. Když častý déšť, příval velký * kazí obilí a louky, * činí Tvá spravedlnost, * kárá naši nepravost. * Ach, vyslyš atd.

9. Když při velkém parnu letním * všecko stlučeš krupobitím, * co na poli zrostlého, * jest metla hněvu Tvého. * Ach, vyslyš atd.

10. Když hřmí nebe a hrom tříská, * když oheň se všech stran blýská, * tehdaž teprv proniká * strach Tvé moci hříšníka. * Ach, vyslyš atd.

11. Když nejvíce rána morní * místa prázdní, hroby plní, * šetříc na provinění * Tvých nevďěčných stvoření. * Ach, vyslyš atd.

12. Když vojna lidi shlazuje, * oheň pálí, hlad sužuje, * tenkrát Tě k prchlivosti * pohnuly naše zlosti. * Ach, vyslyš atd.

13. A když nám padá dobytek, * čím též hyne náš užítek, * jen hřích náš na něm tresceš, * a jenom nás pokárat chceš. * Ach vyslyš atd.

14. Ve všem jsi pán spravedlivý, * chceš pak vždy být milosrdný, * jen když my nehřešíme, * ale dobře činíme. * Ach, vyslyš atd.

15. Abys nám svou moc ukázal, * za času Josefa poslal * sedmero let ourodných, * a tolikéž neplodných. * Ach, vyslyš atd.

16. Za času Achaba krále * kárals přísně Israele, * nedal jsi půl čtvrtého * roku deště žádného. * Ach, vyslyš atd.

17. Zdálo se, že se zavřelo * nebe, by již nepršelo, * to pro modloslužebnost, * lidu tvého nevďěčnost. * Ach, vyslyš. atd.

18. Tenkrát předivným způsobem * Eliáše sytils chlebem, * když hlad všude panoval * a lid hříšný sužoval. * Ach, vyslyš atd.

19. Pak jen na pravé pokání, * Eliáše přimlouvání * oblohu jsi otevřel, * by déšť zas na zem pršel. * Ach, vyslyš atd.

20. Pohniž i teď k smilování * Tě, Pane, naše pokání, * jestli pro nepravosti * seslals tak bídné časy. * Ach, vyslyš atd.

21. Nechtě anděl již schová meč svůj * a přestane kárat lid Tvůj, * když již hříchů želíme * a vše zlé opouštíme. * Ach, vyslyš atd.

22. A teď plni důvěrnosti * půjdem hledat své živnosti, * Ty Pane, nám požehnej, a zemi ourodu dej. * Ach, vyslyš atd.

II

1. Slyš, o Bože, s nebe svého * prosby lidu nábožného, * slyš svých dítek vroucí hlas, * neopuště nás v strastný čas! * Dej nám teplo, zemi svlažuj, * požehnáním svým obdařuj * nás i naše živnosti, * pomoc sešli s výsosti!

2. Vzdávajice zemi símě, * rádi nesem práce břímě, * rozkazem Tvým pracujem, * v Tebe se důvěřujem. * Dej nám teplo atd.

3. Všecko toho světa zboží * jen Tvou milostí se množí; * neb Ty jsi ten jediný, * který žehnáš plodiny. * Dej nám teplo atd.

4. Zrna mohou lidé sít, * vzrůstu však Ty sám jen přiti.
* Žádný vši svou moudrostí * nedá lístku bytosti. * Dej nám teplo atd.

5. Skvostně polní kvítí zlatíš, * zvířátka též knásně šatíš, * o vše maje péči sám: * Otče, chleba dejž i nám. * Dej nám teplo atd.

6. Chraň nás před tím smutným pádem, * ať nemoříme se hladem; * hlad vždy bývá průvodcem * vojnám, moru, nemocem. * Dej nám teplo atd.

7. Ač my nejsme Tvé milosti * hodni pro své závadnosti, * litujícím viny nám, * dobrý Bože, odpusť sám. * Dej nám teplo atd.

8. Chceme se vždy přičinit, * svatou vůli Tvou plnit, * darů Tvých a milosti * užívatí s moudrostí. * Dej nám teplo atd.

9. Když Tvé rámě svými hromy * skály drtí, tříští stromy, * když den zatmí černá noc, * měj nás v stráži Tvoje moc. * Dej nám teplo atd.

10. Dobře jest, co činiš, Pane! * Nechť jen Tvá se vůle stane. * Vše nám vždycky prospěje, * nesklame nás naděje. * Dej nám teplo atd.

O na nebevstoupení Páně.

1. Vstoupil Kristus vzhůru * z světa nízkosti * k Bohu Otci svému * nebes výsosti. * Tam již odpočívá, * rozkoš má, * s přemilým Otcem i Duchem, * Bůh v moci jeden.

2. Již odplaty došel * v svém člověčenství, * nebeské cti, slávy * za poslušenství: * že jest s nebe sstoupil, * se snížil, * k vůli Otcově by byl v světě, * v bídném životě.

3. Po takové práci * již se raduje, * z koruny vítězné * Otci děkuje, * již ho obdaroval, * když se bral * po oběti k svému Otci * zas na pravici.

4. Tam se mu radují * svatí andělé, * spolu prozpěvují * vždy k jeho chvále, * všickni hlasem svorným, * pokorným: * Aj Beránek, * jenž sám jeden * je slávy hoden.

5. Radujtež se věrní * lidé kající, * jsouc jeho poslušní * a s ním trpící; * že jste zvelebeni, * zvýšeni * v svém člověčenství skrz božství * Pána Ježíše.

6. I vás žádá vzkřísit * z hrobu temnosti : * naději vám částku * dal své slavnosti : * byste z víry živi * s ním byli, * čekajíc jeho slavného * s nebe vrácení.

7. O lásko nestihlá ! * plná moudrosti, * nikdy nenadálé * také štědrosti ! * čím se oplátíme, * nevíme, * dej se nám chválit a slavit * vždy bez přestání.

8. Pomoziž nám, * dej jít * tou cestou úzkou, * spravedlnost činit * z víry všelikou, * kterou se napřed bral, * příklad dal * Tvůj syn milostný, poslušný, * v trpělivosti.

9. Abychom za ním jdouc, * přímo kráčeli, * na jiné nehledíc, * ovoce nesli ; * naději odplaty, * cti, slávy * s Tvým milým Synem, stále rcem : * Sláva mu ! Amen.

Píseň svatodušní.

Na začátku. Kristus seslal Těšitele * apoštolů rodině, * aby stáli vezdy vřele * k službě Bohu povinné ; * splyň i na nás, Dárce ctnosti, * rozži plamen kajicnosti, * zruš v nás hříšné návyky, * rozvaž k chválám jazyky.

Gloria. Na obloze v slunci davů * pějte sbory blažené : * Bohu pějte dík a slávu, * že dal dary plamenné ; * a ty Duše, Dárce lásky, * utuž v světě míru svazky, * ať jsme všickni jedinou * blahou Páně rodinou.

Evangelium. Přijď, o přijdiž, svatý Duše, * a náš rozum osvěcuj, * k slovům Páně dáme sluchu, * Ty nás k činům rozněcuj ; * nadej moudrostí a radou, * uč pohrdat světa vnadou, * sil nás, ať jsme hotovi * mřít pro pravdy Kristovy.

Kredo. Duchu rovný Bohu Otci * věkem, v síle, v podstatě ! * Syn se vtělil Tvojí mocí * z Panny vadou nejaté ; * Bůh jsa s Otcem, s Synem, z obou * vyslán jsi byl stejnou dobou * pro potěchu křesťanů, * církvi Páně v ochranu.

Při obětování. Přijmiž, Bože, z našich statků * v oběť prostý země plod, * smrti Páně na památku * budem slavit slavný hod ; * A ty srdcí lidských vládce, * očišť Pánu jeho stádce, * ať stojíme nevinni * s láskou svatou v svatyni.

Sanktus. K trůnu slávy Boží vděčně * klekni, duše, s pokorou, * tam, kde andělů hlas věčně * plesá nebes prostorou ; * zapěj s duchy v jednom sboru : * Světem vládne Otec tvorů. * Boží Syn a věčný Duch, * svatý, svatý, svatý Bůh.

Po pozdvihování. Nemožno to jevit slovy, * co zde skryto před zrakem: * to ni Cherub nevypoví, * žasne nad tímázrakem; * tajit se tu svaté tělo, * jež na kříži za nás pnělo, * spásy den zas nastává, * v oběť Pán se podává.

Při Agnus Dei. O Beránku, viny prostý, * který míříš Boží hněv, * duše z viny pout vyhosti, * svou jsi za ně cedil krev; * sešli Ducha, ať dá síly, * rozum, radu, v dobrém pili, * ať dá pravé umění: * kráčet cestou k spasení.

Při přijímání. Svatý Duše, rač nás Pánu * posvětit v důstojný chrám, * nejsmeť hodni jísti mannu, * jižto Ježíš dává nám; * lásce uč a všakým ctnostem, * by Bůh zůstal naším hostem * a nás v smrti hodině * pozval k věčné hostině.

Při požehnání. Sedmi darů svatý zdroji, * buď nám stálou ochranou, * dej nám státi v světa boji * s myslí Bohu oddanou, * chraň nás a řiď až ku hrobu, * v smrti zapuď strach a mdlobu, * pak dej duši kající * zřítí Boha v Trojici.

K Božímu Tělu.

1. Chval Sione Spasitele, * chval pastýře vůdce vřele, * propěvuj mu v písních čest.

2. Rozezvuč se k chválám Krále, * zde říci nemůž dokonale, * jak on velký, dobrý jest.

3. Příčina se důležitá * k pochvale Ti dnes naskýtá: * chléb věčného života.

4. Ježto při posledním stolu, * dvanácti apoštolů * dala věčná dobrota.

5. Pějme chválu libohlasnou, * a tu radost naši jasnou * uslyš hvězdná výšina.

6. Neboť se dnes ten den slaví, * kdyžto nejprv k duši zdraví * dána tato hostina.

7. U té posvátné večere * Beránkem tím novým béře * starý zákon již svůj cíl.

8. Nová doba nastupuje * a stín pravdě ustupuje, * světlo dáno za podíl.

9. Co tam Kristus nám daroval, * to vždy činit přikazoval * ku své věčné paměti.

10. Proto, jak jí poručino, * naše církve chléb a víno * posvěcuje k oběti.

11. Dává se nám naučení, * že se chléb zde v tělo mění, * víno u krev přechází.

12. Čeho mysl nepojímá, * aj, to právě víra přímá * mimořádně nachází.

13. U rozdílné té způsobě, * ne u věcech, jen v podobě * důstojná věc bytuje.

14. Od krmě se nápoj dělí, * pod způsobou každou celý * Kristus Pán však obcuje.

15. Od beroucích nerozdvojen, * nerozlámán, nerozpojen, * v celosti se požívá.

16. Na tisíce jich ho berou * ale všickni stejnou měrou, * aniž celku ubývá.

17. Zlí a dobří k stolu chodí, * nestejný však osud plodí * života neb záhynu.

18. Dobrým k žítí, zlým je k moru; * aj, jak následek je v sporu * podobného u činu.

19. Ni to změnu nepůsobí, * pakli se ta svátost drobí, * část má celek přesvatý.

20. Způsobá se jenom láme, * svátost ale celou máme * v úplnosti podstaty.

21. Aj, chléb svatých nebešťanů * stal se stravou pozemšťanů * synům v podíl pravý dán.

22. Prorokován v Izákovi, * předzvěstován v beránkovi, * v manuě svaté předvídan.

23. Pastýři, ty pravý chlebe, * chraň nás a nasycuj s nebe * v tomto časném údolí.

24. Nechť lid, jenž je z Tvého stáda * marně hodů Tvých nežádá * na nebeském zástolí. Amen.

Písně k Pánu Ježíši.

I.

1. Srdce božské oslavujme * Spasitele našeho, * čest a chválu vyvyšujeme * Boha pro nás daného. * O Ježíši nejsladší! * srdce Tvé nejsvětější * Všichni vroucně zvelebujem, * naše celé Ti darujem.

2. Jako srdce Krista, neměl * žádný tolik lásky k nám, * neb on muky hrozné trpěl, * kříže smrti podstoupil sám. * O Ježíši atd.

3. Hle! jak celé hoří ohněm * lásky k nám nevýslovné, * kéž mé srdce znítí se v něm, * v ohni lásky tak zbožné. * O Ježíši atd.

4. V boku rána otevřená * k srdci jeho vedoucí, * v němž je řeka vyprýštěná * Pro náš život tekoucí. * O Ježíši atd.

5. Svatá krev ze srdce teče * až na kapku poslední; * pomni, nevděčný človče, * že to pro tvé spasení. * O Ježíši atd.

6. S Kalvarie dolů plyne * voda věčné milosti, * každého, kdož v hříchu hyne, * k věčné čistící blahosti. * O Ježíši atd.

7. Ejhle! trním mojih zlostí * srdce celé zhodené, * kéž bych nad svou nepravostí * cedil slze skroušené! * O Ježíši atd.

8. Prapor kříže ozdobuje * srdce Krista milého, * nadějí mne naplňuje * oblažení věčného. * O Ježíši atd.

9. Pohřízím se v hlubokosti * srdce Tvého, Ježíši! * bych pocítil lahodnosti * božské lásky nejvyšší. * O Ježíši atd.

10. Zmař jen ohněm lásky věčné * ve mně, co jest hříšného, * bych pil vody spásitelné, * z pramene tam hojného. * O Ježíši atd.

11. Kéž v Tvém srdci, o Beránku! * v mém posledním tažení * naleznu bezpečnou schránku * vedoucí mne k spasení. * O Ježíši atd.

12. Kriste! srdci Tvému chválu * zpívat chci vždy s vděčností, * a když jazyk ztvdne, slávu * vzdám pak Ti na věčnosti. * Ježíši atd. * Amen.

II.

1. Pochválen buď Pán Ježíš, * tak volej každý hlas, * a duši poosvězíš * si vždycky v pravý čas. * Pěj od dětských tak let, * tak modli se jsa kmet, * buď pochválen Pán Ježíš, * než opustíš ten svět.

2. Ať duše smutek nese, * ať čelo stíní mrak, * ať srdce jásá v plese, * a jasný je tvůj zrak, * vždy sobě připomeň * nejsladší ze všech jmen, * buď pochválen Pán Ježíš, * jímž svět byl vykopen.

3. Když nepřítel tvůj lýtý * tě nutí zápasit, * ať zjevný nebo skrytý * chce tebe poranit, * když doráží vždy blíž, * tu v pomoc vysloviž: * buď pochválen Pán Ježíš, * tím mečem zvítězíš.

4. Až ku tvému kdys loži * smrt stoupne v pozdních dnech, * dlaň na srdce ti vloží, * by stišila tvůj dech, * tu

než dáš zemi zpět * své tělo zpráchnivět, * buď pochválen Pán Ježíš * rei ještě naposled!

5. Ať všude se jen zpívá * ten pozdrav nocí, dnem, * jím Boha cherub vzývá, * co stojí před trůnem; * kéž vše se rozplesá, * co jenom ústa má: * buď pochválen Pán Ježíš, * Ty Pán a Bůh jsi náš!

6. Co louka květů chová, * co stínu dává les, * co ptáčích zpěvů znova * se ozve v jarní ples, * ať tolik v nebes říš * se zpěvů nese výš: * buď pochválen Pán Ježíš, * jenž za nás nes svůj kříž.

7. Co hvězd se rozžehuje, * když země v klidu spí, * a kolik mraků pluje * do roka po nebi, * ať tolik v nebes stan * se nese ze všech stran: * buď pochválen Pán Ježíš * a nad vše milován!

8. Co krupěji déšť dává * když parnem puká zem, * co rosou květů vstává, * jež vadly úpalem, * ať tolik v šíř a dál * se ozve od hor, skal: * buď pochválen Pán Ježíš, * všech tvorů mocný král.

9. Co pole klasů čítá, * když úrodná je žeň, * co sad nám plodů skýtá, * když přišla podjeseň, * ať vše jen tolikrát, * co dá se rozplesat, * buď pochválen Pán Ježíš, * se ozve jedenkrát.

10. Nechť člověk v chýži bydlí, * neb zná jen písku poušť, * nechť v hrdém hradě sídlí, * neb skryt je v lesa houšť, * ať všude jeden hlas * se nese každý čas: * buď pochválen Pán Ježíš, * jenž spasit přišel nás.

III.

1. Milý můj Ježíši, * dobroto nejvyšší, * za svoje mučení * získals nám spasení. * Dobrý náš Ježíši, * milý náš Ježíši.

2. Opustils nebe jas, * snížils se mezi nás, * hořkou's smrt' podstoupil, * abys nás vykoupil. * Laskavý Ježíši, * dobrý náš Ježíši.

3. Od paty do hlavy * kryl Tě pot krvavý, * krvavé krupěje * smáčí Tvé šlépěje. * Tesklivý Ježíši, * laskavý Ježíši!

4. Jidáš Tě proradný, * lásky Tvé nehodný, * v svatou líc políbil, * žoldnérům vyzradil. * Zrazený Ježíši, * tesklivý Ježíši.

5. Suroví žoldnéři * podobní ku zvěři * krutě Tě svázali, * po zemi smýkali. * Svázaný Ježíši, * zrazený Ježíši!

6. Pilát se neujal, * Herodes v posměch dal, * ač je chtělš spasiti, * na věky blažiti. * Zhaněný Ježíši * předobry Ježíši!

7. K sloupu's byl přivázán, * bolestných množstvím ran * tělo Tvé rozryto, * krví, ach, zalito. * Zraněný Ježíši, * zhaněný Ježíši!

8. Koruna trnová, * ruka již katova * v čelo Tvé vtlačila, * bolest dovršila. * Zmučený Ježíši, * zraněný Ježíši!

9. Luze pak k posměchu * vyveden ve spěchu, * obnažen, utýrán * nebes i země Pán. * Stydlivý Ježíši, zmučený Ježíši!

10. Sotva Ho uzřeli, * divoce křičeli: * „Ukřižuj, ukřižuj, * nic Ho ty nelituj“! * Nevinný Ježíši, * soužený Ježíši!

11. Kristus, ač nevinen, * přece jest odsouzen, * na Jeho ramena * kříže tíž vložena. * Soužený Ježíši, * nevinný Ježíši!

12. Zbitý a zmučený, * břemenem zemdlený, * sotva se ovládá * na zemi upadá. * Zemdlený Ježíši, * přesladký Ježíši!

13. Na kříž Ho přibili, * k nebesům vztýčili, * posměchem, nadávkou * sytí dál pomstu svou. * Zmučený Ježíši, * předobry Ježíši.

14. S matkou se rozloučí, * Janu ji poroučí, * modlí se za vrahy * Spasitel předrahý. * Žalostný Ježíši, * předobry Ježíši!

15. Konečně umírá. * k Otci se ubírá, * dokonal dílo své * za lidi nehodné. * Milostný Ježíši, * laskavý Ježíši!

16. Svaté své pro rány, * pro bok svůj proklaný, * pro svoje mučení * přived' nás k spasení. * Dobrý náš Ježíši, * laskavý Ježíši! Amen.

IV.

1. Pochválen buď Ježíš Kristus, * pochválen buď na věky! * Kolik tvorů po oboře, * kolik duchů v nebes dvoře, * tolik úst si přeji míti, * aby ze všech mohlo zníti: * Pochválen buď Ježíš Kristus, * pochválen buď na věky!

2. Pochválen buď atd. * Slunce, měsíc na nebesku, *

zlaté hvězdy u svém lesku, * zory sličnost, duhy krása, * nechať povždy se mnou hlásá: * Pochválen buď atd.

3. Pochválen buď atd. * Pestré ptactvo u výšinách, * čilé ryby ve hlubinách * nechať Tebe, mocný Králi, * s živouchy všemi chválí: * Pochválen buď atd.

4. Pochválen buď atd. * Vody, luka, hory s lesem, * ozvěte se pochval plesem, * k oslavě se Boží spojte, * písni mou se rozhlaholte: * Pochválen buď atd.

5. Pochválen buď atd. * Každou sílu duše svojí * zasvěcuji slávě Tvoji, * aby všecka moje vloha * Tebe ctíla, mého Boha: * Pochválen buď atd.

6. Pochválen buď atd. * Všecky údy svého těla * obětuji Tobě zcela, * každý čin můj budiž hlásce, * v útlé že Tě chovám lásce. * Pochválen buď atd.

7. Pochválen buď atd. * Každá práce mého stavu * děj se Tobě na oslavu; * Tebe chválit při všem díle * budiž snažná moje píle. * Pochválen buď atd.

8. Pochválen buď atd. * Po ničem již nechci toužit, * leč jen Tobě věrně sloužit; * Ty však, Bože! rač mi dáti, * v úmyslu tom pevně státi. * Pochválen buď atd.

9. Pochválen buď atd. * Odstup slichým, světe mamem, * s požitků svých luzným klamem! * tvoje sláva, polní tráva, * pravé blaho Bůh jen dává. * Pochválen buď atd.

10. Pochválen buď atd. * Ani v dobách trapné tísně * nezanikne hlas mé písně; * svému bolu na úlevu * hledět budu svého zpěvu: * Pochválen buď atd.

11. Pochválen buď atd. * Byť i bouře v divém zmatku * zbavila mne všeho statku, * budu, jako lodník vesla, * toho jen se chápat hesla: * Pochválen buď atd.

12. Pochválen buď atd. * Když mi v sotnách ústa zvadnou, * když i k vzdechům síly zchřadnou, * bude láskou k Tobě vroucí * moje srdce ještě tloucí: * Pochválen buď atd.

V.

1. Pane, já Tě oslavuji, * přehoroucně miluji! * Na zemi co různých tvorů, * světél nebes na obzoru, * tolikेरé srdce vroucí * kéž ti může ve mně tlouci: * Pane, já Tě oslavuji, * přehoroucně miluji!

2. Pane, atd. * Zvěř, jež v kraji zemském dlívá, * pták, jenž v modré výši zpívá, * ryba, která v proudu pluje, * vše nechť Tobě oznamuje: * Pane atd.

3. Pane, atd. * Plodivý strom, borek v lese, * tráva, keř, jenž růže nese, * zlatý klas, jenž v poli šustí, * od chvály kéž neupustí: * Pane, atd.

4. Pane, atd. * I má vůle, rozum, síly * kéž jen lásky k Tobě pílí, * vše mých citů horování * nechť Ti hlásá bez ustání: * Pane, atd.

5. Pane, atd. * Světa rozkoš, pýcha, sláva * bublincou se rozpadává, * pouze Ty, můj Spasiteli, * přetrváš svět i věk celý: * Pane, atd.

6. Pane, atd. * Jenom Tobě budu žiti, * jenom světlo Tvé mi svítí, * nic mé lásky neuhasí, * ta jen duši moji spasí. * Pane, atd.

VI.

1. Ach, člověče hříšný, * poslyš píseň moji * o Ježíši drahém, * spásy věčné zdroji!

2. Spasitel náš milý * věrně od zrození * pracoval a horlil * lidstva pro spasení.

3. Tak si Ježíš milý * lidstvo zamiloval, * že ni živo-bytí * svého nelitoval.

4. Ty však, hříšný bratře, * nedbáš spásy věčné, * jíz ti uchystáno * blaho nekonečné.

5. Přechoťně sloužíš * tělu, ďáblu, světu, * nedbáš lásky Boží, * nevinnosti květu.

6. Nedbáš v odbojnosti * hříchu neupráhlé, * že tě k soudu svému * povolá Pán náhle.

7. Před soudem co řekneš, * úzkostí se chvěje? * Či chceš dlíti v pekle * věčně, bez naděje?

8. O již pohleď na svět, * kterak všecek hyne, * a již pomni, že jen * Pán Bůh nepomine!

9. Považ, jak se všecko * v širém světě mění, * bez Boha že míru, * blaha nikde není!

10. Hle! Pán Ježíš volá, * káže ti a kyne; * pokáním již obmyj * skvrny hříchu stinné!

11. Není lásky větší * jako v Kristu Pánu; * onť svou láskou zhojí * každou jizvu ránu.

12. S oltáře se Kristus * požívati dává, * chlebem, silou duše * býti nepřestává.

13. Již se přitúl k Pánu, * u víře buď stálý, * dobře číň a Bohu * věčné zpívej chvály!

14. Za své dobré skutky, * pokání a ctnosti * dojdeš ne-skonalé * v nebi blaženosti!

VII.

Rozmluva duše s Pánem Ježíšem.

1. (Duše:) Kdy pak přijde můj Pán Ježíš * ke mně touhou sklíčené? * Přehluboko, Pane, ležíš * v moji hrudi vznícené, * smutku, slzám neodolám; * marně se můj bouří cit * nadarmo Tě, Pane, volám, * bys mne přišel potěšit.

2. (Pán Ježíš:) Kdo si život oslazuje, * tomu drahým pouze svět, * Boha dosti nemiluje * jeho světské touhy vznět; * v trápení se láska jeví, * strádej, duše milená, * ta ti vzdechy mění v zpěvy, * bolest lásku znamená!

3. (Duše:) Přiznávám se, že jsem slabá, * abych nesla těžký kříž, * již jest moje láska chabá, * neste jiní tuto tíž; * neb, ať věrnou pravdu povím, * zbavena chci býti ran, * zdaž si nikdy nepohovím, * nebude-li klid mi přán?

4. (Pán Ježíš:) Nevzpírej se, duše drahá, * ráda se mé vůli vzdej, * nežádej si v žití blaha, * trp a na tom přestávej; * statečna buď ve své snaze, * mám-li býti ženich tvůj, * chceš-li žítí věčně blaze, * věrně vždy mě následuj.

5. (Duše:) Tak-li tomu, drahý Pane, * staň se svatá vůle Tvá, * ať svět celý krásou plane, * láká v pouta růžová, * Tvou chci věrně, věčně býti, * rozkoší se odřikám, * nésti kříž chci a Tě ctíti; * jen když Tebe, Pane, mám.

6. (Pán Ježíš:) Nyní's duše, pravdu děla, * nyní's pravá moje choť, * snášej stesky neumdlelá, * kříž si oblib a v něm choď; * za to budeš v nebes kraji * požívati rajských kras, * tam se blaho právě tají * které nezná vrátký čas.

VIII.

1. Kdež dům na du Tvého Otce, * Ježíši můj milý? * Úzkou cestou krácej krotce, * přijdeš k domu mého Otce, * mineš ďábla svodce!

2. Kdo mou v cestě pojme ruku, * Ježíši můj milý? *
Láska k Bohu v světa hluku * za pravou tě pojme ruku, *
zmírní tvoji muku!

3. Kdo mi v temnu světla skytne, * Ježíši můj milý? *
Slovo mé ti jítrem svitne, * světla pravdy v temnu skytne *
k říši blahobytné!

4. Kdože uchová mě pádu, * Ježíši můj milý? * Mou-
drost moje v pravém řádu * bude hříchu na závalu, * uchová
tě pádu!

5. Kdož mě umdleného zvedne, * Ježíši můj milý? *
Milosrdí nedohledné * umdleného tebe zvedne * z ochablosti
bédné!

6. Kdož mě všeho smutku sprostí, * Ježíši můj milý? *
Zpověď z pravé zkroušenosti * tebe smutku všeho sprostí, *
dodá záře ctností!

7. Kdo mi občerstvení podá, * Ježíši můj milý? * Těla
svátost, živá voda, * občerstvení tobě podá, * ztiší bol, jenž
hlodá!

8. Kdož mě potká na mé pouti, * Ježíši můj milý? *
Protivenství, které rmoutí, * na těžké tě potká pouti, * ale
nezkormoutí!

9. Co mi za to bude v podíl, * Ježíši můj milý? * Ty,
jenž na zemi se zrodil, * přijmeš věčné nebe v podíl, * že jsi
v ctnosti chodil!

10. Za to budiž chválen vděčně, * Ježíši můj milý! * A
když zpívám přesrdečně, * bys byl za vše chválen vděčně, *
budu blažen věčně!

IX

1. Ježíši s Marií, matičkou Tvou, * vám já poručím tělo
mé i duši mou.

2. Do boku, do srdce, do pět ran Tvých * poručím
svou duši, Maria, Ježíši, skryjte ji v nich.

3. Když bude duše mít z těla vyjít, * račtež ji ode mne,
Ježíš a Maria, k sobě přijít.

4. Do nebe, do slávy, do radosti, * by s vámi tam byla,
Ježíš a Maria, na věčnosti.

5. Amen, můj Ježíši! dokonávám, * a Tobě duši mou,
Ježíši s matkou Tvou, odevzdávám.

X.

1. Mé jsi potěšení, můj Ježíši! * outočiště, jmění, Bůh nejvyšší: * nad Tebe jiného nic nežádám, * že jsi můj Spasitel, to vyznávám.

2. Jestli mne miluješ, Tě miluji, * jestli mne zavrhneš. Tě miluji, * jestliže mne tresceš, neměním se, * pakli zatratit chceš, nedivím se.

3. Přece Tě miluji, že dobrý jsi, * přece Tě miluji, že Pán můj jsi, * miluji Ježíše, že dobrý jest, * miluji Ježíše, že Bůh můj jest.

4. Jehoť jsou to dary, cožkoliv mám, * jehoť jsou milosti, to dobře znám, * jehoť jest má duše v hříšném těle, * od něho všechno mám propůjčené.

5. Duši mu navrátím při skonání; * tělo své odevzdám v z mrtvých vstání, * tak jiné vše mu dám jako Pánu, * věčně odevzdám, jako Bohu.

6. S Ježíšem umřítí sobě žádám, * s Ježíšem živu být naději mám; * Ježíš věčně věkův jest mým pánem, * Ježíši buď chvála věčná. Amen.

XI.

Ach můj nejsladší Ježíši, * dárce života mého, * kterýžto plyne v hojnosti * od studně srdce Tvého; * můj Pane, plný milosti, * jenž vše v hojnosti dáváš * stvoření všemu pod nebem, * nám nejvíce podáváš.

2. Kdo vzpomíná vždy na Tebe * a Tobě důvěřuje, * své práce, kříže, lapoty * Ti zbožně obětuje: * toho Ty silně podporáš * jsa rychlý k smilování; * svým věrným jdeš rád na pomoc, * Tvá ruka je vždy brání.

3. Nám k vůli snášels tolik muk, * vzals na se dřevo kříže, * pod nímžto nejednou jsi kles' * snést nemoha té tíže! * o přerozkošná ramena, * jež sama prázdná viny * byla jste hrozně trýzněna * pro hříšné světa činy.

4. Nezbyla v těle raněném * Ti krůpěj krve žádná, * by vycezena nebyla; * ach, ukrutnosti zrádná! * I svatý bok Tvůj proklán byl; * tu krve proud a vody * se vyřinul, by lidstvo smyl * a zbavil věčné škody.

5. Ježíši, Spasiteli můj! * chovej mne ve své stráži, * ať zhoubná toho světa lest * mne více neuráží; * jak ovce bývá

chráněna * rukou pastýře svého: * své poskytuj mi ochrany * před klamem hříchu všeho.

6. Až vyprší má hodina, * kdy v zem se tělo vrátí; * tu zvláště, smírce laskavý! * rač o duši mou dbáti; * za všechno, co zde opustím, * rač vyměnit mi nebe, * bych v sboru svatých andělů * tam věčně slavil Tebe.

XII.

1. O Jezu, spáso moje, * jak libě k lásce zve * to sladké jméno Tvoje * to chladné srdce mé! * hle, duše má již plápolá, * a láskou k Tobě povzdychá: * [:Tys v radosti, Tys v žalosti * můj Ježíš, Bůh a Pán.:]

2. Bys všeho hříchu tíží * s nás hříšných, Kriste, sňal, * sám na potupném kříži * za nás se v oběť dal. * Ach, zraněné to srdce Tvé * tak sladce mne též k lásce zve; * [:Ty jediná jsi touha má, * můj Ježíš, Bůh a Pán.:]

3. Kdo vroucně Tě miluje, * a v lásce setrvá, * již v světě obdaňuje, * jej, Pane, milost Tvá. * Jen láska Tvá mír srdci dá, * a proto lká vždy duše má: * [:Tys nejdražší, Tys nejsladší * můj Ježíš, Bůh a Pán.:]

4. Tys, Kriste, ve Svátosti * sám za pokrm se dal, * bys svojí přítomností * nám život zachoval. * O duše má jak zaplesá, * když požívá tajemství Tvá, * [:v nichž k mé spáse podává se * můj Ježíš, Bůh a Pán.:]

5. O Jezu, lásky zdroji, * Ty touho duše mé! * kéž navždy s Tebou spojí * mne svaté srdce Tvé. * Bych hříchu lkál, Tě miloval; * se spasen stal a radoval, * [:kde v slávě své, tam v ráji dlí, * můj Ježíš, Bůh a Pán.:]

Písně Marianské.

I.

1. Maria, Maria! * nad slunce jasnější, * nad měsíc krásnější, * nad perly vzácnější. * Maria! * Budiž pozdraveno * Tvé přesladké jméno * na nebi, na zemi, * Maria!

2. Maria, Maria! * u Boha věčného, * Otce Syna tvého, * pros za nás každý čas, * Maria! * Ať nás neopustí * v nouzi a v těžkosti * podle své milosti, * Maria!

3. Maria, Maria! * pros Ježíše Syna, * by nám naše vina * odpuštěna byla, * Maria! * Nad hříchy litost * a pravou kroušenost * vypros nám, způsob nám, * Maria!

4. Maria, Maria! * pros Ducha svatého, * ať nám světla svého * dá s nebe skrz Tebe, * Maria! * Proti lsti ďábelské * ať v víře křesťanské * pevní jsme, stálí jsme, * Maria!

5. Maria, Maria! jenž's plná milosti, * přispěj s ochotností, * když budem v ouzkości, * Maria! * Hlad, vojnu, mor zažen, * nedej, by byl zkažen, * kdo Tě ctí, velebí, * Maria!

6. Maria, Maria! * v smrtelné nemoci * přispěj ku pomoci * proti ďábla moci, * Maria! * Když bude duše mít * z svého těla vyjít, * ochraň nás, zastaň nás, * Maria!

7. Maria, Maria! * v poslední hodině * ať jest mé jediné * vzdechnutí: * Ježíš a Maria * v těch slovech chci umřít * a na věčnost odjít, * Ježíš, ach Ježíš a * Maria!

II.

1. Dokud žiji, dík Marii * vzdej den každý, duše má, * k její chvále neustále * zpívej duše zkroušená!

2. Její ctnosti s uctivostí * rozjímej a zvelebuj! * Matku blahou, Pannu drahou * vděčně, zbožně opěvuj.

3. Ji jen vzývej, k ní se skrývej, * by tě hříchu sprostila, * v pokušení od umdlení, * by tě chránit ráčila.

4. Dary s nebe ona tebe, * člověče, obdařuje: * nebes Paní smilování * v nebi nám vyprošuje.

5. Můj jazyku vzdávej díků * Panně bohorodici; * ji shlazená jest vyřčená * kletba prvorodici.

6. Neustále, nebes Krále * Matku slušně * oslavuj! * vděčně, slavně, neunavně * její ctnosti vychvaluj.

7. Myslí celou, láskou vřelou * jí, má duše, poctu vzdej; * Panně stkvoucí díkou vroucí * chvalné písně vezdy pěj!

8. Kdož má dosti výmluvnosti, * by jí plnou chválu vzdal * a kdo zpěvy vhodně zjeví, * jakou poctu Pán jí dal?

9. Byť vši snahou Pannu drahou, * světe, oslavit jsi chtěl, * nevypovíš, neproslovíš * zpěv, by jí důstojně zněl.

10. Než co možná seč pobožná * lidská duše býti můž', * v to odvaž se, vynasnaž se, * nebes tím královně služ.

11. Bohorodnou písní hodnou * nikdo dost neoslaví, * kdo však lení v jejím ctění, * sám se blaha pozbaví.

12. Nebť nebeským blahonosným * zákonem se řídila; * neznabohů srdce k Bohu * mocí svou obrátila.

13. Mariiny zbožné činy * ozdobou vší církvi jsou: * její mravy a rozpravy * milosti nám vymohou.

14. Evy vina země syna * z ráje ven vyhostila; * Dívka Páně k rajské bráně * cestu nám vydobyla.

15. Aj, pro Evu těžkou hněvu * zkusili jsme všickni strast; * pro Marii opět žiji, * vrácena mi nebes vlast.

16. Tu milostnou Pannu ctnostnou * veleb lidu všeho hlas! * ji v pokoře, každý tvoře, * oslavuj po všecken čas!

17. Dej mi, máti, věrně státi * k Syna Tvého uctění, * a když zbudu těla trudu, * vyjednej mi spasení. Amen.

III.

1. Hvězdo jasná, hvězdo spasná * nám po moři plovoucím, * Tvým dej heslem, * Tvým dej veslem * dojít k bytům žádoucím.

2. Pakli slábnu, pakli chábnu, * račiž sluhu zotavit, * co nám vadí a co svádí * k zlému nás, rač zabavit.

3. Chvála Tobě, Tys nás zlobě * arcivraha vyrvala, * jenž jsi syna Hospodina * ve svém lůně chovala.

4. Tys bez chotě v svém životě * nebes syna počala; * porodivši matkou byvši, * pannou jsi přec zůstala.

5. Matka Panna nebešťana * nedotknutás zrodila, * tvorce svého všemocného * zrodila a kojila.

6. Synu Tvému, soudci mému, * má přimluvčí! veď mne vstříc, * bych neklesl, bych se vznesl, * když svět rozkotá se v nic.

7. Učiň vlídným mne a klidným, * bujně z duše vášně puď, * chce-li vésti mne k neřesti * škůdce, statnosť ve mně zbuď.

8. Nezabaviž, nezohaviž * mne tělesných vášní moc, * jenž v chorobu, jenž v porobu, * jenž nás v temnou řítí noc.

9. Hněv ukrutný, ni urputný * pýchy duch mne nezachvať, * závod blaha arcivraha * útok ve mně nevyhlaď.

10. Prosiž za mne, aby na mne * ráčil Pán svůj ohled mít, * zabraň vrahu, arcivrahu * koukol mně do srdce vsít.

11. Rač svou mocí, svou pomocí * svého blažit ctitele, * jenž ctí chválou neustálou * Rodičku Spasitele.

IV.

1. Vzpomeň, o královno milá, * že nebylo slýcháno, * že bys koho opustila, * když k Tobě jest voláno. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje, * že, kdo se Ti důvěřuje, * nadarmo Tě nevzývá; * Ty ho slyšíš a vyslyšíš * jeho prosby zajisté!

2. Kdo Tebe o pomoc vzýval, * zdaž nebyl vždy vyslyšen: * kdo před Tebou jest vyléval * slz, zdaž nebyl potěšen? * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje, * že kdo se ti důvěřuje, * nadarmo Tě nevzývá; * Ty ho slyšíš a vyslyšíš * jeho prosby zajisté.

3. Matko, o panno všech panen, * k Tobě já se utíkám, * z hříšníkův já také jeden * o pomoc k Tobě volám. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

4. Před obrazem Tvým zde klečím * s svědomím skormouceným, * ukazuji se Tvým očím * se srdcem lítostivým. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

5. Nezamítej mne od sebe, * sluhu ač nehodného; * nech milost najít u Tebe * Matko Slova věčného. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

6. Slyš mé skroušené vzdychání, * představ mě Synu svému, * pomoz k šťastnému skonání, * přiveď mě k Bohu mému. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

7. Vyvýšená důstojností, * Alžbětus navštívila: * tims máti Božské milosti! * lásku k nám též zjevila. * Sbor: Královno nebes milá, * celý svět to dosvědčuje atd.

8. Neopouštěj nás v ouzkostech, * chraň od moru, hladu, * pomoz ctitelům v těžkostech * dojít věčných pokladů. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

9. Ukroť přísnost Boha v nebi, * rozhněvaného na nás! * ať srdce vděčná velebí * dobrotu tvou v každý čas. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje atd.

10. K Tobě posledně voláme, * Královno milosti! * silnou pak naději máme, * že pomůžeš k blahosti. * Sbor: Královno nebes milá! * celý svět to dosvědčuje, * že kdo se Ti důvěřuje, * nadarmo Tě nevzývá; * Ty pomůžeš a vymůžeš * v nebi věčné radosti!

V.

1. Aj, což to libě zavání * sem z rozvitého háje ? * To konvalinka vyzvání * nám příchod kněžny máje. * O vítej, vítej, světice, * královno rajských květů ; * hlásejte luh i květnice * milostnost její světu !

2. O vítej, Panno Maria ! * vše chválí tebe, jásá : * čistotu chválí lilia, * Tvou lásku růže hlásá, * fialka mile v pokoře * po háji se Ti kloní * a v nížině i na hoře * k Tvé slávě zvonky zvoní.

3 Na louce milé slzičky * Tvé těžké pějí boly, * chudobky nouzi Matičky * jeví horami, doly, * a rozmarina panenství * v zahradě slavně hlásá, * a vítězné důstojenství * velebí sedmikrásu.

4. Nuž i my plesem oslavme * milostnou kněžnu máje, * oltáře kvítím upravme, * ať chrám je obraz ráje. * Ozdobme srdce líbeznou * k Rodičce oddaností ; * hle ona palmou vítěznou * nám kyne na výsosti.

5. Rač, Panno, v mocnou ochranu * květ srdcí našich vzítí, * a vypros mile na Pánu, * ať množí v nás to kvítí, * ať rosa Boží milosti * nám v srdci deští hojně, * ať prospíváme v svatosti * a umřem bohabojně.

Píseň k sv. Josefu.

1. Zdráv buď, strážce Spasitele, * pěstoune Vykupitele ! * Zdráv buď, Josefe milý, * Syna Božího obránce, * Marie Panny ochránce * a ženichu spanilý !

2. O jak milé obcování, * jak libé tvé jednání * bylo, kdyžs Krista choval ; * když si ho do jeslí kladl, * jím vždy jako otec vládl, * krmil, živil, pěstoval.

3. Ježíškas v rukou nosíval, * s potěšením naň patříval, * o přešťastné patření ! * Ústa jeho jsi líbával, * líce k lícím přitiskával, * jaké to potěšení !

4. Nynís ho králem nazýval, * nyní jako Boha vzýval, * radostí naplněný ! * nyní ho jak Otec ctíval, * nyní ho za syna míval, * sám jsa co otec ctěný !

5. Ježíše v svých rukou míti * a nad ním i vladařiti : * o jaká to vznešenost ! * S Marií vždy přebývati, * Ježíška vždy objímati : * o jaká to líbeznost !

6. Kdo jest, kdo by milovati, * kdo jest, kdo by objímati * nechtěl Ježíše ctného? * Většího zajisté není * nad rajské to potěšení * Josefa šlechtného.

7. O Josefe, milování, * ctění, chvály i vzývání * hodný nad všecky jiné! * Těším se z tvé důstojnosti, * velevzácné ctihodnosti, * kteráž nikdy nezhyne.

8. O jak šťastní ctitelové, * přešťastní tvoji sluhové * jsou; nebo tvou pomocí * ve všelikých ouzkostech, * nedostatkách a těžkostech * jisti jsou ve dne, v noci.

9. Dejž, abychom ve všech dobách * tvé pomoci v svých potřebách * i my oučastni byli; * bychom Tě vždy prostředníkem, * naším stálým pomocníkem * zvláště v smrti zkusili.

10. Pro přímluvy Josefovy, * pro zásluhy Pěstounovy * rač nás, Kriste, slyšeti! * bychom Tebe v tvé jasnosti * poездеjší smrtelnosti * mohli v nebi viděti. * Amen.

K sv. Janu Nepomuckému.

Na začátku. K trůnu Páně duše touží * s vroucí prosbou přikleknout, * pro viny však nezaslouží * na tvář Boží pohlednout; * o pros, Jene za krajany, * ať Bůh nám hřích promine, * ať nás Kristus pro své rány * mile k sobě přivine.

Gloria. Kazateli! Boží chválu * hlásals u své otčině, * s anděly teď krále Králů * slaviš v nebes výšině, * Ty jsi hlásal mír u vlasti, * krotil hněv a rozbroje; * pros, ať zkvetou nám zde slasti * svornosti a pokoje.

Evangelium. Svým jazykem nezetlelým * podal jsi nám důvodu, * víra že obsahem celým * je Božského původu; * ochraň svaté víry reku! * v srdcích pravdy základy, * ať nezhubí bludy věků * nejdražší ty poklady.

Kredo. Zajdou světy, však ne víra, * již jsi, Jene, zvěstoval; * Otec, tvůrce všehomíra, * Syna lidstvu věnoval, * Boží Syn se zrodil v těle, * trpěl, zemřel, z hrobu vstal, * s Otcem vyslal Těšitele, * by v ochranu církev vzal.

K obětování. Kněže ctnostný, srdce čisté * vždy jsi Bohu podával, * když jsi na posvátném místě * syatou oběť konával. * Bohu v oběť vše, co máme, * s Tebou nesem v ochotě, * pros, ať láskou plápoláme * stále v celém životě.

Sanktus. Tam, kde svatý zpovědníku! * Boha chváliš povděčně, * zněte hlasy našich díků * s Cherubíny společně! *

Svatý, svatý, nejvyšší svatý * jest náš mocný Hospodin, * zem i nebes oblouk zlatý * jest jen slávy jeho stín.

Po pozdvihování. Kriste, duši chlebe sladký, * ty útěcho plačících! * dražší jsi nad všecky statky * myslí čítek kajících: * čím jsme toho zasloužili, * že sstupuješ na oltář? * v prach synové zprovinili * před tebou klaníme tvář.

Agnus. Náš Beránku, přišlý s nebe, * bysi za nás nesl kříž, * smiluj se, prosíme Tebe, * odejmi nám trestů tíž, * smiluj se a slávy věncem * zdob nás jednou milostně, * bychom s Janem, svým vlastencem, * slavili Tě radostně.

K přijímání. Vítej, Jezu přežádoucí * v nejsvětější Svátosti * ukoj v srdci touhu vroucí, * ty posilo v slabosti! * Ty jsi sílil v mukách Jana, * blažil v smrti hodině: * budiž milost tatáž dána * jeho bratří rodině.

Při požehnání. Velký svatý z Nepomuku! * přimlouvej se u Boha, * ať nehyne v bouře hluku * tvá otčina nebohá; * pros, ať Bůh dá k ctnosti síly, * ať dá v boji zmužilost, * ať dojdeme s Tebou k cíli * šťastně k Bohu na věčnost.

Píseň k sv. Aloisiu.

1. Kvítku s nebes, něžný, krásný, * jenž jsi v Kastilsku vykvet, * Bohu milý, ctnostmi jasný, * nuž ať slávu tvou zří svět. * Věren rajske nevinnosti * svatým zůstals každý čas; * skvíš se za dnů své mladosti * leskem ctností rajských krás.

2. O kéž nás Bůh všecky zbaví * hříchů pekel temnosti: * kéž nás lásky oheň pravý * vede k věčné blahosti! * Temných péčí nenávidí * ctná panická nevinnost, * nebem v srdci dobrých lidí * jest vědomí čisté — ctnost.

3. Co mám srovnat, milé dítě, * s Tebou, zemský anděli? * ani sníh a žádné kvítko * jako Ty se nebělí. * Trnám chtělš kolem oplést * nevinnosti něžný puk, * pokáním se k nebi vznésti, * nehroze se žádných muk.

4. My, o Bože! kát se máme, * jenž bez viny nejsme již, * slušně slzy vyléváme, * na nás leží viny tíž, * poznat cestu ku pokání * nám všem k spáse duše dej, * kráčet trnám bez lekání, * smělost, stálost v srdce vlej.

5. Svatý, jenž v nebeském stánku * slávou odín přebýváš, * palmu v ruce, ku Beránku * volný přístup vždycky máš.

* Že jsi zde i vůkol trůnu * přec jen skromnost miloval, * v nebi
přeslavnou korunu * za odměnu Bůh Ti dal.

6. Pros Ty za nás, ať s milostí * Boží tobě rovni jsme,
* jdouce ouzkou cestou k ctnosti * v nebes říši dojdeme. *
Žádná nesnáz, ni pokání * nemá nám obtížné být, * bychom
v stálém radování * mohli Boha v slávě zřít.

Píseň k sv. Anně.

1. Já jsem si volil za ochranu * Ježíše, Marii, svatou
Annu, * jim vše jsem odevzdal, cokoli mám, * čest svou i
statek svůj i sebe sám, * ať se jak chce se mnou děje, * to
příbuzenstvo jest moje naděje.

2. S důvěrností tedy každého dne * za rána, u večer i
v poledne * toužebně mysl svou k ním obracím, * od nich
a vždy pomoci doufati smím. * Ať se jak chce se mnou děje atd.

3. Na mne-li zasahá křivda a lešť: * přispějí, abych to
všecko moh' snést, * Maria, Anna i Pán Ježíš sám, * jichž
srdce plápolá milostí k nám. * Ať se jak chce se mnou
děje atd.

4. Jsem-li pod svou střechou, neb na poli, * v lese neb
na horách, neb v údolí * na řekách zbouřených, * neb na
moři, * nikde nic zmužilost mou nezboří. * Ať se jak chce
se mnou děje atd.

5. Ať mne zde opustí mí přátelé, * ať mi hněv, závist
zle ustele, * neduh ať upoutá mne ku loži: * mé srdce důvěry
přec nesloží. * Ať se jak chce se mnou děje atd.

6. Nechci a nebudu nikdy se bát, * byť i mne soužily
žízeň a hlad; * nechť svoje osidla hřích naličí * nechať
hana, potupa mne obklíčí. * Ať se jak chce se mnou
děje atd.

7. Nic nedbám, neděsí mne hrobu mrak, * jenom když
obrací ke mně svůj zrak * Ježíš i Maria s matičkou svou, *
jen-li ti zůstanou obranou mou. * Ať se jak chce se mnou
děje atd.

8. Až někdy duši svou zde vypustím, * mile ji uveďte,
— snažně prosím — * tam, kde je od věků blahostný stan *
milujícím Boha všem uchystán. * Ať se jak chce se mnou
děje atd.

Píseň za zemřelé.

1. Z hlubokosti své těžkosti * volám k Tobě, Pane, * uší svých rač nakloniti, * prosím, k modlitbě mé, * všecku na-
ději v Tobě mám, * v úzkostech dej ať nezoufám, * smilování
žádám.

2. Budeš-li, Pane, šetřiti * na mé provinění * a neučiniš-
li se mnou smilování: * nebudu moci obstáti, * před Tebou
spravedliv býti; * rač se smilovati.

3. V Toběť já svou pomoc skládám, * opuštěn nebudu;
* dokud jest duše v mém těle, * v Tebe doufat budu; * neb
Ty mne sám vysvobodíš * a nade mnou se smiluješ, * hříchy
mně odpustíš.

4. I doufala jest duše má * v Boha Hospodina, * neb on
sám je útočiště, * on je má obrana: * řeč jeho podobna svíci,
* všem věrným vždycky svítící * po věky věkocí.

5. Doufejte v Pána již všichni * vy lidé na zemi, *
chvalte jméno jeho vždycky * vy andělé svatí! * bojte se ho
zlí duchové, * klanějte se vy trůnové * jeho moci Božské.

6. Neb on Pán jest milosrdný, * nad hříchy shovívá, *
člověka ni zahynutí * on smrti nežádá! * ale volá bez přestání
* řka: Pojď ke mně, spravedlivý, * najdeš polehčení.

7. Ontě vykoupil lid hříšný * smrtí Syna svého * a ode
všech nepravostí * obmyl krví jeho; * zbavil nás od zatracení,
* přivedl k smilování * skrze své zaslíbení.

8. Sláva budiž Bohu Otci, též i jeho Synu, * i také
Duchu svatému, * oběma rovnému, * jakož byla před vším
časem, * zněj teď všude jedním hlasem * až na věky věkův.
Amen.

Chvalozpěv sv. Ambrože.

1. Bože! chválíme Tebe, * Pane, moc Tvou velebíme, *
kterouž zná zem i nebe: * skutkům Tvojm se divíme, * když
se vše v světě mění, * Ty sám jsi bez proměny.

2. Vše, co jen chválit může, * Cherubíni, Serafíni *
chválí Tě, velký Bože! * nebe, země měšténini; * ode všech
býváš nazván: * Svaťý, svatý, svatý Pán.

3. Svatý Pán Bůh Sabaoth, * svatý, jenž řídí národy, *
jenž pomáhá z bíd a psot: * nebe, zem, povětrí, vody * plny
jsou cti, chvály Tvé, * neb vše dílo rukou Tvých je.

4. Apoštolů slavný sněm * a proroků řád veliký * odsílá v plesání svém * k trůnu Tvému vroucí díky, * kolik mučeníků, * tolik chvalořečníků.

5. Po všem okršku země * Tobě, Otče, velcí malí, * jenž jsou Tvé svaté plémě, * vděčně prozpěvují chvály, * vzdávají čest i Synu * na trůnu sedícímu.

6. Též i Duchu svatému, * kterýž svatá naučení * uděluje každému, * a v smutku jest potěšení, * lid křesťanský se klaní, * všude jeho chvála zní.

7. Tys, Boha věčný Synu! * vtělil se, sstoupiv s nebe. * chtě smazat naši vinu, * vydals na smrt kříže sebe: * milost hojnou nám dobyl, * smrtelnost osvobodil.

8. Skrz Tebe všem, jenž věří * nebes brána otevřena; * kdo se v naději koří, * zástupcem Tě u Otce má! * že přijdeš svět souditi, * vždycky máme v paměti.

9. Buď milostiv sluhům svým, * požehnej dědictví svému, * řiď nás světlem nebeským, * a povyš až k trůnu svému! * ať Tě plní vděčnosti * chválíme na věčnosti.

10. Přispěj zatím k pomoci * drahou krví vykoupeným, * chraň a zastaň svou mocí, * přičti nás k svým vyvoleným; * pak po časném kvilení * přived' nás k spasení.

11. Zde bude naše zření * Tebe a Tvé jméno vzývat, * čest a díkůčinění * po všechny dny Tobě zpívat; * rač od hříchů chránit nás * nyní i po všecken čas.

12. Pane, smiluj, smiluj se, * buď s námi Tvé požehnání; * oč Tě prosíme, staň se * podle našeho doufání. * Kdož v Tě doufá samého, * neopustíš žádného.

Píseň o sv. Václavu.

1. Svatý Václave, * vévodo české země, * kníže náš, * pros za nás Boha, * svatého Ducha. * Kriste eleison!

2. Ty jsi dědic české země: * rozpomeň se na své plémě, * nedej zahynouti * nám ni budoucím, * svatý Václave, Kriste eleison.

3. Pomoci my tvé žádáme, * smiluj se nad námi: * utěš smutné, * zažeh vše zlé, * svatý Václave, * Kriste eleison!

4. Nebeské jest dvorstvo krásné, * blaze tomu, kdož tam dojde * život věčný, * oheň jasný * svatého Ducha, * Kriste eleison!

5. Maria Matko žádoucí! * Tys královna všemohoucí:
* prosíš za nás, * za křesťany, * svého Syna, * Hospodina, *
Kriste eleison!

6. Andělé svatí nebeští, * račte nás k sobě přivést, *
tam, kdež chvála * nepřestává * věčného Boha, * Kriste eleison.

7. Všichni svatí za nás proste, * zahynouti nám nedejte:
* svatý Prokope, svatý Vojtěše, svatý Jene Nepomucký, svatá
Ludmilo, * svatý Václave, * Kriste eleison!

8. Bohu Otci chválu vzdejme, * svatým křížem se že-
hnejme; * ve jménu Otce, * i Syna jeho, i Ducha svatého. *
Kriste eleison!

Písně k požehnání.

I.

1. Svatý, svatý, svatý! * svatý, vždycky svatý! * jest
Ježíš Kristus s výsosti * v nejsvětější Svátosti.

2. Svatý, svatý, svatý! * svatý, vždycky svatý! * jest
živá krev v Tvém těle * nesmírné božství celé.

3. Svatý, svatý, svatý, * svatý, vždycky svatý! * budiž
na věky chválený, * ode všech velebený.

II.

1. Svatý, svatý, svatý! * svatý, vždycky svatý * Bůh
Otec na výsosti * nesmírné velebnosti.

2. Svatý, svatý, svatý, * svatý, vždycky svatý * též
Bůh Syn na věčnosti, * s Otcem jediné mocnosti.

3. Svatý, svatý, svatý! * svatý, vždycky svatý, * buď
zveleben Duch svatý, * z jednostejné podstaty.

4. Svatý, svatý, svatý, * svatý, vždycky svatý * Bože
jeden v Trojici! * přijmi srdce kající.

III.

1. Pange lingua gloriosi * corporis mysterium, * sang-
uinisque pretiosi, * quem in mundi pretium, * fructus ventris
generosi, * rex effudit gentium.

2. Nobis datus, nobis natus * ex intacta virgine, * et in
mundo conversatus * sparso verbi semine, * sui moras inco-
latus * miro clousit ordine.

3. In supremæ nocte coenæ * recumbens cum fratribus,
* observata lege plene * cibus in legalibus; * cibum turbea
duodenæ * se dat suis manibus.

4. Verbum Caro panem verum * verbo carnem efficit, * fitque sanguis Christi merum, * etsi sensus deficit, * ad firmandum cor sincerum * sola fides sufficit.

5. *Tantum ergo Sacramentum* * veneremur cernui, * et antiquum documentum * novo cedat ritui, * praestet fides supplementum * sensuum defectui.

6. *Genitori Genitoque* * laus et jubilatio, * salus, honor virtus quoque, * *sit et benedictio*; * Procedenti ab utroque * compar sit laudatio. Amen.

IV.

1. Zvěstuj těla vznešeného * jazyku náš tajemství, * oslavuj krev Pána svého, * jižto z milosrdenství * poslý z lůna panenského * vylil král všech království.

2. Nám se podal, nám se zrodil, * z panny vadou nejaté, * světem chodil, k Bohu vodil * slovem pravdy přesvaté * a když světa cesty schodil, * divem zavřel žití své.

3. S bratry u sv. stolu * když posléze stoloval, * a beránka s nimi spolu * po zákoně požíval, * dvanáctě apoštolům * za pokrm sám sebe dal.

4. Chléb tu v pravé tělo slovem * mění Slovo vtělené, * v krev i víno pak v divu novém, * ač jsou smysly zatměné, * srdce čisté víry slovem * v pravdě jest ujištěné.

5. *Svátosti té neskonalé* * čiňme vroucně poklonu; * ustup vše, co zastaralé, * novému teď zákonu; * síle mysli nedozralé * víra přispěj k úkonu.

6. *Otci, Synu čest a chvála* * prozpěvuj se v nadšení, * moc a sláva neustálá * buď i díkůčinění. * Duchu z obou neskonalá * čest a rovné chválení.

Hymna papežská.

1. Tam kde strní církev týmě, * v staroslavném věčném Římě, * z národů všech jazykové * souhlasejí v písni nové: * [Bože, Ty Lva Třináctého * žehnej a nám zachovej!:]

2. Sedmi chlumuův bání zlaté, * vatikánské síně svaté, * hroby svatých v širém kraji * ozvěnou se otrásají: * [Bože, Ty Lva Třináctého * žehnej a nám zachovej!:]

3. Velebně náš zpěv se vznáší * nad oblohou země naší
 * po rovinách, moři, lese, * k Římu prosby hlas se nese: *
 [:Bože, Ty Lva Třináctého * žehnej a nám zachovej!:]

4. Pohlížíme k vám též vzhůru, * pějte s námi v lásky
 kůru, * rozniťte nás, nebešťané, * ať náš zpěv zde neustane: *
 [:Bože, Ty Lva Třináctého * žehnej a nám zachovej!:]

Hymna císařská.

I.

1. Zachovej nám, Hospodine, * císaře a naši zem. * dej,
 ať z víry moc mu plyne, * ať je moudrým vladařem! * Ilajme
 vždy koruny jeho * proti nepřátelům všem * osud trůnu Habs-
 burského * Rakouska jest osudem.

2. Plňme věrně povinnosti, * chraňme právo počestně,
 * a když třeba s ochotností * v boj se dejme statečně. * V pa-
 měti povděčné mějme * slávu vojska vítěznou, * jmění, krev i
 život dejme * za císaře, za vlast svou!

3. Čeho nabyl občan pilný, * vojín zbrani zastávej, *
 uměním a vědou silný * duch se zmahej, jasně skvěj! * Bože,
 slávy rač popřítí, * žehnej vlasti milené: * slunce Tvé nechť
 v míru svítí * na Rakousko blažené!

4. Stůjme k sobě každou chvíli, * svornost jenom moci
 dá! * spojené kde vládnou síly, * snadno vše se vykoná. *
 Když se ruka k ruce vine, * pak se dílo podaří: * říš Rakou-
 ská nepomine: * sláva vlasti, císaři!

II.

1. Bože, vylej požehnání * na císaře našeho, * dej mu
 šťastné panování * a přej věku dlouhého! * Ať koná, co Tobě
 milo, * sám ho veď a posiluj, * žehnej jeho velké dílo, * a mi-
 losti uděluj.

2. Pomocí Tvou ať přemáhá, * co se právu protiví; * ať
 se kázeň mravů zmáhá * a Tvá sláva oživí! * Odvrať od nás
 válek strasti, * odvrať živlů nehodu, * žehnej rozkvět naší
 vlasti * žehnej práce národu!

3. Vlej mu v srdce, králů Pane, * hojně z darů lásky
 své, * světlo víry nechť mu plane, * by byl chloubou církve
 Tvé, * dej, ať vždy ji věrně chrání * rukou svojí statečnou, *
 a jej po tom bojování * věčně ozdob korunou.

O b s a h.

Díl první.

Nejpotřebnější modlitby a pobožnosti.

	Str.
Všeobecné poučení o modlitbě	3
Jak máme Boha uctívati	3

Ranní modlitby.

Poučení	5
Když se oblékáš, modli se takto	6
Když jsi se již oblékl, takto	6
Modlitba za dosažení pravého ve všem poznání	6
Modlitba k Rodičce Boží	6
Modlitba k anděli strážnému	7
Modlitba k sv. Josefu	7

Navedení,

jak se máme cvičiti v Božských a mravných ctnostech, zvláště
před a po sv. přijímání.

O způsobu cvičení se ve víře	7
O způsobu cvičení se v naději	7
O způsobu cvičení se v křesťanské lásce	8

Mše svatá.

Poučení	9
Pokračování	9
O ceremoniích mše svaté	10
O významu: křížů, kostelních nádob, světel a kadidla	11
Modlitba při okuřování oltáře	12
Vzbuzení dobrého úmyslu přede mší sv.	12
Mešní modlitby s kratičkým vždy výkladem	12
I. díl mše svaté	17
II. díl mše svaté	19
III. díl mše svaté	23
Jiná pobožnost ke mši svaté	25
Modlitby mešní za zemřelé	31
Modlitba za věrné duše v očisti	36

Modlitby večerní,

Poučení	37
O zpytování svědomí	37
Zpytování svědomí v pěti oddílech	37
Křesťanská závěť	39

Modlitba k Rodičce Boží (před spánkem)	40
Modlitba když na lůžko se klademe	40
Modlitba když již na lůžku odpočíváme	40

O svátosti pokání.

Poučení	41
Co jest nám činiti před sv. zpovědi	41
Jak se máme chovati před zpovědníci	42
Rozjímání	42
Co jest nám činiti po sv. zpovědi	42
Zpovědní zreadlo	43
Modlitba před sv. zpovědi	44
Co máme činiti bezprostředně před sv. zpovědi	45
Co máme činiti po sv. zpovědi	46
Modlitby po sv. zpovědi	46
Sedm kajících žalmů	46
	7

Svaté přijímání.

Rozjímání a pokyny před sv. přijímáním	51
Pokračování	52
Modlitba před sv. přijímáním (Sv. Tomáše)	53
Důvěra v Boha	54
Rozjímání po sv. přijímání	54
Obětování se Pánu Ježíši	55
Chvalozpěv Panny Marie	55
Modlitba sv. Ignacia	56

Odpolední pobožnosti na neděle a svátky.

Modlitba před kázáním	57
Modlitba po kázání	57
Nešpory	57
Modlitba za obecné potřeby křesťanstva	62
Modlitba za nemocné a umírající	63
Modlitba za šťastnou hodinku smrti	63
Nejpřednější ctnosti, v nichž se má nemocný zvláště cvičiti	63
Jak vzbudíme snadno víru (v nemoci)	64
Jak vzbudíme snadno naději (v nemoci)	64
Jak vzbudíme snadno lásku (v nemoci)	65
Nábožné povzdechy, jež nemocnému radno jest předříkávati	65
Modlitby za zemřelého v den pohřbu	65
Litanie za zemřelé	66
Litanie na den všech svatých	67
Litanie loretské	69
Litanie k nejsv. Srdci Ježíšovu	70
Záslibná modlitba k Nejsv. Srdci Páně	71
Tajemství růžencová	72
Křížová cesta	73

Díl druhý.

Epištoly a evangelia s krátkými úvahami na všechny neděle v roku.

	Str.
První neděle adventní	81
Druhá neděle adventní	83
Třetí neděle adventní	85
Čtvrtá neděle adventní	86
Na neděli po narození Páně	87
Na neděli po obřezání Páně	89
Na první neděli po Zjevení Páně	90
Na druhou neděli po Zjevení Páně	91
Na třetí neděli po Zjevení Páně	93
Na čtvrtou neděli po Zjevení Páně	95
Na pátou neděli po Zjevení Páně	96
Na šestou neděli po Zjevení Páně	97
Na neděli Septuagesima, nebo-li Devítník	99
Na neděli Sexagesima, nebo-li I. po Devítníku	101
Na neděli Quinquagesima, nebo-li II. po Devítníku	103
Na popeleční středu	105
Na první neděli v postě	107
Na druhou neděli v postě	109
Na třetí neděli v postě	110
Na čtvrtou neděli v postě	112
Na pátou neděli v postě	114
Na neděli květnou	116
Na Zelený čtvrtek	118
Na Velký pátek	120
Na Bílou sobotu	122
Na Boží hod velikonoční	124
Na první neděli po velikonočních	126
Na druhou neděli po velikonočních	128
Na třetí neděli po velikonočních	129
Na čtvrtou neděli po velikonočních	131
Na pátou neděli po velikonočních	132
Na šestou neděli po velikonočních	133
Na Boží hod svatodušní	135
Na první neděli po sv. Duchu	137
Na druhou neděli po sv. Duchu	139
Na třetí neděli po sv. Duchu	140
Na čtvrtou neděli po sv. Duchu	142
Na pátou neděli po sv. Duchu	143
Na šestou neděli po sv. Duchu	145
Na sedmou neděli po sv. Duchu	146
Na osmou neděli po sv. Duchu	148
Na devátou neděli po sv. Duchu	149
Na desátou neděli po sv. Duchu	151
Na jedenáctou neděli po sv. Duchu	152

	Str.
Na dvanáctou neděli po sv. Duchu	154
Na třináctou neděli po sv. Duchu	155
Na čtrnáctou neděli po sv. Duchu	157
Na patnáctou neděli po sv. Duchu	159
Na šestnáctou neděli po sv. Duchu	160
Na sedmnáctou neděli po sv. Duchu	162
Na osmnáctou neděli po sv. Duchu	163
Na devatenáctou neděli po sv. Duchu	165
Na dvacátu neděli po sv. Duchu	166
Na dvacátou prvou neděli po sv. Duchu	168
Na dvacátou druhou neděli po sv. Duchu	170
Na dvacátou třetí neděli po sv. Duchu	171
Na dvacátou čtvrtou neděli po sv. Duchu	173
Na den posvěcení chrámu Páně	175

Díl třetí.

Epištoly a evangelia s krátkými úvahami na všechny svátky roku církevního.

Na slavnost neposkvrněného Početí Rodičky Boží	177
Na slavný Boží hod vánoční	178
Na den sv. Štěpána	182
Na slavnost Nového roku (Obřezání Páně)	184
Na slavnost sv. tří Králů	185
Na den Očistování Panny Marie (Hromnice)	187
Na slavnost sv. Josefa	189
Na slavnost Zvěstování Panny Marie	191
V pondělí velikonoční	192
Na slavnost Nanebevstoupení Páně	195
Na pondělí svatodušní	196
Na den sv. Jana Nepomuckého	198
Na den Božího Těla	199
Na slavnost sv. Petra a Pavla	201
Na slavnost Nanebevzetí Panny Marie	204
Na slavnost Narození Panny Marie	206
Na den sv. Václava, patrona království Českého	207
Na slavnost Všech Svatých	209

Díl čtvrtý.

Písně kostelní.

Píseň před kázáním	212
Píseň po kázání	212
Písně ku mši svaté	214
I. Bože, před Tvou velebností	214
II. Před Tebou se klaníme	215
III. Pozdvihni se	216

	Str.
Písně adventní	217
Písně vánoční	217
I. Narodil se Kristus Pán	217
II. Nesem vám noviny	218
Písně postní	219
I. Již jsem dost pracoval	219
II. Matka pláče	220
III. Stála matka bolestí	221
Píseň při křížové cestě	222
Píseň velikonoční	223
Písně na křížové dny	225
I. Přísný soudce všech hříšníků	225
II. Slyš, o Bože	226
O na nebevstoupení Páně	227
Píseň svatodušní	228
K Božimu Tělu	229
Písně k Pánu Ježíši	230
I. Srdce božské oslavujme	230
II. Pochválen buď Pán Ježíš	231
III. Milý můj Ježíši	232
IV. Pochválen buď Ježíš Kristus	232
V. Pane, já Tě oslavuji	234
VI. Ach, člověče hříšný	235
VII. Kdy pak přijde můj Pán Ježíš	236
VIII. Kdež dům najdu Tvého Otce	236
IX. Ježíši s Marií	237
X. Mé jsi potěšení	238
XI. Ach můj nejsladší Ježíši	238
XII. O Jezu, spáso moje	239
Písně Mariánské	239
I. Maria, Maria!	239
II. Dokud žiji, dík Marii	240
III. Hvězdo jasná	241
IV. Vzpomeň, o královno	242
V. Aj, což to libě zavání	243
Píseň k sv. Josefu	243
K sv. Janu Nepomuckému	244
Píseň k sv. Aloisiu	245
Píseň k sv. Anně	246
Píseň za zemřelé	247
Chvalozpěv sv. Ambrože	247
Píseň o sv. Václavu	248
Písně k požehnání	249
Hymna papežská	250
Hymna císařská	251